

**Validat în ședința CLDPS din
26.11.2020**

**Aprobat în ședința CA al ISJ
din 27.11.2020**

**PLAN LOCAL DE ACȚIUNE
PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI)
JUDEȚUL GALAȚI
2016 – 2025**

**Document elaborat de Comitetul Local de Dezvoltare a
Parteneriatului Social al județului Galați**

Noiembrie 2020

Cuprins

Cuvânt înainte	6
1. Rezumat	7
2. Contextul european, național și regional	157
2.1. <i>Contextul european</i>	157
2.2. <i>Contextul național</i>	159
2.3. <i>Contextul regional</i>	163
2.4. <i>Contextul județean</i>	163
3. Aspecte demografice	166
3.1. <i>Evoluții și situația actuală</i>	166
3.1.1. Statistica recensământului populației 2011	166
3.1.2. Structura pe grupe de vârstă	166
3.1.3. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)	168
3.1.4. Distribuția pe sexe	168
3.1.5. Structura etnică	168
3.1.6. Mișcarea migratorie	169
3.1.7. Nivelul de trai	170
3.2. <i>Proiecții demografice la orizontul anului 2060</i>	171
3.3. <i>Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru IPT</i>	172
4. Profilul economic	174
4.1. <i>Evoluții și situația actuală. Principalii indicatori economici</i>	174
4.1.1. Evoluția produsul intern brut (PIB) și a valorii adăugate brute (VAB).....	174
4.1.2. Dinamica generală a firmelor din Regiune - unități locale active	176
4.1.3. Dinamica generală a firmelor din regiune – investiții	178
4.1.4. Demografia întreprinderilor - întreprinderilor active nou create	180
4.2. <i>Proiecția principalilor indicatori economici</i>	183
4.3. <i>Alte informații și informații parțiale</i>	184
4.3.1. Cercetarea – dezvoltare.....	184
4.3.2. Industria	185
4.3.3. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu.....	186
4.3.4. Agricultură	188
4.3.5. Turismul.....	189
4.4. <i>Principalele concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru ÎPT</i>	190
5. Piața muncii	191
5.1. <i>Evoluții și situația curentă - principalii indicatori ai pieței muncii conform anchetei forței de muncă în gospodării (AMIGO)</i>	191

5.1.1. Structura populației, după participarea la activitatea economică, pe grupe de vârstă, sexe și medii.....	191
5.1.2. Structura populației ocupate, după nivelul de educație, pe grupe de vârstă, sexe și medii	193
5.1.3. Șomajul de lungă durată.....	193
5.2. Evoluții și situația curentă - principalii indicatori ai pieței muncii conform balanței forței de muncă (BFM).....	194
5.2.1. Structura populației după participarea la activitatea economică.....	194
5.2.2. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei naționale	195
5.3. Evoluții și situația curentă privind șomerii înregistrați	196
5.4. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante	197
5.4.1. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante pe activități ale economiei naționale	198
5.4.2. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante pe grupe majore de ocupații.....	198
5.5. Evoluții și situația curentă - efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activități (secțiuni și diviziuni) ale industriei	199
5.6. Proiecția principalilor indicatori ai pieței muncii (Comisia Națională de Prognoză)..	200
5.6.1. Proiecția numărului mediu de salariați	200
5.6.2. Proiecția șomerilor înregistrați, la sfârșitul anului	201
5.6.3. Proiecția ratei șomajului înregistrat	201
5.7. Prognoze privind cererea și oferta de locuri de muncă.....	202
5.7.1. Prognoza cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu și lung din Studii previzionale la nivel European – CEDEFOP	202
5.7.2. Prognoza cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu și lung din Studii previzionale naționale	203
5.7.3. Anchete în firme	211
5.8. Principalele concluzii din analiza pieței muncii. Implicații pentru ÎPT	214
6. Învățământul profesional și tehnic	217
6.1. Indicatori de intrare în IPT.....	217
6.1.1. Populația școlară pe nivele de educație, sexe, medii de rezidență.....	217
6.1.2. Grad de cuprindere în învățământ (Rata specifică de cuprindere școlară pe vârste) .	219
6.1.3. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională	220
6.1.4. Oferta unităților școlare din ÎPT - Evoluția elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional	75

6.1.5. Oferta unităților școlare din ÎPT - Evoluția elevilor cuprinși în învățământul postliceal	225
6.1.6. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional în anul școlar 2019-2020	226
6.1.7. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul postliceal în anul școlar 2019-2020.....	230
6.1.8. Oferta unităților școlare din ÎPT - Gradul de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional	232
6.1.9. Parteneriatul cu operatorii economici	233
6.1.10. Rețeaua unităților școlare IPT	233
6.1.11. Ierarhizarea unităților IPT funcție de număr de elevi înscriși în anul școlar 2019-2020 la învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional, curs de zi	234
6.1.12. Resursele umane din ÎPT	234
6.1.13. Infrastructura unităților școlare din IPT	237
6.1.14. Cheltuieli publice pentru educație	238
6.2. Indicatori de proces	239
6.2.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT	239
6.2.2. Asigurarea calității în ÎPT	241
6.2.3. Situația școlară a elevilor din IPT la sfârșitul anului școlar	241
6.2.4. Serviciile de orientare și consiliere.....	242
6.3. Indicatori de ieșire.....	243
6.3.1. Absolvenți pe niveluri de educație	243
6.3.2. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED.....	244
6.3.3. Rata de tranziție la următorul nivel de educație	246
6.3.4. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	247
6.3.5. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație.....	248
6.3.6. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor (PISA).....	248
6.3.7. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de muncă (NEET)	249
6.3.8. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)	249
6.4. Indicatori de impact.....	250
6.4.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra șomajului	250
6.4.2. Inserția profesională a absolvenților IPT la 6/12 luni de la absolvire, pe niveluri de educație	250
6.5. Concluzii din analiza ÎPT	251

6.5.1. Ținte pe termen mediu pentru oferta IPT pe niveluri de formare profesională și domenii de pregătire	253
6.5.2. Adaptarea ofertei IPT la țintele pe termen mediu (eșalonare anuală).....	253
7. Monitorizarea implementării PRAI	254
7.1. Procesul de monitorizare	254
7.2. Evaluarea progresului în implementarea PRAI	254
8. Analiza SWOT a corelării ofertei de formare profesională cu cererea	254
9. Rezumatul principalelor concluzii și recomandări pentru planul de măsuri	255
10. Planul de măsuri	258

Cuvânt înainte

Planificarea strategică¹ a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic (IPT) are caracter național și este realizată în raport cu obiectivele asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene.

Obiectivul major al planificării strategice a IPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

Învățământul profesional și tehnic, prin obiectivele sale, este subsumat dublului rol al educației: economic și social. Prin urmare IPT nu poate răspunde, în sens restrâns, cerințelor imediate ale unui loc de muncă, el trebuie să asigure pregătirea pentru o carieră de succes care presupune integrare socio - profesională. În aceste condiții învățământul profesional și tehnic trebuie văzut ca o etapă în procesul învățării pe parcursul întregii vieți, care este imediat urmată de învățarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerințele acestuia.

Iată de ce prognoza ofertei IPT realizată în corelare cu o cerere previzionată a forței de muncă și tranziția de la școală la viața activă devin elemente strategice pentru o planificare performantă.

Modelul propus și implementat începând cu anul 2003 urmărește asigurarea unei oferte de formare profesională prin IPT **relevantă** în raport cu nevoile previzionate ale pieței muncii

Relevanța ofertei de formare profesională se referă atât la aspectul cantitativ (deficitul de competențe și calificări de pe piața muncii) cât și la aspectul calitativ (teritorialitatea ofertei și calitatea rezultatelor învățării)

Modelul de planificare strategică se caracterizează prin:

- descentralizarea deciziei și distribuirea acesteia pe mai multe niveluri decizionale, respectiv național, regional, județean și local
- realizarea exercițiului participativ bazat pe acțiunea colectivă a partenerilor economici și sociali multipli (Consortii regionale, Comitete Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social, Consilii de Administrație al unității de învățământ)
- combinarea fluxului decizional de sus în jos cu cel de jos în sus
- elaborarea, implementarea și monitorizarea instrumentelor de planificare strategică: Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) - nivel regional ; Planul Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) - nivel județean; Planul de Acțiune al Școlii (PAS) - nivelul comunității din aria de acțiune a școlii

Scopul Planului Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) este de a îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel regional și de a crește contribuția învățământului superior la dezvoltarea regională, în perspectiva anului 2025. **Planul Local de Acțiune pentru Învățământ** cuprinde:

- ✓ analiza contextului regional din punct de vedere al evoluțiilor și previziunilor demografice, de piață a muncii și economice;
- ✓ analiza capacității sistemului învățământului profesional și tehnic de a răspunde nevoilor identificate prin analiza contextului regional;
- ✓ prioritățile, țintele și acțiunile pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic la nivel regional ca răspuns la nevoile identificate;

Rolul PLAI este de a furniza cadrul de referință și de a facilita documentarea pentru elaborarea PAS și de a oferi decidenților suportul pentru informarea deciziei cu privire la oferta de formare profesională inițială în concordanță cu cererea previzionată. PLAI este elaborat și actualizat anual în cadrul Comitetului Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social (CLDPS), structură consultativă pentru probleme de educație și formare profesională a Inspectoratului Școlar Județean Galați. După adoptare în cadrul CLDPS, PLAI este aprobat de Consiliul de Administrație al Inspectoratului Școlar Județean Galați.

¹ Termenul „planificare strategică” este utilizat cu semnificația de „prognoză” pe termen mediu de 5 – 7 ani a ofertei IPT realizată în contextul modelului propus de CNDIPT.

1. Rezumat

Prezentul document realizează o analiză a situației actuale și a celei previzionate pentru aspectele demografice, economice, ale pieței muncii și ale învățământului profesional și tehnic din județul Galați din perspectiva cererii actuale și previzionate pentru formarea profesională. PLAI al județului Galați a fost documentat pe baza PRAI pentru regiunea SE și a informațiilor specifice de la nivel județean din surse administrative.

Analiza demografică indică un declin general al populației, în mod deosebit pentru grupele tinere de vârstă, însoțit de îmbătrânirea populației. De asemenea, se rețin din analiza demografică, nivelul scăzut de educație al populației, diversitatea etnică, ponderea semnificativă a populației rurale, nivelul de trai scăzut.

➤ **Scăderile înregistrate în ultimii ani la populația cu vârsta între 0-14 dar și scăderile prognozate pentru populația de vârstă școlară, la toate grupele de vârstă, la orizontul anului 2030**, impun optimizarea ofertei de formare profesională inițială prin:

- Concentrarea pregătirii în școli identificate ca viabile din punct de vedere al potențialului local și zonal de dezvoltare socio-economică;
- Eliminarea paralelismului nejustificat în oferta de formare profesională inițială pentru școli apropiate;
- Diversificarea ofertelor de formare profesională inițială a școlilor pentru a acoperi nevoile locale și regionale;
- Colaborarea școlilor în cadrul rețelelor de școli pentru utilizarea eficientă a resurselor și acoperirea teritorială a nevoilor de educație și formare profesională inițială;

➤ **Creșterea previzionată a populației cu vârsta de 65 de ani și peste**, apreciem că va conduce la sporirea nevoilor din domeniul asistenței sociale și medicale, învățământul fiind chemat să răspundă prin oferta de formare la această realitate, atât prin planurile de școlarizare cât și prin curriculum adaptat;

➤ **Ponderea mare a populației cu vârsta între 30-64 ani** va conduce la o creștere a nevoilor de formare continuă. Acest fapt reprezintă o importantă oportunitate pentru unitățile școlare interesate în compensarea diminuării populației școlare.

➤ Într-un mediu concurențial tot mai pronunțat, unitățile școlare vor trebui să pună accent pe calitate **în formarea profesională, certificată prin inserția socio-profesională a absolvenților**. În acest context, este necesară dezvoltarea parteneriatului cu agenții economici pentru asigurarea unei pregătiri în concordanță cu nevoile acestora.

➤ **Ponderea mare a populației cu vârsta școlară din mediul rural**, în toate județele regiunii, ridică problema adaptării rețelei școlare de formare profesională inițială și a adoptării unor măsuri eficiente pentru asigurarea accesului acestei categorii de populație școlară la educație și formare profesională, cu asigurarea egalității șanselor. Oferta de formare profesională inițială a școlilor va trebui să susțină valorizarea patrimoniului cultural specific și a resurselor naturale din mediul rural.

➤ **Diversitatea etnică caracteristică regiunii** impune soluții pentru asigurarea accesului la educație și formare profesională și sprijinirea grupurilor etnice defavorizate, în special pentru populația rromă.

➤ **Deschiderea pieței muncii din întreaga Uniune Europeană, are ca efecte, datorită migrației externe, un important deficit de forță de muncă**. Fenomenul este deja sesizat în Regiunea Sud Est în special în industria construcțiilor navale și în construcții. Se impun măsuri de creștere a atractivității locurilor de muncă și de stimulare a angajării proaspeților absolvenți de învățământ profesional și tehnic, măsuri la care să contribuie toți factorii de la nivel național și local.

➤ **Preponderența populației feminine**, inclusiv la categoria de vârstă 0-14 ani, apreciem că are implicații în structura ofertei de formare inițială. Este necesară adaptarea ofertei prin calificări specifice atât populației școlare de sex masculin cât și feminin

➤ **Nivelul de trai din Regiunea Sud-Est, cel mai scăzut între toate regiunile de dezvoltare ale României**, nivel apreciat prin rata deprivării materiale severe și rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE), este un factor de influență important în abandonul școlar și nivelul scăzut de educație al unei importante părți din populație. Se impune continuarea și amplificarea măsurilor de sprijinire a elevilor din familiile cu nivel de trai scăzut pentru continuarea studiilor (burse școlare, susținere financiară pentru cazare și masă la internate școlare, asigurare/decontarea transportului, etc.)

➤ **Structura populației pe nivele de educație** arată nevoia ca atât școala cât și factorii responsabili să acționeze pentru crearea condițiilor și a motivației în deplină egalitate a șanselor pentru continuarea studiilor de către absolvenții de învățământ primar și gimnazial diminuând în acest fel procentul de populație cu nivel de pregătire primar, gimnazial sau fără școală absolvită. În același sens, apreciem că școlii îi revine o importantă sarcină de a aborda forme de învățământ pentru adulți în condițiile în care cerințele pieței muncii vor afecta și mai mult categoriile de populație cu nivel scăzut de educație.

Din analiza profilului economic al regiunii se poate aprecia că domeniile de formare profesională inițială prioritare sunt: comerț, turism și alimentație, construcții, mecanica prin calificări ce se adresează industriei navale, agricultura și industria alimentară.

➤ Adaptarea formării profesionale inițiale la schimbările tehnologice și organizaționale din economie impun o serie de direcții de acțiune:

- Adaptări ale curriculum-ului în dezvoltare locală realizate în parteneriat cu agenții economici
- Dezvoltarea parteneriatului cu agenții economici pentru asigurarea condițiilor de desfășurare a instruirii practice și dezvoltarea formării continue a cadrelor didactice prin stagii la agenți economici
- Asigurarea îndeplinirii standardelor de pregătire profesională prin implementarea sistemului de asigurare a calității în educație și formare profesională
- Asigurarea unei pregătiri de bază largi cu competențe tehnice generale solide
- Promovarea învățării pe tot parcursul întregii vieți
- Adaptarea ofertei de formare profesională inițială la tendințele de dezvoltare economică.

Principalele constatări din analiza pieții muncii indică următoarele:

➤ **Rata ridicată a șomajului și mai ales șomajul ridicat al tinerilor și șomajul de lungă durată** - obligă sistemul de ÎPT la:

- anticiparea nevoilor de calificare și adaptarea ofertei la nevoile pieței muncii
- acțiuni sistematice de informare, orientare și consiliere a elevilor
- abordarea integrată a formării profesionale inițiale și continue, din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți
- implicarea în programele de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă, în special în cele privind oferirea unei noi calificări tinerilor care nu și-au găsit un loc de muncă după absolvirea școlii.
- parteneriate active cu agenții economici, Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar.

➤ **Participarea scăzută a forței de muncă în programe de formare continuă** - în contrast cu nevoile de formare în creștere (pentru întreprinderi, salariați, șomeri), decurgând din mobilitatea ocupațională accentuată de procesele de restructurare a economiei, nevoile de actualizare și adecvare competențelor la cerințele în schimbare la locul de muncă, etc. - oferă școlilor oportunitatea unei implicării active ca furnizori de formare pentru adulți, având în vedere:

- creșterea nivelului de calificare a capitalului uman și formarea de noi competențe pentru adaptarea la schimbările tehnologice și organizaționale din întreprinderi
 - adecvarea calificării cu locul de muncă
 - reconversia profesională în funcție de nevoile pieței muncii
 - recunoașterea și valorificarea în experienței profesionale și a competențelor dobândite pe cale formală și informală
 - diversificarea ofertei de formare și adaptarea la nevoile grupurilor țintă: ex. programe de formare la distanță, consultanță, etc.
- **Evoluțiile sectoriale în plan ocupațional, analizele și prognozele privind evoluția cererii și ofertei de forță de muncă** - trebuie avute în vedere pentru:
- Planificarea strategică pe termen lung a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS)
 - Identificarea și eliminarea unor dezechilibre între planurile de școlarizare și nevoile de calificare
 - Planurile de școlarizare trebuie să reflecte ponderea crescută a serviciilor, nevoile în creștere în construcții, calificările necesare ramurilor industriale cu potențial competitiv (cu accent pe creșterea nivelului de calificare și noile tehnologii), prioritățile strategice sectoriale pentru agricultură și dezvoltarea rurală.
- **Decalajele privind nivelul de educație în mediul rural față de urban** - obligă la:
- Măsuri sistemice pentru creșterea generală a calității învățământului rural
 - Asigurarea accesului egal la educație în condiții de calitate
 - Măsuri de sprijin pentru continuarea studiilor de către elevii din mediul rural și din categorii defavorizate economic și social
- **Gradul de acoperire cu profesori și maiștri calificați** este *relativ bun* în majoritatea județelor regiunii dar se constată dificultăți în **acoperirea cu titulari** în unele domenii cum ar fi: profesori și maiștri în **comerț, construcții, agricultură/veterinar/zootehnie, prelucrarea lemnului**, etc. – situație care generează adesea o fluctuație importantă a personalului încadrat pe posturile respective. Măsurile privind dezvoltarea profesională a personalului didactic din ÎPT trebuie să vizeze:
- *competențele metodice* (în raport cu noile cerințe și schimbările introduse prin reformele din ÎPT)
 - *actualizarea competențelor de specialitate* cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic, realizată în parteneriat și cu sprijinul operatorilor economici parteneri.
- **Ponderea importantă a populației ocupate în educație** în prezent și impactul reducerilor de activitate pe fondul reducerii populației școlare obligă la identificarea și planificarea unor măsuri adecvate (mobilitate în cadrul sistemului, reconversie profesională, etc.).
- **Situația bazei materiale a unităților școlare din ÎPT** reprezintă o problemă prioritară, din perspectiva normelor obligatorii de siguranța, igienă și confort ale elevilor, standardelor de pregătire și exigențelor unui învățământ centrat pe elev. Se impune ca o necesitate realizarea unor programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii (spații de curs, laboratoare, ateliere, infrastructura de utilități) și de dotare cu echipamente de laborator și instruire practică.
- **În ceea ce privește mecanismele decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT se recomandă:**
- Consolidarea structurilor consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale
 - Susținerea eforturilor pentru generalizarea și dezvoltarea sistemului de asigurare a calității
 - Promovarea rețelelor de colaborare între școli, inclusiv cu școli din UE, pentru stimularea progresului în raport cu un set comun de indicatori de referință și adoptarea celor mai bune practici (*benchmarking*)

- Adoptarea planificării prin PAS (planuri de acțiune ale școlilor) corelate cu planurile regionale și locale (PRAI și PLAI) de către toate unitățile de ÎPT
 - Adoptarea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire. Se recomandă adoptarea unui sistem unitar de raportare și a unui indicator calitativ de evaluare a activității serviciilor de orientare și consiliere.
- **Valorile ratei nete și a gradul de cuprindere în educație conduc la recomandarea adoptării unor măsuri de creștere a accesului la educație, în special pentru elevii din mediul rural și pentru cei din grupuri defavorizate, cu accent pe populația roma.**
- **Planificarea în ÎPT va trebui să aibă în vedere stabilirea unor ținte măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare, care să țină cont de politicile educaționale, finalitățile în plan ocupațional pe fiecare traseu și nivel de pregătire, dar și de specificul și interesele particulare ale grupului țintă.** Un prim reper în calcularea acestor ținte îl reprezintă benchmark-urile adoptate de UE privind rata abandonului școlar timpuriu, respectiv rata de absolvire a învățământului secundar superior.
- **Abandonul școlar** reprezintă motiv de îngrijorare și în consecință, se recomandă:
- monitorizarea atentă a indicatorului (abandon școlar)
 - eforturi conjugate pentru prevenirea abandonului în mod deosebit la învățământul profesional și în special în mediul rural, comunitățile dezavantajate, zonele afectate de migrarea populației, etc.
- **Nivel scăzut al competențelor cheie**, constatat încă de la intrarea în sistemul de ÎPT, în special în ceea ce privește o parte din elevii din învățământul profesional - începând cu competențele de bază “tradiționale” (matematice, de comunicare, etc.) și continuând cu competențele de învățare, capacitatea de gândire critică și rezolvarea de probleme, de relaționare interpersonală, etc. - necesită din partea școlilor un efort sporit având în vedere:
- învățarea centrată pe elev, urmărirea și încurajarea progresului individual
 - programe remediale pentru elevii cu dificultăți de învățare (în special cei din categorii defavorizate)
 - facilitarea unor trasee individualizate de formare, etc.
- **Implicarea școlilor din ÎPT în formarea adulților** nu reflectă potențialul acestora. De menționat că România (și implicit regiunea) înregistrează cea mai scăzută rată de participare în formarea continuă a populației adulte. Școlile din ÎPT sunt chemate să contribuie activ la ținta adoptată ca benchmark de UE.
- Școlile din ÎPT sunt chemate să se implice activ în programele de „A doua șansă” - adresate prioritar grupurilor țintă dezavantajate, pentru ca, pe lângă completarea pregătirii generale, tinerii respectivi să primească și o calificare.

2. Contextul european, național și regional

2.1. Contextul european

Educația și formarea profesională din România din perspectiva Țintelor și indicatorilor derivați din Strategia Europa 2020:

1. Strategia Europa 2020 definește următoarele obiective principale pentru deceniul 2010-2020:

- a) creșterea ratei de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 75%²;
- b) alocarea a 3% din PIB pentru cercetare-dezvoltare;
- c) obiectivul “20/20/20”: reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră sau cu 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens, creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie, creșterea cu 20% a eficienței energetice, comparativ cu 1990;
- d) reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii³ la maximum 10%⁴ și creșterea procentului persoanelor cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii de nivel terțiar la cel puțin 40%⁵ în 2020;
- e) reducerea la nivelul UE 28 a numărului de persoane în risc de sărăcie sau excluziune socială cu 20 de milioane de persoane până anul 2020 comparativ cu anul 2008⁶.

2. Țintele strategice pentru anul 2020, adoptate în cadrul ET 2020 sunt următoarele:

- 1) până în 2020, în medie, cel puțin 15 % dintre adulți ar trebui să participe la programele de învățare de-a lungul vieții⁷;
- 2) până în 2020, procentul persoanelor cu vârsta de 15 ani, cu competențe scăzute de citire, matematică și științe exacte⁸, ar trebui să fie mai mic de 15 %;
- 3) până în 2020, proporția persoanelor de 30-34 de ani, care au absolvit învățământul terțiar⁹, ar trebui să fie de cel puțin 40 %;
- 4) până în 2020, proporția părăsirii timpurii a școlii¹⁰ din sistemele de educație și formare, ar trebui să fie sub 10 %;
- 5) până în 2020, cel puțin 95 % dintre copiii cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta pentru înscrierea obligatorie la școala primară, ar trebui să beneficieze de educație preșcolară;
- 6) până în 2020, proporția de absolvenți angajați¹¹ cu vârste cuprinse în 20 și 34 de ani, care au finalizat sistemul de educație și de formare profesională cu cel mult trei ani înaintea anului de referință, ar trebui să fie de cel puțin 82 %, comparativ cu 76,5 % în 2010¹².

3. Pentru obiectivele strategice care vizează educația și formarea profesională, derivate din cadrul strategic ET 2020 și Strategia Europa 2020, sunt prezentate, în continuare, comparativ, evoluția indicatorilor în cazul României și a Uniunii Europene, 28 de state:

² Față de nivelul de referință de 69% la momentul adoptării Strategiei EFP

³ Prin definiția acceptată de UE încă din 2003 (Reuniunea miniștrilor educației în cadrul Consiliului UE din mai 2003), abandonul școlar timpuriu se referă la persoanele cu vârstă cuprinsă între 18 și 24 de ani care au absolvit cel mult învățământul secundar inferior și care nu-și continuă educația sau formarea profesională

⁴ Față de nivelul de referință de 15% la momentul adoptării Strategiei EFP

⁵ Față de nivelul de referință de 31% la momentul adoptării Strategiei EFP

⁶ Pragul național de sărăcie este stabilit la 60% din venitul median disponibil în fiecare stat membru

⁷ Adică procentul din populația cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani care a participat la programe de educație și formare în cele patru săptămâni care au precedat ancheta (Eurostat, Studiul privind forța de muncă)

⁸Sursă: OCDE/PISA

⁹ Nivelurile ISCED 5 și 6 (EUROSTAT, UOE)

¹⁰ Adică procentul din populația cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani care au absolvit doar învățământul secundar inferior sau mai puțin și care nu mai sunt înscriși într-o instituție de învățământ sau de formare (Eurostat, Studiul privind forța de muncă)

¹¹ Se referă la absolvenții învățământului secundar superior (ISCED 3), terțiar nonuniversitar (ISCED 4) și absolvenții învățământului terțiar (ISCED 5-6)

¹² Măsurată ca proporția populației angajată cu vârste cuprinse între 20 și 34 de ani, care a absolvit în urmă cu 1, 2 și 3 ani și care nu este înscrisă în prezent în nici o altă activitate de educație și formare profesională.

Indicatori	Unitate	România Perioada de referință								Media UE-28	Țint a RO	Țint a UE	
		2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2015	2020	2020	
Rata de părăsire timpurie a școlii ¹³	% (18-24ani)	19,6	16,6	18,4	17,5	17,4	17,3	17,3	17,3	17,3	12	11,3	10
Ponderea absolvenților de învățământ terțiar ¹⁴	% (30-34 ani)	11,4	16,8	18,3	20,3	21,7	22,9	25,0	25,0	25,6	38,7	26,7	40
Procentul persoanelor cu vârsta de 15 ani cu competențe scăzute de citire, matematică și științe exacte ¹⁵	% (15 ani)	Citire		40,4			37,3			38,7	19,7		15,0
		Matematică		47,0			40,8			39,9	22,1		15,0
		Științe		41,4			37,3			38,5	23,5		15,0
Participarea adulților în ÎPV ¹⁶	% (25-64 ani)	1,6	1,5	1,2	1,4	1,2	1,8	1,5	1,3	10,7	10	15	
Rata de ocupare a absolvenților (ISCED 3-6) ¹⁷	% (20-34 ani)	ISCED 3-8	72,0	77,7	71,2	70,8	70,1	67,2	66,2	68,1	76,9		82
		ISCED 3-4	62,7	69,1	60,8	58,9	59,3	55,0	57,2	59,8	70,9		
		ISCED 5-8	84,7	85,9	82,4	81,3	79,0	77,1	74,2	77,1	81,9		
Rata de ocupare ¹⁸	% (20-64 ani)	63,6	63,5	64,8	63,8	64,8	64,7	65,7	66,0	70,1	70,0	75	

Sursa: Pentru datele Eurostat, baza de date online

4. Analizând evoluția indicatorilor de mai sus, comparativ cu media europeană și țintele asumate de România pentru 2020, rezultă următoarele constatări:

- rata părăsirii timpurii a școlii în România, 17,3% în 2015, cu 5,3 puncte procentuale peste media europeană de 12%, este una din cele mai ridicate din Europa, cu o evoluție sinuoasă, fără un progres semnificativ în direcția țintei naționale, de 11,3%, pentru anul 2020;
- ponderea absolvenților de învățământ terțiar a înregistrat un progres bun în direcția țintei naționale, de 26,7% pentru 2020, în creștere de la 16,8% în 2009, la 25,6% în 2015. Cu toate acestea, se constată un decalaj semnificativ între valorile indicatorului la nivel național și cele la nivelul UE 28: media europeană de 38,7% în 2015, ținta europeană de 40% pentru 2020.
- impactul redus al serviciilor de orientare în carieră oferite elevilor de gimnaziu, care ar contribui semnificativ la informarea și conștientizarea abilităților native ale elevilor, atât de către aceștia, cât și de către familii și cadre didactice;

¹³ Sursa: Eurostat (date online, code: t2020_40)

¹⁴ Sursa: Eurostat (date online, code:t2020_41)

¹⁵ Sursa: Educational Training Monitor 2014, conform OECD (PISA 2009 și 2012),

¹⁶ Sursa: Eurostat (date online, code:trng_lfs_13)

¹⁷ Sursa: Eurostat (date online, code:edat_lfse_32)

¹⁸ Sursa: Eurostat (date online, code: t2020_10)

- d) România continuă să se situeze pe penultimul loc între țările europene participante în programul PISA¹⁹. În ciuda unui progres bun înregistrat la testarea din 2015 față de testarea din 2012 la matematică, rezultatele tinerilor români, în vârstă de 15 ani, indică un procent foarte ridicat al celor cu competențe scăzute, de 39,9%, în condițiile în care media europeană, în același an, a fost de 22,1%. În 2015 se înregistrează o creștere a ponderii tinerilor cu competențe scăzute la citire și la științe față de 2012. La citire, 38,7% din tinerii din România au un nivel scăzut, față de numai 19,7% cât este media la nivelul celor 28 de state europene. La științe, 38,5% din tinerii din România au un nivel scăzut, față de numai 23,5% cât este media la nivelul celor 28 de state europene. Ținta din Cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale ET 2020 propusă la nivel european pentru anul 2020 este de 15% pentru toate cele 3 criterii, citire, matematică și științe;
- e) în contextul crizei economice și financiare, rata de ocupare a absolvenților cu vârsta cuprinsă între 20 și 34 de ani, la cel mult 3 ani de la absolvire, a cunoscut o evoluție descrescătoare după anul 2009, cu o ușoară revenire în anul 2015. În cazul absolvenților de învățământ secundar superior ISCED 3-4, rata de ocupare în 2015 a fost de 59,8%, față de 69,1% în 2009 și față de media UE 28 DE 70,9%. Cu o rată a ocupării absolvenților de 68,1% în anul 2015, pe ansamblul nivelurilor de educație ISCED 3-8, România se plasează cu peste 8 puncte procentuale sub media europeană, de 76,9% și departe de ținta de 82%, propusă la nivel european pentru anul 2020;
- f) în ansamblul populației active, cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani, rata de ocupare în România a fost, în 2015, de 66% față de media europeană de 70,1%, fără progrese semnificative în perioada analizată, în raport cu ținta de 70%, asumată la nivel național pentru anul 2020;
- g) rata de participare a adulților în programe de formare pe parcursul întregii vieți a fost, în 2015, de 1,3 %, în scădere în ultimii 3 ani, mult sub valoarea europeană de 10,7% și departe de ținta de 10% propusă de România pentru 2020.

5. Ponderea relativ bună a tinerilor înscriși în învățământul profesional și tehnic în totalul elevilor înscriși în învățământul secundar superior, ISCED 3, în 2015, de 56,3%, în România, față de media UE-28 de 48,1%²⁰, demonstrează importanța formării profesionale inițiale pentru piața muncii din România. Cu toate acestea, în perioada 2013-2015 s-a înregistrat o scădere continuă a valorii indicatorului, de la 62,9% în 2013 la 56,3% în 2015.

2.2. Contextul național

Contextul național este definit de o serie de strategii, între care, de o relevanță deosebită pentru educația și formarea profesională se numără:

- Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2014-2020
- Strategia națională de învățare pe tot parcursul vieții 2015 -2020
- Strategia pentru Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii în România
- Strategia națională pentru învățământ terțiar 2015-2020
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020
- Strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare 2014-2020
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030
- Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020
- Strategia de dezvoltare teritorială a României - România policentrică 2035, Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni
- Strategia națională pentru competitivitate 2014-2020

¹⁹ OECD 2016 - PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education

²⁰ Date actualizate pentru anul 2012, conf. Eurostat (date online, code: *educ_uoe_enra13*)

- Strategia guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2014-2020
- Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020
- Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013-2020
- Strategia națională de gestionare a deșeurilor 2014-2020
- Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030
- Planul strategic național multianual privind acvacultura 2014-2020
- Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020 actualizată pentru perioada 2011-2020
- Strategia Națională de Sănătate 2014-2020

Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2014-2020 are următoarele obiectivele strategice și direcțiile de acțiune:

Obiectivul strategic 1: Îmbunătățirea relevanței sistemelor de formare profesională pentru piața muncii, având ca țintă strategică creșterea ratei de ocupare a tinerilor din grupa de vârstă 20-34 ani, necuprinși în educație și formare, cu nivel de educație ISCED 3 și 4 la 63% până în 2020, față de 57,2% în 2014

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

1. Actualizarea instrumentelor de descriere a ocupațiilor și calificărilor, a curriculumului și a auxiliarelor curriculare, pe nivelurile de calificare stabilite prin Cadrul național al calificărilor, pentru o mai bună articulare între subsisteme, pentru facilitarea mobilității în educație și formare profesională și pentru creșterea relevanței pentru piața muncii.
2. Dezvoltarea mecanismelor pentru anticiparea competențelor solicitate pe piața muncii, definirea profilurilor profesionale, în scopul dezvoltării/revizuirii calificărilor în concordanță cu abilitățile și cunoștințele relevante pentru nevoile pieței forței de muncă și adaptarea programelor de învățământ la nevoile și tendințele pieței muncii.
3. Monitorizarea inserției profesionale a absolvenților programelor de formare.
4. Îmbunătățirea învățării la locul de muncă în formarea profesională.
5. Îmbunătățirea mecanismelor de finanțare publică și privată a formării profesionale.
6. Creșterea implicării partenerilor sociali în dezvoltarea sistemului de formare profesională.

Obiectivul strategic 2: Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională, având ca ținte strategice:

- a) Creșterea ponderii elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic și în învățământul profesional la 60% în 2020, față de 49,8% în 2014
- b) Creșterea ratei de participare a adulților la programe de învățare pe tot parcursul vieții la 10% în 2020, de la 1,5% în 2014

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

7. Dezvoltarea marketingului programelor de formare profesională și al rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal.
8. Îmbunătățirea orientării profesionale și a consilierii în carieră.
9. Consolidarea și flexibilizarea mecanismelor de recunoaștere și validare a rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal.
10. Facilitarea accesului la programele de formare profesională din sistemul de învățământ pentru tineri, cu accent pe cei din grupuri vulnerabile.

Obiectivul strategic 3: Îmbunătățirea calității formării profesionale, având ca ținte strategice:

- a) Reducerea ratei abandonului școlar la învățământul liceal tehnologic și la învățământul profesional la 2% în 2020, de la 4,2% în 2014

- b) Creșterea ponderii absolvenților învățământului liceal tehnologic declarați reușiți la examenul de bacalaureat la 60% în 2020, de la 45 % în 2014
- c) Creșterea ratei de participare a adulților la programe de învățare pe tot parcursul vieții la 10% în 2020, de la 1,5% în 2014

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

- 11. Dezvoltarea unui cadru național de asigurare a calității educației și formării profesionale la nivel de sistem.
- 12. Asigurarea calității certificării rezultatelor învățării.
- 13. Îmbunătățirea competențelor persoanelor cu atribuții în furnizarea programelor de formare profesională din formarea profesională inițială și formarea profesională continuă și în evaluarea rezultatelor învățării dobândite în context formal, nonformal și informal.
- 14. Îmbunătățirea infrastructurii formării profesionale inițiale și continue.
- 15. Promovarea excelenței în educație și formare profesională.

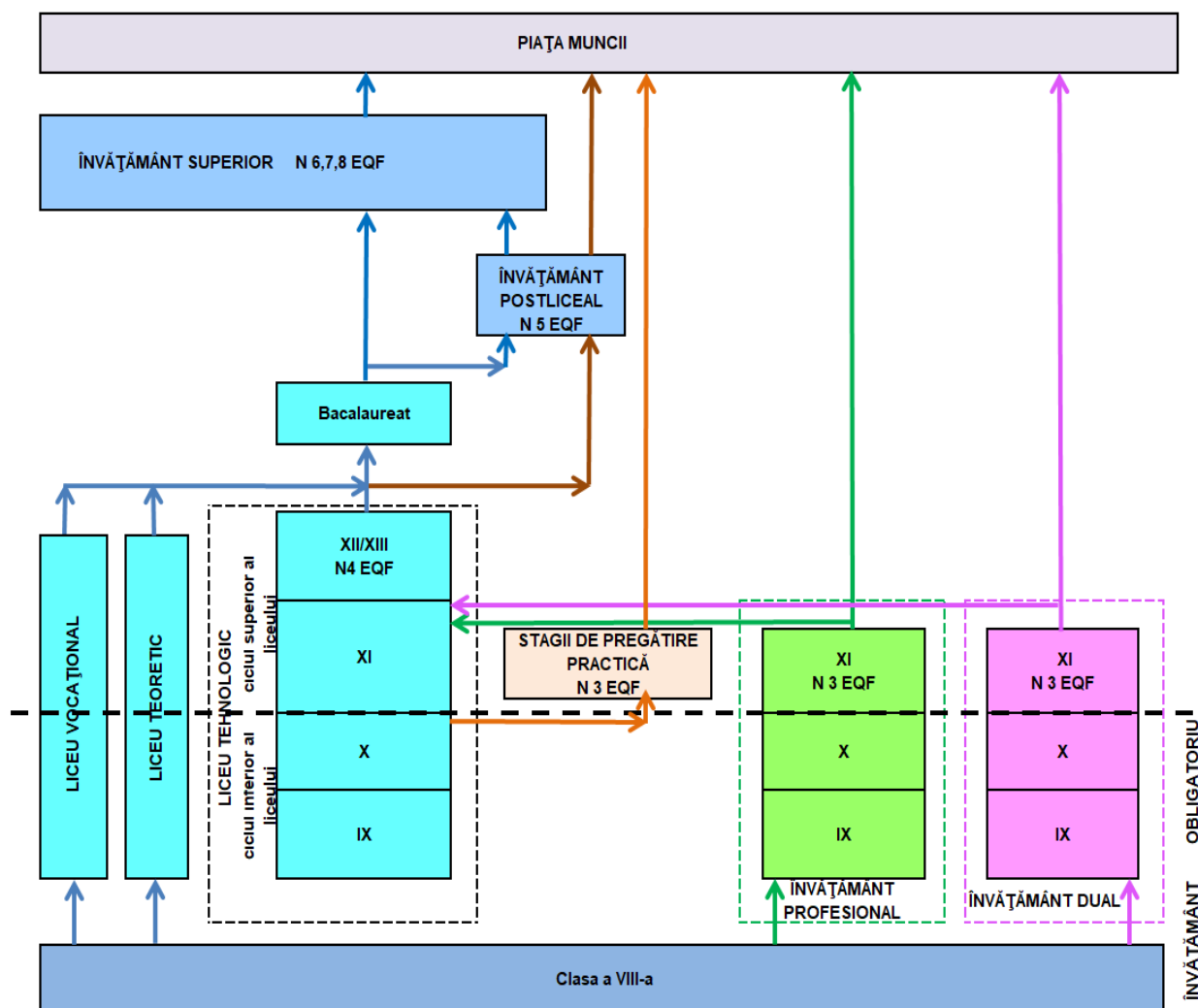
Obiectivul strategic 4: Dezvoltarea inovării și cooperării naționale și internaționale în domeniul formării profesionale, având ca ținte strategice:

- a) Creșterea numărului total de elevi implicați în programe de inovare și dezvoltarea spiritului antreprenorial la 50.000 în 2020, de la 40.000 în 2014
- b) Creșterea numărului total de elevi implicați în programe de mobilitate internațională la 4.600 în 2020, de la 2.800 în 2014 .

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

- 16. Dezvoltarea componentelor privind inovarea, creativitatea și spiritul antreprenorial din cadrul programelor de formare profesională.
- 17. Dezvoltarea mobilității internaționale în formarea profesională.
- 18. Extinderea învățării mutuale și a schimbului de bune practici, în vederea asigurării premiselor pentru participarea la o piață a muncii europene incluzive.

Contextul în care se urmărește dezvoltarea învățământului profesional și tehnic prin strategiile menționate mai sus este definit prin Legea Educației Naționale, nr. 1 din 2011, cu modificările și completările ulterioare. Structura învățământului profesional și tehnic este ilustrată în figura de mai jos.

Învățământul liceal asigură continuarea studiilor în învățământul obligatoriu (clasele a IX-a și a X-a) și în ciclul superior (clasele a XI-a și a XII-a), dezvoltând, aprofundând și particularizând competențe (cunoștințe, abilități și atitudini) formate în ciclurile anterioare ale învățării.

Învățământul liceal cuprinde următoarele filiere și profiluri:

- filiera teoretică, cu profilurile umanist și real;
- filiera tehnologică, cu profilurile tehnic, servicii, resurse naturale și protecția mediului;
- filiera vocațională, cu profilurile militar, teologic, sportiv, artistic și pedagogic.

Durata studiilor în învățământul liceal, forma de învățământ cu frecvență, este de 4 ani, în conformitate cu planurile-cadru aprobate de Ministerul Educației. Pentru unele forme de învățământ cu frecvență și cu frecvență redusă, durata studiilor se prelungește cu un an.

Studiile învățământului liceal se finalizează cu examenul național de bacalaureat și cu examen de certificare, pentru absolvenții filierelor tehnologică și vocațională.

Absolvenții de liceu fără diplomă de bacalaureat pot continua studiile în **învățământul postliceal** și pot obține, ulterior, nivelul 5 de calificare. Absolvenții cu diplomă de bacalaureat pot continua studiile în învățământul postliceal pentru obținerea nivelului 5 sau în învățământul superior, în orice program de studii și pot obține nivelurile de calificare 6, 7 și 8.

Absolvenții învățământului liceal, filierele tehnologică și vocațională, care promovează examenul de certificare, dobândesc certificat de calificare de nivel 4 al Cadrului național al calificărilor (tehnician) și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

Învățământul profesional se organizează pentru calificări stabilite în funcție de nevoile pieței muncii, identificate prin documente strategice de planificare a ofertei de formare regionale, județene și

locale, pe baza unui contract de pregătire practică, încheiat între unitatea de învățământ – agentul economic și elev.

Învățământul profesional are următoarele forme de organizare:

- învățământ profesional, cu durata de 3 ani, organizat după finalizarea clasei a VIII-a, ca parte a învățământului secundar superior, începând cu anul școlar 2014/ 2015, pe baza unui contract cadru, încheiat între unitatea de învățământ și operatorii economici implicați în formarea profesională a elevilor;
- învățământul dual cu durata de 3 ani, organizat după finalizarea clasei a VIII-a, ca parte a învățământului secundar superior, începând cu anul școlar 2017/ 2018, pe baza unui contract de parteneriat încheiat între unul sau mai mulți operatori economici sau între o asociație/un consorțiu de operatori economici, unitatea de învățământ și unitatea administrativ-teritorială pe raza căreia se află unitatea școlară. unui contract de pregătire practică, încheiat între unitatea de învățământ – agentul economic și elev;
- stagii de pregătire practică cu durata de 720 de ore, organizate după finalizarea clasei a X-a de liceu , formă de organizare specifică în prezent programelor de tip „A doua șansă”.

În învățământul profesional, indiferent de forma de organizare, elevul încheie un contract de pregătire practică cu unitatea de învățământ și operatorul economic.

În învățământul profesional se parcurg disciplinele pentru învățământul obligatoriu și modulele de pregătire de specialitate pentru obținerea calificării profesionale. Studiile se finalizează cu examen de certificare. Absolvenții care promovează examenul de certificare a calificării profesionale dobândesc certificat de calificare de nivel 3 al Cadrului național al calificărilor (muncitor calificat) și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

2.3. Contextul regional

Contextul regional este definit în principal de următoarele documente strategice:

- Planul de Dezvoltare Regională Sud – Est, 2014 – 2020;
- Strategia de Dezvoltare a Județului Brăila, 2014 – 2020;
- Strategia de Dezvoltare Durabilă și Planul de Acțiune ale Județului Buzău, 2014 – 2020;
- Planul de Mobilitate Urbană Durabilă Polul de Creștere Constanța, Raport Final, Noiembrie, 2015;
- Programul de Dezvoltare a Județului Galați, 2016-2021;
- Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Tulcea, 2014 – 2020;
- Strategia de Dezvoltare Integrată a Județului Vrancea, 2014 – 2020.

Planul de Dezvoltare Regională Sud – Est, 2014 – 2020

Obiectivul specific care privește domeniul educației în Strategia de Dezvoltare a Regiunii Sud - Est pentru perioada 2014-2020, parte a PDR 2014-2020, este „Creșterea ratei participării populației în sistemul de învățământ prin îmbunătățirea serviciilor de educație și a infrastructurii din sistemul educațional”

Acest obiectiv este susținut prin prioritatea 7 „Îmbunătățirea calității în domeniile educație, sănătate și incluziune socială”, domeniu de intervenție 1 „Investiții în educație pentru îmbunătățirea calității învățământului și dezvoltarea infrastructurii din mediul urban și rural”.

Operațiunile orientative/activitățile aferente domeniului de intervenție mai sus menționat sunt :

- Construcția/ reconstrucția/ consolidarea/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii educaționale;
- Dotarea infrastructurii antepreșcolare (creșe), grădinițe;
- Dotarea infrastructurii educaționale (școli, licee);
- Înființarea/dezvoltarea infrastructurii de after-school;
- Dotarea infrastructurii de after-school;

- Construcția/ reconstrucția/ consolidarea/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii culturale;
- Dotarea infrastructurii culturale;
- Construcția/consolidarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de educație universitară;
- Construcția/ consolidarea/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea campusurilor universitare;
- Dotarea infrastructurii universitare;
- Facilitarea accesului tuturor persoanelor la educație, la formare profesională, la activități sportive și culturale, în special din categoriile dezavantajate;
- Înființarea/dezvoltarea bazelor sportive, dotarea bazelor de agrement și de recreere;
- Corelarea ofertei sistemului educațional și de formare profesională cu noile cerințe ale pieței muncii;
- Dezvoltarea de platforme e-learning pentru formare profesională continuă;
- Dezvoltarea de programe educaționale specifice pentru categorii speciale (copii cu potențial înalt de educație);
- Dezvoltarea parteneriatelor între unitățile de învățământ și mediul de afaceri, universități și administrația publică și susținerea cercetării și inovării;
- Dezvoltarea acțiunilor inovative în vederea îmbunătățirii tranziției de la școală la piața muncii;
- Dezvoltarea de programe educaționale specifice și promovarea tehnicilor TIC în educație;
- Monitorizarea inserției absolvenților din învățământul preuniversitar și universitar;
- Acțiuni întreprinse pentru reducerea abandonului școlar;
- Campanii de informare și conștientizare cu privire la rolul educației în dezvoltarea durabilă.

Documentele strategice elaborate la nivelul județelor și municipiilor din Regiunea de Dezvoltare Sud - Est plasează educația și formarea profesională între prioritățile de dezvoltare.

2.4. Contextul județean

Planul de Dezvoltare a județului Galați, 2016 – 2021, are ca obiectiv general dezvoltarea economico-socială prin specializare inteligentă și durabilă în vederea creșterii nivelului de trai al locuitorilor până în anul 2020.

În acest context, **obiectivele strategice** formulate la nivelul anului 2015 se definesc astfel:

- Obiectiv strategic 1: Dezvoltare economică;
- Obiectiv strategic 2: Creșterea capacității administrative;
- Obiectiv strategic 3: Amenajarea teritoriului – Dezvoltare urbană și rurală;
- **Obiectiv strategic 4: Dezvoltarea/Modernizarea sistemului de educație și formare profesională. Sprijin pentru dezvoltarea culturală;**
- Obiectivul strategic 5: Dezvoltarea/Modernizarea sistemului sanitar și de asistență socială.

Măsurile și direcțiile de acțiune pentru obiectivul strategic 4, ”Dezvoltarea/Modernizarea sistemului de educație și formare profesională. Sprijin pentru dezvoltarea culturală” sunt următoarele:

4.1. Modernizarea sistemului de învățământ din județul Galați

Măsura 4.1.1. Construcția/reabilitarea/modernizarea infrastructurii de învățământ din județul Galați:

- Extindere, modernizare și echipare săli de curs și laboratoare pentru învățământul universitar și post-universitar;
- Înființare și funcționare programe “A doua șansă” în județul Galați;
- Înființare centre pentru copiii cu cerințe educative speciale în învățământul de masă;
- Crearea/dezvoltarea de servicii de consiliere și orientare pentru elevi;
- Crearea și dezvoltarea centrelor de voluntariat pentru elevi;
- Crearea centrului de sprijin pentru copiii în risc de abandon școlar;

- Dezvoltarea și implementarea la nivelul județului Galați a unui program școală după școală cu infrastructura conexă serviciilor acestuia;
- Reabilitarea, modernizarea, re tehnologizarea și reechiparea infrastructurii educaționale universitare în vederea creării la Galați a unui pol de educație și de cercetare tehnologică în domeniul științei și ingineriei alimentelor;
- Reabilitare, modernizare, extindere și dotare școli speciale din județul Galați;
- Modernizare, extindere și dotare infrastructură de cercetare a școlii doctorale din județul Galați;
- Achiziționare de microbuze școlare pentru copiii și elevii din județul Galați;
- Înființare campus pentru învățământ postliceal în municipiul Tecuci;
- Construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea/echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul ante-preșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, liceal și pentru învățământul profesional și tehnic din județul Galați (mediul rural și mediul urban);
- Înființare/dezvoltare/dotare spațiilor educaționale tip școală după școală și cele aferente activităților extracurriculare.

4.2. Dezvoltarea resurselor umane

Măsura 4.2.1. Educație și formare continuă în vederea dezvoltării capitalului uman:

- Sprijinirea accesului la educație și formare profesională inițială de calitate;
- Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare;
- Cursuri de formare în domenii cerute pe piața muncii;
- Programe de mobilități între instituții de învățământ/furnizori de formare;
- Reconversie profesională a persoanelor disponibilizate din diferite sectoare economice;
- Promovarea culturii antreprenoriale și îmbunătățirea calității și productivității muncii;
- Programe de pregătire profesională pentru cadre didactice.

3. Aspecte demografice

3.1. Evoluții și situația actuală²¹

Regiunea Sud-Est este situată în partea de sud-est a României, acoperind 35.762 km², respectiv 15 % din suprafața totală a țării, fiind a doua regiune ca mărime, din cele 8 ale României.

Regiunea Sud-Est cuprinde aproape toate formele de relief: lunca Dunării, câmpia Bărăganului, podișul Dobrogei cu Munții Măcinului, iar partea de nord-vest a regiunii cuprinde o parte a Carpaților și Subcarpaților de Curbură. Totodată regiunea este străbătută de fluviul Dunărea, cuprinde Delta Dunării și este mărginit la est de întreg litoralul românesc al Mării Negre. Preponderent este însă relieful de câmpie, cu specific climatic continental.

La data de 1 iulie 2017, populația Regiunii de Dezvoltare Sud - Est număra 2.849.489 persoane, ceea ce reprezintă 12,83% din totalul populației României. Regiunea Sud - Est este a treia regiune ca numărul al populației, după Regiunea Nord - Est și Regiunea Sud-Muntenia. Cele mai populate județe ale regiunii sunt: Constanța, cu 768170 locuitori (26,84% din totalul populației regiunii), Galați, cu 628146 locuitori (21,99% din totalul populației regiunii) și Buzău, cu 472743 locuitori (16,65% din totalul populației regiunii). La popul opus se situează județele Vrancea, cu 388495 locuitori (13,63% din totalul populației regiunii), Brăila, cu 350874 locuitori (12,37% din totalul populației regiunii) și Tulcea, cu 241061 locuitori (8,49% din totalul populației regiunii).

În perioada 2008- 2017, populația regiunii a înregistrat o scădere continuă. În valori absolute, cele mai mari scăderi ale populației s-au înregistrat în județul Brăila, unde în anul 2017 populația a scăzut cu 27328 persoane față de anul 2008. Procentual, cele mai mari scăderi s-au înregistrat, în perioada analizată în județele Brăila (7,23%) și Tulcea (6,03%). Singurul județ din Regiunea de Dezvoltare Sud- Est care a înregistrat o ușoară creștere a populației totale în perioada 2008-2017 este Județul Constanța(creștere cu 1512 persoane).

3.1.1. Statistica recensământului populației 2011

Populația județului Galați era la data de 20 octombrie 2011, la recensământul populației, de 536167 persoane ceea ce reprezintă 21,05 % din populația Regiunii Sud - Est.

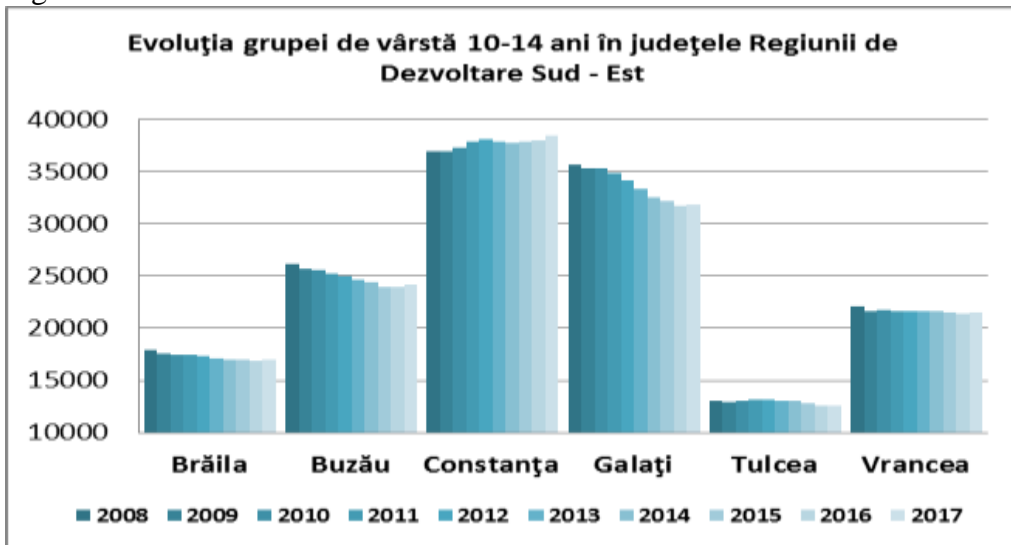
3.1.2. Structura pe grupe de vârstă

La 20 octombrie 2011, în județul Galați, distribuția populației pe grupe de vârstă are ponderi apropiate de valorile regionale la toate grupele de vârstă, diferențele fiind în jurul valorii de 1-2 puncte procentuale. Ponderea populației tinere cu vârsta între 0-24 ani era în 2011, la recensământul populației , superioară ponderii la nivelul regiunii.

Populația de vârstă 0 – 9 ani reprezenta 10,42% din totalul populației, iar populația de vârstă 10-19 ani reprezenta 11,63%. Se observă o foarte bună reprezentare la populația de vârstă era foarte bine reprezentată Populația de vârstă 20-24 ani era mai bine reprezentată în județul Galați (6,2%). La 1 iulie 2017, în județul , distribuția populației pe grupe de vârstă are ponderi apropiate de valorile naționale la toate grupele de vârstă, diferențele fiind în jurul valorii de 1-2 puncte procentuale. Populația cuprinsă în grupele de vârstă corespunzătoare școlarizării, în județul Galați a înregistrat scăderi semnificative în intervalul cuprins între anul 2008 și 2017 peste media națională. La populația din grupa de vârstă de 10-14 ani, cea mai importantă scădere se înregistrează în județul Galați (3785 persoane, reprezentând 10,61%).

²¹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „01 DEMOGRAFIE” – pentru vizualizare clic aici

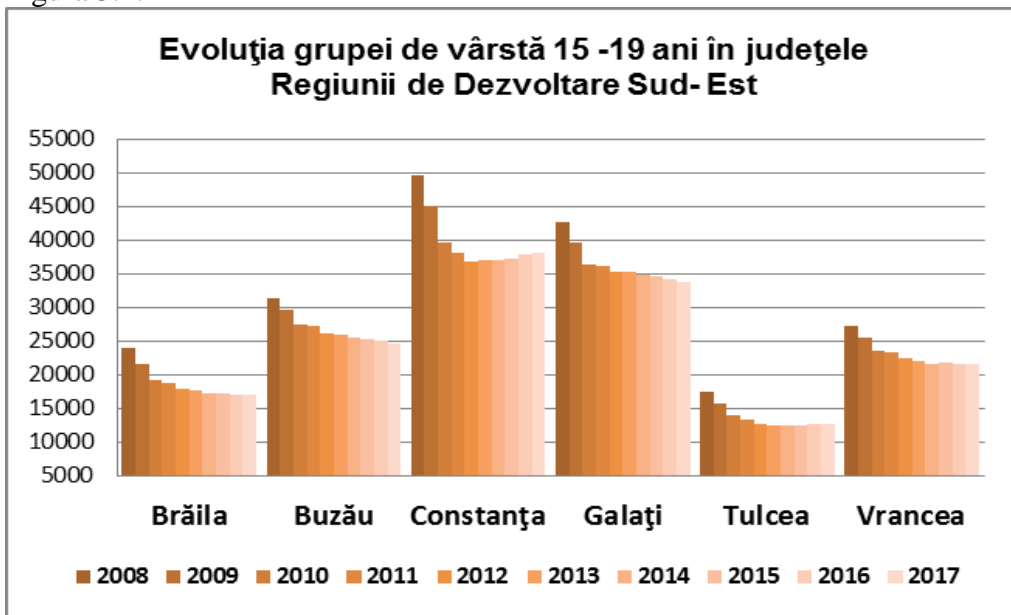
Figura 3.1.

Sursa datelor: INS, TEMPO - Online

La grupa de vârstă 15-19 ani evoluția, în perioada 2008-2017 arată o scădere a populației din această grupă în toate județele regiunii până în 2017, excepție făcând județele Constanța, Tulcea și Galați, unde s-au înregistrat ușoare creșteri.

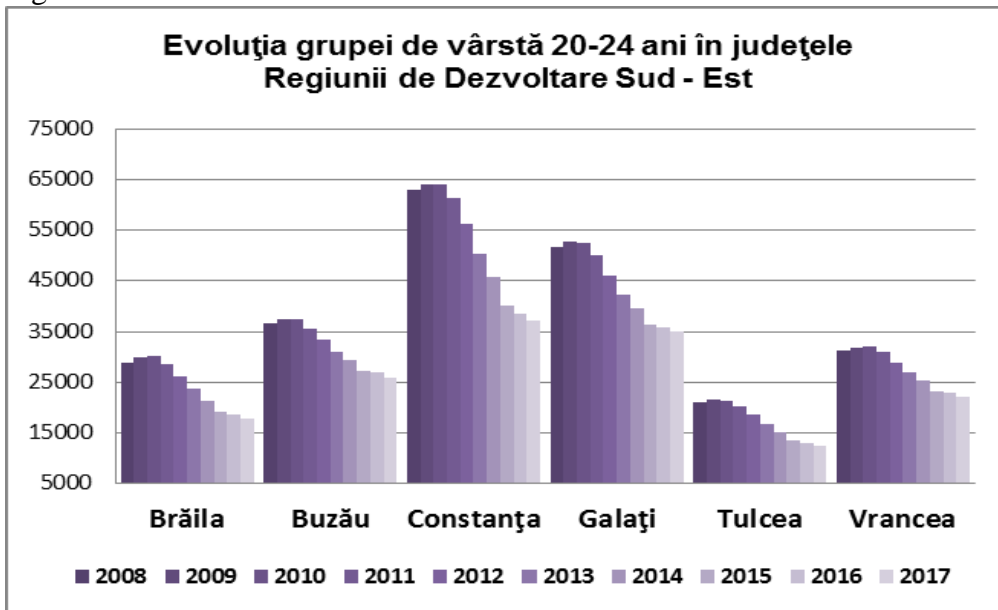
Figura 3.2.

Sursa datelor: INS, TEMPO - Online

La grupa de vârstă 20-24 de ani în perioada 2008-2017 s-a înregistrat cea mai accentuată scădere dintre toate grupele de vârstă, atât la nivelul regiunii cât și la nivelul fiecărui județ din regiune, inclusiv pentru județul Galați.

Figura 3.3.

Sursa datelor: INS, TEMPO - Online

3.1.3. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)

Din punct de vedere al distribuției pe medii rezidențiale se constată că la nivelul județului Galați ponderile sunt apropiate de valorile naționale, respectiv cele ale regiunii Sud - Est. Județul Galați are populație rezidentă preponderent în mediul urban.

Distribuția pe sexe la grupele de vârstă 10-14 ani și 15-19 ani este una echilibrată, diferențele fiind în jurul a 1 punct procentual în favoarea populației de sex masculin.

La grupa de vârstă 10-14 ani, evoluția în perioada 2008-2017, pe medii de rezidență, la data de 1 iulie, arată o scădere a ponderii populației din mediul rural.

La grupa de vârstă 15-19 ani, evoluția în perioada 2008-2017, pe medii de rezidență, la data de 1 iulie, arată o creștere a ponderii populației din mediul rural.

3.1.4. Distribuția pe sexe

Structura populației pe sexe, la recensământul populației din 2011, este foarte apropiată la nivel regional și județean de structura la nivel național, variațiile fiind în jurul a 1 punct procentual. Este preponderentă populația feminină la nivelul județului Galați.

Distribuția pe sexe la grupele de vârstă 10-14 ani și 15-19 ani este una echilibrată, diferențele fiind între 1 și 1,8 puncte procentuale în favoarea populației de sex masculin.

La 1 iulie 2017, distribuția pe sexe la grupele de vârstă 10-14 ani și 15-19 ani este una echilibrată, diferențele fiind în jurul a 1 punct procentual în favoarea populației de sex masculin, în toate județele regiunii.

3.1.5. Structura etnică

Regiunea Sud - Est se caracterizează printr-o mare diversitate etnică, lingvistică și religioasă.

Structura etnică la nivelul județului Galați, ca procent din totalul populației stabile, conform recensământului populației din 2011 se prezintă astfel :

Tabelul 3.1. Structura etnică în Regiunea Sud-Est după nivelul de educație

JUDEȚUL ETNIA	NIVELUL DE EDUCATIE AL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE									
	Superior		Postliceal și de maiștri	Secundar Superior			Inferior (gimnazial)	Primar	Fără școală absolvită	
	Superior Total ¹	din care Universitar de licență		Total	Liceal	Profesional și de ucenici			Total Fără școală absolvită	din care Persoane analfabete ²
GALATI										
Romani	11.8%	10.4%	3.1%	66.3%	21.1%	16.0%	29.1%	15.9%	2.9%	1.1%
Maghiari	22.7%	19.5%	7.0%	63.3%	28.1%	11.7%	23.4%	3.9%	3.1%	2.3%
Romi	0.3%	0.3%	0.1%	28.2%	2.2%	2.0%	24.0%	37.0%	34.3%	25.2%

Sursa datelor: INS, TEMPO - Online

3.1.6. Mișcarea migratorie

Emigrația este dificil de surprins pe baza surselor administrative, deoarece în legislația națională nu există obligația cetățenilor de a anunța autoritățile în cazul stabilirii reședinței obișnuite în altă țară. Înregistrarea în evidențele Direcției Pașapoarte se face numai în cazul în care cetățeanul român solicită stabilirea domiciliului (reședința permanentă) în alt stat, membru al Uniunii Europene, sau nu.

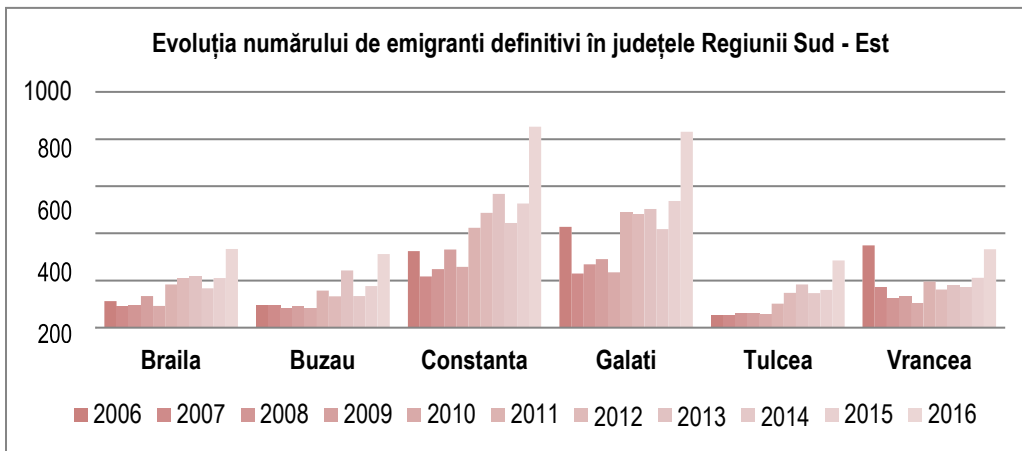
Pentru emigrație, datele existente din surse administrative nu acoperă întregul fenomen al emigrației, existând o subevaluare severă a numărului de emigranți.

Lipsa disponibilității cifrelor exacte privind emigrația a condus la necesitatea unei noi gândiri statistice, bazate pe metode de estimare, la recomandarea Comisiei Europene, prin care se permite institutelor naționale de statistică utilizarea, în cadrul procedurii statistice, a unor „metode de estimare statistică bine documentate, bazate pe date științifice”.

Evoluția numărului de emigranți definitivi, deși, în cifre absolute, pare puternic subevaluată, indică pentru ultimii ani din intervalul 2006-2017 o tendință de scădere la nivelul tuturor județelor regiunii. Aceeași tendință se înregistrează în rândul emigranților temporar, la nivelul regiunii. Dacă, în ceea ce privește emigranții definitivi, pe grupe de vârstă, datele pentru grupele de vârstă 10-14 ani și 15-19 ani sunt nerelevante, nu același lucru se poate spune despre emigranții temporar din aceleași grupe de vârstă.

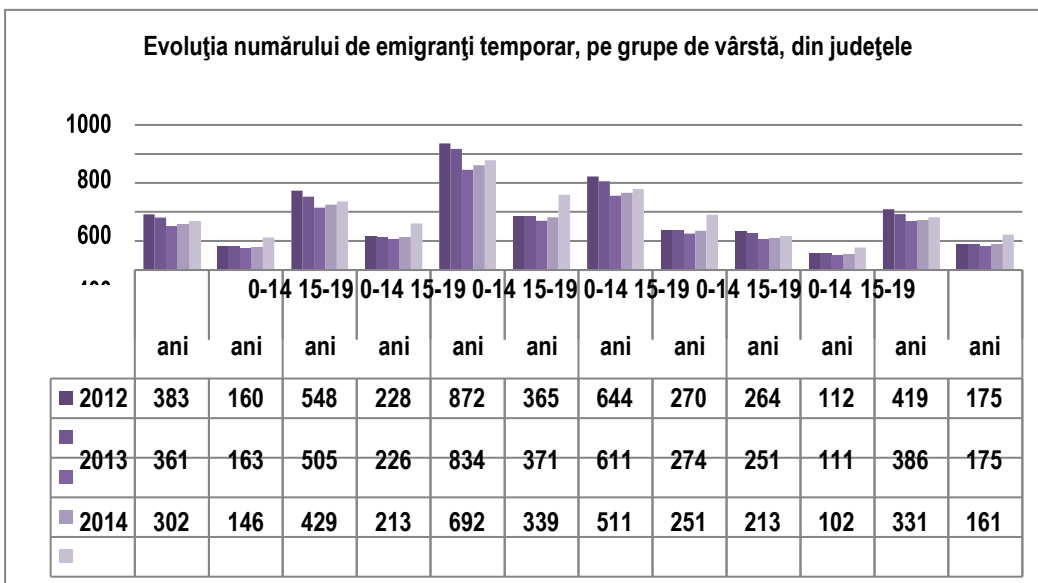
Astfel, la nivelul județelor regiunii, tendința este de scădere a emigranților temporar pentru grupa de vârstă 25 – 64 ani și de creștere a numărului emigranților temporari pentru grupa de vârstă 0-14, respectiv 15 – 19 ani. La ambele grupe de vârstă analizate și în toate județele, valorile absolute indică o importantă influență asupra populației școlare, mai ales în învățământul secundar superior (corespunzător grupei de vârstă 15-19 ani). Pentru grupa de vârstă 15-19 ani, valorile mai mari s-au înregistrat în anul 2016, la nivelul județului Galați (381 persoane – echivalentul a aproape 14 clase de elevi) .

Figura 3.4.

Sursa datelor: INS, TEMPO - Online

Figura 3.5.

Sursa datelor: INS, TEMPO - Online

3.1.7. Nivelul de trai

Un indicator important care reflectă nivelul de trai este *rata deprivării materiale severe* care reprezintă ponderea în total populație a persoanelor în stare de deprivare materială severă, adică a persoanelor în vârstă de 18 ani și peste care, datorită lipsei resurselor financiare, nu își pot permite cel puțin patru dintre următoarele situații:

- achitarea la timp, fără restanțe, a unor utilități și a altor obligații curente;
- plata unei vacanțe de o săptămână pe an, departe de casă;
- consumul de carne, pui, peste (sau alt echivalent de proteină) cel puțin o dată la două zile;
- posibilitatea de a face față, cu resursele proprii, unor cheltuieli neprevăzute (echivalente cu 1/12 din valoarea pragului național de sărăcie):
- deținerea unui telefon fix sau mobil;
- deținerea unui televizor color;
- deținerea unei mașini de spălat;
- deținerea unui autoturism personal;

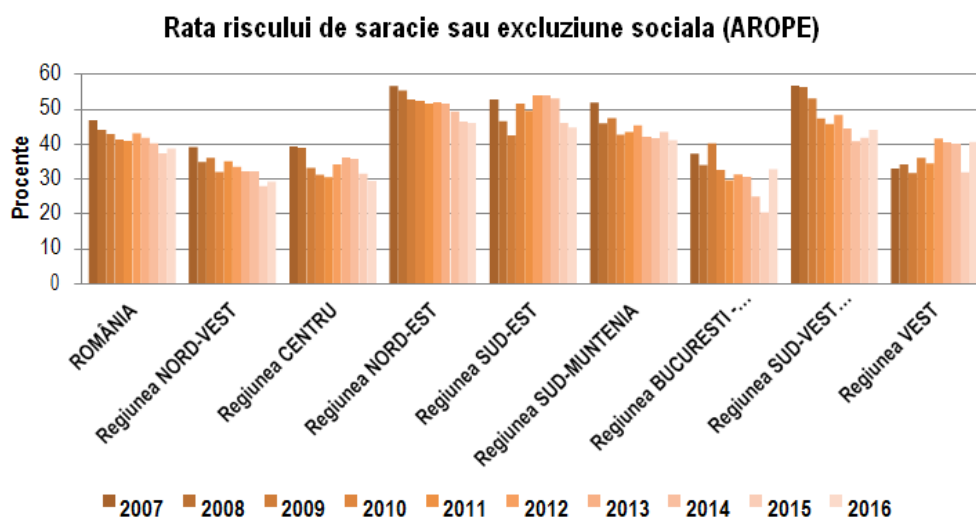
- asigurarea plății unei încălziri adecvate a locuinței.

Cu o valoare de a rata deprivării materiale severe 3,4, județul Galați se află pe locul II la nivelul regiunii de sud-est. Evoluția indicatorului în perioada 2007-2017 este fluctuantă, pe ansamblul înregistrându-se o scădere de la 42,3% în anul 2007 la 33,6% în 2017.

Un alt indicator relevant pentru nivelul de trai este *rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROE)*. AROPE este un indicator compozit adoptat la nivelul Uniunii Europene în cadrul Programului Europa 2020, de promovare a incluziunii sociale și reducere a sărăciei, reprezentând ponderea în total populație a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială. Persoanele care fac obiectul indicatorului AROPE sunt cele aflate în cel puțin una din următoarele situații:

- au venituri disponibile inferioare pragului de sărăcie;
- sunt în stare de deprivare materială severă;
- trăiesc într-o gospodărie cu intensitate foarte redusă a muncii.

Figura 3.6.

3.2. Proiecții demografice la orizontul anului 2060²²

Populația rezidentă școlară în vârstă de 6-10 ani, proiectată pe județe în anii 2030 și 2060

Județe	2014/2015	2030	2060	Diferențe 2030-2014/2015	Diferențe 2030-2014/2015
România	969936	777991	541804	-191945	-428132
Galați	25654	18288	12663	-7366	-12991

Populația rezidentă școlară în vârstă de 11-14 ani, proiectată pe județe în anii 2030 și 2060

²² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „02 Proiectarea populației școlare” – pentru vizualizare clic aici

Județe	2014/2015	2030	2060	Diferențe 2030- 2014/2015	Diferențe 2030- 2014/2015
România	772990	654498	450388	-118492	-322602
Galați	21868	15427	10592	-6441	-11276

Populația rezidentă școlară în vârstă de 15-18 ani, proiectată pe județe în anii 2030 și 2060

Județe	2014/2015	2030	2060	Diferențe 2030- 2014/2015	Diferențe 2030- 2014/2015
România	692949	597153	416123	-95796	-276826
Galați	19421	13169	9247	-6252	-10174

Populația rezidentă școlară în vârstă de 19-23 ani, proiectată pe județe în anii 2030 și 2060

Județe	2014/2015	2030	2060	Diferențe 2030- 2014/2015	Diferențe 2030- 2014/2015
România	740469	645923	434581	-94546	-305888
Galați	20835	17171	11262	-3664	-9573

Sursa datelor:

Institutul Național de Statistică - Proiectarea populației școlare din România la orizontul anului 2060

3.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru IPT

Din punct de vedere al influențelor datelor prezentate asupra educației și formării profesionale, apreciem următoarele:

- Analiza demografică indică un declin general al populației, în mod deosebit pentru grupele tinere de vârstă, însoțit de îmbătrânirea populației. De asemenea, se rețin din analiza demografică, nivelul scăzut de educație al populației, diversitatea etnică, ponderea semnificativă a populației rurale, nivelul de trai scăzut.
- **Scăderile înregistrate în ultimii ani la populația cu vârsta între 0-14 dar și scăderile prognozate pentru populația de vârstă școlară, la toate grupele de vârstă, la orizontul anului 2030, impun optimizarea ofertei de formare profesională inițială prin:**
 - Concentrarea pregătirii în școli identificate ca viabile din punct de vedere al potențialului local și zonal de dezvoltare socio-economică;
 - Eliminarea paralelismului nejustificat în oferta de formare profesională inițială pentru școli apropiate;
 - Diversificarea ofertelor de formare profesională inițială a școlilor pentru a acoperi nevoile locale și regionale;
 - Colaborarea școlilor în cadrul rețelelor de școli pentru utilizarea eficientă a resurselor și acoperirea teritorială a nevoilor de educație și formare profesională inițială;
- **Județul Galați se numără printre județele cu cei mai mulți emigranți sunt Galați (831 persoane, din care 561 persoane din grupa de vârstă 25-64 de ani);**
- **Creșterea previzionată a populației cu vârsta de 65 de ani și peste**, apreciem că va conduce la sporirea nevoilor din domeniul asistenței sociale și medicale, învățământul fiind chemat să răspundă prin oferta de formare la această realitate, atât prin planurile de școlarizare cât și prin curriculum adaptat;
- **Ponderea mare a populației cu vârsta între 30-64 ani** va conduce la o creștere a nevoilor de formare continuă. Acest fapt reprezintă o importantă oportunitate pentru unitățile școlare interesate în compensarea diminuării populației școlare.

- Într-un mediu concurențial tot mai pronunțat, unitățile școlare vor trebui să pună accent pe calitate **în formarea profesională, certificată prin inserția socio-profesională a absolvenților**. În acest context, este necesară dezvoltarea parteneriatului cu agenții economici pentru asigurarea unei pregătiri în concordanță cu nevoile acestora.
- **Ponderea mare a populației cu vârsta școlară din mediul rural**, în toate județele regiunii, ridică problema adaptării rețelei școlare de formare profesională inițială și a adoptării unor măsuri eficiente pentru asigurarea accesului acestei categorii de populație școlară la educație și formare profesională, cu asigurarea egalității șanselor. Oferta de formare profesională inițială a școlilor va trebui să susțină valorizarea patrimoniului cultural specific și a resurselor naturale din mediul rural.
- **Diversitatea etnică caracteristică regiunii** impune soluții pentru asigurarea accesului la educație și formare profesională și sprijinirea grupurilor etnice defavorizate, în special pentru populația rromă.
- **Deschiderea pieței muncii din întreaga Uniune Europeană, are ca efecte, datorită migrației externe, un important deficit de forță de muncă**. Fenomenul este deja sesizat în Regiunea Sud Est în special în industria construcțiilor navale și în construcții. Se impun măsuri de creștere a atractivității locurilor de muncă și de stimulare a angajării proaspeților absolvenți de învățământ profesional și tehnic, măsuri la care să contribuie toți factorii de la nivel național și local.
- **Preponderența populației feminine**, inclusiv la categoria de vârstă 0-14 ani, apreciem că are implicații în structura ofertei de formare inițială. Este necesară adaptarea ofertei prin calificări specifice atât populației școlare de sex masculin cât și feminin
- **Nivelul de trai din Regiunea Sud-Est, cel mai scăzut între toate regiunile de dezvoltare ale României**, nivel apreciat prin rata deprivării materiale severe și rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (ARPE), este un factor de influență important în abandonul școlar și nivelul scăzut de educație al unei importante părți din populație. Se impune continuarea și amplificarea măsurilor de sprijinire a elevilor din familiile cu nivel de trai scăzut pentru continuarea studiilor (burse școlare, susținere financiară pentru cazare și masă la internate școlare, asigurare/ decontarea transportului, etc.)
- **Structura populației pe nivele de educație** arată nevoia ca atât școala cât și factorii responsabili să acționeze pentru crearea condițiilor și a motivației în deplină egalitate a șanselor pentru continuarea studiilor de către absolvenții de învățământ primar și gimnazial diminuând în acest fel procentul de populație cu nivel de pregătire primar, gimnazial sau fără școală absolvită. În același sens, apreciem că școlii îi revine o importantă sarcină de a aborda forme de învățământ pentru adulți în condițiile în care cerințele pieței muncii vor afecta și mai mult categoriile de populație cu nivel scăzut de educație.

4. Profilul economic

4.1. Evoluții și situația actuală. Principalii indicatori economici

4.1.1. Evoluția produsul intern brut (PIB) și a valorii adăugate brute (VAB)²³

Analiza valorii adăugate brute arată că în valori absolute la prețuri curente a avut loc o creștere în perioada 2008 – 2015 în toate regiunile țării, regiunea Sud – Est situându-se, în 2015 pe locul trei, după regiunea București – Ilfov și regiunea Sud – Muntenia în ceea ce privește contribuția la formarea VAB naționale.

Tabelul 4.1. Ponderea VAB regionale în VAB națională

Regiunea de Dezvoltare	ANUL							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ROMÂNIA	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Nord - Vest	11.29%	11.53%	11.28%	10.91%	11.34%	11.25%	11.47%	11.46%
Centru	11.08%	11.37%	11.22%	10.96%	11.35%	11.05%	10.94%	11.04%
Nord - Est	10.55%	10.79%	10.52%	10.13%	10.30%	10.25%	10.05%	10.03%
Sud - Est	10.32%	10.47%	10.64%	10.53%	10.88%	11.31%	11.26%	10.69%
București - Ilfov	26.58%	24.98%	25.67%	27.21%	26.58%	26.79%	26.79%	27.77%
Sud Muntenia	12.39%	12.94%	12.52%	12.38%	11.92%	12.21%	12.99%	12.16%
Sud - Vest Oltenia	7.78%	7.92%	7.95%	7.89%	7.78%	7.54%	7.24%	7.32%
Vest	9.92%	9.91%	10.07%	9.89%	9.77%	9.51%	9.19%	9.47%

Sursa datelor: INS Conturi naționale regionale

Calculat pe baza parității puterii de cumpărare (în PCS), PIB/locuitor la nivelul Regiunii Sud - Est reprezenta în 2016, 49,7% din media europeană (UE-28=100%). Cu toate că se constată un ritm important de creștere a acestui indicator în perioada 2005-2016, se menține în continuare un decalaj important între valorile naționale și media europeană, singura regiune de dezvoltare care a înregistrat valori peste media UE 28 fiind Regiunea București – Ilfov, cu 40400 euro/locuitor, față de media UE 28 de 29200 euro/locuitor, în anul 2016.

PIB pe locuitor la prețuri curente în perioada 2004-2015 a fost la nivelul județului Galați sub cel regional.

²³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „01 ECONOMIE” – pentru vizualizare clic aici

Figura 4.2.

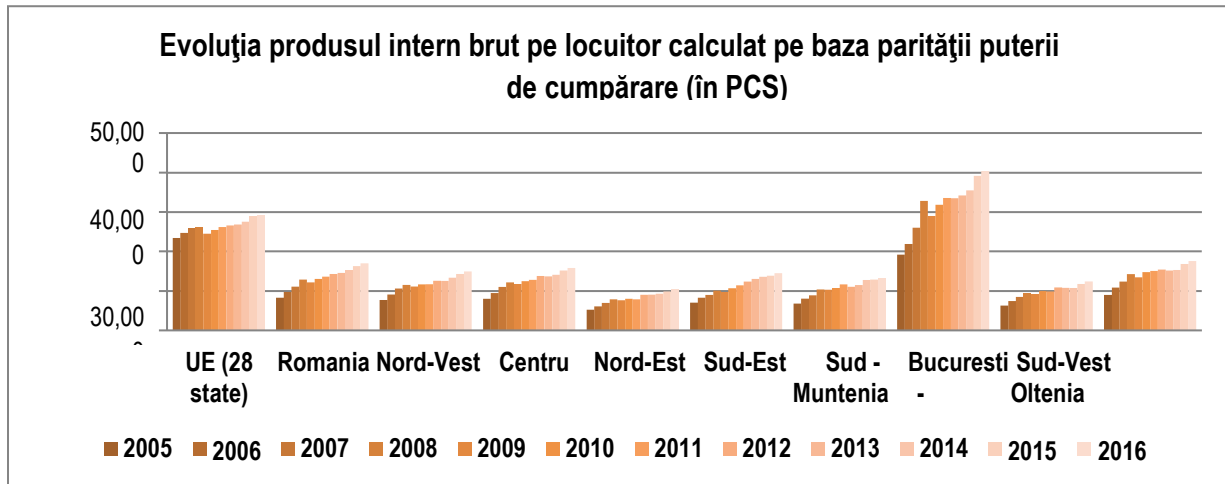
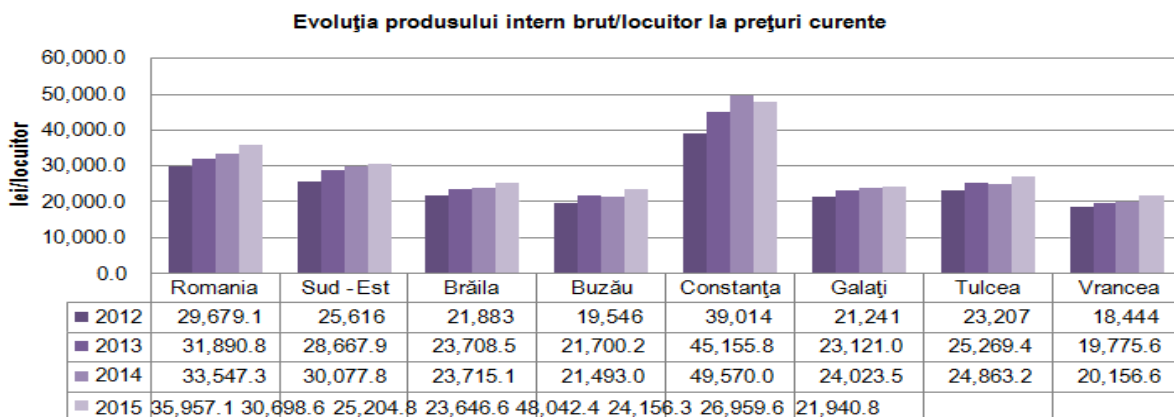

Figura 4.3.

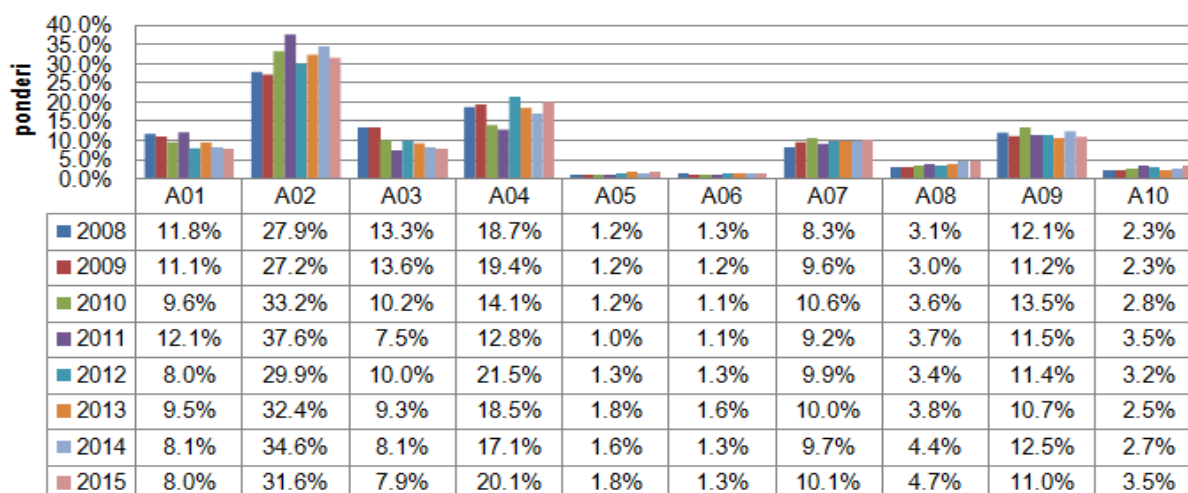

Comparând ponderea sectoarelor mari de activitate la formarea valorii adăugate brute regionale anuale constatăm că domeniile, Industrie, Intermedieri financiare și asigurări, Tranzacții imobiliare, Activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport, se înscriu pe un trend crescător în timp ce Agricultură, silvicultură și pescuitul, Construcțiile și Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitare, hoteluri și restaurante au trenduri descrescătoare.

Structura VAB în anul 2013 evidențiază o serie de aspecte menționate în rândurile de mai jos.

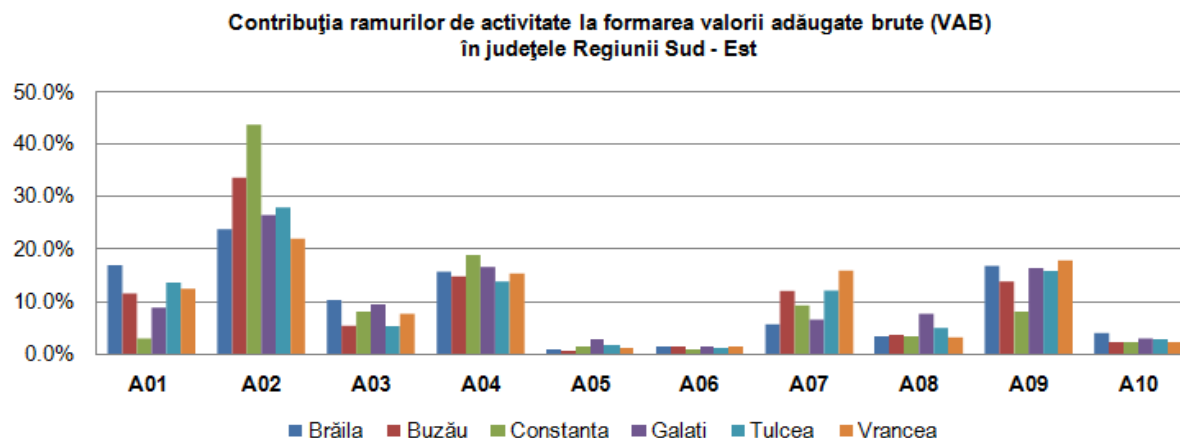
Figura 4.4.

Evoluția contribuțiilor sectoarelor economiei naționale la formarea VAB regional Regiunea Sud - Est

Județul Galați

Figura 4.5.

Județul se situează pe locul 2 între județele regiunii în ceea ce privește ponderea construcțiilor la formarea VAB județean (11,5%, pondere superioară mediei regionale și naționale).

Industria deține locul 3 între județele regiunii, cu o pondere de 28%, sub media regională.

Ponderea agriculturii la VAB județean (9,8%) este superioară mediei regionale și situează județul pe penultimul loc în regiune.

Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitare, hoteluri și restaurante, cu o pondere de 15,9% la VAB județean, inferioară valorii regionale, îl plasează pe locul 2 între județele regiunii.

4.1.2. Dinamica generală a firmelor din Regiune - unități locale active²⁴

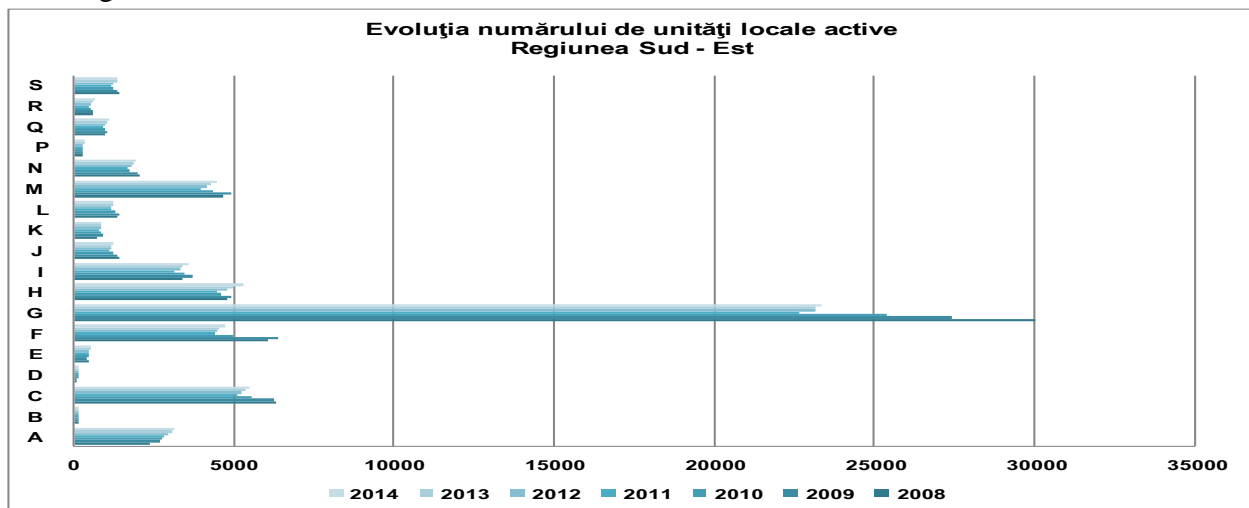
²⁴ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „02 ECONOMIE” – pentru vizualizare clic aici

La nivelul regiunii, în anul 2016, erau active 59660 firme. În perioada 2008-2016, numărul unităților locale active din Regiunea Sud – Est s-a diminuat cu peste 6417 de unități (de la 67203 de unități în 2008 la 60786 de unități în 2016).

În ceea ce privește tipul activității CAEN, majoritatea își desfășurau activitatea în anul 2014 în comerț (39,16%), pe locul doi plasându-se, la distanță mare, industria prelucrătoare (9,21%), transport și depozitare (8,89%), construcții (7,93%), activități profesionale, științifice și tehnice (7,50%).

Se constată că pentru perioada 2008-2016, la nivelul regiunii s-a înregistrat o creștere a numărului firmelor active din agricultură, silvicultură și pescuit; industria extractivă; producția și furnizarea energiei, transport și depozitare; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; activități de spectacole, culturale și recreative. Se constată o scădere a ponderii firmelor active în toate celelalte activități ale economiei naționale. Cea mai drastică scădere s-a înregistrat în Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, scădere cu peste 7957 de firme în perioada 2008 – 2016. În construcții scăderea a fost de peste 1158 de firme iar în industria prelucrătoare de aproape 821 de firme, în intervalul analizat.

Figura 4.6.

Sursa datelor INS, Baza de date TEMPO Online INT101R

Legenda

A Agricultură, silvicultură și pescuit	J Informații și comunicații
B Industria extractivă	K Intermedieri financiare și asigurări
C Industria prelucrătoare	L Tranzacții imobiliare
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	M Activități profesionale, științifice și tehnice
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport
F Construcții	P Învățământ
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	Q Sănătate și asistență socială
H Transport și depozitare	R Activități de spectacole, culturale și recreative
I Hoteluri și restaurante	S Alte activități de servicii

Pe clase de mărime, unitățile cu până la 10 angajați sunt majoritare, reprezentând, în 2016, 87,88% din totalul firmelor active. În perioada 2008 – 2014 se constată o scădere a numărului și a ponderii unităților locale active cu peste 50 de angajați.

Numărul de personal din unitățile locale active din regiune a scăzut în perioada 2008-2016 toate activitățile economiei, cu excepția activităților: distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; informații și comunicații, tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor; învățământ; sănătate și asistență socială; alte activități de

servicii, în care s-au înregistrat creșteri modeste. Cele mai mari scăderi ale numărului de personal, în perioada analizată, au avut loc în:

- industria prelucrătoare - scădere cu 41713 persoane (scădere cu 25.86%)
- comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea auto și motocicletele – scădere cu 26711 persoane (scădere cu 20.94%)
- construcții – scădere cu 23489 persoane (scădere cu 37.21%)
- transport și depozitare – scădere cu 7598 persoane (scădere cu 14.67%)

Județul Galați este caracterizat din punct de vedere al structurii firmelor locale active de preponderența firmelor din sectorul Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, care dețin 42,07% din totalul firmelor active din județ. Firmele din Construcții dețin 9,5% din totalul firmelor din județ, iar firmele din Industria prelucrătoare deține 7,85%. Firmele din sectorul Transport și depozitare dețin 7,23% din totalul firmelor active din județ.

În perioada analizată s-a produs o scădere importantă a numărului de firme locale active, cu 892 de firme, de la 13062 firme în 2008 la 12170 în 2016. Cea mai mare scădere s-a înregistrat în sectorul economic Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, scădere cu 1564 firme. În industria prelucrătoare scăderea a fost cu 158 de firme iar în sectorul construcții cu 18 de firme.

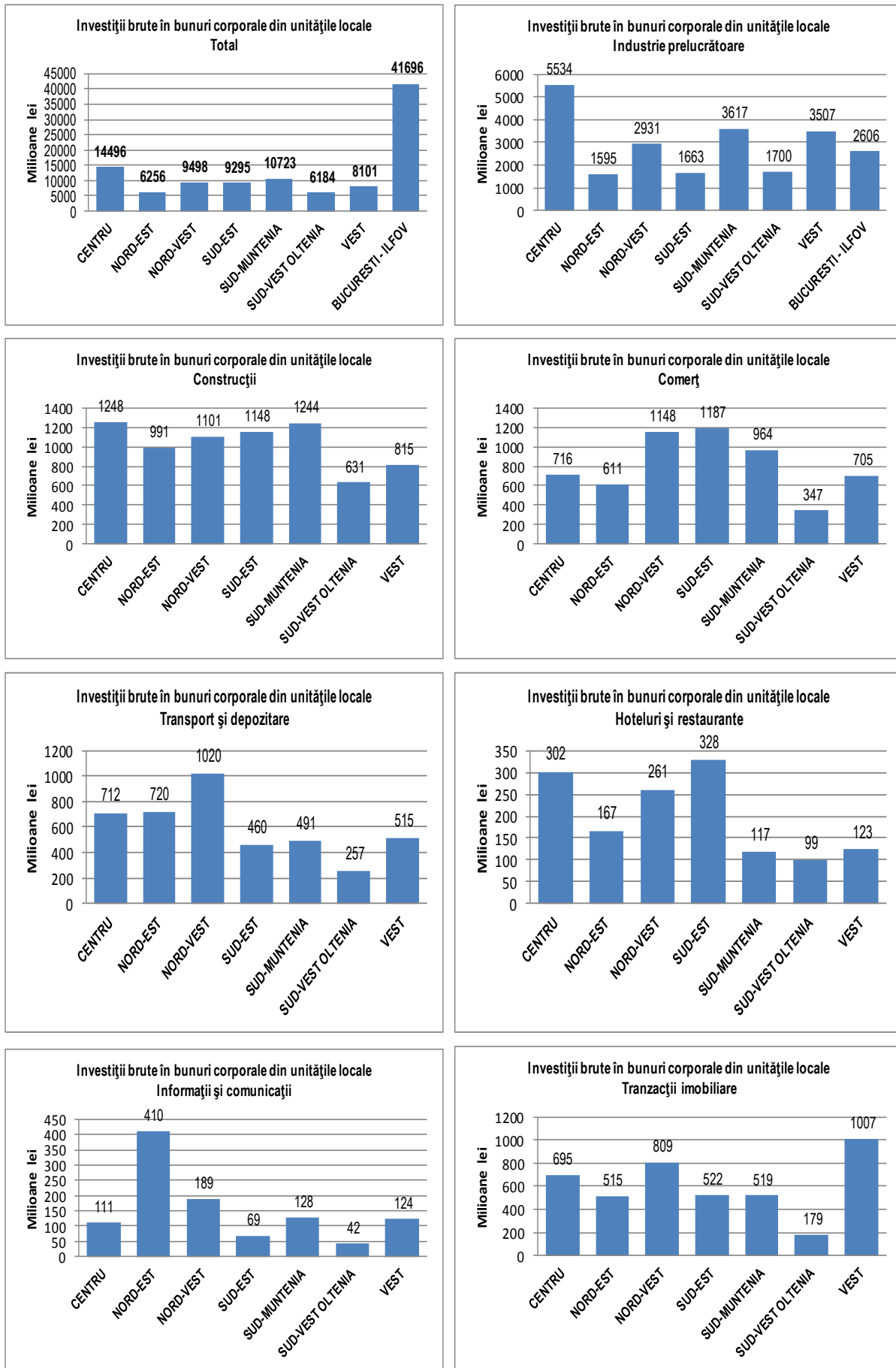
Este de remarcat faptul că în sectoarele economice Agricultură, silvicultură și pescuit; Transport și depozitare, Hoteluri și restaurante, numărul de firme locale active a crescut în perioada analizată. Cea mai mare creștere a fost înregistrată în sectorul Transport și depozitare, creștere cu 240 de unități în perioada 2008 – 2016, urmat de sectorul agricultură cu o creștere cu 187 de unități și de sectorul Sănătate și asistență socială cu o creștere de 84 de unități.

4.1.3. Dinamica generală a firmelor din regiune – investiții²⁵

Totalul investițiilor brute în unități locale în industrie, construcții, comerț și alte servicii, în anul 2014 plasează regiunea Sud – Est pe locul 5 între regiunile de dezvoltare ale României. În sectoarele comerț și hoteluri și restaurante, regiunea Sud – Est a beneficiat, în 2014, de cele mai mari investiții brute dintre toate regiunile de dezvoltare ale României, cu excepția regiunii București-Ilfov. Investițiile brute din sectoarele industrie prelucrătoare, transport și depozitare și informații și comunicații plasează regiunea Sud – Est pe poziția a 7-a între regiunile de dezvoltare ale României, la fiecare din aceste sectoare. În sectorul tranzacții imobiliare, volumul investițiilor brute plasează regiunea Sud – Est pe locul 5. Între județele regiunii există mari decalaje în ceea ce privește investițiile brute în unități locale din industrie, construcții, comerț și alte servicii. Județul Constanța a înregistrat în 2014 cel mai mare volum al investițiilor. La polul opus s-a situat județul Vrancea. Investițiile în județul Constanța, în 2014, au fost de aproape 9 ori mai mari decât în județul Vrancea (4480 milioane lei în județul Constanța față de 506 milioane lei în județul Vrancea)

²⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „03 ECONOMIE” – [pentru vizualizare clic aici](#)

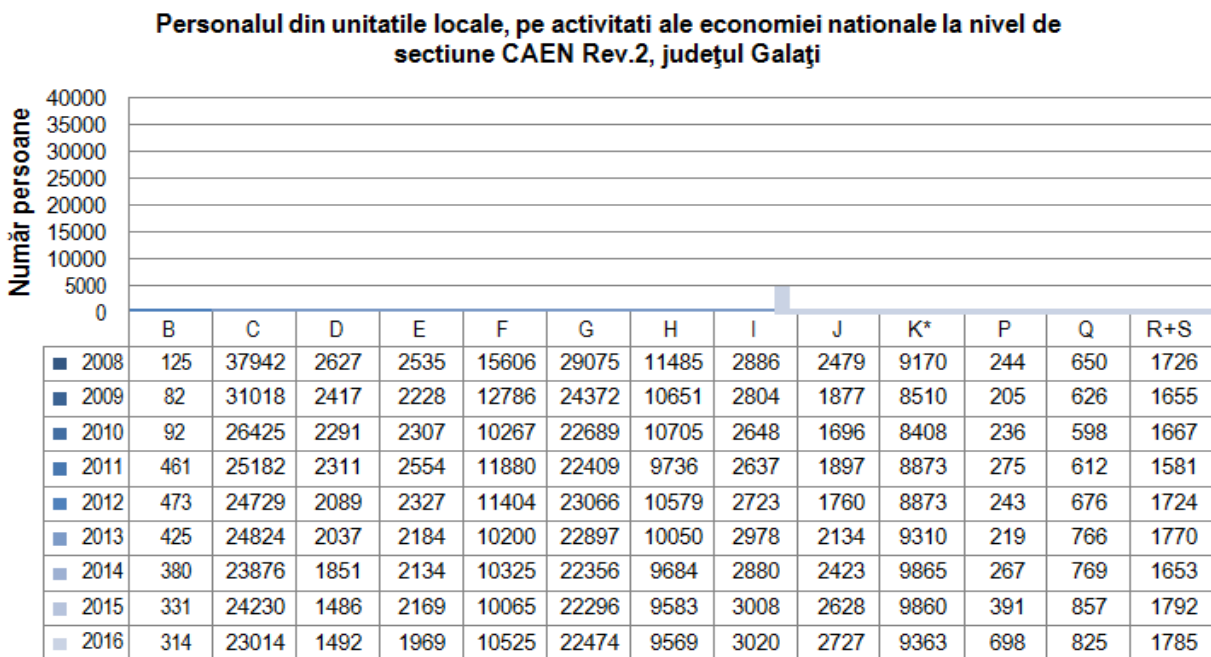
Figura 4.7.

Sursa datelor: INS, TEMPO - Online

Evoluția volumului investițiilor brute în unități locale din industrie, construcții, comerț și alte servicii în perioada 2008-2014, în regiunea Sud-Est este crescătoare pentru sectoarele industrie extractivă, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare. În sectorul transport și depozitare investițiile brute au înregistrat o creștere în perioada 2009-2014, nedepășind însă valoarea înregistrată în 2008. Restul sectoarelor economice au înregistrat scăderi ale volumului investițiilor brute în perioada analizată.

Fig.4.8

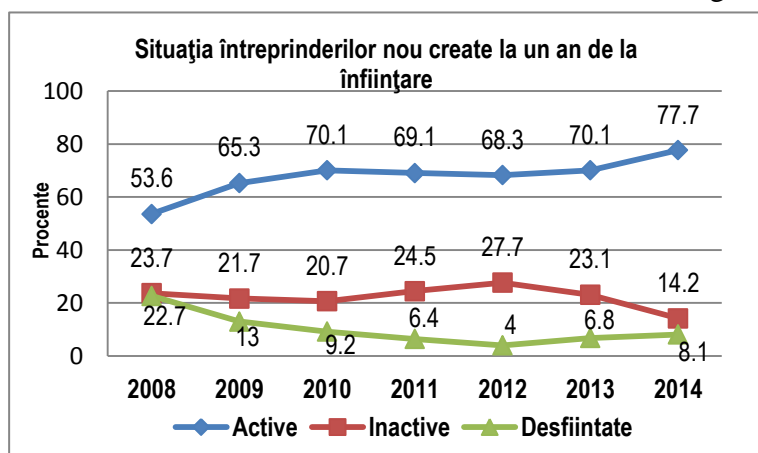

4.1.4. Demografia întreprinderilor - întreprinderilor active nou create²⁶

Numărul întreprinderilor nou create în anul 2014, în regiunea Sud-Est, a fost de 7487, ceea ce plasează regiunea pe a treia poziție, după regiunea București-Ilfov și regiunea Nord-Vest.

La un an de la înființare, ponderea firmelor active nou înființate a fost creșterea în perioada 2008-2014, ajungând în 2014 de 77,7%. În perioada analizată, ponderea firmelor inactice și a firmelor desființate, din cele nou create, la un an de la înființare, a scăzut semnificativ (de 23,7% firme inactice în 2008 la 14,2% în 2014; de la 22,7% firme desființate în 2008 la 8,1% în 2014).

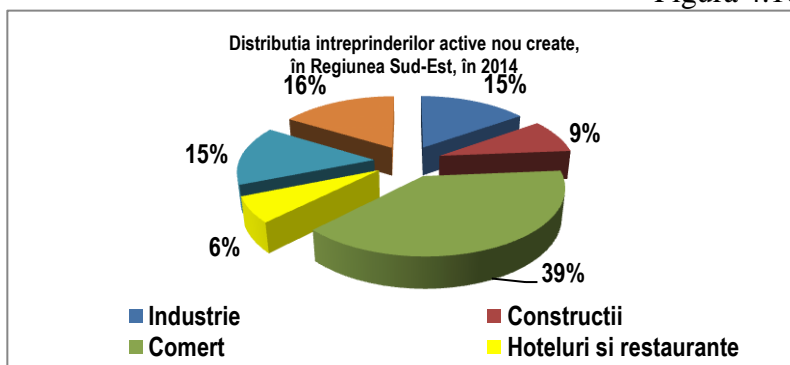
Figura 4.9.

în
la

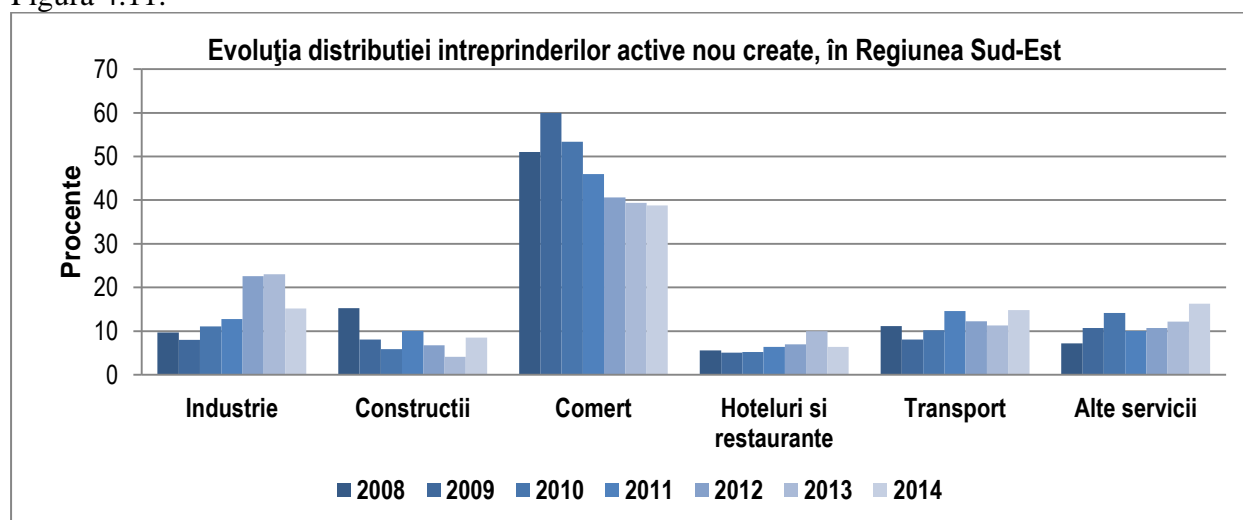
²⁶ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „04 ECONOMIE” – pentru vizualizare [clic aici](#)

Cele mai multe întreprinderi au fost create în sectorul comerț (39%). În sectoarele industrie, transport și alte servicii au fost create între 15% și 16% din totalul întreprinderilor nou create. Sectorul construcții a contribuit cu 9% la totalul întreprinderilor nou create iar sectorul hoteluri și restaurante cu 6%

Evoluția ponderilor întreprinderilor nou create pe sectoare de activitate în perioada 2008-2014 arată o scădere a ponderii întreprinderilor nou create din sectoarele comerț și construcții și o creștere a ponderii sectoarelor industrie, transporturi și alte servicii. Sectorul hoteluri și restaurante a păstrat o pondere aproximativ constantă a întreprinderilor nou create din total.

Figura 4.11.

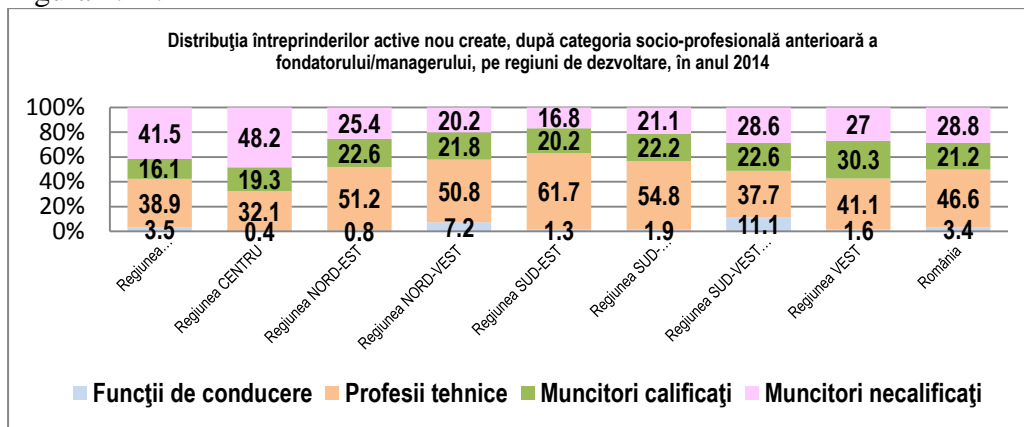

Sursa datelor: Baza de date TEMPO Online INT 111 N

Distribuția întreprinderilor active nou create, după nivelul de instruire al fondatorului/managerului, în anul 2014, arată că la nivelul regiunii Sud-Est se înregistrează cea mai mică pondere a întreprinderilor nou înființate de muncitori necalificați dintre toate regiunile (16,8% față de media națională de 28,8%) și cea mai mare pondere dintre toate regiunile a întreprinderilor nou înființate de fondatori/manageri cu profesii tehnice (61,7% față de media națională de 38,9%).

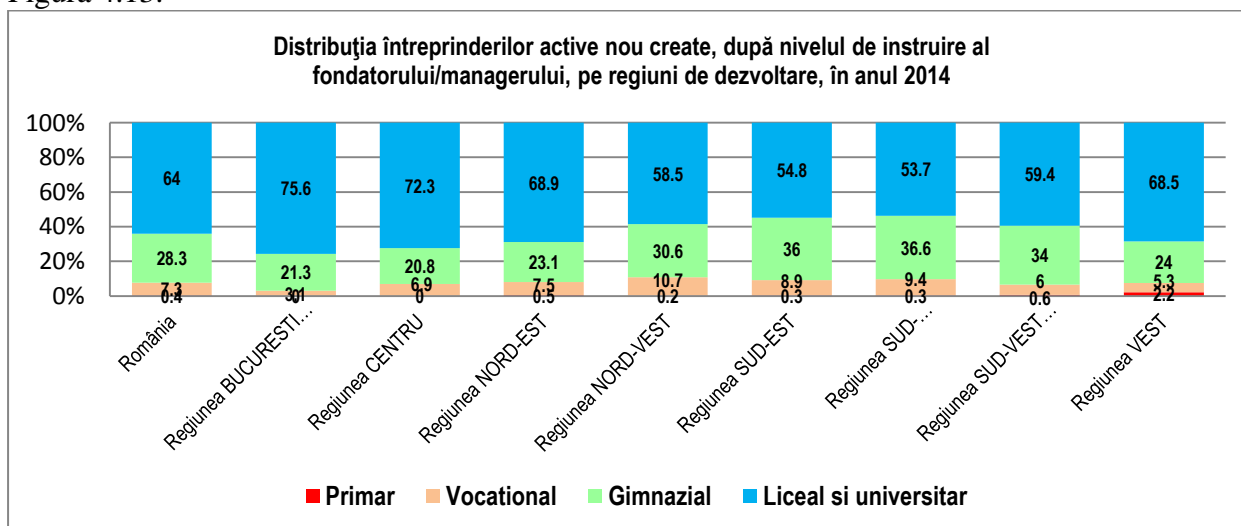
Distribuția întreprinderilor active nou create, după nivelul de instruire al fondatorului/managerului, în anul 2014, evidențiază faptul că la nivelul regiunii Sud-Est se înregistrează o pondere foarte mare a întreprinderilor nou create de persoane cu nivel de instruire gimnazial (36% dintre întreprinderi, a doua poziție în ierarhie, după regiunea Sud-Muntenia care are 36,6%). Ponderea întreprinderilor nou create în regiunea Sud-Est de către absolvenți ai învățământului liceal și universitar este de doar 54,8% față de media națională de 64%, regiunea plasându-se pe penultimul loc între regiunile de dezvoltare, înaintea regiunii Sud – Muntenia.

Figura 4.12.

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO Online INT 111W

Figura 4.13.

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO Online INT 111V

Numărul mediu de angajați ai întreprinderilor active nou create, în regiunea Sud-Est, reprezintă 3% din numărul total de angajați. Ponderea numărului mediu de angajați ai întreprinderilor active nou create de întreprinzătorilor individuali este de 1,3% în timp ce ponderea numărului mediu de angajați ai întreprinderilor active nou create ca societăți comerciale este de 3,5%.

Ponderea forței de muncă din întreprinderi active nou create cu capital străin din regiunea Sud-Est este de doar 7,1% față de media națională de 18,2%.

Tabelul 4.2. Ponderea forței de muncă din întreprinderi active nou create cu capital străin

UM: Procente

Regiuni de dezvoltare	Ani						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ROMÂNIA	14.4	27.1	17.8	13.9	13.9	16.5	18.2
Regiunea NORD-EST	6.2	17.4	10.3	8.7	11.6	9.9	9.1
Regiunea SUD-MUNTENIA	9.7	16	8.1	10.5	16.5	16	6.9
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	6.6	3.6	10.5	6.4	2.4	6.3	6.7
Regiunea NORD-VEST	14.6	17.4	28.4	17.1	14.5	22.2	11.9
Regiunea VEST	17.6	65.6	15.8	17.4	15.8	18.3	22.1
Regiunea SUD-EST	11	8	14.8	9.3	10.4	6.5	7.1
Regiunea CENTRU	18.5	9.2	14.6	18.1	17.5	15.5	12.9
Regiunea BUCURESTI - ILFOV	19.5	14.1	23.6	16.8	20.5	21.3	34.6

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO Online INT 111P

Numărul de personal din unitățile locale active din regiune a scăzut în perioada 2008-2016 toate activitățile economiei, cu excepția activităților: distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; hoteluri și restaurante; informații și comunicații; învățământ; sănătate și asistență socială; alte activități de servicii, în care s-au înregistrat creșteri modeste. Cele mai mari scăderi ale numărului de personal, în perioada analizată, au avut loc în: industria prelucrătoare - scădere cu 44497 persoane (scădere cu 27,58%); comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea auto și motocicletelor – scădere cu 26306 persoane (scădere cu 20,6%) construcții – scădere cu 23615 persoane (scădere cu 37,4%); transport și depozitare – scădere cu 7648 persoane (scădere cu 14,7%); producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – scădere cu 4035 persoane (scădere cu 36,1%); industria extractivă – scădere cu 1656 persoane (scădere cu 34,08%).

Activitățile economice în care s-au înregistrat creșteri ale numărului de personal în perioada 2008-2016 sunt: distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – creștere cu 566 de persoane (creștere cu 4,6%); hoteluri și restaurante – creștere cu 2317 persoane (creștere cu 11,27%); informații și comunicații – creștere cu 720 de persoane (creștere cu 9,49%); servicii colective, sociale și personale – creștere cu 1347 de persoane (creștere cu 16,6%).

S-au înregistrat creșteri ale numărului de personal și din învățământ, sănătate și asistență socială.

Ca ponderi, activitățile din industria prelucrătoare dețin în anul 2016, la nivelul Regiunii Sud - Est cea mai mare pondere a numărului de personal, 28%, urmate de activitățile din comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, cu 24%. Activitățile de transport și depozitare au o pondere a numărului de personal de 11%, iar activitățile din construcții 10%. Tranzacțiile imobiliare, închirierile și activitățile de servicii prestate în principal întreprinderilor au o pondere a numărului de personal de 10% din totalul personalului din unitățile locale. Activitățile din hoteluri și restaurante dețin o pondere a numărului de personal de 6%

4.2. Proiecția principalilor indicatori economici²⁷

Dinamica evoluțiilor din economie alterează prognozele realizate chiar pentru orizontul anului 2018. În acest context, informațiile din aceste studii trebuie luate în considerare cu prudență și actualizate pe măsura apariției unor noi previziuni. Cu toate acestea, o serie de concluzii pot fi formulate din analiza acestor studii previzionale. În continuare sunt prezentate câteva din aspectele considerate relevante din cele mai recente studii previzionale.

Conform studiului Comisiei Naționale de Prognoză, “Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial, până în 2019”, realizat în mai 2016, produsul intern brut național prognozează o creștere anuală, până în 2019, de peste 4% față de 3% cât a fost înregistrat în 2014. Ponderile creșterii previzionate a PIB al regiunii Sud – Est sunt aceleași cu ponderile pentru nivelul național.

Este de remarcat prognoza pentru agricultură, silvicultură, piscicultură la care în 2017 se estimează o creștere a VAB la nivelul regiunii Sud – Est de 1,9%, procent de creștere care se păstrează constant până în fiecare an până în 2019. Valoarea adăugată brută pe ramuri ale economiei, prognozată pentru Regiunea Sud – Est, arată o creștere în fiecare an în toate ramurile. Cea mai mare creștere este prognozată pentru construcții (5,9% în 2017 față de 2016 și 6,4% în 2019 față de 2018) urmată de industrie (5,2% în 2017 față de 2016 și 5,4% în 2019 față de 2018). În ramura serviciilor creșterile prognozate pentru perioada de prognoză se încadrează între 4,1% în 2017 și 4,8% în 2019.

²⁷Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa [„05 Prognoza profil teritorial mai 2016” – pentru vizualizare clic aici](#)

Tabelul 4.3. Evoluția prognozată pentru VAB - modificări procentuale față de anul anterior –

Ramura	Regiunea Sud - Est				Total România			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Industrie	4,2	5,2	5,7	5,4	4,0	5,3	5,7	5,4
Agricultură	9,1	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Construcții	5,8	5,9	6,1	6,4	5,7	6,0	6,3	6,6
Servicii	3,4	4,1	4,4	4,8	3,4	3,9	4,1	4,5
PIB	4,4	4,3	4,5	4,7	4,2	4,3	4,5	4,7

Sursa datelor: Comisia Națională de Prognoză, "Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în PROFIL TERITORIAL, până în 2019", mai 2016

Evoluția previzionată a contribuției județelor la formarea VAB regional arată că doar județul Constanța va înregistra o creștere a ponderii VAB în formarea VAB regional.

Tabelul 4.4. Evoluția prognozată pentru contribuția județelor la formarea VAB regional

Județul	2016	2017	2018	2019
Brăila	9.98%	9.96%	9.92%	9.89%
Buzău	13.05%	13.01%	12.97%	12.93%
Constanța	43.08%	43.22%	43.35%	43.48%
Galați	17.29%	17.28%	17.26%	17.25%
Tulcea	7.18%	7.15%	7.13%	7.10%
Vrancea	9.41%	9.39%	9.36%	9.34%

Notă: Calculat pe baza datelor Comisiei Naționale de Prognoză, "Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial, până în 2019", mai 2016

4.3. Alte informații și informații parțiale

4.3.1. Cercetarea – dezvoltare

Reducerea activităților de cercetare și dezvoltare reflectă capacitatea redusă și interesul scăzut al agenților economici pentru activitățile de cercetare-dezvoltare și inovare - atât pentru cele proprii, cât și pentru cele desfășurate în parteneriat cu instituțiile de profil C&D, precum și capacitatea redusă de absorbție a rezultatelor cercetării.

Costurile scăzute rămân principala sursă de competitivitate și nu inovarea produselor și a tehnologiilor. În mare parte, tehnologiile noi provin din import sau din investiții străine directe și nu prin efort local: o mare parte din întreprinderi desfășoară activități de asamblare, în regim de subcontractare și este în general puțin orientată spre producerea unor mărci proprii.

În perioada 2005-2008, cheltuielile totale pentru cercetare-dezvoltare (C&D) au înregistrat un trend crescător, de la 42.504 mii de lei la prețuri curente în anul 2005, până la 99.211 mii de lei în anul 2008 (+133%): creșterea a fost mai mică decât cea înregistrată la nivel național, determinând o scădere progresivă a ponderii cheltuielilor de C&D efectuate în regiune din totalul național, de la 6,59% în anul 2000 până la 3,33% în 2008.

În anul 2009, cheltuielile de cercetare și dezvoltare au înregistrat scăderi aproape în toate regiunile, cu o singură excepție, Regiunea Centru unde aceste cheltuieli s-au dublat.

În anul 2010, regiunile României au o valoare a ponderii cheltuielilor cu cercetarea dezvoltarea din PIB, sub media națională de 0,46%, cu excepția Regiunii București-Ilfov care înregistrează o valoare peste media națională.

La nivelul Regiunii Sud-Est, în pofida creșterii valorii absolute, trendul cheltuielilor de C&D exprimate ca procent al PIB, nu este foarte pozitiv: reprezentând în anul 2007, 0,18% din PIB-ul regional, iar cheltuielile de C&D au scăzut până la 0,16% din PIB în anul 2010. În aceasta privință,

regiunea se situează sub media națională de 0,46% din PIB și mult sub media UE27 de 2,00% din PIB, fapt ce conduce, contrar aspirațiilor, la accentuarea decalajelor.

În anul 2011, cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare au crescut ușor în toate regiunile, excepție făcând Regiunea Sud-Est, unde aceste cheltuieli au scăzut, regiunea în anul 2011, situându-se pe ultimul loc. Județele Constanța și Galați sunt pe primul loc în regiune, deoarece mediul de afaceri este stimulat prin încheierea de parteneriate cu mediul academic și cu instituțiile statului. În Județul Galați funcționează cele mai multe centre de cercetare acreditate CNCSIS, din regiune (un număr total de 27), centrele de cercetare funcționând pe lângă Universitatea Dunărea de Jos din Galați. Și în județul Constanța, funcționarea un număr important de institute și centre de cercetare care au activitatea strâns legată de diversitatea și specificul universităților.

Cea mai mare scădere a cheltuielilor de cercetare o înregistrează județul Brăila, deoarece o parte din institutele de cercetare existente s-au desființat (Stațiunea Centrală de Cercetări pentru Ameliorarea Solurilor Sărăturate - SCCASS), iar alta are activitatea de cercetare destul de redusă (Ceprohart SA). Ceprohart SA Brăila fiind cel mai mare producător român de hârtie folosită la realizarea de diplome, certificate sau alte documente cu caracter special și deține 60-70% din piața românească, cu intenții de a lansa oferta de produse și pe alte piețe din Europa.

Activitatea de cercetare și dezvoltare este slabă în regiune. Toți indicatorii observați (numărul de cercetători, de angajați în sectorul C&D, cheltuieli în C&D) pun în evidență fie un mediu de cercetare relativ puțin dezvoltat, fie o performanță scăzută a actorilor din domeniu: regiunea este sub media națională și se clasifică pe ultimele poziții din Uniunea Europeană. Disparitățile intra - regionale sunt importante, județele mai active în cercetare și dezvoltare fiind Constanța, Galați și Tulcea. Cu toate că numărul de întreprinderi inovative a înregistrat o scădere ușoară în perioada 2008-2010, în mod surprinzător, Regiunea Sud-Est fiind a doua regiune din țară în această privință. În contextul inovării, activitățile de dezvoltare rămân totuși mai puțin importante decât achiziționarea de mașini, echipamente și software. Există în regiune un număr important de centre de cercetare, localizate în Constanța remarcându-se în cercetări specifice mării (privind tehnica marină, precum și ecologia marină), Galați, un centru de importanță regională, care se remarcă prin specializări tehnice specifice, în special arhitectură navală și metalurgie, iar două centre de cercetare sunt localizate în Brăila, în cadrul Facultății de Inginerie.

4.3.2. Industria

Activitățile industriale sunt concentrate mai ales în centrele urbane, în special de mari dimensiuni, și sunt foarte puțin prezente în mediul rural. Aproape toate sectoarele fiind reprezentate, iar primele 5 sub-sectoare de producție industrială din Regiunea Sud-Est scot în evidență preponderența industriei tradiționale precum și a mecanicii grele

Industria alimentară și industria mobilei sunt sectoarele tradiționale principale, sectorul mecanic concentrează un mare număr din întreprinderi, ramurile de vârf fiind industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, repararea, întreținerea și instalarea de mașini și echipamente precum și fabricarea altor mijloace de transport. De remarcat că mijloacele de transport fabricate sunt aproape în totalitate construcții navale. Cu tradiție și caracterizată prin calitatea produselor sale apreciate atât pe piața internă cât și pe cea externă, industria construcțiilor navale este specifică acestei regiuni unde se constituie ca un „cluster” în forma incipientă, iar șantierele navale de la Brăila, Galați, Mangalia, Tulcea și Constanța pun în valoare avantajul poziționării la Marea Neagră sau pe malul Dunării.

Dinamica sectorului terțiar este pozitivă confirmând evoluția treptată a Regiunii Sud - Est către o economie post-industrială, în care terțiarul este sectorul principal. Rata de creștere rămâne însă sub media națională. În termeni generali, subsectorul comerțului concentrează ponderea cea mai mare de firme din terțiar, urmat de sub domeniile transport și depozitare, activități profesionale, științifice și tehnice (având în vedere existența a 3 centre universitare în regiune) și hoteluri și restaurante. În județele Tulcea și Constanța, procentul de firme active în domeniul hotelier și al alimentației publice este relevant.

4.3.3. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu

Transporturile

Dacă accesibilitatea față de București poate fi considerată bună, analiza accesibilității Regiunii Sud - Est pe drumuri, pe calea ferată și pe calea aerului în contextul Uniunii Europene efectuată de către ESPON pe baza datelor din anul 2006, arată gradul relativ de izolare regională și caracterul periferic al regiunii.

Izolarea derivă atât din obstacolele naturale geografice cât și din distanța față de coridoarele europene principale. În Regiunea Sud - Est, sunt trei județe la graniță - spațiu terestru, râu sau graniță maritimă - toate fiind granițe externe sau interne UE (cu Republica Moldova, Ucraina și Bulgaria, precum și granițele de-a lungul Mării Negre).

Fluviul Dunărea contribuie la definirea potențialului ridicat teritorial al Regiunii Sud - Est, dar este de asemenea o barieră pentru dezvoltarea sa din mai multe aspecte. De pildă, nu există o legătură directă între Brăila și Constanța. Accesibilitatea este un element cheie pentru dezvoltarea regională, având în vedere potențialul strategic al Regiunii Sud - Est ca zonă de tranzit pentru fluxurile internaționale de mărfuri, precum și importanța accesibilității pentru conectarea polilor regionali de creștere / polilor economici din regiune, inclusiv zonele cu înalt potențial turistic, cu piețe din alte regiuni ale României, precum și cu piețe internaționale, prin accesul la rețelele de transport internațional. O mare problemă pentru sectorul Brăila-Galați este dată de lipsa unui pod peste Dunăre. Începând de la Brăila, Dunărea devine maritimă.

Prin natura investiției propuse, existența unui pod peste Dunăre ar genera creșterea economică și creșterea nivelului de trai al populației în zona țintă datorită atragerii investițiilor și creșterea consumului proporțional cu creșterea frecvenței de utilizare a drumului de către transportatorii aflați în tranzit.

Lungimea drumurilor publice din regiune era în anul 2011 de 10.898 km, ceea ce situează regiunea pe locul VI la nivel național; din totalul drumurilor publice regionale, erau modernizate numai 27,2%, regiunea ocupând ultimul loc la nivel național (în afară de Regiunea București-Ilfov).

Dintr-un total de 4.578 km de drumuri județene la nivelul anului 2012, ponderea cea mai mare o dețin drumurile cu îmbrăcămînți ușoare rutiere (62,29%), în timp ce drumurile cu îmbrăcămînți asfaltice tip greu și mediu au o pondere 14,43%, singurul județ fără îmbrăcămînți asfaltice tip greu și mediu fiind județul Galați. De remarcat faptul că față de anul 2007 numărul de km aferenți drumurilor județene în Regiunea Sud - Est a crescut doar cu 40 de km.

La nivelul anului 2013, din cei 4.563 de km de drumuri județene existenți la nivelul regiunii, 78,21% dispuneau de conectivitate primară și secundară față de rețeaua TEN-T, așa cum reiese din inventarul drumurilor județene.

În Regiunea Sud - Est, procentul străzilor orășenești modernizate a fost în anul 2011 de 68,36% în ușoară scădere față de anul 2010 (70,9%). Creșterea numărului de autovehicule în perioada 2002-2011 a înregistrat valori semnificative în ceea ce privește autoturismele și autovehiculele de marfă. În paralel, numărul de pasageri transportați prin transportul în comun în mediul urban este în continuă scădere. Astfel, în perioada 2000 și 2008 acesta a scăzut cu aproximativ 16%, iar în anul 2011 față de anul 2000 cu 33,31% .

Tranziția spre un sistem de transport mai sustenabil este blocată de lipsa de fiabilitate și de nivelul slab al serviciilor de transport feroviar românești. Regiunea se situează pe locul III la nivel național la egalitate cu Regiunea Nord - Vest, din punct de vedere al densității liniilor la 1.000 km, înregistrând o densitate de 48,8 față de media națională de 45,2, însă, doar 522 km de linie ferată sunt electrificați, regiunea aflându-se din acest punct de vedere pe locul V la nivel național. La nivel regional ponderea liniilor electrificate din totalul liniilor de căi ferate în exploatare, era de 29,9% în anul 2011, ocupând astfel penultimul loc față de nivelul național.

Tranziția spre un sistem de transport mai sustenabil este blocată de lipsa de fiabilitate și de nivelul slab al serviciilor de transport feroviar românești. Regiunea se situează pe locul III la nivel național la egalitate cu Regiunea Nord - Vest, din punct de vedere al densității liniilor la 1.000 km, înregistrând o densitate de 48,8 față de media națională de 45,2, însă, doar 522 km de linie ferată sunt electrificați,

regiunea aflându-se din acest punct de vedere pe locul V la nivel național. La nivel regional ponderea liniilor electrificate din totalul liniilor de căi ferate în exploatare, era de 29,9% în anul 2011, ocupând astfel penultimul loc față de nivelul național.

Principalele probleme care afectează căile ferate din regiune sunt legate de condițiile proaste în care se găsesc elementele rulante atât din punct de vedere tehnic, cât și al condițiilor de confort relativ scăzut al vagoanelor de transport persoane. Este necesar să se îmbunătățească cantitativ și calitativ situația drumurilor de acces a căilor ferate spre centrele economice majore și, de asemenea, legătura dintre acestea și coridoarele de transport europene.

Porturile românești la Dunăre se împart în două categorii: maritime (Constanța, Mangalia și Midia) și fluvial-maritime (Brăila, Galați, Tulcea și Sulina), care au caracteristici tehnice ce permit accesul navelor maritime. România este traversată de cel mai important fluviu european, Dunărea, și dispune de ieșire la Marea Neagră, porturile românești constituind o importantă componentă a rețelei fluvial-maritime europene. Rețeaua de căi navigabile se situează în întregime în partea de sud și sud-est a României cu o densitate de 6,5 km/1000 kmp; lungimea rețelei este de 1.779 km din care 1.075 km Dunărea navigabilă internațională, 524 km brațele navigabile ale Dunării și 91 km cai navigabile artificiale (canalele Dunăre - Marea Neagră și Poarta Alba - Năvodari); în rețeaua de căi navigabile interioare și Marea Neagră sunt integrate 36 porturi din care 3 porturi maritime, 4 porturi fluvio-maritime și 26 porturi fluviale.

În perioada 2005-2008 transportul maritim de bunuri a înregistrat o creștere continuă, pentru ca în anul 2009 să înregistreze o scădere bruscă (de la 47 mii t la 36 mii t). În anul 2011 cantitatea de bunuri transportată a început din nou să crească (38 mii t.) fără a atinge însă nivelul anului 2008.

În perioada 2006-2011, transportul de mărfuri pe căile navigabile interioare din punct de vedere al cantității de mărfuri transportate a fost relativ constant, singura scădere bruscă înregistrându-se practic în același an, 2009. Traficul de marfă a însumat, în anul 2011, 38 milioane de tone și se situează, în această privință pe locul douăzeci la nivel european.

Portul Constanța fiind atât un port maritim, cât și port fluvial, numărul de escale fluviale chiar depășește numărul celor maritime. În anul 2009, 6.823 nave fluviale au staționat în port. Chiar dacă în anii 2007 și 2009, s-a înregistrat o tendință negativă a numărului de escale de nave fluviale față de anii precedenți, trendul anilor 2004-2011 a fost unul crescător.

În anul 2011, în porturile maritime din regiunea Sud - Est au fost încărcate aproape 20 mii tone mărfuri ceea ce reprezintă 53,29% din totalul mărfurilor încărcate în porturile maritime și au fost descărcate 18 mii tone mărfuri adică, 46,7% din totalul mărfurilor descărcate în porturile maritime românești.

Traficul de marfă pe căi navigabile interioare a însumat, în anul 2011 29.396 mii tone. Din cele 12 țări care desfășoară transport de mărfuri pe cai navigabile interioare România ocupă locul 5.

Datorită regimului natural de curgere al fluviului, se impun măsuri de îmbunătățire a condițiilor de navigație pe Dunăre, care să asigure exploatarea eficientă în condiții de siguranță a sectorului maritim al Dunării precum și să asigure navigația permanentă pe Canalul Sulina prin refacerea și apărarea malurilor canalului și implementarea unui sistem de măsurători topo-hidrografice și de semnalizare pe sectorul românesc al Dunării.

Potrivit Strategiei de transport intermodal 2020, elaborată în anul 2011, în România există 26 de terminale feroviare, dintre care 12 nu au activitate. Terminalele utilizate pentru transportul intermodal au echipamente învechite, iar clădirile și drumurile de acces nu se află într-o stare adecvată, neputând fi exploatate în bune condiții. De asemenea în România există 19 terminale private a căror activitate o reprezintă încărcarea/descărcarea containerelor.

Constanța este punctul central pentru aproximativ 80% din totalul circulației intermodale feroviare din România. În anul 2011, portul Constanța a manipulat 5,2 milioane de tone de containere.

În regiune există patru aeroporturi: un aeroport internațional la Mihail Kogălniceanu situat la 24 km de Constanța, un aeroport internațional la Tulcea (care funcționează în prezent numai pentru curse charter), un aeroport internațional (utilitar) la Tuzla (Constanța) și un aeroport utilitar la Buzău. Problemele întâmpinate de transportul aerian sunt legate în special de lipsa dotărilor tehnice necesare

pentru efectuarea manevrelor aeriene în condiții deosebite și de servicii de întreținere tehnică a aparatelor aflate în dotare care nu se ridică la nivelul internațional.

Cel mai important aeroport din regiune, aeroportul din Constanța are un trafic de pasageri modest, în această privință ocupând poziția 9 în anul 2012 între aeroporturile din România: 65.229 pasageri în anul 2012 față de cei 10.727.847 pasageri îmbarcați-debarcați, în total în toate aeroporturile din România. Fluxul de pasageri al aeroportului din Constanța din anul 2012 este în scădere față de anul 2011, când s-au înregistrat 76.445 pasageri.

Telecomunicațiile și societatea informațională

Comparativ cu alte regiuni din România, Regiunea Sud - Est are un nivel de "e-incluziune" relativ bun, dar în clasificările regiunilor Uniunii Europene ocupă mereu ultimele poziții, fiind printre regiunile cele mai puțin performante, fie în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii informației, fie în ceea ce privește nivelul de abilități informatice ale populației.

Infrastructura de utilități

Raportat la totalul localităților din regiune (390), ponderea localităților acoperite de sistemele de alimentare cu apă potabilă în regiunea Sud Est, la sfârșitul anului 2011, a fost de 87,43% . Se remarcă faptul că ponderea populației cu acces la apă potabilă a înregistrat un trend crescător în ultimii ani dar diferențele între mediul urban și mediul rural rămân semnificative.

Gradul de acoperire cu rețele de canalizare în mediul urban este nesatisfăcător, necesitând investiții pentru extinderea acestora sau retehnologizarea și modernizarea celor existente. În mediul rural, în general, nu există rețelele de canalizare.

Infrastructura pentru distribuția de gaze este prezentă în 56 de localități din regiune din care 19 sunt municipii sau orașe, un număr dublu față de anul 2000 când localitățile deservite erau în număr de 27. Lungimea totală a rețelei a fost de 2.712 km, reprezentând 7,6% din rețeaua națională.

Infrastructura energetică regională este complexă. În Regiunea Sud - Est există mari producători de energie electrică din diferite surse, care includ termocentralele, hidrocentralele localizate în diferite județe, centrale eoliene precum și Centrala Nucleară de la Cernavodă, județul Constanța.

4.3.4. Agricultura

Prin tradiție Regiunea Sud - Est este o zonă agricolă. Condițiile pedoclimatice din regiune favorizează cultivarea porumbului (mai ales în zona de nord), a grâului (în zona de centru a regiunii), a orzului, a plantelor industriale, a florii soarelui.

La nivelul anului 2011, Regiunea Sud - Est deține 15,86% din suprafața agricolă a țării, producția agricolă reprezentând 15,76% din producția națională. O mențiune specială merită sectorul viticol: Regiunea Sud - Est se situează pe primul loc în țară, în ceea ce privește suprafața viilor roditoare, deținând 40,3% din suprafața viticolă a țării în mare parte localizată în județul Vrancea.

Sectorul zootehnic este bine dezvoltat – în special creșterea de caprine, porcine și păsări – producția animală reprezentând 14,88% din totalul producției agricole a țării la nivelul anului 2011.

Suprafața agricolă reprezintă peste 65% din totalul suprafeței regiunii, iar suprafața arabilă reprezintă 78,58% din totalul suprafeței agricole. În pofida potențialului agricol ridicat, capacitatea de prelucrare a produselor agricole nu este foarte ridicată. Fragmentarea suprafețelor arabile în porțiuni mici este un alt obstacol în calea dezvoltării agriculturii. Potențialul economic scăzut al micilor ferme și managementul ineficient al exploatărilor agricole au determinat subdezvoltarea sectorului de prelucrare a produselor agricole.

În perioada 2006-2011, producția de carne a înregistrat un trend negativ. Dacă în 2008, regiunea Sud - Est deținea primul loc în privința producției de carne de ovine și caprine (19,82% din producția națională), în anul 2010 Regiunea ocupă locul al doilea (17,50% din producția națională), iar în anul 2011 a urcat din nou pe prima poziție cu 19,72% din producția națională.

Importantă pentru regiune rămâne și producția de carne de porcine – 17,93% față de nivelul național. 8,93% din carnea de bovine și 12,84% carnea de pasăre din România provine din Regiunea

Sud - Est la nivelul anului 2011. Produsele de origine animală, altele decât carnea, au crescut în general în perioada 2000-2011, remarcabilă fiind producția de lână deși a avut o variație negativă în această perioadă (locul 2 în România, cu 16,78% din producția la nivel național) precum și de ouă (locul 3, cu aproximativ 16,04% în scădere față de anul 2008 când procentul era de 17%).

Creșterea suprafeței ocupate cu păduri este unul dintre obiectivele Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizonturi 2013-2020-2030 și Strategiei Naționale a României privind Schimbările Climatice 2013 - 2020, precum și o obligație și prioritate națională definite în cadrul Codului Silvic.

Fondul forestier de la nivelul Regiunii Sud-Est ocupă o suprafață de 551.373 ha, reprezentând un procent de 15% din suprafața totală a regiunii (3.576.200 ha). Fondul forestier al județului Vrancea reprezintă 33% din fondul forestier de la nivel regional.

Volumul de lemn recoltat în anul 2011 în regiune era de 1.297,5 mii m³, reprezentând 6,94% din volumul de materie lemnoasă exploatată la nivel național, regiunea situându-se pe penultimul loc între regiuni

4.3.5. Turismul

Regiunea Sud-Est cuprinde aproape toate formele de relief: lunca Dunării, câmpia Bărăganului, podișul Dobrogei cu Munții Măcinului, în nord-vest o parte a Carpaților și Subcarpaților de Curbură și este mărginită la est de întreg litoralul românesc al Mării Negre. Pe lângă bogățiile naturale enumerate mai sus, aceasta regiune conține cea mai frumoasă formă de relief a României și anume Delta Dunării. Aici există lacuri naturale cu proprietăți terapeutice, vulcanii noroioși, rezervația din Delta Dunării, Insula Mică a Brăilei și litoralul Mării Negre. În zona Soveja - Lepșa din Vrancea se remarcă, pe lângă un peisaj pitoresc, un aer nepoluat, cu concentrație mare de ozon.

Cel mai bine reprezentat este turismul de litoral, litoralul Mării Negre cuprinzând 13 stațiuni situate de-a lungul a 70 km de coastă între stațiunile Năvodari și Mangalia. Regiunea prezintă un cadru propice pentru dezvoltarea agroturismului, înființarea tipurilor de structuri de primire specifice, luând amploare în județele Buzău, Tulcea și Vrancea.

Regiunea Sud-Est este caracterizată printr-un potențial turistic ridicat. Patrimoniul bogat de resurse naturale precum și patrimoniul cultural reprezentat prin vestigii istorice, mănăstiri – au favorizat dezvoltarea sectorului.

Situarea Regiunii Sud-Est printre primele locuri în ierarhia națională la numărul structurilor de cazare implică un nivel ridicat al turismului, reprezentând un factor semnificativ pentru obținerea procentului de 12,22% din PIB-ul regional.

Regiunea Sud-Est se situează pe primul loc în România în ceea ce privește conservarea biodiversității: este regiunea cu cea mai mare suprafață din ariile protejate din totalul României (43,8 % din totalul suprafețelor protejate din România), precum și regiunea cu cea mai mare suprafață ocupată de arii naturale protejate (cca. 32 % din suprafața regiunii). Pe teritoriul său se află 144 de arii naturale protejate de interes național - aproximativ 680.463 ha – inclusiv o rezervație a biosferei, un parc național și 3 parcuri naturale – precum și 108 situri care fac parte din rețeaua comunitară Natura 2000. Suprafața însumată a acestor arii este de aproximativ 1.029.206 ha, ariile protejate fiind localizate în toate județele. Datorită varietății de condiții geoclimatice existente, fiecare județ prezintă trăsături specifice în ceea ce privește habitatele și speciile de floră și faună.

În regiune există numeroase rezervații naturale, localizate în toate județele, dintre care se remarcă rezervația Vulcanii noroioși (30 ha), una dintre cele mai interesante rezervații mixte (geologică și botanică) din România, situată în județul Buzău.

Litoralul românesc cuprinde 13 stațiuni, cu unități de cazare turistică, tratament și agrement, și atrage fluxuri remarcabile de turiști (1.044.043 sosiri în anul 2010, reprezentând 17,2% din totalul sosirilor în țară). În anul 2011 se constată o scădere semnificativă a numărului de sosiri: 735.881 de sosiri, reprezentând 10,47% din totalul sosirilor în România.

Regiunea mai prezintă un cadru propice pentru practicarea agroturismului, care a luat amploare în județele Buzău (Gura-Teghii, Lopătari, Bisoca, Cătina, Calvini), Tulcea (Delta Dunării) și Vrancea

(Lepșa, Soveja). În momentul de față, totuși dezvoltarea agroturismului rămâne încă limitată: la nivelul anului 2010, doar 7,5% din structurile de cazare din regiune sunt clasificate ca pensiuni rurale, care sunt concentrate în județele Buzău, Constanța, Vrancea și Tulcea.

Județul Galați se situează pe locul 2 între județele regiunii în ceea ce privește ponderea construcțiilor la formarea VAB județean (8,9%, pondere superioară mediei regionale și naționale).

Industria deține locul 3 între județele regiunii, cu o pondere de 27,5% în formarea VAB județean, valoare sub media regională.

Ponderea agriculturii la VAB județean (8,4%) este superioară mediei regionale dar situează județul pe penultimul loc în regiune.

Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitare, hoteluri și restaurante, cu o pondere de 18,7% la formarea VAB județean, plasează județul pe locul 2 între județele regiunii, alături de județele Brăila și Tulcea, cu toate că ponderea este inferioară valorii regionale.

4.4. Principalele concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru ÎPT

Din analiza profilului economic al regiunii se poate aprecia că domeniile de formare profesională inițială prioritare sunt: comerț, turism și alimentație, construcții, mecanica prin calificări ce se adresează industriei navale, agricultura și industria alimentară. Prioritizarea acestora și ponderile recomandate pentru fiecare domeniu trebuie să țină cont de previziunile privind ocuparea (vezi capitolul Piața muncii).

Adaptarea formării profesionale inițiale la schimbările tehnologice și organizaționale din economie impun o serie de direcții de acțiune:

- Adaptări ale curriculum-ului în dezvoltare locală realizate în parteneriat cu agenții economici
- Dezvoltarea parteneriatului cu agenții economici pentru asigurarea condițiilor de desfășurare a instruirii practice și dezvoltarea formării continue a cadrelor didactice prin stagii la agenți economici
- Asigurarea îndeplinirii standardelor de pregătire profesională prin implementarea sistemului de asigurare a calității în educație și formare profesională
- Asigurarea unei pregătiri de bază largi cu competențe tehnice generale solide
- Promovarea învățării pe tot parcursul întregii vieți
- Adaptarea ofertei de formare profesională inițială la tendințele de dezvoltare economică.

5. Piața muncii

5.1. Evoluții și situația curentă - principalii indicatori ai pieței muncii conform anchetei forței de muncă în gospodării (AMIGO)

5.1.1. Structura populației, după participarea la activitatea economică, pe grupe de vârstă, sexe și medii²⁸

Populația activă din Regiunea Sud - Est număra, în 2017, 1078 mii persoane, respectiv 11,8% din populația activă a țării. Din punct de vedere al evoluției, în perioada 2002-2017, la nivelul regiunii Sud – Est, s-a înregistrat o reducere a populației active cu 217 mii persoane.

Structura populației active din regiunea Sud Est în 2015 arată că ponderea populației active de sex masculin este superioară celei de sex feminin cu peste 54% iar ponderea populației active din mediul rural este cu 20,1% sub ponderea populației active din mediul urban.

Pe sexe, populația activă de sex masculin s-a redus în perioada 2002-2015 mai puțin (cu aprox. 90 mii persoane), comparativ cu reducerea populației active de sex feminin (cu 127 mii persoane). Populația activă de sex masculin a înregistrat în perioada 2002-2015 o creștere a ponderii în structura populației active a regiunii de la 57,5% în 2002 la 60,7% în 2015, creștere înregistrată pe seama scăderii ponderii populației feminine, de la 42,5% în 2002 la 39,3% în 2015.

Evoluția pe medii rezidențiale, în perioada analizată, arată o scădere a populației active atât din mediul urban, cu 110 mii persoane, cât și din mediul rural, cu 107 mii persoane. Structura populației active pe medii de rezidență nu a suferit modificări semnificative în perioada analizată. Astfel, dacă, în 2002, populația activă din mediul urban reprezenta 53,9% din totalul populației active din regiune, în anul 2015, această categorie de populație activă a avut ponderea de 54,6% din total. Creșterea de 0,7 puncte procentuale a ponderii populației active din mediul urban, realizată pe seama scăderii ponderii populației active din mediul rural, arată că nu s-au produs mutații semnificative în perioada analizată.

Populația ocupată din regiunea Sud - Est număra în 2015 aproximativ 980 mii persoane ceea ce reprezenta 11,5% din populația ocupată a României. De-a lungul perioadei analizate, populația ocupată din Regiunea Sud - Est a cunoscut evoluții oscilante de la un an la altul.

Populația ocupată de sex masculin este preponderentă față de cea feminină (diferența de 202 mii persoane în 2015). Populația ocupată de sex masculin reprezenta în 2015 60,3% din totalul populației ocupate din regiune, față de doar 39,7% cât era ponderea populației ocupate de sex feminin.

Populația ocupată din mediul urban a fost în 2015 de 530 mii persoane iar cea din mediul rural de 450 mii persoane

Pe medii rezidențiale, în anul 2015, populația ocupată din mediul urban reprezenta 54,09% din totalul populației ocupate la nivelul regiunii.

Evoluția populației ocupate în perioada 2002 – 2015 arată o fluctuație de la un an la altul, dar pe întreaga perioadă se înregistrează o scădere cu 180 mii persoane.

Populația ocupată din mediul urban a înregistrat o scădere cu 74 mii persoane, în timp ce populația ocupată din mediul rural a înregistrat o scădere cu 106 mii persoane. Ponderea populației ocupate din mediul rural a scăzut în perioada 2002-2015 cu 2 puncte procentuale, de la 47,9% în 2002 la 45,9% în 2015.

Pe sexe, evoluția populației ocupate a înregistrat o scădere a populației masculine cu 79 mii persoane iar cea feminină a înregistrat o scădere cu 101 mii persoane. Ponderea populației ocupate de sex feminin din totalul populației ocupate la nivelul regiunii a scăzut în perioada analizată de la 42,2% în 2002 la 39,7% în 2015.

Numărul șomerilor (BIM) din regiunea Sud – Est se ridică în anul 2015 la 97 mii persoane.

Situația șomajului pe sexe arată că, în anul 2015, din totalul șomerilor, 64,5% sunt de sex masculin.

Din punct de vedere al distribuției șomerilor pe medii de rezidență, se constată că, în anul 2015, 59,5% din totalul șomerilor sunt în mediul urban.

Din punct de vedere al evoluției șomajului în perioada 2002-2015 se constată că numărul șomerilor în 2015 a scăzut față de 2002 cu peste 38 mii persoane. Evoluția a fost însă oscilantă.

²⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 a,b PIATA MUNCII” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Pe sexe, evoluția în perioada 2002-2007 a fost fluctuantă. Numărul șomerilor a scăzut, atât pentru sexul masculin (scădere cu aproximativ 11 mii persoane în 2015 față de 2002) cât și pentru cel feminin (scădere cu aproximativ 27 mii persoane în 2015 față de 2002).

În mediul urban scăderea numărului de șomeri a fost mai accentuată (scădere cu 36 mii persoane în 2015 față de 2002) în timp ce în mediul rural evoluția a fost fluctuantă și cu o scădere minoră (scădere cu 2 mii persoane în 2015 față de 2002).

Rata de activitate a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) au crescut în anul 2015 față de anul 2002 ajungând la cea mai mare valoare din intervalul analizat. Rata de activitate în 2015 este 63,3%, față de 62,1% în 2002.

Rata de activitate a populației de sex masculin, în anul 2015, este cu peste 25 de puncte procentuale peste rata de activitate a populației de sex (75,8% rata la populația de sex masculin, 50,4% rata la populația de sex feminin). Rata de activitate a populației de sex masculin a cunoscut în perioada 2002-2015 o creștere cu 4,2 puncte procentuale, în timp ce rata de activitate a populației de sex feminin a înregistrat o scădere de 2,3 puncte procentuale.

Rata de ocupare în 2015 este de 57,5%, mai mare cu 2,2 puncte procentuale față de anul 2002.

Rata de ocupare a populației de sex masculin a fost în 2015 cu aproape 22 de puncte procentuale mai mare decât rata de ocupare a populației de sex feminin (68,4% rata la populația de sex masculin, 46,2% rata la populația de sex feminin)

Ratele de activitate și ratele de ocupare, pe medii de rezidență sunt apropiate ca valori, diferențele între mediul urban și cel rural fiind în marja a 1 punct procentual.

Deși rata de ocupare în Regiunea Sud Est, în anul 2015, este cu 6,7 puncte procentuale peste media națională, acesta se situează la o valoare de doar 57,5%.

În cazul tinerilor (15-24 ani), rata de activitate și rata de ocupare la nivelul regiunii sunt în scădere în perioada 2002-2015. Astfel, rata de activitate a fost în 2015 de 31,4% față de 39,3% în 2002. Rata de ocupare înregistrează și ea o scădere de la 29,7% în 2002 la 22,2% în 2007. Dacă în 2002, regiunea Sud-Est înregistra o rată de activitate la grupa de vârstă 15-24 de ani superioară mediei naționale, în anul 2015 valoarea acestei rate se situează cu 0,6 puncte procentuale sub media națională.

În 2015 se înregistrează decalaje semnificative între populația feminină și cea masculină și între mediul urban și cel rural privind ratele de activitate și ocupare, în defavoarea populației feminine și a mediului urban. Rata de activitate a populației feminine cu vârsta între 15 și 24 de ani a fost în 2015 de doar 21,8%, comparativ cu 40,2% cât a fost rata la populația de sex masculin. În mediul rural, rata de ocupare a populației tinere a fost în 2015 de 37% față de doar 25,1% în mediul urban.

Rata de ocupare a populației tinere de sex feminin, din grupa de vârstă 15-24 de ani a fost în 2015 de doar 14,3% iar a populației de sex masculin de 29,4%

În mediul rural, rata de ocupare la grupa de vârstă 15-24 de ani, a fost în 2015 cu mult mai mare decât în mediul urban (28,4% în mediul rural, 15,2% în mediul urban)

Rata șomajului (BIM)²⁹ la nivelul Regiunii Sud Est se menține mai ridicată decât la nivel național în anul 2015 (9% la nivelul regiunii față de 6,8% la nivel național). Pe întreaga perioadă analizată rata șomajului la nivelul regiunii a scăzut cu 1,4 puncte procentuale dar evoluția indicatorului a fost oscilantă.

Rata șomajului la nivelul regiunii este mai ridicată în mediul urban (9,8%) față de mediul rural (8,1%) și mai mare în cazul populației de sex masculin (9,6%), față populația de sex feminin (8,2%).

În timp ce rata șomajului în mediul urban a înregistrat o scădere în perioada 2002-2015 de la 13,4% în 2002 la 9,8% în 2015, rata șomajului în mediul rural a înregistrat o creștere de la 6,9% în 2002 la 8,1% în 2015.

Rata șomajului în rândul populației de sex feminin a cunoscut o scădere importantă, de la 11,1% în 2002 la 8,2% în 2015. Rata șomajului la populația de sex masculin a avut o evoluție oscilantă în perioada analizată, cu un maxim de 11% înregistrat în 2014, urmat de o scădere semnificativă în anul următor, la 9,6%.

²⁹ Biroul Internațional al Muncii. Ratele de șomaj sunt calculate ca procent din populația activă din grupa de vârstă respectivă.

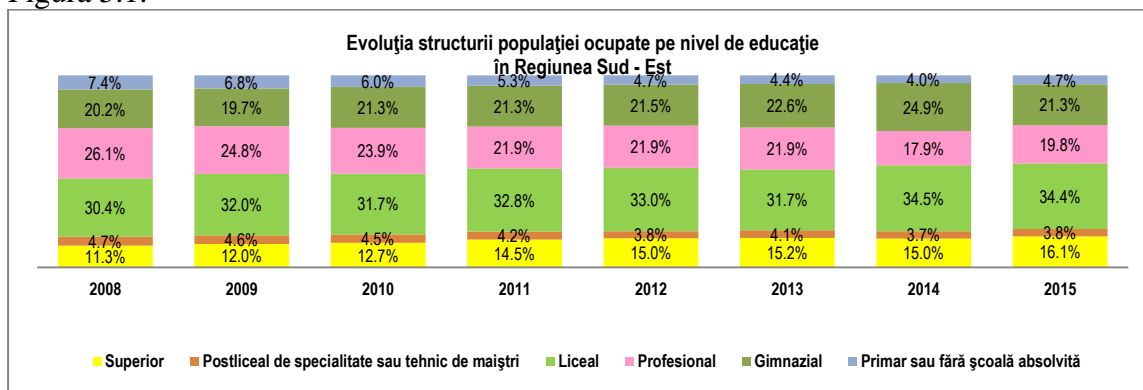
Regiunea Sud – Est s-a situat în 2015 pe poziția a 2-a în topul regiunilor cu cea mai ridicată rată a șomajului la populația din grupa de vârstă 15-24 de ani, după Regiunea Sud Muntenia (29,3% în Regiunea Sud-Est, 32,3% în Regiunea Sud Muntenia). La grupa de vârstă 15-24 de ani, populația feminină înregistrează în 2015 o rată a șomajului BIM superioară ratei pentru populația de sex masculin (34,5% la populația feminină față de 26,7% la populația masculină). În mediul urban din Regiunea Sud - Est, populația din grupa de vârstă 15-24 ani a înregistrat în 2015 o rată a șomajului de 39,5%, mult peste media națională de 26,9% pentru același mediu de rezidență.

Semnificativ este faptul că, în anul 2015, din totalul șomerilor BIM din Regiunea Sud-Est 25% îl reprezentau tinerii cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani, pondere mai mare decât media națională de 23,8%.

5.1.2. Structura populației ocupate, după nivelul de educație, pe grupe de vârstă, sexe și medii³⁰

În ceea ce privește structura populației ocupate după nivelul de educație, la nivelul regiunii Sud - Est se constată că în perioada 2008-2015 s-a produs o creștere a ponderii populației ocupate cu nivel de educație superior, pe seama scăderii ponderilor populației ocupate cu nivel mediu și cu nivel scăzut de educație. Ponderea populației ocupate cu nivel de educație profesional a scăzut drastic în perioada 2008/2015, cu 6,3 puncte procentuale (de la 26,1% în 2008 la 19,8% în 2015), în timp ce ponderea populației ocupate cu nivel de educație liceal a crescut cu 4 puncte procentuale (de la 30,4% în 2008 la 34,4% în 2015). Populația cu nivel de educație postliceal a scăzut în perioada analizată cu 0,9% (de la 4,7% în 2008 la 3,8% în 2015). În ceea ce privește populația ocupată cu nivel scăzut de educație, deși ponderea acesteia a scăzut în perioada analizată cu 1,5 puncte procentuale aceasta se menține la valori ridicate (scădere de la 27,5% în 2008 la 26% în 2015)

Figura 5.1.

Sursa

datelor: INS, Baza de date TEMPO - Online

În mediul rural, ponderea populației ocupate cu nivel de educație superior, deși în creștere în perioada 2008-2015, reprezenta în 2015 doar 5,5% din totalul populației ocupate. Se remarcă o creștere în mediul rural a ponderii populației ocupate cu nivel de educație liceal, de la 20,5% în 2008 la 27,9% în 2015. Ponderea persoanelor ocupate cu nivel de educație profesional a scăzut, în perioada analizată, cu peste 6 puncte procentuale (de la 26,7% în 2008 la 20,5% în 2015). Ponderea populației cu nivel scăzut de educație (gimnazial și primar sau fără școală absolvită), deși a înregistrat o scădere în perioada 2008-2015, se menține la valori foarte ridicate, 44,6% din totalul populației ocupate din mediul rural, față de 10,1% în mediul urban.

5.1.3. Șomajul de lungă durată³¹

³⁰ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 a,b PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic aici

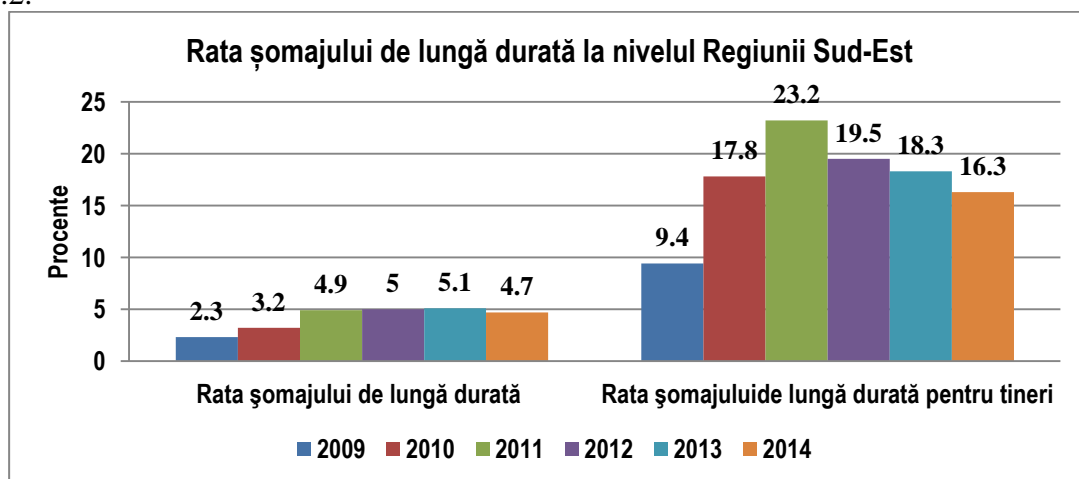
³¹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 h PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic aici

Datele Eurostat pe baza sondajelor de piața muncii indică pentru România în 2015 un număr de persoane aflate în șomaj de lungă durată de 274 mii, ceea ce reprezintă un procent de 43,9% din totalul șomerilor și 3% din populația activă. În 2015, la nivelul Regiunii Sud – Est, se înregistrau 47 de mii persoane în șomaj de lungă durată ceea ce reprezintă 48,3% din totalul șomerilor și 4,4% din totalul populației active. Aceste valori plasează Regiunea Sud - Est pe a doua poziție între regiunile de dezvoltare ale României cu cele mai mari valori privind șomajul de lungă durată.

În 2014, conform AMIGO, rata totală a șomajului de lungă durată la nivelul Regiunii Sud - Est era de 4,7%, cea mai mare dintre ratele înregistrate la nivelul regiunilor de dezvoltare a le României. Rata șomajului de lungă durată pentru tineri a avut în 2014, la nivelul Regiunii Sud - Est valoarea de 16,3%, valoare care plasează regiunea pe locul 6 între regiunile țării. Incidența șomajului de lungă durată a fost în Regiunea Sud – Est, în 2014, de 45,1% iar incidența șomajului de lungă durată pentru tineri a fost de 55,5%

Rata șomajului de lungă durată pentru tinerii din mediul urban a fost în 2014, la nivelul Regiunii Sud - Est cu 6 puncte procentuale peste rata șomajului de lungă durată pentru tinerii din mediul rural (20,1% în mediul urban, 14% în mediul rural). Populația tânără de sex feminin înregistrează o rată a șomajului de lungă durată mai mare decât populația de sex masculin

Figura 5.2.

Sursa: Anuarul Statistic al României, 2015, AMIGO

5.2. Evoluții și situația curentă - principalii indicatori ai pieței muncii conform balanței forței de muncă (BFM)

5.2.1. Structura populației după participarea la activitatea economică³²

Din analiza evoluției indicatorilor furnizați de BFM pentru perioada 2002-2014, rezultă evoluții în creștere, la nivel regional și în toate județele, a ratelor de activitate și de ocupare a resurselor de muncă³³.

Rata șomajului înregistrat are în perioada analizată evoluții oscilante la nivelul regiunii și al tuturor județelor din regiune. Tendința generală a fost de scădere a ratei șomajului înregistrat la nivel regional și în toate județele componente ale regiunii, cu excepția județelor Vrancea și Buzău.

³² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 c PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic aici

³³ Calculate ca procent al populației active civile, respectiv al populației ocupate civile din totalul resurselor de muncă.

Resursele de muncă includ populația în vârstă de muncă, mai puțin persoanele pensionate anticipat și cele în incapacitate permanentă de muncă, la care se adaugă salariații sub și peste vârsta de muncă și alte persoane sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate.

Este de semnalat faptul că în 2014 în județul Vrancea s-au înregistrat valori superioare mediilor regiunii și a celor naționale pentru rata de activitate și rata de ocupare a resurselor de muncă. Cea mai mare rată de activitate (73,3%) se înregistrează în județul Vrancea. La polul opus se situează județul Galați cu o rată de activitate de 60,4% .

Cea mai mare rată de ocupare de 68,9% se înregistrează în județul Vrancea iar cea mai mică rată, de 54,7%, în județul Galați.

Valori peste media regională pentru rata de activitate se înregistrează județele Brăila, Buzău și Vrancea.

Ca și în AMIGO, BFM raportează o rată a șomajului³⁴ (șomeri înregistrați) mai mare la nivel regional decât media națională.

Cea mai mare rată a șomajului înregistrat în anul 2014 este la nivelul județului Buzău (9,7%) iar cea mai scăzută se înregistrează în județul Constanța (4%)

5.2.2. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei naționale³⁵

Datele anuale furnizate de INS, pe baza rezultatelor din Balanța forței de munca (BFM) permit analiza comparativă la nivel regional și județean a evoluției în timp a structurii populației ocupate civile pe principalele activități ale economiei naționale.

Se constată, pentru perioada 2008- 2014, la nivelul Regiunii Sud-Est, o scăderea a populației ocupate civile în aproape toate activitățile economiei naționale, cu excepția activităților: Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, Informații și comunicații, Activități profesionale științifice și tehnice, Activități de servicii administrative și activități de servicii suport, Activități de spectacole, culturale și recreative, în care populația ocupată civilă a crescut.

Ponderile populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale au înregistrat creșteri în perioada 2008-2014 la nivelul regiunii Sud-Est în următoarele activități: Agricultură. silvicultură și pescuit, Distribuția apei, salubritate. gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, Informații și comunicații, Activități profesionale. științifice și tehnice, Activități de servicii administrative și activități de servicii suport.

Cele mai importante creșteri ale populației ocupate civile s-au înregistrat, în perioada analizată, în comerț (creștere cu 3 mii persoane), Activități de servicii administrative și activități de servicii suport (creștere cu 4,2 mii persoane), Informații și comunicații (creștere cu 2,9 mii persoane) Cele mai importante scăderi ale populației ocupate civile au înregistrat, în perioada analizată, industria prelucrătoare (scădere cu 35,3 mii persoane) agricultura (scădere cu peste 10,1 mii persoane) Transport și depozitare (scădere cu 8,3 mii persoane)

În 2014, pe sectoare mari de activitate, la nivelul regiunii, se detașează serviciile care totalizează o pondere de 40,7% din populația ocupată civilă, urmate de agricultură cu 31,9%, industrie cu 19,2% și construcții cu 8,2%.

Comparativ cu structura ocupării civile la nivel național, este mai bine reprezentată agricultura (cu 4,6 puncte procentuale peste media națională) și construcțiile (cu 0,8 puncte procentuale peste valoarea națională) în timp ce industria este sub nivelul național (cu 1.9 puncte procentuale sub ponderea la nivel național). Serviciile au o pondere mai mică decât media națională cu aproape 3,4 puncte procentuale.

În situația regiunii de dezvoltare Sud Est, structura populației ocupate civile în anul 2014 ne sugerează următoarele concluzii pe sectoare de activitate:

- ***În agricultură toate județele regiunii, inclusiv județul Galați dețin ponderi ale populației civile ocupate peste media națională.***
- ***În industrie, disparitățile se mențin între județele regiunii. Astfel, deși ponderea populației ocupate civile în industrie la nivelul regiunii (19,2%) este sub media națională 21,1%). Județul Galați are pondere sub media regională (18,2%).***

³⁴ Rata șomajului înregistrat se calculează ca procent din totalul populației active civile.

³⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 d PIATA MUNCII” – [pentru vizualizare clic aici](#)

- *În construcții ponderea populației ocupate civile la nivelul regiunii (8,2%) este peste media națională (7,45%) Se remarcă județul Galați cu ponderea peste media regională (10,3% față de 10,8%).*
- *În cazul serviciilor procentul populației ocupate civile a regiunii (40,7%) este cu 3,4 puncte procentuale sub media națională. Județul Galați înregistrează ponderi ale populației ocupate civile în servicii similară cu media regională. În cadrul serviciilor se remarcă activitățile din transport, depozitare și comunicații în care ponderea populației ocupate civile este superioară mediei naționale (5,3% la nivel regional față de 4,8% la nivel național). Și pentru această activitate a economiei naționale disparitățile interregionale sunt semnificative. Județul Galați deține o pondere a populației ocupate civile în transport, depozitare și comunicații peste media regională și națională.
În comerț, media regională este cu 0,7% sub media națională. Județul Galați deține o pondere egală cu cea de la nivelul regiunii S-E.
Activitatea din hoteluri și restaurante deține o pondere a populației ocupate civile la nivel regional peste media națională cu 0,1 puncte procentuale.*

5.3. Evoluții și situația curentă privind șomerii înregistrați³⁶

La sfârșitul anului 2015 în evidențele AJOFM din Regiunea Sud Est erau înregistrați 68896 șomeri, față de 48485 șomeri în 2007, în creștere cu 42,1% față de anul 2007.

Conform BFM, rata șomajului înregistrat la nivel regional cunoaște o evoluție constant descrescătoare în perioada 2002-2007, urmată de o creștere constantă în intervalul 2008-2014. În toate județele se înregistrează aceleași tendințe. Rata șomajului regional înregistrat a fost în 2014 de 6,9%, mai ridicată decât la nivel național (3,8%). Județele cu rată mai mică decât rata națională și regională sunt: Vrancea (6%), Constanța (4%), Tulcea (5,5%). Se remarcă județele Galați, Buzău și Brăila cu rate ale șomajului peste media regională (9,5% în Galați și 9,7% în Buzău și 7,4% în Brăila).

Evoluția șomajului înregistrat la nivelul Regiunii Sud – Est, pe nivele de educație arată o diminuarea a șomajului în perioada 2009-2015, pentru nivelul liceal și postliceal precum și pentru nivelul universitar. În cazul nivelului de educație primar, gimnazial și profesional se constată o creștere a numărului de șomeri cu aceste niveluri de educație începând cu anul 2011.

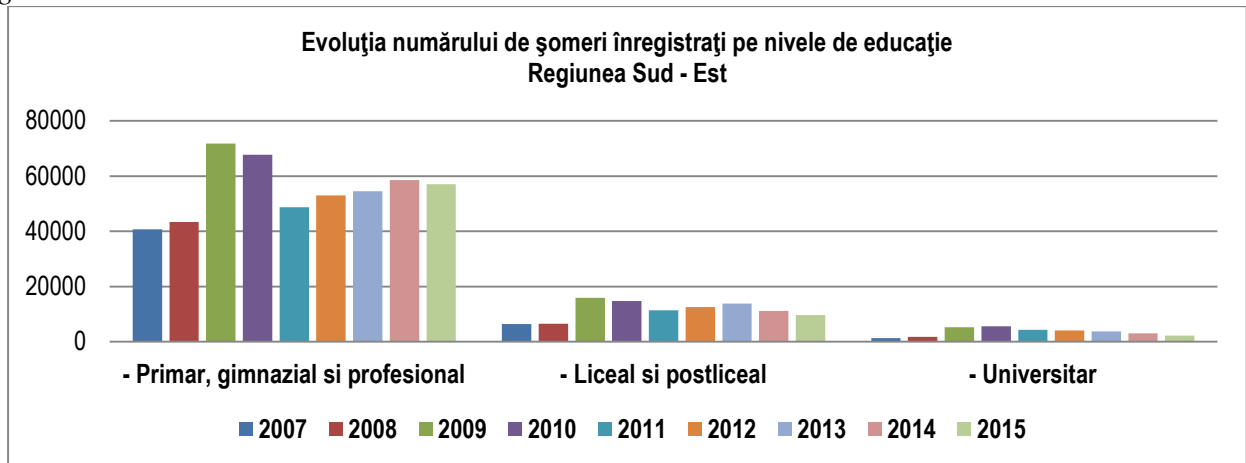
Ponderea șomerilor înregistrați cu nivel de educație primar, gimnazial și profesional a înregistrat la nivelul regiunii o scădere în perioada 2007-2011, urmată de o creștere în perioada 2012-2015.

Ponderea șomerilor înregistrați cu nivel de educație liceal și postliceal din regiunea Sud - Est a avut o evoluție crescătoare în perioada 2007-2013, urmată de scădere semnificativă în perioada 2014-2015 (de la 19,2 % în 2013 la 14% în 2015).

Șomerii înregistrați cu nivel de educație universitar au avut o pondere din totalul șomerilor înregistrați din regiune în creștere în perioada 2007-2011, urmată de o perioadă de scădere continuă până în 2015 când ponderea a fost de 3,2%, pondere superioară celei înregistrate la începutul intervalului de analiză, în 2007, de 2,8%.

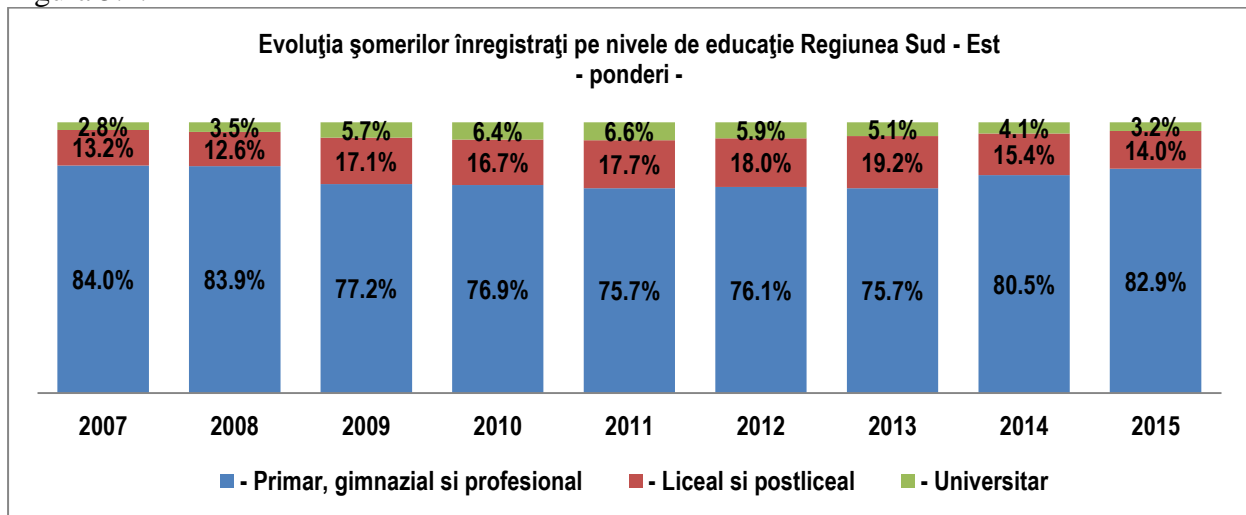
³⁶ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 e PIATA MUNCII” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Figura 5.3.

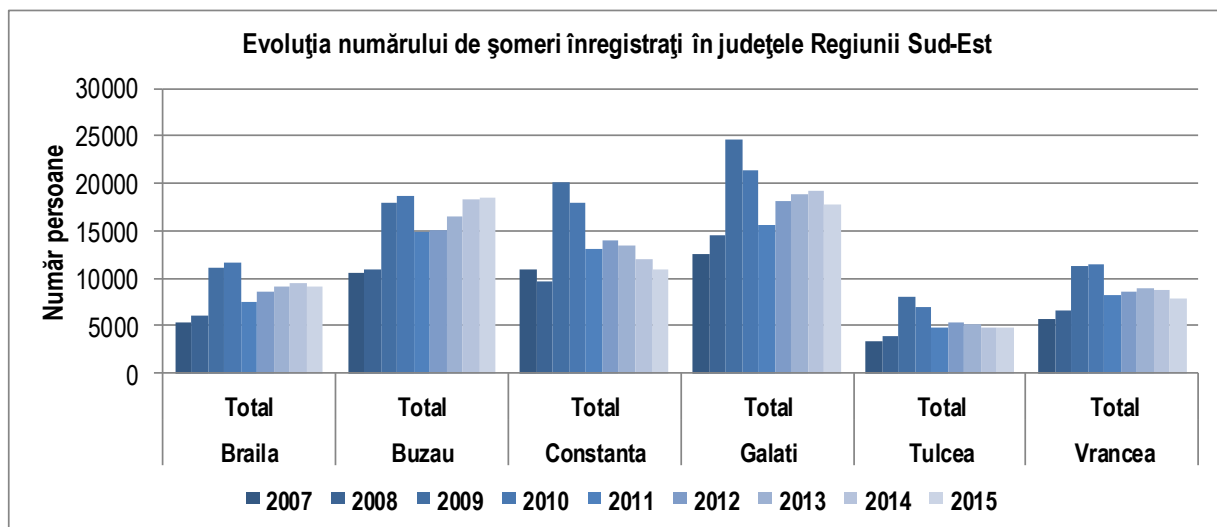
Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO - Online

Figura 5.4.

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO - Online

Figura 5.5.

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO - Online

5.4. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante

5.4.1. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante pe activități ale economiei naționale³⁷

Structura locurilor de muncă vacante pe activități ale economiei naționale³⁸ în anul 2015, la nivelul regiunii Sud - Est, arată că activitățile cu cele mai mari valori sunt: industria prelucrătoare, comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitare. În perioada 2008-2015, la nivel regional, au înregistrat creșteri ale numărului de locuri de muncă vacante distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitare, informații și comunicații.

Tabel 5.1. Locuri de muncă vacante pe activități ale economiei naționale în Regiunea Sud-Est

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Ani							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
TOTAL	8369	2909	1412	1562	1873	1695	2300	2761
A Agricultură, silvicultură și pescuit	174	123	18	32	19	28	32	74
B Industria extractivă	40	:	:	:	:	1	:	0
C Industria prelucrătoare	2247	609	558	610	538	354	526	484
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	14	10	5	4	5	7	7	11
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	49	36	35	92	117	151	80	82
F Construcții	642	212	163	63	43	33	79	76
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	370	155	111	148	143	179	162	407
H Transport și depozitare	132	70	49	67	63	90	112	118
I Hoteluri și restaurante	84	85	23	15	32	14	19	21
J Informații și comunicații	20	11	4	11	13	15	37	36
K Intermedieri financiare și asigurări	199	72	39	49	51	53	53	53
L Tranzacții imobiliare	29	12	:	3	7	31	33	42
M Activități profesionale, științifice și tehnice	87	55	35	4	34	21	39	64
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	245	62	9	45	44	45	57	27

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO – Online

5.4.2. Evoluții și situația curentă privind locurile de muncă vacante pe grupe majore de ocupații³⁹

Pe grupe majore de ocupații se observă că, în anul 2015, la nivelul regiunii, cele mai solicitate au fost locurile de muncă pentru Specialiști în diverse domenii de activitate (699 locuri), Lucrători în domeniul serviciilor (561 locuri) Muncitori calificați și asimilați (344 locuri) Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente (311 locuri). Este de remarcat faptul că au fost înregistrate 318 locuri de muncă vacante pentru Muncitori necalificați.

³⁷ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 f PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic aici

³⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 f PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic aici

³⁹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 f PIATA MUNCII” – pentru vizualizare clic aici

Tabelul 5.2. Locuri de muncă vacante pe grupe majore de ocupații (ISCO-08) în Regiunea Sud - Est

Grupe majore de ocupații (ISCO-08)	Ani				
	2011	2012	2013	2014	2015
Total	1562	1873	1695	2300	2761
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	60	75	80	135	126
Specialiști în diverse domenii de activitate	292	542	389	635	699
Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	122	125	182	210	259
Funcționari administrativi	67	91	106	110	139
Lucrători în domeniul serviciilor	152	218	250	350	561
Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	:	3	3	3	4
Muncitori calificați și asimilați	152	180	183	238	344
Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	467	364	232	346	311
Muncitori necalificați	250	275	270	273	318

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO – Online

5.5. Evoluții și situația curentă - efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activități (secțiuni și diviziuni) ale industriei⁴⁰

Efectivele cele mai mari de salariați la sfârșitul anului 2014, la nivelul Regiunii Sud-Est se regăsesc în Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, Industria alimentară, Fabricarea altor mijloace de transport (înafara autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor) Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații, Industria metalurgică. În toate secțiunile și diviziunile activităților industriale s-au înregistrat scăderi ale efectivelor de salariați în perioada 2008-2014, cu excepția următoarelor activități în care s-au înregistrat creșteri ale efectivelor de salariați: Fabricarea produselor textile, Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor, Captarea, tratarea și distribuția apei.

Tabelul 5.3. Ponderea salariaților la sfârșitul anului 2014, pe secțiuni și diviziuni ale industriei în Regiunea Sud-Est

Activități ale economiei naționale	Pondere 2014
10 Industria alimentară	11.8%
11 Fabricarea băuturilor	2.6%
12 Fabricarea produselor din tutun	0.1%
13 Fabricarea produselor textile	1.7%
14 Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	17.4%
15 Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănurilor	1.2%
16 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și pluta, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	2.1%
17 Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	0.8%
18 Tipărire și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor	0.3%
19 Fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului	0.5%
20 Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	1.0%

⁴⁰ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3 g PIATA MUNCII” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Activități ale economiei naționale	Pondere 2014
21 Fabricarea produselor farmaceutice de baza si a preparatelor farmaceutice	0.1%
22 Fabricarea produselor din cauciuc si mase plastice	2.4%
23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	2.2%
24 Industria metalurgica	5.7%
25 Industria construcțiilor metalice si a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje si instalații	6.5%
26 Fabricarea calculatoarelor si a produselor electronice si optice	0.2%
27 Fabricarea echipamentelor electrice	0.5%
28 Fabricarea de mașini, utilaje si echipamente n.c.a.	1.7%
29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor si semiremorcilor	0.3%
30 Fabricarea altor mijloace de transport	11.4%
31 Fabricarea de mobila	3.3%
32 Alte activități industriale n.c.a.	0.3%
33 Repararea, întreținerea si instalarea mașinilor si echipamentelor	6.8%

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO – Online

5.6. Proiecția principalilor indicatori ai pieței muncii (Comisia Națională de Prognoză)

5.6.1. Proiecția numărului mediu de salariați⁴¹

Conform studiului realizat de Comisia Națională de Prognoză Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial până în 2019, publicat în decembrie 2016, numărul mediu de salariați va crește continuu până în 2019, în toate județele regiunii. Ce mai importantă creștere se prognozează în județul Constanța, județ în care, în 2019 numărul mediu de salariați va crește față de 2015 cu 19,5 mii persoane, ceea ce reprezintă o creștere de 11,7%. Creșteri importante, cu peste 10% se estimează și în județele Galați, Buzău și Vrancea. Județele Brăila și Tulcea vor înregistra cele mai lente creșteri, cu 5,5% și respectiv 5,6%

Tabelul5.4. Proiecția numărului mediu de salariați

Regiune Județ	Numărul mediu de salariați mii persoane					Creștere 2015-2019	
	2015	2016	2017	2018	2019	mii persoane	%
SUD - EST	509.6	524.5	539.2	552	565	55.5	10.9%
Brăila	61.3	62.9	64.4	65.7	66.9	5.6	9.1%
Buzău	80.5	82.8	85	86.9	88.9	8.4	10.4%
Constanța	166.8	171.9	176.9	182	186	19.5	11.7%
Galați	105.4	108.2	111	113	116	10.3	9.8%
Tulcea	42.8	44.3	45.8	47.1	48.3	5.5	12.9%
Vrancea	52.8	54.5	56.2	57.6	59	6.2	11.7%

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO – Online

⁴¹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3i Prognoza profil teritorial mai 2016” – pentru vizualizare clic aici

5.6.2. Proiecția șomerilor înregistrați, la sfârșitul anului⁴²

Conform studiului realizat de Comisia Națională de Prognoză Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial până în 2019, publicat în decembrie 2016, Regiunea Sud-Est va înregistra în 2019 cea mai mare scădere a numărului de șomeri înregistrați la sfârșitul anului, atât ca valoare absolută cât și ca pondere. Cu toate acestea, numărul de șomeri înregistrați, estimat la sfârșitul anului 2019 se menține ridicat (60 mii persoane)

Tabelul 5.5. Proiecția șomerilor înregistrați

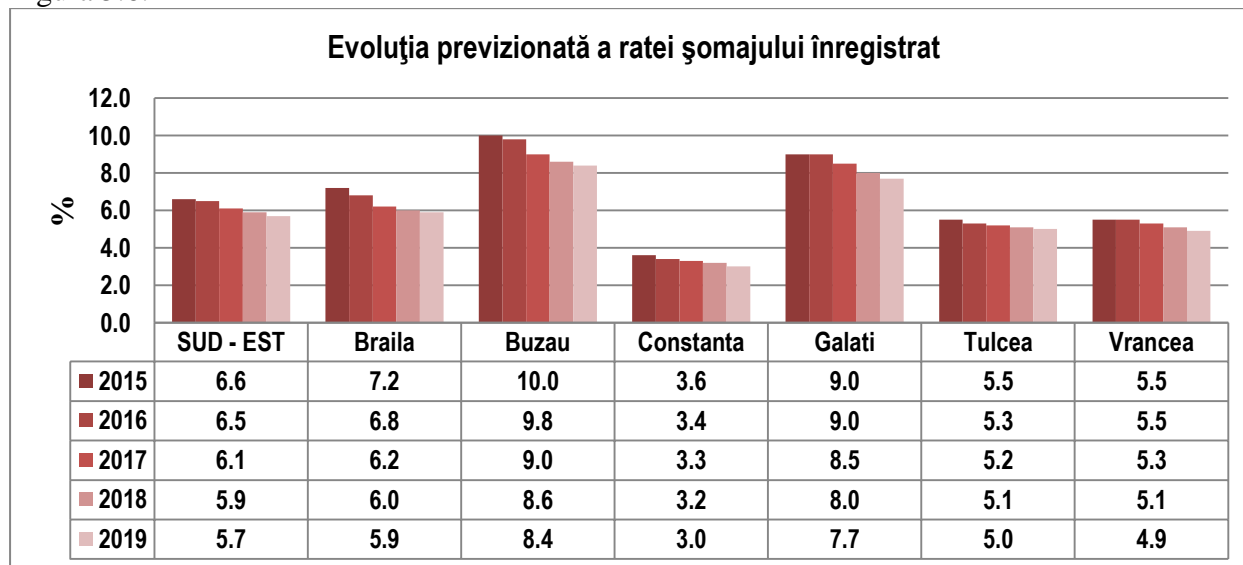
România/ Regiunea	Șomeri înregistrați, la sfârșitul anului - mii persoane					Diferența 2015-2019	
	2015	2016	2017	2018	2019	mii persoane	%
România	436	429	420	405	395	41.2	9.45%
NORD - EST	77.8	77	75	73	71	6.8	8.74%
SUD - EST	68.9	66	65	62	60	8.9	12.92%
SUD MUNTENIA	79.3	78	77	75	74	5.3	6.68%
SUD – VEST OLTENIA	70.4	70	69	65	64	6.4	9.09%
VEST	25.6	25	25	24	23	2.6	10.16%
NORD - VEST	41	40	39	38	37	4	9.76%
CENTRU	50.2	50	49	48	47	3.2	6.37%
BUCURESTI - ILFOV	23	23	21	20	19	4	17.39%

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO – Online

5.6.3. Proiecția ratei șomajului înregistrat⁴³

Rata șomajului înregistrat este estimat că va scădea în toate județele regiunii, în perspectiva anului 2019, conform studiului realizat de Comisia Națională de Prognoză Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial până în 2019, publicat în decembrie 2016.

Figura 5.6.

Sursa datelor: Comisia Națională de Prognoză, Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial până în 2019, decembrie 2016

⁴² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3i Prognoza profil teritorial mai 2016” – pentru vizualizare clic aici

⁴³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „3i Prognoza profil teritorial mai 2016” – pentru vizualizare clic aici

5.7. Prognoze privind cererea și oferta de locuri de muncă

5.7.1. Prognoza cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu și lung din Studii previzionale la nivel European – CEDEFOP

Prognoza cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu și lung realizată de CEDEFOP în anul 2016, la nivelul fiecărui stat membru al UE 28 evidențiază o serie de tendințe privind cererea expandată și cererea de înlocuire a forței de muncă la orizontul anului 2025.

În cazul României, valorile pentru cererea de înlocuire la muncitori în agricultură și pescuit, la orizontul 2025, de peste 2 milioane de locuri de muncă, sugerează că studiul pornește de la structura populației ocupate în agricultură în care sunt incluse persoanele cu statut profesional de lucrători pe cont propriu și lucrători familiari neremunerați și introduce ipoteze de lucru care conduc la scăderi modeste ale populației ocupate în agricultură în perspectiva 2025. Mai mult, ultimele date ale INS arată că în 2016 populația ocupată în agricultură a fost de 1728,6 mii persoane, în scădere cu peste 783 de mii față de anul 2012. Aceste date arată că rezultatele studiului CEDEFOP în cazul României trebuie utilizate cu prudență.

Tabelul 5.6. Oportunități de locuri de muncă⁴⁴ - valori absolute - perioada 2015-2025 - mii persoane

Grupe de ocupații	Valoare	Ponderi
Total	3928	100.0%
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	55	1.4%
Specialiști în diverse domenii de activitate	454	11.6%
Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	204	5.2%
Funcționari administrativi	122	3.1%
Lucrători în domeniul serviciilor	357	9.1%
Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	1742	44.3%
Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	124	3.2%
Muncitori calificați și asimilați	272	6.9%
Muncitori necalificați	601	15.3%

Sursa datelor: CEDEFOP, <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/job-opportunities>

Pe baza previziunilor realizate de CEDEFOP privind oportunitățile de locuri de muncă în perspectiva 2025 se poate estima care sunt cererile de calificări pe nivele de educație și filiere.

În acest scop față de datele din tabelul de mai sus au fost eliminate grupele de ocupații:

- Muncitori necalificați, având în vedere că IPT nu se adresează acestei grupe;
- Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit, având în vedere gradul mare de distorsionare pe care îl introduce această grupă datorită populației ocupate cu statut profesional lucrători pe cont propriu și lucrători familiari neremunerați care sunt asociate mai curând cu agricultura de subsistență și cu lipsa alternativelor decât cu oportunitățile de locuri de muncă.

Grupelor de ocupații reținute le-au fost asociate nivelul de educație la intrare în piața muncii și traseul de formare profesională conform tabelului de mai jos.

⁴⁴ Oportunitățile de locuri de muncă reprezintă suma dintre cererea expandată și cererea de înlocuire

Tabelul 5.7. Oportunități de locuri de muncă și criterii asociate pentru IPT

Oportunități de locuri de muncă - CEDEFOP			Criterii asociate	
Grupe de ocupații	Valoare mii pers.	Ponderi	Nivel de educație la intrare în piața muncii	Traseul de formare
Total	1588	100.0%		
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	55	3.5%	învățământ superior	prin învățământ liceal
Specialiști în diverse domenii de activitate	454	28.6%	învățământ superior	prin învățământ liceal
Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	204	12.8%	IPT	preponderent prin învățământ liceal tehnologic
Funcționari administrativi	122	7.7%	preponderent învățământ superior	2/3 prin învățământ liceal teoretic și vocațional 1/3 prin învățământ liceal tehnologic
Lucrători în domeniul serviciilor	357	22.5%	IPT	preponderent prin învățământul profesional
Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	124	7.8%	IPT	preponderent prin învățământul profesional
Muncitori calificați și asimilați	272	17.1%	IPT	preponderent prin învățământul profesional

Sursa datelor pentru oportunitățile de locuri de muncă: CEDEFOP, <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/job-opportunities>

Prin această analiză sunt estimate ponderile pentru oportunitățile de locuri de muncă pe niveluri de educație și filiere, la orizontul anului 2025 din tabelul următor

Tabelul 5.8. Ponderi propuse pentru învățământul liceal și profesional

Pondere sugerată liceu filiera teoretică, tehnologică și vocațională	52.6%
Pondere sugerată învățământ profesional	47.4%
Pondere sugerată liceu tehnologic	15,4%
Pondere sugerată IPT	62,8 %

5.7.2. Prognoza cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu și lung din Studiile previzionale naționale

Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS) a realizat, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul 2013 și în perspectiva 2020. Studiul a fost realizat de către INCSMPS în calitate de partener în cadrul Proiectului strategic

cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007–2013 „Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii”, proiect al cărui lider de parteneriat a fost Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic.

Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung a fost realizată utilizând o metodologie similară cu cea utilizată de Universitatea Cambridge în modelul de prognoză utilizat de CEDEFOP, dar prezintă unele abordări inovative generate de gradul mult mai mare de detaliere a informațiilor dorite.

În cadrul metodologiei studiului, s-a realizat o proiecție a **cererii potențiale** de forță de muncă, reprezentând volumul de forță de muncă (număr persoane) estimat ca necesar pentru derularea activităților economice, în termeni de populație ocupată. Acest nivel va fi satisfăcut când numărul persoanelor efectiv ocupate este egal cu nivelul estimat ca necesar de populație ocupată; în celelalte cazuri vom avea un deficit sau un excedent față de necesarul de populație ocupată. Cererea potențială estimează necesarul de populație ocupată, însă evoluția populației efectiv ocupate depinde nu numai de evoluțiile economiei ci și de o multitudine de alți factori (ex. factori demografici, migrație, potrivirea calitativă între cererea și oferta de forță de muncă etc.). În consecință, cererea potențială de forță de muncă nu trebuie confundată cu populația ocupată (deși are valori aparent identice sau apropiate față de aceasta) și nu trebuie considerată ca cerere efectivă în termeni de locuri de muncă vacante. În schimb, previziunile privind cererea potențială oferă repere de analiză pentru evoluția structurii cererii pe sectoare de activitate, ocupații, niveluri de calificare, domenii de pregătire profesională. A fost estimată și **cererea înlocuită** (definită ca număr de locuri de muncă rezultate din retragerea participanților la activitatea economică ca urmare a pensionărilor și a altor pierderi naturale pentru orizontul de prognoză). Este de menționat că cererea înlocuită este o variabilă intermediară, astfel încât valorile ei nu descriu decât evoluții ale unor structuri economice trecute. Mai mult, lipsa unor informații detaliate cu privire la structura pe vârste a populației ocupate a făcut ca estimarea să fie făcută pe grupe de vârstă și în ipoteze care induc un anumit grad de eroare al estimării. Prin urmare, aceste estimări trebuie privite cu rezerve.

Utilizând cele două variabile (cererea potențială și cererea înlocuită) s-a estimat **cererea agregată** de forță de muncă pentru anul 2013 și s-a extins prognoza pentru orizontul 2020.

Analizând informațiile cu privire la dinamica cererii potențiale (măsura creării sau distrugerii de locuri de muncă în viitor) și a cererii înlocuite s-au estimat **locurile de muncă disponibile**, în ipotezele de calcul al celor două variabile. Acest indicator poate lua valori pozitive dacă există cerere potențială sau dacă aceasta indică distrugere de locuri de muncă dar nivelul cererii înlocuite este mai mare decât distrugerea de locuri de muncă.

Modelul econometric macroeconomic utilizat pentru estimarea cererii de forță de muncă la nivel național a utilizat serii de date de la Institutul Național de Statistică, pentru perioada 2000-2008 privind:

- populația ocupată în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1)
- valoarea investițiilor brute în bunuri corporale în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1)
- valoarea adăugată brută în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1)
- valoarea costului mediu lunar al salariaților în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1)

Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung a fost realizată în trei tipuri de scenarii:

❖ **Scenariul MODERAT** a fost construit pe baza următoarelor ipoteze:

- evoluția valorii adăugate brute (VAB) conform prognozelor Comisiei Naționale de Prognoză (Prognoza de primăvară 2011) pentru perioada 2011-2013
- pentru perioada 2014 – 2020 s-a presupus următoarea evoluție a **valorii adăugate brute**: un ritm anual de creștere în industrie de 1,0325, un ritm de 1,0305 în construcții și respectiv un ritm anual de creștere în servicii de 1,0165 (valori calculate ca o medie aritmetică a ritmurilor anuale de creștere așteptate pentru perioada 2011 – 2012). S-a considerat că în cadrul fiecărei ramuri, diviziunile

componente urmează evoluția ramurii. S-a optat pentru alegerea pentru perioada 2014-2020 a unor ritmuri de creștere a VAB inferioare anului 2013 deoarece s-a dorit luarea în considerare a prezumtivei crize economice pe care specialiștii o previzionează după anul 2013.

- pentru evoluția **Costului forței de muncă** pentru anii 2009 și 2010 s-a ținut cont de valorile reale publicate de Institutul Național de Statistică, în timp ce pentru anii 2011-2020 s-a considerat un ritm anual de creștere constant și egal cu 1,015.

- pentru evoluția **Investițiilor brute s-a** pornit de la ritmul de scădere anual pentru 2009 (0.76) pe total industrie calculat din datele de la INS - tempo online. În lipsa altor informații s-a considerat că această scădere a fost înregistrată identic la nivelul fiecărei diviziuni CAEN. Pentru perioada 2010 – 2020 s-a estimat trendul liniar al variabilei pe baza datelor observate pe întreaga perioadă de analiză.

❖ **Scenariul OPTIMIST** a presupus următoarele variații față de scenariul MODERAT:

- **VAB** în 2010 înregistrează un ritm de creștere de 1,1 față de 2009 în industrie, un ritm de scădere de 0,9 față de 2009 în construcții, în timp ce în servicii se menține constantă pe perioada 2010-2011. Pentru perioada 2012- 2013 se mențin evoluțiile prognozate de Comisia Națională de Prognoză, în timp ce pentru perioada 2014- 2020 s-a considerat un ritm anual de creștere în industrie de 1,036, un ritm de 1,044 în construcții și respectiv un ritm anual de creștere în servicii de 1.032 (valori calculate ca o medie aritmetică a ritmurilor anuale de creștere așteptate pentru perioada 2011 – 2013).

- **Investițiile brute** în 2010 înregistrează un ritm de creștere de 1,15 față de 2009. Pentru perioada 2011- 2020 s-a estimat apoi trendul liniar al variabilei.

❖ **Scenariul PESIMIST** a presupus următoarele variații față de scenariul MODERAT:

- **VAB** în perioada 2014 - 2020 se menține la nivelul prognozat pentru anul 2011. De asemenea, s-a ținut cont și de rezultatele anchetei în firme, conform cărora peste jumătate dintre cei intervievați sunt de părere că România nu își va reveni din criza economică până în anul 2013.

- **Costul forței de muncă** în 2010 își menține ritmul de creștere pe care l-a avut în 2009 comparativ cu 2008, în timp ce pentru anii 2011-2020 s-a considerat un ritm anual de creștere de 1,015 constant.

A fost prognozată separat și evoluția celor 18 diviziuni CAEN (Rev.1) ce au fost excluse din modelul econometric din cauza lipsei de date. Pentru acestea s-a emis ipoteza conform căreia evoluția populației ocupate din cadrul lor își menține trendul observabil pentru perioada 2000- 2008.

În final, s-a corectat modelul cu eroarea obținută din predicția populației ocupate totale la nivel național pentru anii 2009 și 2010 (engl. *nowcast*) cu valorile reale (erorile au fost de aprox. 1-2%).

Rezultatele proiecțiilor

Proiecția cererii de forță de muncă la nivel național

La nivel național, proiecția **cererii potențiale** de muncă (determinată pe baza modelelor econometrice de tip panel) pentru scenariul moderat și cel optimist tendințele de evoluție pe orizontul de prognoză sunt staționare, astfel că la orizontul anului 2020 cererea potențială se previzionează a fi cu 1% mai mare decât în 2010 în ipoteza scenariului moderat și cu 0,2% în ipoteza scenariului optimist, în timp ce pentru scenariul pesimist cererea potențială se previzionează a fi cu 5% mai mică în 2020 față de 2010.

Pentru **cererea înlocuită** de forță de muncă tendințele la nivel național sunt de creștere în ipotezele scenariului optimist și staționare în ipotezele scenariului moderat și ale celui pesimist.

Proiecțiile **locurilor de muncă disponibile** la nivel național (determinate prin însumarea valorilor care reprezintă modificarea cererii potențiale față de anul anterior cu volumul cererii înlocuite) estimează o evoluție staționară pe întreg intervalul de prognoză în scenariul moderat, iar în scenariul pesimist o tendință de scădere până la valori negative semnificând desființare de locuri de muncă. Nici în ipotezele scenariului optimist, la nivel național nu se previzionează locuri de muncă disponibile în creștere decât după anul 2014.

Proiecțiile privind cererea potențială de forță de muncă pe activități economice (la nivel de secțiune CAEN Rev1) se referă la cererea relevantă pentru IPT. La nivel național, dintre activitățile economice pentru care se previzionează scăderi semnificative ale cererii potențiale de forță de muncă, în ipotezele scenariului moderat, se evidențiază: *agricultura, silvicultura și piscicultura*, precum și *administrația publică și apărarea, în care se estimează scăderi pe întreg intervalul de prognoză până în 2020*. Creșteri pe tot parcursul intervalului

de prognoză se estimează în *comerț*, precum și în *intermedieri financiare*. Scăderi în perioada 2009-2013, urmate de creșteri între 2014 și 2020 se previzionează în sectoarele *industrie extractivă*, *industrie prelucrătoare*, *construcții* și în *transport*, *depozitare și comunicații*.

Tabelul 5.9. Proiecția cererii potențiale de forță de muncă, în ipotezele scenariului moderat, pe activități economice (persoane)

Activități economice	2009	2011	2013	2015	2017	2020
Agricultura, silvicultura și piscicultura	2.596.683	2.456.539	2.296.622	2.156.965	2.104.751	2.056.431
Industria extractivă	106.640	105.596	103.212	111.650	113.248	115.568
Industria prelucrătoare	2.033.790	2.066.304	2.055.425	2.176.045	2.215.992	2.274.896
Energie electrică și termică, gaze și apă	170.392	169.055	165.055	175.101	176.689	179.033
Construcții	646.708	629.588	639.096	663.272	676.872	696.756
Comerț	1.084.111	1.132.885	1.174.337	1.181.751	1.224.847	1.289.364
Hoteluri și restaurante	140.694	136.915	135.347	144.352	145.428	146.841
Transport, depozitare și comunicații	511.056	505.038	502.483	525.423	529.654	535.465
Intermedieri financiare	100.425	105.948	110.707	110.817	115.384	122.234
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii	205.857	201.690	198.556	212.674	214.494	216.919
Administrație publică și apărare	488.100	484.852	476.943	450.153	442.563	431.177
Învățământ	482.666	482.168	489.018	498.967	505.826	515.443
Sanătate și asistență socială	430.980	428.301	433.069	442.795	448.607	456.721
Celelalte activități ale economiei naționale	245.450	256.185	264.871	271.159	281.573	297.117
Total	9.243.551	9.161.064	9.044.743	9.121.124	9.195.928	9.333.965

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS - Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

Pe **grupe ocupaționale**, cererea potențială prognoțată la nivel național, în ipotezele scenariilor moderat și optimist, descrie configurații ocupaționale orientate către *Agricultori și lucrători calificați în agricultură*, *Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați*, *Alte ocupații asimilate tehnicienilor și Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse*. În schimb, în ipotezele scenariului pesimist, nu se previzionează locuri de muncă disponibile pentru nici o sub-grupă ocupațională.

Evoluția cererii de formare profesională pe domenii de pregătire ale învățământului profesional și tehnic este estimată prin raportarea la distribuția cererii de forță de muncă într-o structură matriceală, realizată ca intersecție dintre structura pe grupe ocupații și structura pe activități CAEN.

Calcularea proiecției cererii potențiale la intersecția COR și CAEN – în lipsa unor date valide cu privire la probabilitatea angajării într-o ocupație după finalizarea studiilor dintr-un anumit domeniu – permite o evaluare prin metode analitice a distribuției pe domenii de pregătire profesională a cererii potențiale de forță de muncă. Studiul menționează că pentru ocupațiile din subgrupa agricultori și lucrători calificați în agricultură, s-a luat în considerare numai populația salariată nu și alte categorii ale populației ocupate în această activitate (ca de exemplu lucrători familiari neremunerați). Prin această corecție s-a dorit să se evite inducerea unor concluzii eronate bazate pe o falsă cerere de înlocuire.

Pe de altă parte, nu trebuie neglijat potențialul acestui sector, care reclamă ca o parte din forța de muncă îmbătrânită care se va retrage din agricultura de subsistență să fie înlocuită de tineri fermieri pregătiți pentru o agricultură competitivă. Deoarece datele avute la dispoziție au permis realizarea proiecțiilor doar în intersecția subgrupe majore de ocupații și secțiuni CAEN Rev2, pentru a detalia industria prelucrătoare pe diviziuni s-a utilizat structura pe ocupații și activități economice din

Recensământul din anul 2002. Presupunând că structura populației ocupate pe diviziuni în cadrul industriei prelucrătoare nu s-a modificat de la data ultimului recensământ, s-a aplicat această structură la rezultatele proiecției cererii de forță de muncă pe subgrupe majore de ocupații și secțiuni CAEN. Autorii studiului subliniază caracterul informativ al estimărilor deoarece acestea s-au bazat pe informații statistice incomplete și pe ipoteza că au avut loc alocări ale forței de muncă (și se va respecta înclinația și în viitor) strict în domeniul de activitate și în ocupația în care se face pregătirea. Structura cererii potențiale de forță de muncă în ipotezele scenariului moderat, **la nivel național** în funcție de **domeniile de formare** ale IPT este prezentată în tabelul de mai jos, în evoluție prognozată la orizontul anilor 2017-2020. Domeniul *Mecanică* concentrează în jur de un sfert din cererea potențială de forță de muncă, iar importanța acestuia pare să crească la orizontul 2020, la fel ca și domeniile *Comerț* și *Economic* care totalizează peste 25% din cererea potențială relevantă pentru IPT. Și domeniile *Electric*, *Electromecanică* și *Electronică automatizări* cresc ca și pondere în cererea potențială relevantă pentru absolvenții de IPT, însă ponderea lor se situează la nivele relativ reduse. Cererea potențială pentru absolvenții domeniilor *Fabricarea produselor din lemn* și *Industrie alimentară* este în scădere la orizontul 2020, la nivel național.

Tabelul 5.10. Prognoza structurii cererii potențiale, în scenariul moderat, pe domenii de formare profesională din IPT, la nivel național în perspectiva 2017-2020

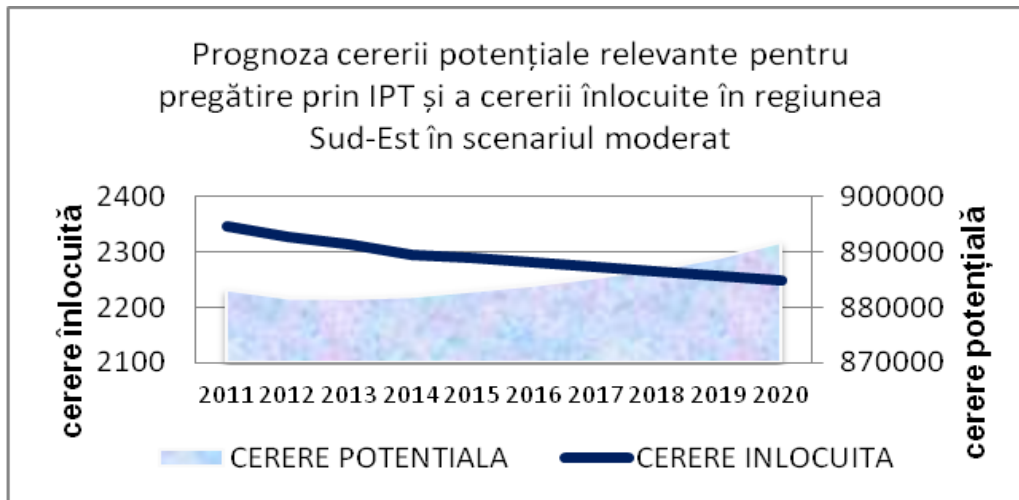
Domenii de formare	%
Agricultură	3,9
Chimie industrială	1,3
Construcții instalații și lucrări publice	8,2
Comerț	12,6
Economic	14,5
Electric	5,3
Electromecanică	3,6
Electronică automatizări	4,2
Fabricarea produselor din lemn	1,4
Industrie alimentară	0,8
Industrie textilă și pielărie	9,0
Materiale de construcții	1,3
Mecanică	24,1
Turism și alimentație	7,8
Resurse naturale și protecția mediului	1,9
Tehnici poligrafice	0,2

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

Proiecția cererii de forță de muncă la nivelul Regiunii Sud Est

Proiecțiile obținute pe baza scenariului moderat prezintă un trend ușor ascendent, ritmuri anuale de creștere pozitive înregistrându-se începând cu anul 2014. Astfel proiecția cererii potențiale pentru anul 2020 o depășește pe cea din 2011 cu aproximativ 1%. Proiecțiile scenariilor optimist și pesimist urmează aceeași tendință de reducere a cererii potențiale, dar din motive diferite: în scenariul pesimist ca urmare a păstrării tendinței etapei anterioare celei de prognoză, în cel optimist ca urmare a ipotezei modificărilor structurale care impun o reducere a greutateii specifice a ocupării din agricultură. Proiecțiile în cazul **scenariului moderat** pun în evidență creșteri ale cererii potențiale cu 1% în întreg intervalul de proiecție și scăderi ale cererii înlocuite mai accentuate din anul 2014, astfel încât la nivelul anului 2020 aceasta va fi cu circa 4,1% mai mică decât în anul 2011.

Figura 5.7.

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

În regiunea Sud-Est, în ipoteza scenariului moderat, scăderi în ceea ce privește cererea potențială pentru forță de muncă sunt previzionate în sectoarele *agricultură, industria extractivă, tranzacții imobiliare, intermediari financiare, administrație publică*. Cererea potențială pentru forță de muncă ar înregistra creșteri în *industria prelucrătoare și în comerț*, iar după 2011 în construcții, sănătate și asistență socială și în activitățile din învățământ. După 2013 se profilează creșteri și în sectorul *energie electrică și termică, apă și gaze*.

Tabelul 5.11. Proiecția cererii potențiale de forță de muncă pentru regiunea Sud-Est, în ipotezele scenariului moderat, pe activități economice (persoane)

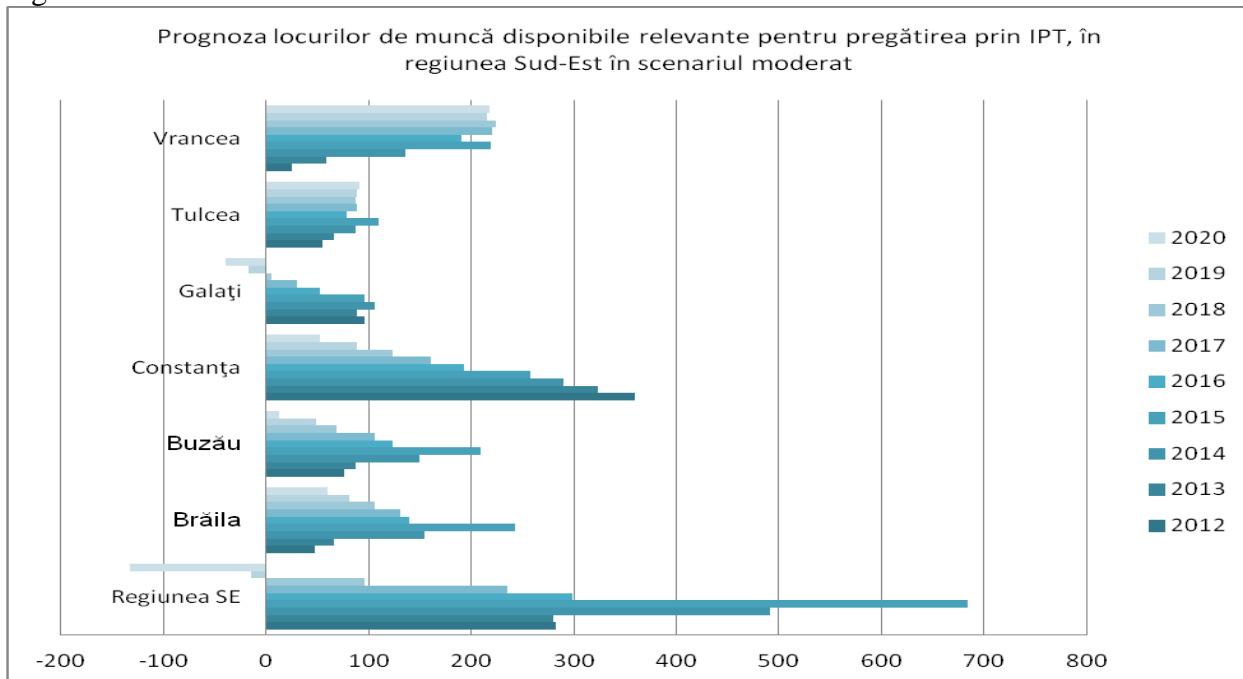
SUD-EST	2009	2011	2013	2015	2017	2020
Agricultura, silvicultura si piscicultura	335.529	317.864	294.631	300.865	280.103	274.841
Industria extractiva	6.070	4.833	3.529	4.527	4.561	4.689
Industria prelucrătoare	252.004	264.927	272.718	283.421	290.641	300.531
Energie electrica si termica, gaze si apa	20.728	20.491	19.942	21.581	21.991	22.692
Construcții	87.924	86.720	89.169	93.907	97.168	102.113
Comerț	128.283	130.700	131.409	130.779	132.455	134.619
Hoteluri si restaurante	20.571	19.625	19.010	19.925	19.699	19.336
Transport, depozitare si comunicații	76.419	73.621	71.230	73.730	73.651	74.174
Intermedieri financiare	8.169	7.634	6.991	7.025	7.044	7.272
Tranzacții imobiliare, închirieri si activități de servicii	19.483	18.578	17.816	18.865	18.737	18.545
Administrație publica si apărare	72.287	71.508	70.048	65.868	64.502	62.471
Învățământ	55.126	53.285	53.733	55.840	55.946	56.542
Sănătate si asistenta sociala	48.164	47.072	48.295	50.688	51.066	55.006
Celelalte activități ale economiei naționale	28.491	31.030	33.514	33.755	35.215	37.272
Total	1.159.249	1.147.887	1.132.037	1.620.775	1.512.779	1.170.103

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

Previziunile obținute în cadrul **scenariului moderat** la nivelul regiunii Sud-Est estimează o creștere a numărului de locuri de muncă disponibile în regiunea Sud Est în prima jumătate a intervalului de prognoză, urmată din 2016 de o reducere a numărului acestora.

Se previzionează locuri de muncă disponibile pe tot parcursul intervalului de prognoză în toate județele, cu excepția județului Galați în care spre sfârșitul intervalului de prognoză se previzionează valori negative (pierderi de locuri de muncă). Tendințe de evoluție diferite de cele ale regiunii se manifestă în județul Constanța unde pe fondul existenței locurilor de muncă disponibile se estimează un proces de reducere permanentă a numărului acestora pe intervalul de prognoză și în județul Vrancea în care are loc o evoluție crescătoare a locurilor de muncă disponibile.

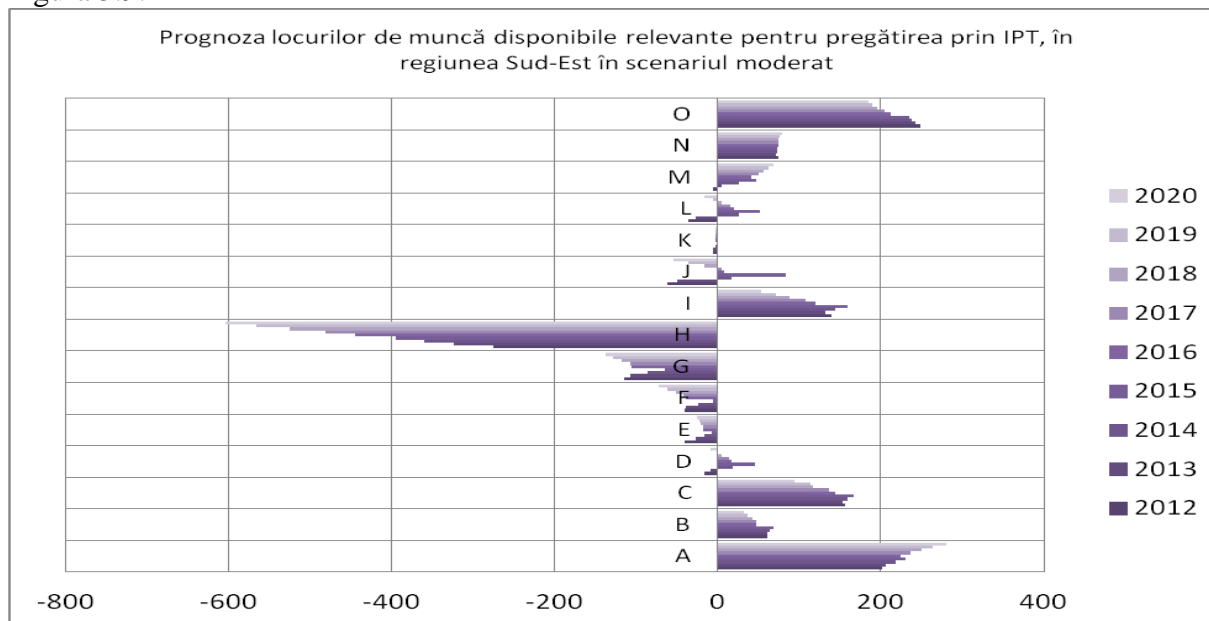
Figura 5.8.

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

În scenariul moderat, grupele ocupaționale pentru care se previzionează ușoare creșteri ale locurilor de muncă disponibile ar fi *Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii, Operatori la instalațiile fixe și lucrători asimilați*. Se menține aproximativ constant numărul de locuri de muncă disponibile destinate *Operatorilor la mașini, utilaje și asamblorilor de mașini, echipamente și alte produse*. Evoluții care conduc spre valori negative care sugerează pierderi de locuri de muncă în economia regiunii par să afecteze grupele *Agricultori și lucrători calificați în agricultură, Modele, manechine și vânzători în magazine și piețe, Lucrători în servicii personale și de protecție, Funcționari în servicii cu publicul*. Pentru celelalte grupele ocupaționale se profilează locuri de muncă disponibile în cea mai mare parte a intervalului de prognoză, în tendință descrescătoare însă.

Figura 5.9.

LEGENDĂ:		H	Agricultori și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit
A	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii	I	Meseriași și muncitori calificați în industria extractivă și construcții
B	Tehnicienii în științele vieții, ocrotirea sănătății și asimilați	J	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați
C	Alte ocupații asimilate tehnicienilor	K	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați
D	Funcționari de birou	L	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artisanale
E	Funcționari în servicii cu publicul	M	Operatori la instalațiile fixe și lucrători asimilați
F	Lucrători în servicii personale și de protecție	N	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse
G	Modele, manechine și vânzători în magazine și piețe	O	Conducători de vehicule și operatori la instalații mobile

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

Tabelul 5.12. Structura cererii potențiale, pe domenii de formare ale IPT, în ipoteza scenariului moderat, în regiunea Sud-Est în perspectiva 2017-2020

Domenii de formare	%
Agricultură	4,6
Chimie industrială	0,8
Construcții instalații și lucrări publice	8,2
Comerț	11,9
Economic	11,9
Electric	6,7
Electromecanică	3,9
Electronică automatizări	4,2
Fabricarea produselor din lemn	0,7
Industrie alimentară	1,0
Industrie textilă și pielărie	8,1
Materiale de construcții	1,0
Mecanică	28,6
Turism și alimentație	6,7
Resurse naturale și protecția mediului	1,5
Tehnici poligrafice	0,1
Total	100,0

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

Ponderea estimată pe baza datelor furnizate de studiul previzional cu privire la proiecția locurilor de muncă disponibile la nivelul regiunii Sud-Est în perspectiva anului 2020 (în scenariul moderat) de circa 2/3 pentru ocupațiile relevante pentru nivel 2 și 3 de calificare oferit prin învățământul liceal tehnologic și profesional este confirmată și de rezultatele anchetei în firme

5.7.3. Anchete în firme

Ancheta în firme privind cererea de forță de muncă pe termen scurt reprezintă componenta "Investigații de teren în rândul angajatorilor" a „Studiului previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013” realizat de Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS) – partener în cadrul proiectului "Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii". Culegerea datelor a fost realizată de Centrul de Sociologie Urbană și Regională (CURS) în perioada 14 august – 14 septembrie 2011. Ancheta de teren în rândul angajatorilor s-a realizat prin interviuri „față în față” pe baza unui chestionar aplicat pe un eșantion regional de 484 firme, reprezentativ la nivel regional, în perioada 14 august – 14 septembrie 2011. Marja de eroare a eșantionului este de $\pm 4.37\%$ la un nivel de încredere de 95%.

Obiectivele anchetei în firme au fost următoarele:

- Investigarea cererii de forță de muncă pentru absolvenți de învățământ profesional și tehnic pe termen scurt.
- Investigarea gradului de satisfacție a angajatorilor față de nivelul de pregătire profesională a absolvenților de învățământ profesional și tehnic.

Principalele rezultate obținute din prelucrarea informațiilor obținute din ancheta de teren pentru Regiunea Sud Est sunt următoarele:

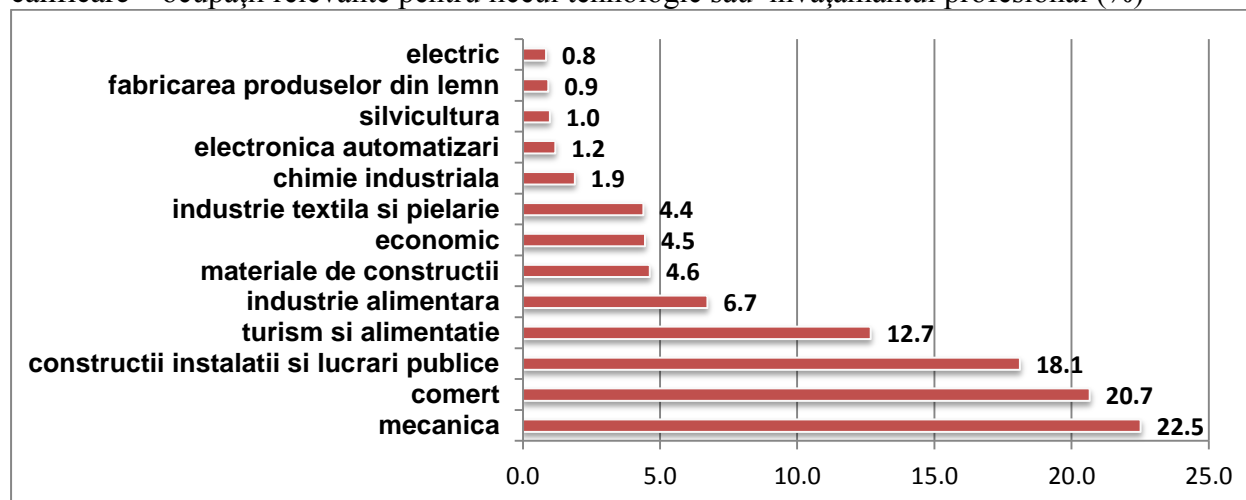
- În anul 2009, toate județele din regiunea Sud - Est s-au confruntat cu pierderi la nivelul efectivului de salariați, înregistrându-se pe total eșantion regional, o scădere de 6,4%. În anul

următor, volumul salariaților a continuat să scadă, afectând de asemenea toate județele, scăderea totală fiind de 5,2% la nivel regional. În primele opt luni ale anului 2011, evoluția efectivelor de salariați pare a se stabiliza, scăderea la nivel regional fiind doar de 0,1% față de anul 2010; s-au înregistrat creșteri ale numărului de salariați în județele Tulcea, Buzău și Galați. La nivel sectorial, firmele din tranzacții imobiliare, hoteluri și restaurante, activități profesionale, științifice și tehnice, sănătate și asistență socială și industrie prelucrătoare au fost cele mai afectate de declinul numărului de salariați în perioada 2009-2011.

- La nivel regional, la momentul anchetei, 2,5% din totalul locurilor de muncă existente în firmele investigate erau vacante, valoarea ratei locurilor de muncă vacante fiind semnificativ peste media națională. Rata locurilor de muncă vacante era semnificativ mai mare decât media regională în județele Tulcea și Buzău, precum și în sectoarele învățământ, intermediari financiare și asigurări, industrie extractivă și industrie prelucrătoare. Pe de altă parte, tranzacțiile imobiliare și activitățile profesionale, științifice și tehnice au reprezentat practic zone ”închise” pentru angajare, înregistrând rate nule ale locurilor de muncă vacante. Rata locurilor de muncă vacante atinge cele mai înalte nivele pentru grupa ocupațională muncitori din agricultură și pescuit (5,3%), urmată, cu nivele tot peste media regională de muncitori calificați (3,9%), funcționari (3,4%), tehnicieni (2,8%) și lucrători în servicii (2,7%).
- La nivel regional, din punctul de vedere a domeniului de calificare relevant pentru pregătirea prin liceu tehnologic și învățământ profesional, la momentul anchetei, cea mai semnificativă cerere de forță de muncă se adresează domeniilor construcții, instalații și lucrări publice (22,1%), mecanică (17,0%) și turism și alimentație (15,8%), urmate la distanță de domeniile comerț (9,6%), industrie textilă și pielărie (7,6%), industrie alimentară (6,8%) și economic (5,3%). În ceea ce privește domeniile de calificare specifice învățământului postliceal, cele mai multe locuri de muncă vacante se adresează domeniilor protecția mediului (45,4%), sănătate și asistență pedagogică (22,0%) și informatică (21,6%). În medie, locurile de muncă vacante la momentul anchetei erau neocupate de circa 3,53 luni.
- Rezultatele analizei indică o evoluție diferențiată a numărului de locuri de muncă la orizontul 6 luni, respectiv 12 luni în funcție de clasele de mărime ale firmelor investigate: firmele micro și mici estimează o evoluție pozitivă (creșteri-scăderi) a numărului de locuri de muncă atât la orizontul următoarelor 6 luni cât și la orizontul următoarelor 12 luni; în vreme ce firmele mari estimează o evoluție negativă atât la 6 luni, cât și la 12 luni. La orizontul următoarelor 12 luni din cele șase județe ale regiunii, cinci estimează creșteri ale efectivelor de salariați, județul Galați fiind singurul care estimează reduceri ale efectivelor de personal. La același orizont de timp, în profil sectorial remarcăm că cele mai dinamice firme se estimează a fi cele din intermediari financiare și asigurări, tranzacții imobiliare, activități de servicii administrative și servicii suport și industrie prelucrătoare. Cele mai pesimiste cu privire la evoluțiile efectivelor de salariați pe termen scurt (12 luni) sunt firmele din informații și comunicații, sănătate și asistență socială, distribuția apei și salubritate, construcții și transport și depozitare care estimează scăderi ale efectivelor de personal.
- Comparând structura numărului curent de locuri de muncă cu cea a locurilor de muncă estimate a exista în firmele investigate peste 12 luni, se constată că întreprinderile din regiunea de dezvoltare Sud-Est anticipează o creștere a ponderii ocupațiilor din GO 4 (funcționari) și GO 5 (lucrători în servicii), dar și creșteri ușoare pentru GO 9 (muncitori necalificați) și GO 6 (muncitori în agricultură și pescuit).
- Din punctul de vedere al domeniilor de calificare relevante pentru liceul tehnologic și învățământul profesional, la nivel regional, cea mai ridicată cerere de forță de muncă la orizontul următoarelor 12 luni se adresează domeniilor mecanică (22,5%), comerț (20,7%), construcții, instalații și lucrări publice (18,1%) și turism și alimentație (12,7%). În ceea ce privește domeniile de calificare specifice învățământului postliceal, cea mai ridicată cerere de forță de muncă se adresează domeniilor servicii (69,3%), sănătate și asistență pedagogică (15,9%) și informatică (9,8%).

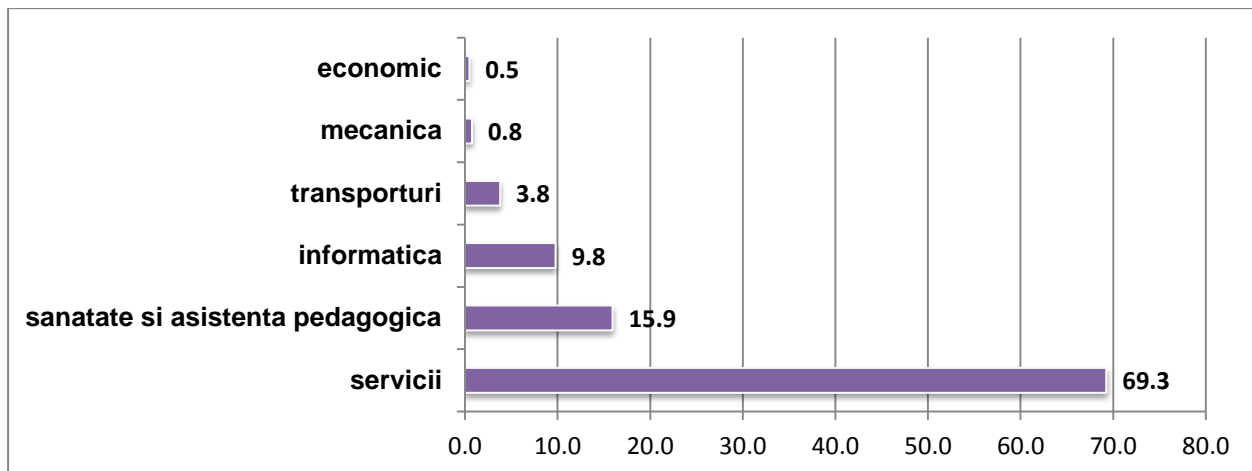
- Pe fondul unei perioade în care firmele au manifestat prudență sporită în acțiunile de recrutare și angajare, doar 13% dintre firmele investigate au angajat tineri absolvenți ai promoției 2010. Firmele însă au avut tendința de a recruta în mai mare măsură absolvenți de învățământ profesional și absolvenți de liceu tehnologic. Peste 70% dintre acestea s-au declarat a fi mulțumite și foarte mulțumite de nivelul de calificare al absolvenților. Absolvenții de învățământ postliceal și profesional sunt caracterizați de cele mai ridicate nivele de mulțumire. Gradul cel mai ridicat de nemulțumire caracterizează absolvenții de liceu tehnologic și absolvenții fără calificare (învățământ gimnazial, primar).
- Din punctul de vedere al domeniului de calificare specific liceului tehnologic, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele au angajat absolvenți ai promoției 2010 necesitau calificări din comerț (34,4%), construcții, instalații și lucrări publice (18,5%), turism și alimentație (12,8%) și mecanică (12,1%). În ceea ce privește domeniile de calificare specifice școlilor postliceale, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele au angajat absolvenți ai promoției 2010 necesitau calificări din servicii (54,1%) și sănătate și asistență pedagogică (34,5%).
- Una dintre cele mai importante dimensiuni ale cererii de calificări este *structura acesteia pe domenii de formare profesională*. 21,5% dintre locurile de muncă pentru care se estimează că va exista cerere la orizontul următoarelor 12 luni sunt "lipsite de relevanță" pentru ÎPT, cu alte cuvinte, fie necesită un nivel de educație mai ridicat (3,8%), fie unul mai scăzut (17,7%). Marea majoritate a locurilor de muncă vacante sunt relevante pentru absolvenții de liceu tehnologic și învățământ profesional (62,1%), în vreme ce 16,4% sunt destinate absolvenților de școli postliceale.
- La nivel regional, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele estimează că vor crește cererea la orizontul următoarelor 12 luni și care necesită calificări relevante pentru liceul tehnologic și învățământul profesional aparțin domeniilor *mecanică* (22,5%), *comerț* (20,7%), *construcții, instalații și lucrări publice* (18,1%) și *turism și alimentație* (12,7%), urmate de *industrie alimentară* (6,7%), *materiale de construcții* (4,6%), *economic* (4,5%) și *industrie textilă și pielărie* (4,4%).
- La nivel regional, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele estimează că vor crește cererea la orizontul următoarelor 12 luni și care necesită calificări specifice învățământului postliceal aparțin domeniilor *servicii* (69,3%), *sănătate și asistență pedagogică* (15,9%) și *informatică* (9,8%).
- Rugați să evalueze nivelul lor de satisfacție față de calificarea profesională a tinerilor absolvenți ai promoției 2010 angajați, majoritatea angajatorilor se declară "mai degrabă mulțumiți" și "foarte mulțumiți" (74,4%).

Figura 5.10. Distribuția locurilor de muncă pentru care se estimează creșteri, după domeniul de calificare – ocupații relevante pentru liceul tehnologic sau învățământul profesional (%)

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

Figura 5.11 Distribuția locurilor de muncă pentru care se estimează creșteri, după domeniul de calificare - ocupații relevante pentru învățământul postliceal (%)

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

5.8. Principalele concluzii din analiza pieței muncii. Implicații pentru ÎPT

Concluzii din analiza populației active și a populației ocupate

În perioada 2002-2015 atât populația activă cât și populația ocupată a cunoscut o scădere semnificativă. Scăderea a fost mai accentuată în cazul populației feminine. Populația ocupată din mediul rural reprezintă în anul 2015 45,9% din totalul populației ocupate la nivelul regiunii.

Concluzii din analiza ratei de activitate și a ratei de ocupare

Rata de activitate și rata de ocupare au crescut în perioada 2008 – 2015. Rata de activitate la nivelul regiunii se situează în anul 2015 sub media națională cu 3 puncte procentuale.

În cazul tinerilor (grupa de vârstă 15-24 ani) atât rata de activitate cât și rata de ocupare sunt în continuare în scădere și au valori foarte mici (31,4% rata de activitate și 22,2% rata de ocupare în 2015)

Se remarcă un fenomen îngrijorător în ceea ce privește valorile extrem de mici și în scădere ale ratei de activitate (21,8% în 2015) și ratei de ocupare (14,3% în 2015) a populației feminine din grupa de vârstă 15-24 ani

Concluzii din analiza șomajului

Rata șomajului BIM la nivelul regiunii se menține la valori mai ridicate decât media națională.

Rata șomajului tinerilor (15-24 ani) are în 2015 valori îngrijorător de mari (29,3%, cu 7,6 puncte procentuale mai mare decât media națională). Populația feminină și cea din mediul urban de la această categorie de vârstă înregistrează valori mai mari ale ratei șomajului decât totalul populației în vârstă de muncă.

Ponderea șomerilor tineri din totalul șomerilor este în perioada 2008 – 2015 deși în scădere înregistrează, în 2015 o valoare de 25%.

Concluzii din analiza structurii populației ocupate civile

Ierarhia sectoarelor economice din punct de vedere al ponderii populației ocupate civile pe sectoare în 2014 la nivel regional este : *serviciile 40,7%, agricultura 31,9%, industria 19,2%, construcțiile 8,2%*.

Serviciile

Ponderea populației ocupate civile din servicii la nivel regional este cu aproape 4 puncte procentuale sub media națională. Județul Constanța înregistrează o pondere a populației ocupate în servicii cu 6,6 puncte procentuale peste media națională (50,7% în Constanța față de 44,1 % național). Județul Galați înregistrează o pondere superioară mediei regionale (42,2%), toate celelalte județe având ponderi sub media regională. Ponderea ocupării în hoteluri și restaurante este aceeași cu națională. În transporturi, depozitare și comunicații, județul Constanța are ponderea aproape dublă față de media națională. Activitățile din hoteluri și restaurante dețin la nivel regional o pondere superioară mediei naționale, această situație datorându-se însă exclusiv județului Constanța, restul județelor având ponderi sub media regională. În comerț regiunea deține o pondere a populației ocupate de 13,6% față de media națională de 14,3%. Pondere superioară mediei regionale înregistrează județul Constanța (16,6%), pondere superioară și mediei naționale.

Agricultura

Agricultura a înregistrat o creștere a ponderii populației ocupate civile în perioada 2008-2014 (cu 1,2 puncte procentuale) și se situează peste media națională. Disparitățile intraregionale în ceea ce privește populația ocupată civilă în agricultură sunt semnificative. Astfel ponderea populației ocupată în agricultură în județul Vrancea (43,5%) este dublul ponderii din județul Constanța (21,1%)

Industria

În 2014 industria a cunoscut o creștere față de 2012 a ponderii populației civile ocupate . Disparitățile intraregionale în ceea ce privește populația ocupată civilă în industrie sunt semnificative. Astfel ponderile populației civile ocupate în industrie în județul Brăila (21,2%) și în județul Buzău (21,5%) sunt superioare mediei naționale (21,1%). Județul Tulcea are pondere peste media regională.

Construcțiile

Ponderea populației ocupate civile în industrie la nivelul regiunii în 2014 (8,2%) este peste media națională (7,4%). Și în acest domeniu se înregistrează disparități intraregionale. Trei județe au ponderi peste media națională (Constanța, Galați, Brăila), celelalte trei (Buzău, Tulcea, Vrancea) situându-se sub media regională și națională.

Concluzii din analiza proiecției cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu

În scenariul moderat, grupele ocupaționale pentru care se previzionează ușoare creșteri ale locurilor de muncă disponibile ar fi *Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii, Operatori la instalațiile fixe și lucrători asimilați*. Se menține aproximativ constant numărul de locuri de muncă disponibile destinate *Operatorilor la mașini, utilaje și asamblorilor de mașini, echipamente și alte produse*. Evoluții care conduc spre valori negative care sugerează pierderi de locuri de muncă în economia regiunii par să afecteze grupele *Agricultori și lucrători calificați în agricultură, Modele, manechine și vânzători în magazine și piețe, Lucrători în servicii personale și de protecție, Funcționari în servicii cu publicul*. Pentru celelalte grupele ocupaționale se profilează locuri de muncă disponibile în cea mai mare parte a intervalului de prognoză, în tendință descrescătoare însă.

Implicațiile pentru IPT

- **Rata ridicată a șomajului și mai ales șomajul ridicat al tinerilor și șomajul de lungă durată - obligă sistemul de IPT la:**
 - anticiparea nevoilor de calificare și adaptarea ofertei la nevoile pieței muncii
 - acțiuni sistematice de informare, orientare și consiliere a elevilor
 - abordarea integrată a formării profesionale inițiale și continue, din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți
 - implicarea în programele de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă, în special în cele privind oferirea unei noi calificări tinerilor care nu și-au găsit un loc de muncă după absolvirea școlii.

- parteneriate active cu agenții economici, Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar.
- **Participarea scăzută a forței de muncă în programe de formare continuă** - în contrast cu nevoile de formare în creștere (pentru întreprinderi, salariați, șomeri), decurgând din mobilitatea ocupațională accentuată de procesele de restructurare a economiei, nevoile de actualizare și adecvare competențelor la cerințele în schimbare la locul de muncă, etc. - oferă școlilor oportunitatea unei implicării active ca furnizori de formare pentru adulți, având în vedere:
- creșterea nivelului de calificare a capitalului uman și formarea de noi competențe pentru adaptarea la schimbările tehnologice și organizaționale din întreprinderi
 - adecvarea calificării cu locul de muncă
 - reconversia profesională în funcție de nevoile pieței muncii
 - recunoașterea și valorificarea în experienței profesionale și a competențelor dobândite pe cale formală și informală
 - diversificarea ofertei de formare și adaptarea la nevoile grupurilor țintă: ex. programe de formare la distanță, consultanță, etc.
- **Evoluțiile sectoriale în plan ocupațional, analizele și prognozele privind evoluția cererii și ofertei de forță de muncă** - trebuie avute în vedere pentru:
- Planificarea strategică pe termen lung a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS)
 - Identificarea și eliminarea unor dezechilibre între planurile de școlarizare și nevoile de calificare
 - Planurile de școlarizare trebuie să reflecte ponderea crescută a serviciilor, nevoile în creștere în construcții, calificările necesare ramurilor industriale cu potențial competitiv (cu accent pe creșterea nivelului de calificare și noile tehnologii), prioritățile strategice sectoriale pentru agricultură și dezvoltarea rurală.
- **Decalajele privind nivelul de educație în mediul rural față de urban** - obligă la:
- Măsuri sistemice pentru creșterea generală a calității învățământului rural
 - Asigurarea accesului egal la educație în condiții de calitate
 - Măsuri de sprijin pentru continuarea studiilor de către elevii din mediul rural și din categorii defavorizate economic și social
- **Adaptarea ofertei de formare profesională inițială la nevoile anticipate ale pieței muncii corelată cu validarea periodică a datelor din studiile previzionale pe baza datelor curente din surse oficiale și administrative.**

6. Învățământul profesional și tehnic

6.1. Indicatori de intrare în IPT

6.1.1. Populația școlară pe nivele de educație, sexe, medii de rezidență⁴⁵

Numărul elevilor înscriși la învățământul primar și gimnazial a scăzut continuu începând cu anul școlar 2007-2008. La învățământul primar populația școlară a scăzut la nivelul Regiunii Sud Est în 2015-2016 față de anul școlar 2007-2008 cu 22% (scădere cu peste 9000 de elevi). La învățământul gimnazial scăderea populației este în anul școlar 2015-2016 cu aproximativ 16% din populația școlară a anului 2007-2008. Această scădere se va repercuta și asupra învățământului profesional și tehnic în anii următori.

Populația școlară cuprinsă în învățământul liceal și profesional a scăzut în perioada 2007 – 2015. În anul școlar 2015-2016 s-a înregistrat o scădere a populației școlare cuprinse în învățământul profesional cu 21590 elevi față de anul școlar 2007-2008 (scădere cu 74,3%). Se constată o deplasare a populației școlare spre învățământul liceal la care în perioada 2007-2015 numărul elevilor a scăzut mult mai puțin dramatic față de învățământul profesional (cu 1200 de persoane). De asemenea, se constată o scădere a numărului de elevi înscriși în învățământul postliceal și în învățământul superior. Astfel, în anul școlar 2015-2016 numărul de elevi cuprinși în învățământul postliceal a scăzut cu 8655 persoane față de anul școlar 2007 – 2015 iar numărul studenților înscriși în universități din regiune a scăzut cu aproximativ 22600 față de anul 2007-2008.

La învățământul liceal se înregistrează o scădere constantă începând cu anul școlar 2011 – 2012 la nivelul regional și a tuturor județelor regiunii., inclusiv în județul Galați.

Învățământul postliceal și de maiștrii a înregistrat o creștere continuă și accentuată în toată perioada 2007-2015. În anul școlar 2015-2016 populația școlară cuprinsă în învățământul postliceal și de maiștrii crescut de 2,5 ori față de anul școlar 2007-2008. Populația școlară din învățământul superior a scăzut în mod constant în perioada analizată.

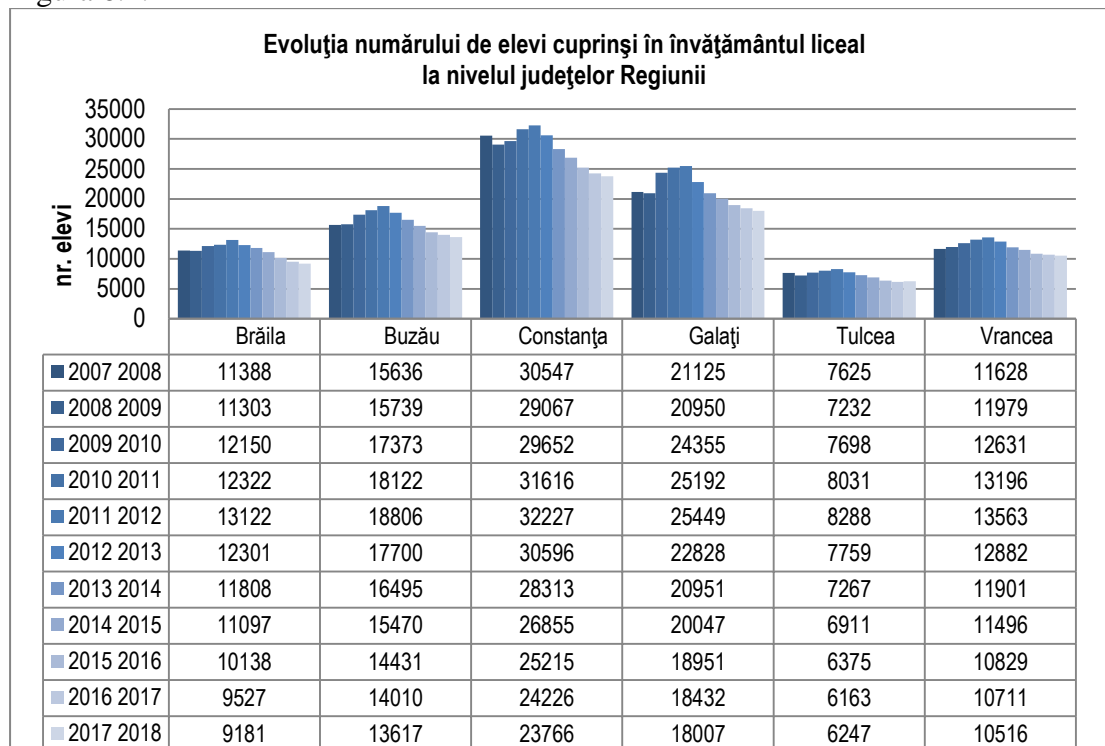
În anul școlar 2019 – 2020, în județul Galați, elevii înscriși la învățământul profesional reprezintă 23% din totalul elevilor înscriși la liceu și învățământul profesional, față de anul școlar 2015-2016, când aceștia reprezentau doar 8% .

Din totalul elevilor înscriși la liceu zi, 43,4% urmează filiera tehnologică.

Între județele regiunii se constată diferențe semnificative. În anul școlar 2015 – 2016, județul Galați are pondere peste media regională (54%).

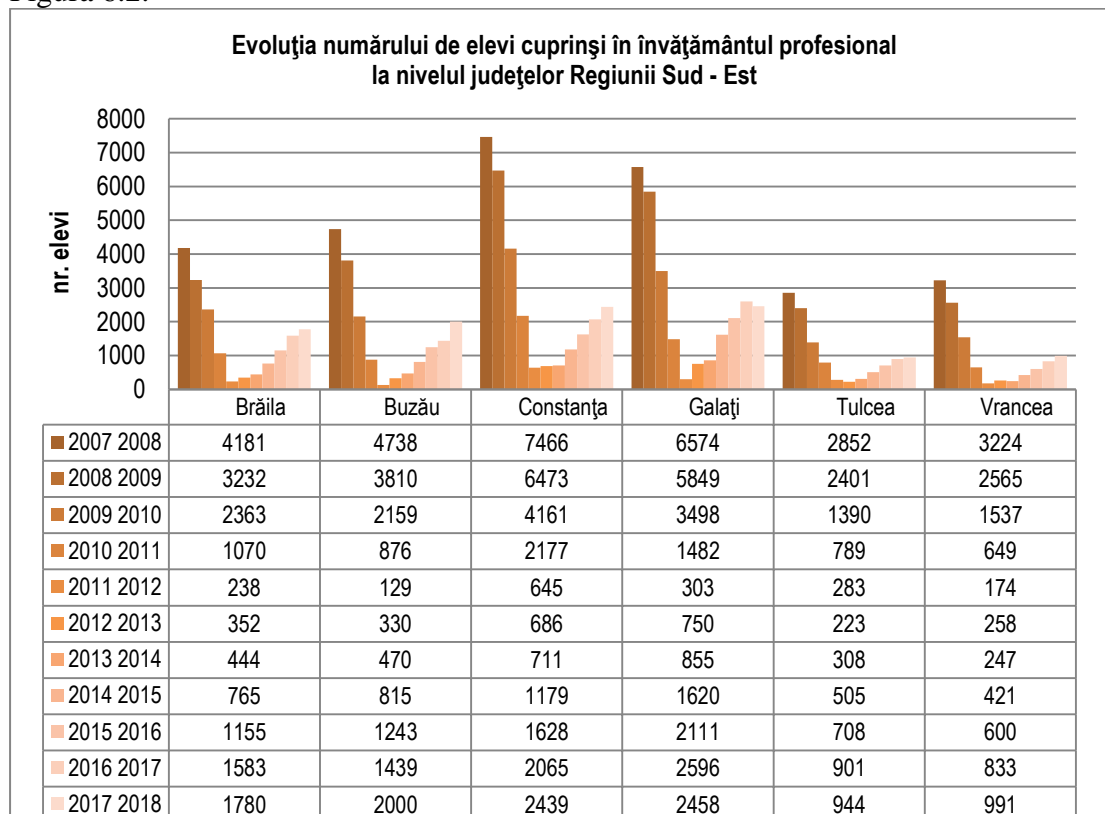
⁴⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „01 Populația școlară (INS)” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Figura 6.1.

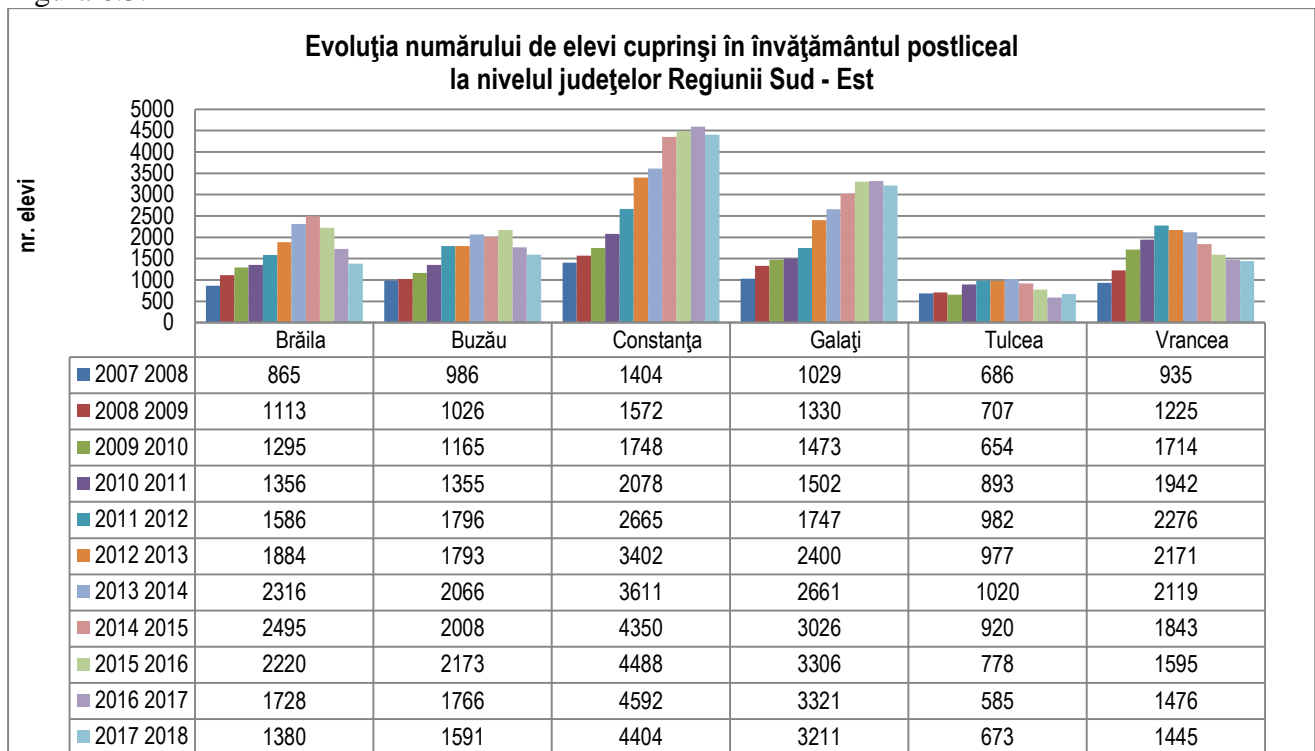
Sursa datelor: INS

Figura 6.2.

Sursa datelor: INS

Figura 6.3.

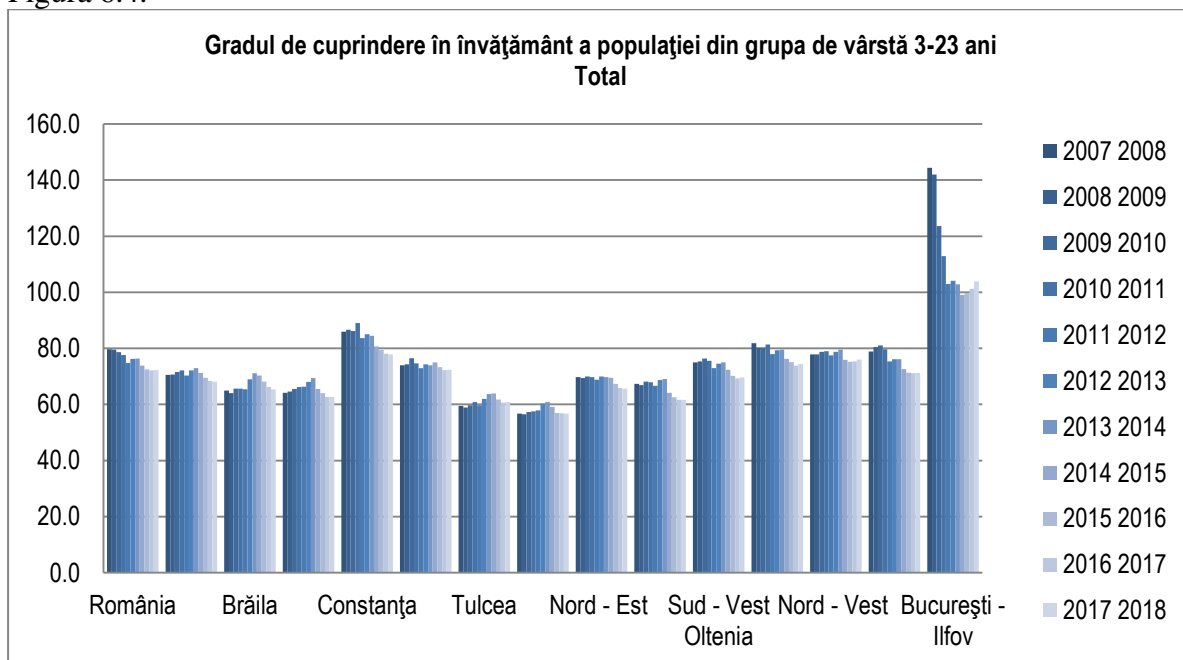

Sursa datelor: INS

6.1.2. Grad de cuprindere în învățământ (Rata specifică de cuprindere școlară pe vârste)⁴⁶

Gradul de cuprindere pentru populația din grupa de vârstă 3 - 23 de ani la nivelul Regiunii Sud – Est, în anul școlar 2017-2018 este inferior mediei naționale. Județul Galați înregistrează grade de cuprindere pentru populația din grupa de vârstă 3 - 23 de ani, în anul școlar 2017-2018 peste media regională și națională.

Figura 6.4.

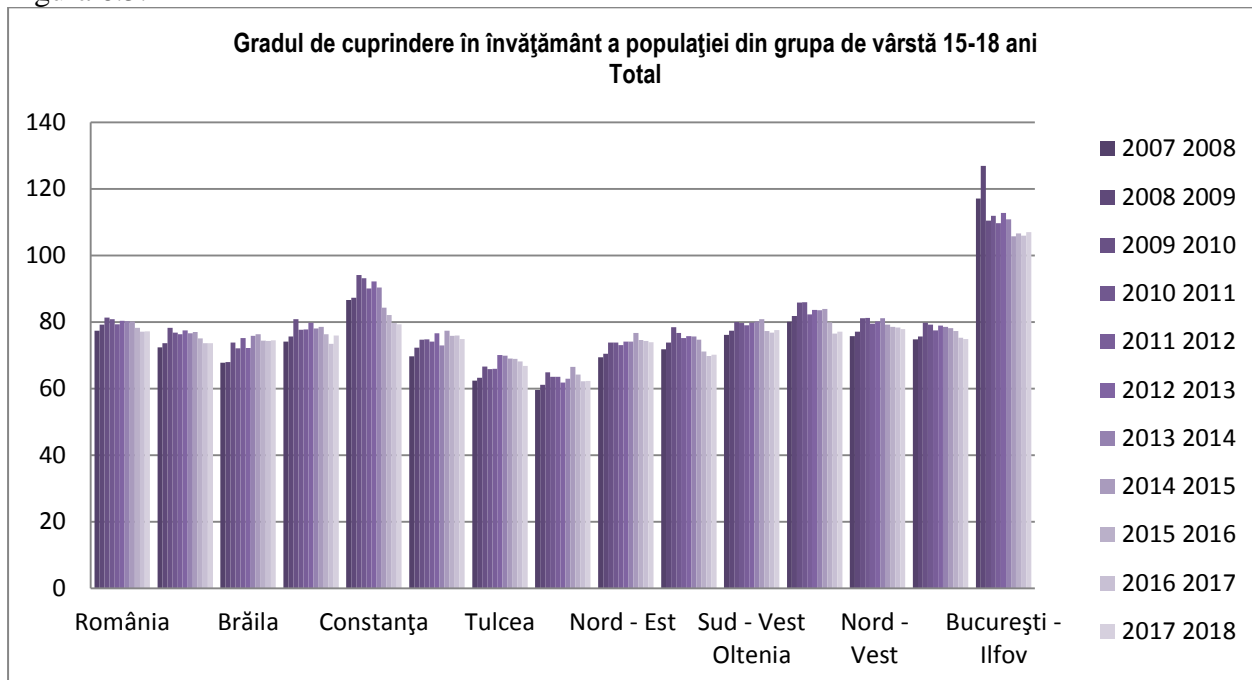

⁴⁶Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa [„02 Gradul de cuprindere \(INS\)” – pentru vizualizare clic aici](#)

Sursa datelor: INS

Gradul de cuprindere pentru populația din grupa de vârstă 15-18 ani la nivelul Regiunii Sud – Est, în anul școlar 2017-2018 este inferior mediei naționale. Județul Galați înregistrează grade de cuprindere pentru populația din grupa de vârstă 15-18 ani, în anul școlar 2017-2018 peste media regională.

Figura 6.5.

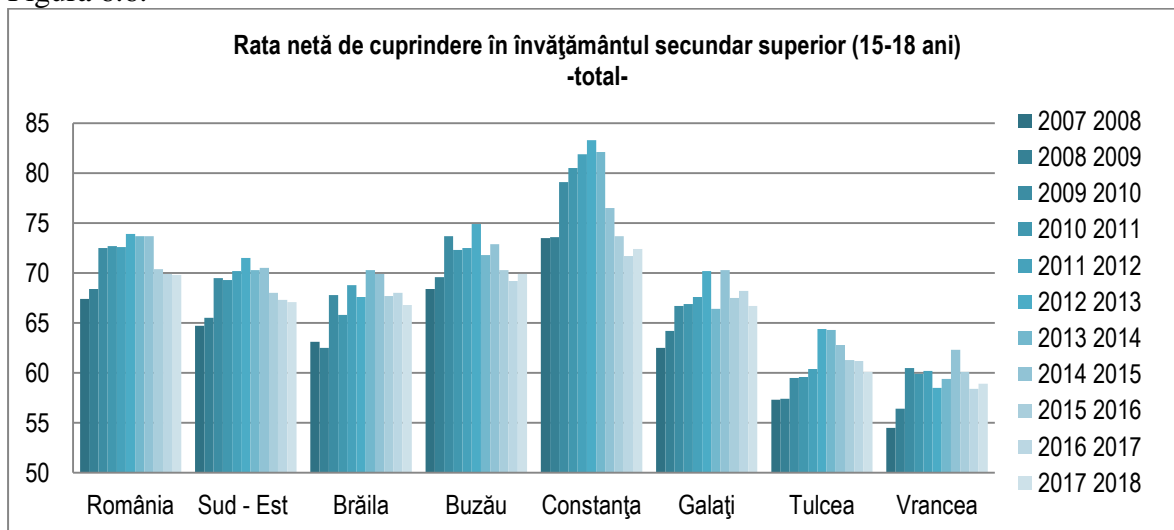

Sursa datelor: INS

6.1.3. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională⁴⁷

Rata netă de cuprindere în învățământul secundar superior, clasele IX-XII (15-18 ani) la nivelul Regiunii Sud – Est, în anul școlar 2017-2018 este inferior mediei naționale și plasează regiunea pe ultimul loc între regiunile de dezvoltare ale României.

Figura 6.6.

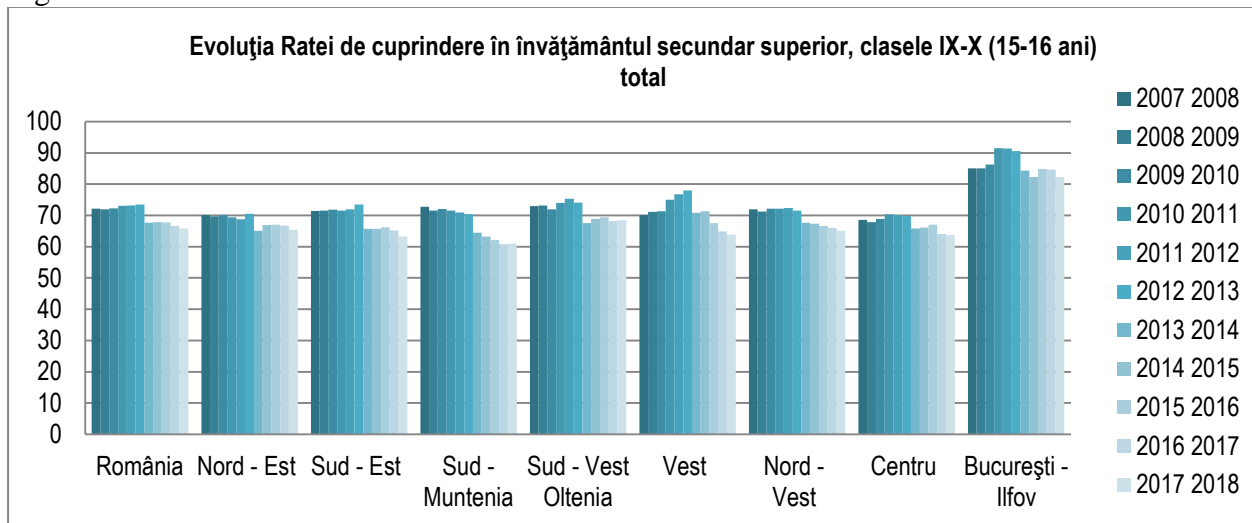

Sursa datelor: INS

Rata netă de cuprindere în învățământul secundar superior, clasele IX-X (15-16 ani) la nivelul Regiunii Sud – Est, în anul școlar 2017-2018 este DE 67.10%, inferioară mediei naționale de 69,8%

⁴⁷Datele la care se face referire în acest capitol se regăesc în anexa „03 Rata neta de cuprindere (INS)” – pentru vizualizare clic aici

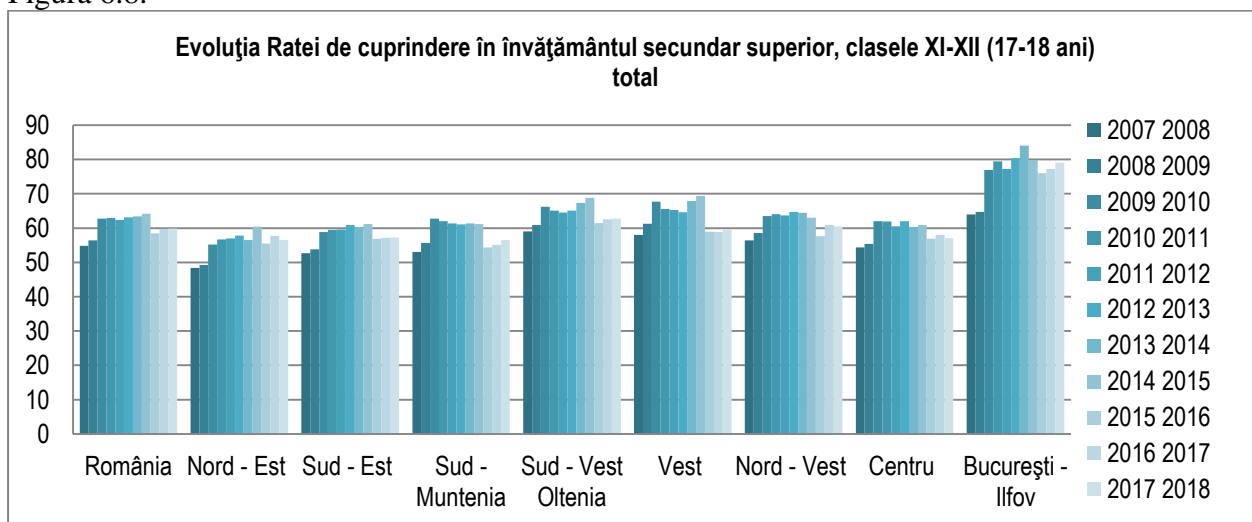
Figura 6.7.

Sursa datelor: INS

Rata netă de cuprindere în învățământul secundar superior, clasele XI-XII (17-18 ani) la nivelul Regiunii Sud – Est, în anul școlar 2017-2018 este de **66.7%**, inferioară mediei naționale de **69.8%**, și plasează regiunea pe penultimul loc între regiunile de dezvoltare ale României.

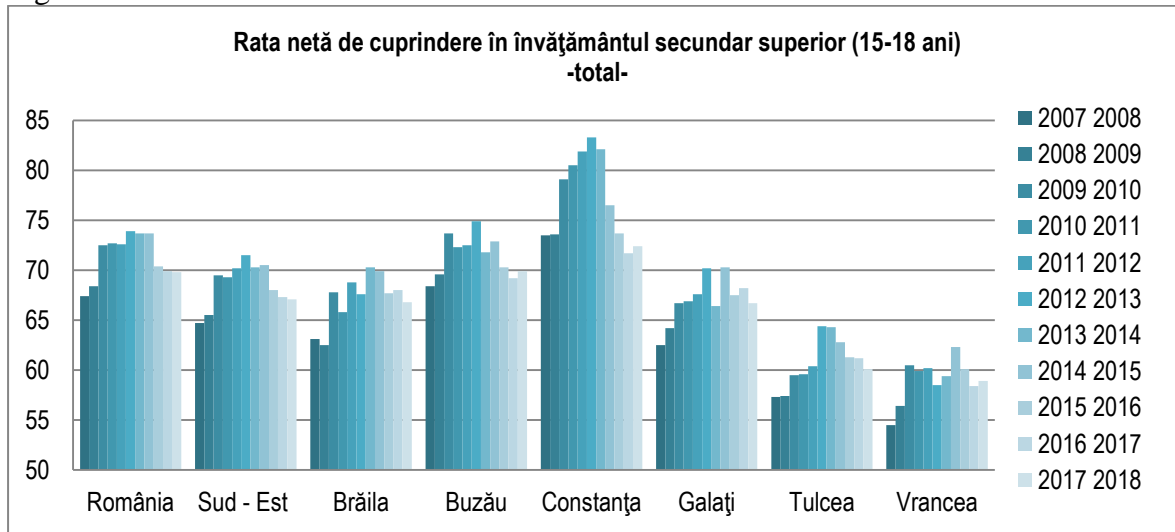
Figura 6.8.

Sursa datelor: INS

Evoluțiile ratelor mai sus menționate arată o scădere a valorilor acestora în ultimii ani ai intervalului de analiză.

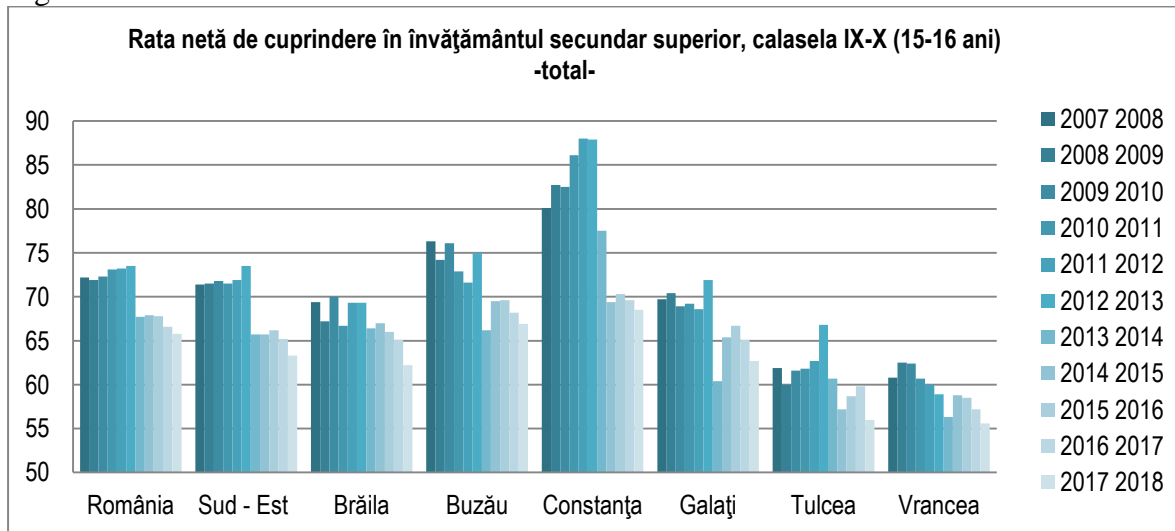
Figura 6.9.

Sursa datelor: INS

Pentru rata netă de cuprindere în învățământul secundar superior, clasele IX-X (15-16 ani), se remarcă faptul că județul Galați și Tulcea înregistrează în anul școlar 201-2018 o rată inferioară ratei regionale.

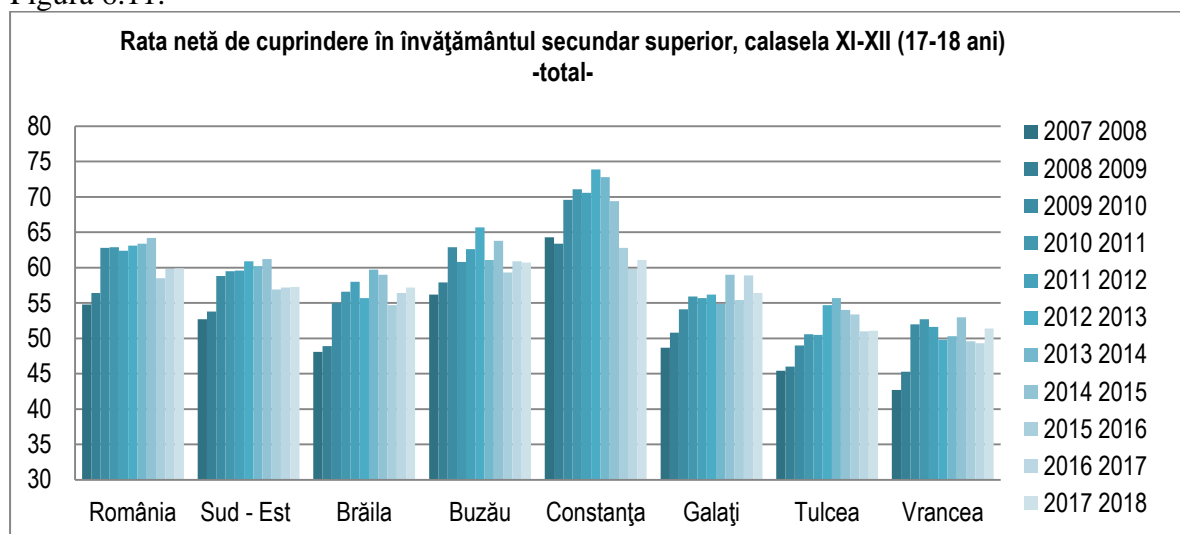
Figura 6.10.

Sursa datelor: INS

Pentru rata netă de cuprindere în învățământul secundar superior, clasele XI-XII (17-18 ani), în anul școlar 2017-2018, situația pe județe evidențiază faptul că județul Galați înregistrează valori similare cu media regională și cea națională.

Figura 6.11.

Sursa datelor: INS

6.1.4. Oferta unităților școlare din ÎPT - Evoluția elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional⁴⁸

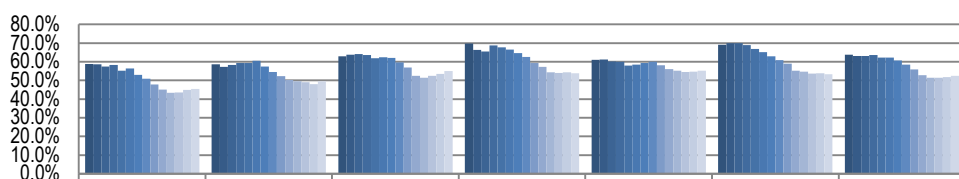
Ponderea elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional, la nivelul regiunii se situează, în anul școlar 2017-2018 peste media națională dar inferior țintei de 56% menționată în Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016 – 2020.

Figura 6.12.

Evoluția ponderii IPT în Regiunea Sud - Est

⁴⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „04 Evoluția elevilor IPT(INS)” – pentru vizualizare clic aici și în anexa „05 Evoluția elevilor IPT liceu, sc prof (INS)” – pentru vizualizare clic aici

Evoluția ponderii IPT în Regiunea Sud - Est

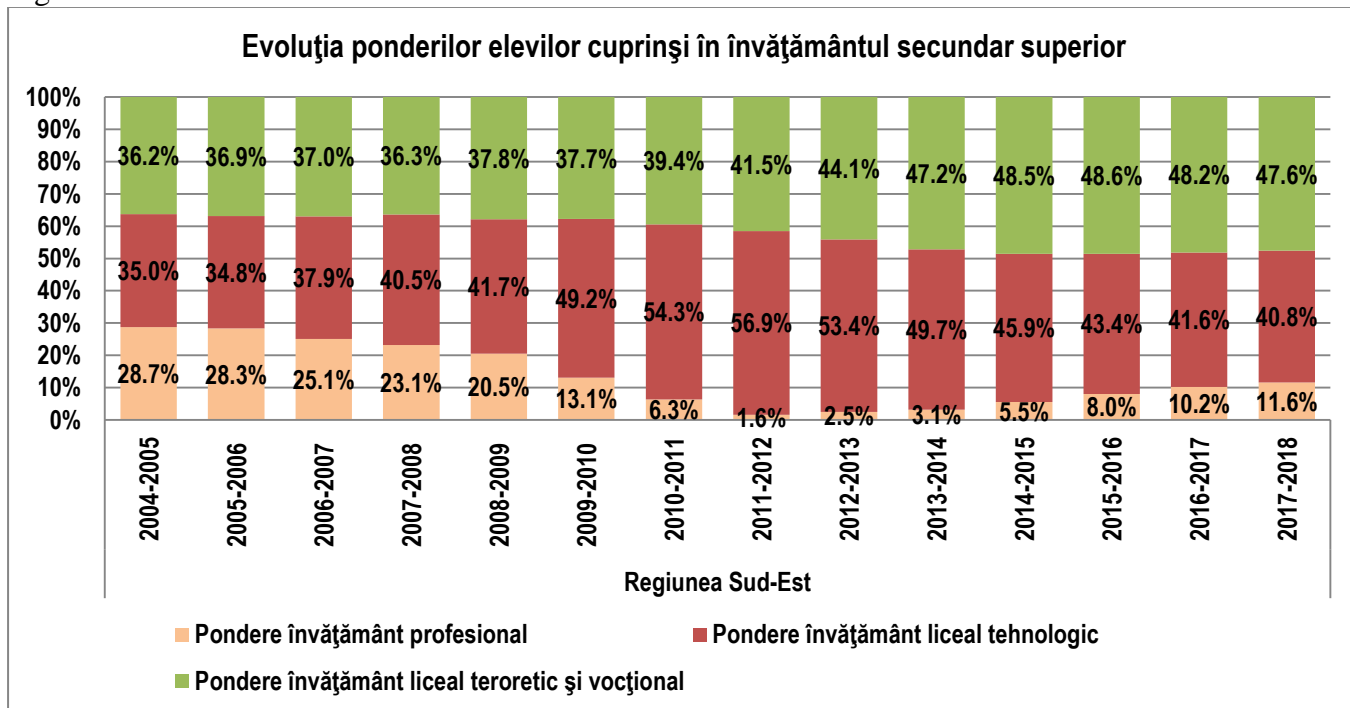

	Brăila	Buzău	Constanța	Galați	Tulcea	Vrancea	TOTAL SUD - EST
■ 2004 2005	58.7%	58.7%	63.0%	69.7%	61.0%	69.0%	63.8%
■ 2005 2006	58.6%	57.2%	63.8%	66.3%	61.2%	69.9%	63.1%
■ 2006 2007	57.4%	58.4%	64.1%	65.4%	60.1%	69.9%	63.0%
■ 2007 2008	58.3%	59.4%	63.6%	68.7%	60.0%	68.9%	63.7%
■ 2008 2009	55.2%	59.3%	62.0%	67.7%	58.0%	66.8%	62.2%
■ 2009 2010	56.5%	60.6%	62.4%	66.5%	58.5%	65.2%	62.3%
■ 2010 2011	53.0%	57.3%	62.1%	64.7%	59.2%	63.0%	60.6%
■ 2011 2012	50.8%	54.5%	59.7%	62.5%	60.0%	60.9%	58.5%
■ 2012 2013	47.8%	52.3%	56.8%	59.4%	58.2%	58.9%	55.9%
■ 2013 2014	45.1%	50.3%	52.4%	57.2%	56.1%	55.2%	52.8%
■ 2014 2015	43.3%	49.6%	51.5%	54.4%	55.1%	54.7%	51.5%
■ 2015 2016	43.5%	49.0%	52.5%	54.0%	54.4%	53.7%	51.4%
■ 2016 2017	44.9%	47.9%	53.4%	54.4%	54.8%	53.8%	51.8%
■ 2017 2018	45.4%	49.6%	54.9%	53.7%	55.1%	53.3%	52.4%

Sursa datelor: INS

În ceea ce privește ponderile elevilor înscriși în învățământului liceal tehnologic și în învățământului profesional din totalul elevilor înscriși în învățământul secundar superior, se remarcă faptul că învățământul profesional a înregistrat o puternică scădere în perioada cuprinsă între anii școlari 2009/2010 și 2011/2012. După anul școlar 2011/2012 se înregistrează o creștere continuă, ajungând în anul școlar 2017/2018 la **8%**, valoare cu peste 20 de puncte procentuale sub valoarea din anul școlar 2004/2005. Această scădere este datorată modificărilor succesive ale Legii educației naționale cu privire la structura învățământului profesional și tehnic. Începând cu anul școlar 2014/2015 a fost introdus învățământul profesional cu durata de 3 ani, după finalizarea învățământului gimnazial, fapt care a generat o creștere importantă a numărului și a ponderii elevilor înscriși în învățământul profesional. Învățământul liceal tehnologic a înregistrat o creștere a ponderii, la fel ca și învățământul liceal teoretic și vocațional. La nivelul județului Galați, în anul școlar 2017/2018 se înregistrează o pondere de **54,0%**, peste ponderea de la nivelul regiunii de sud-est, respectiv de la nivel național.

Figura 6.13.

Sursa datelor: INS

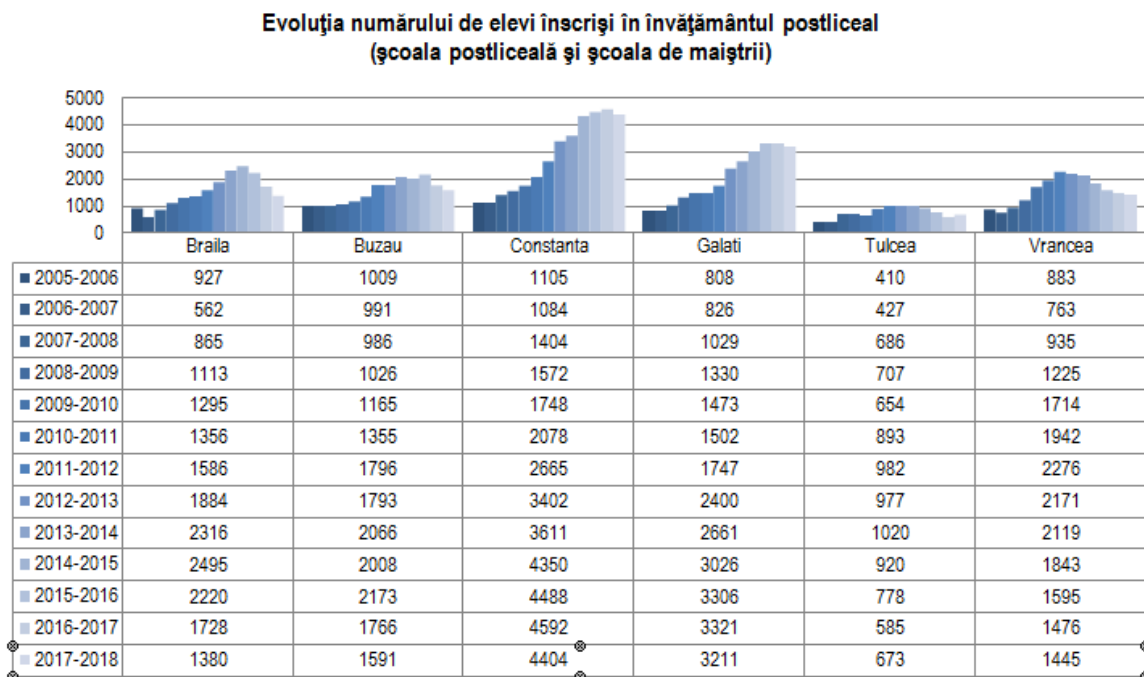
6.1.5. Oferta unităților școlare din ÎPT - Evoluția elevilor cuprinși în învățământul postliceal⁴⁹

În toate județele regiunii s-au înregistrat, în perioada cuprinsă între anii școlari 2005-2006 și 2018-2019, creșteri ale numărului de elevi cuprinși în învățământul postliceal.

În județul Galați, față de anul școlar 2005-2006, numărul de elevi de la învățământul postliceal a crescut de 3 ori, printr-o diversificare a ofertei de formare.

⁴⁹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „06 Evoluția elevilor Înv. postliceal(INS)” – pentru vizualizare clic aici

Figura 6.14

6.1.6. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional în anul școlar 2018-2019⁵⁰

Învățământul profesional și dual

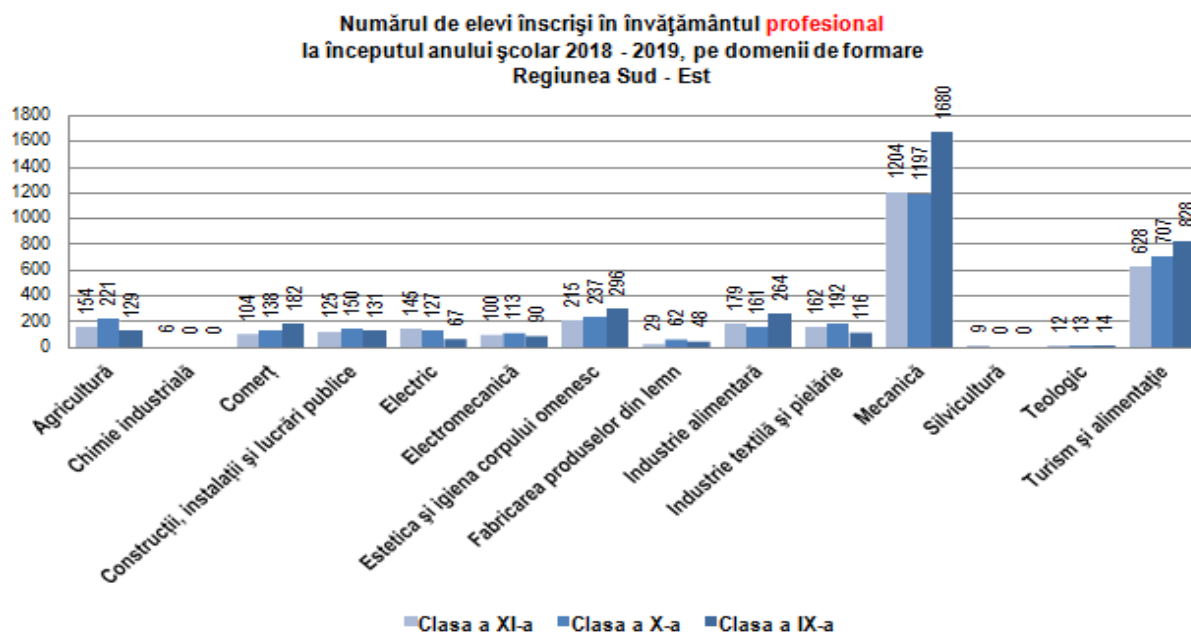
Regiunea Sud – Est cu 10583 elevi (12,45%) în învățământul profesional și dual se situează pe locul 5 între regiunile țării în ierarhia privind numărul de elevi din învățământul profesional și dual.

Cea mai importantă contribuție la numărul total de elevi din Regiunea Sud – Est o are județul Constanța cu 2505 elevi înscriși în învățământul profesional și dual, ceea ce reprezintă 23,67% din totalul elevilor înscriși în anul școlar 2018 - 2019 în învățământul profesional și dual la nivelul regiunii. Județul Constanța este urmat îndeaproape de județul Galați cu 2418 elevi, contribuția acestuia la numărul total de elevi din învățământul profesional și dual fiind de 22,85%. Județul Galați nu avut în această perioadă elevi înscriși la învățământul dual, deoarece operatorii economici din județul Galați nu au solicitat această formă de învățământ.

Analiza pe domenii de formare profesională în învățământul profesional la nivelul Regiunii Sud – Est evidențiază faptul că domeniul de formare profesională cu cel mai mare număr de elevi înscriși este domeniul Mecanică, cu 4081 de elevi înscriși. Se observă o creștere a numărului de elevi cuprinși în acest domeniu de formare profesională față de anii școlari anteriori. Astfel, dacă în anul școlar 2017 - 2018 intrau în clasa a IX-a (actualii elevi cuprinși în clasa a X-a) 1197 de elevi, în anul școlar 2018 - 2019 au fost înscriși în clasa a IX-a 1680 elevi. Un alt domeniu bine reprezentat este domeniul Turism și alimentație în care sunt înscriși în anul școlar 2018 - 2019 un număr total de 2163 elevi. La domeniul Turism și alimentație s-a înregistrat o creștere de la 707 elevi admiși în clasa a IX-a, în școlar 2017 – 2018 (actualii elevi din clasa a X - a) la 828 de elevi admiși în clasa a IX-a în anul școlar 2018 - 2019.

⁵⁰ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „07Oferta IPT înv. liceal zi 2018-2019” – pentru vizualizare clic aici și în anexa „08 Oferta IPT înv. prof 2018-2019”- pentru vizualizare clic aici

Figura 6.15

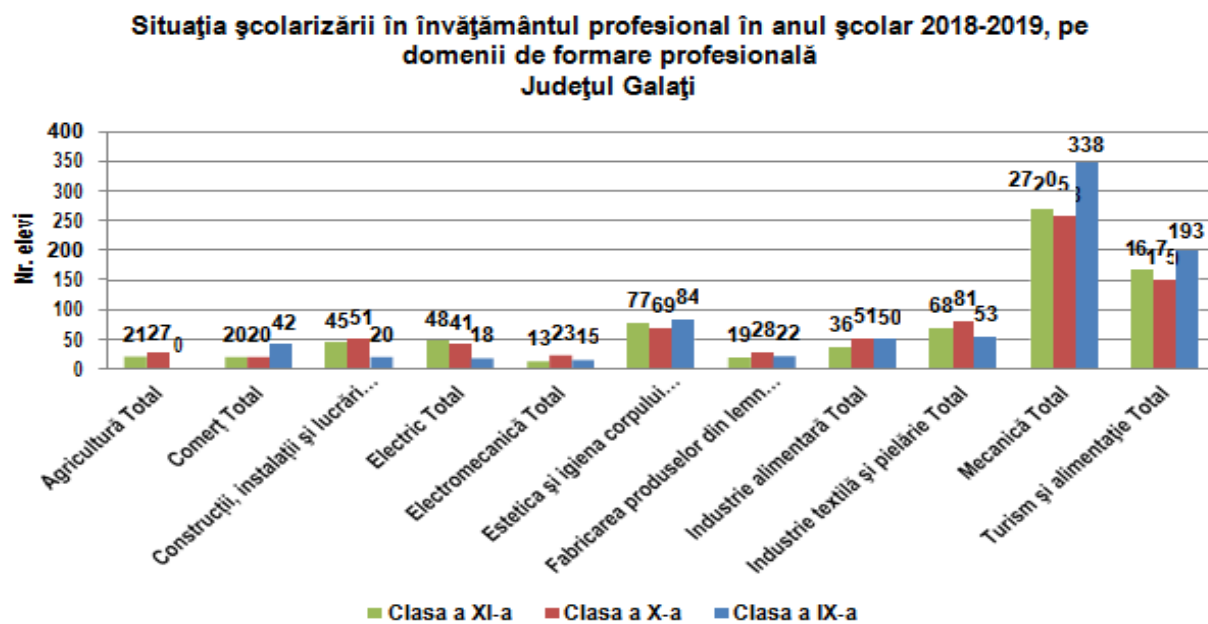
În toate județele componente ale Regiunii Sud – Est domeniile de formare profesională dominante din punct de vedere al numărului de elevi înscriși în învățământul profesional sunt în ordine mecanică și turism și alimentație. În poziția a 3-a în ordinea descrescătoare a numărului de elevi înscriși în învățământul profesional, la mare distanță de primele două poziții, sunt domeniile: electromecanică în județul Brăila, agricultură în județele Buzău și Constanța, estetica și igiena corpului omenesc în județele Galați și Vrancea, industria alimentară în județul Tulcea.

Tabelul 6.1. Cuprinderea elevilor în învățământul profesional în anul școlar 2018-2019, la nivelul județului Galați

Domeniul de pregătire	a IX-a	a X-a	a XI-a	a XII-a	Pondere a IX-a	Pondere a X-a	Pondere a XI-a	Pondere a XII-a
total	889	778	723	28				
Agricultură	0	27	20	0	0	3,470437	2,766252	0
Industria textilă și pielărie	53	81	68	0	5,961755	10,41131	9,405256	0
Mecanică	388	222	247	9	43,64454	28,5347	34,16321	32,14286
Comerț	42	20	20	0	4,724409	2,570694	2,766252	0
Estetica și igiena corpului omenesc	84	80	67	0	9,448819	10,28278	9,266943	0
Industria alimentară	50	51	36	0	5,624297	6,55527	4,979253	0
Turism și alimentație	197	146	148	19	22,15973	18,76607	20,47026	67,85714
Construcții, instalații și lucrări publice	20	51	45	0	2,249719	6,55527	6,224066	0
Electric	18	41	48	0	2,024747	5,269923	6,639004	0
Electromecanică	15	23	13	0	1,687289	2,956298	1,798064	0
Fabricarea produselor din lemn	22	36	11	0	2,474691	4,627249	1,521438	0

La nivelul județului Galați, în anul 2018-2019, se constată că ponderile cele mai ridicate a numărului de elevi înscriși la învățământul profesional sunt pe domeniile: mecanică, turism și alimentație, estetica și igiena corpului omenesc, industrie textilă și pielărie, calificările cele mai accesate de elevi fiind: mecanic auto, ospătar (chelner) vânzator în unități de alimentație, frizer - coafor - manichiurist – pedichiurist, confecționar produse textile.

Figura 6.16

Învățământul liceal tehnologic

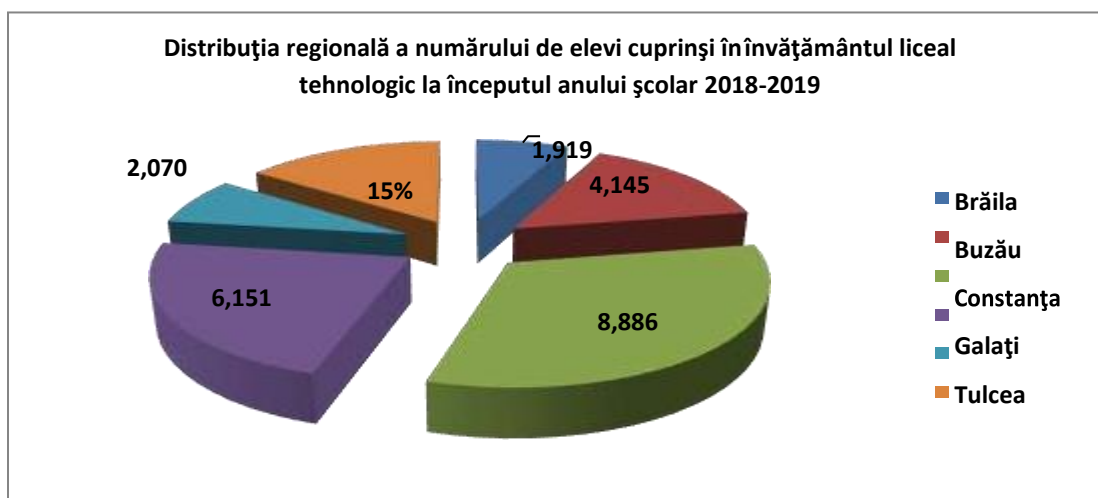
În anul școlar 2018-2019 au fost înscriși la învățământul liceal tehnologic un număr de 200.129 elevi. Regiunea Sud Est se situează pe locul 3 în rândul regiunilor de dezvoltare în ceea ce privește numărul de elevi înscriși în învățământul liceal tehnologic, cu 27.322 elevi, ceea ce reprezintă 13,65% din totalul elevilor din învățământul liceal tehnologic la nivel național.

Cea mai importantă contribuție la numărul total de elevi din învățământul liceal tehnologic din Regiunea Sud –Est o are județul Constanța cu 8886 elevi înscriși, ceea ce reprezintă 32,35% din totalul elevilor înscriși în anul școlar 2018-2019 în învățământul liceal tehnologic la nivelul regiunii. Județul Galați cu 6.151 elevi, se situează pe locul doi între județele regiunii în ceea ce privește numărul de elevi înscriși în anul școlar 2018-2019 în învățământul liceal tehnologic, ponderea acestui număr de elevi fiind de 22,51% din totalul elevilor din regiune.

Cea mai importantă contribuție la numărul total de elevi din învățământul liceal tehnologic din Regiunea Sud –Est o are județul Constanța cu 8886 elevi înscriși, ceea ce reprezintă 32,35% din totalul elevilor înscriși în anul școlar 2018-2019 în învățământul liceal tehnologic la nivelul regiunii. Județul Galați cu 6.151 elevi, se situează pe locul doi între județele regiunii în ceea ce privește numărul de elevi înscriși în anul școlar 2018-2019 în învățământul liceal tehnologic, ponderea acestui număr de elevi fiind de 22,51% din totalul elevilor din regiune. Cel mai mic număr de elevi înscriși în învățământul liceal tehnologic în anul școlar 2018-2019 este în județul Brăila, 1919 elevi, ceea ce

reprezintă 7,03% din totalul elevilor din regiune. Județul Tulcea se situează foarte aproape de ultima poziție ocupată de județul Brăila, cu o contribuție de 7,57% din totalul elevilor înscriși în învățământul liceal tehnologic la nivelul Regiunii Sud–Est prin cei 2070 de elevi înscriși. Județele Buzău și Vrancea au aproape aceeași contribuție, de 15%, la totalul elevilor înscriși în învățământul liceal tehnologic din regiune prin cei 4145 elevi din județul Buzău și cei 4151 de elevi din județul Vrancea.

Figura 6.17

Analiza pe domenii de formare profesională în învățământul liceal tehnologic, la nivelul Regiunii Sud – Est, evidențiază faptul că domeniul de formare profesională cu cel mai mare număr de elevi înscriși este domeniul Turism și alimentație, cu 5443 de elevi înscriși, ceea ce reprezintă 19,9% din totalul elevilor înscriși în învățământul liceal tehnologic la nivelul regiunii. Se observă o creștere a numărului de elevi cuprinși în acest domeniu de formare profesională în ultimii 3 ani școlari. Astfel, dacă în anul școlar 2015 -2016 intrau în clasa a IX-a (actualii elev- 2019 au fost înscriși în clasa a IX-a 1513 de elevi. La fel se constată pentru domeniile de formare profesională agricultură, electronică și automatizări, industrie textilă și pielărie. Un alt domeniu bine reprezentat este domeniul Economic în care sunt înscriși în anul școlar 2018 - 2019 un număr total de 4807 elevi reprezentând 17,5% din totalul elevilor înscriși în învățământul liceal tehnologic din regiune.

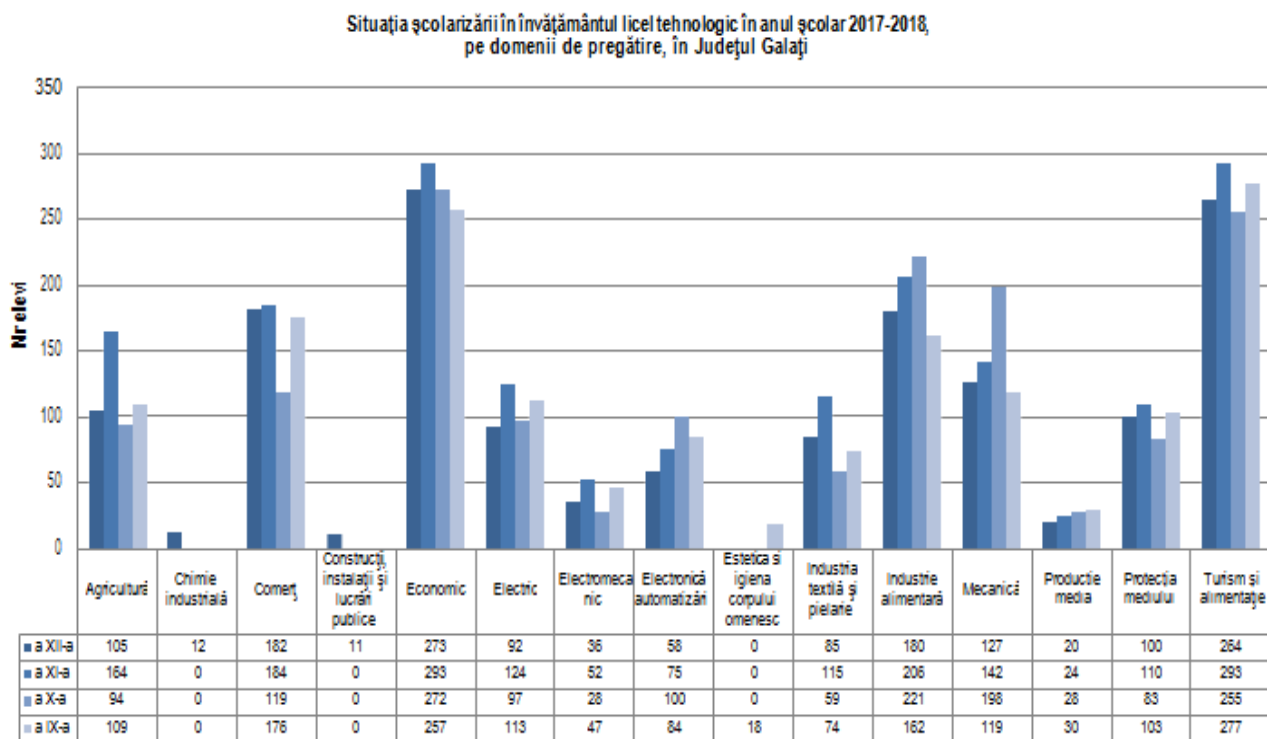
Domeniul Mecanică contribuie cu 13,9% la totalul elevilor din învățământul liceal tehnologic din regiune în anul școlar 2018-2019, prin cei 3.281 de elevi înscriși.

Cele mai slab reprezentate domenii de formare profesională la nivelul Regiunii Sud - Est sunt: fabricarea produselor din lemn (80 de elevi, pondere 0,3%), producție media (230 de elevi, pondere 0,84%), construcții, instalații și lucrări publice (250 de elevi, pondere 0,9%), chimie industrială (203 de elevi, pondere 0,74%), Industrie textilă și pielărie(432 de elevi, pondere 1,58%), electromecanică (599 de elevi, pondere 2,1%),estetica și igiena corpului omenesc(621 de elevi, pondere 2,3%).

Domeniul de formare profesională Agricultură are o contribuție la totalul elevilor din învățământul liceal tehnologic din regiune de 4,4% prin cei 1228 de elevi înscriși.

În domeniul protecția mediului sunt înscriși în anul școlar 2018-2019 un număr de 1494 de elevi, ceea ce reprezintă 5,4% din totalul elevilor înscriși în liceul tehnologic din regiune.

Figura 6.18

În județele componente ale Regiunii Sud –Est Brăila, Constanța și Vrancea domeniul de formare profesională dominant din punct de vedere al numărului de elevi înscriși în învățământul liceal tehnologic este domeniul turism și alimentație care deține 27,4% în județul Vrancea, 21,3% în județul Brăila și 19,4% în județul Constanța, din totalul elevilor înscriși în învățământul liceal tehnologic în fiecare județ. În județele Buzău și Galați și Tulcea, cel mai mare număr de elevi înscriși în învățământul liceal tehnologic se regăsește în domeniul economic, domeniul care deține o pondere din totalul elevilor din învățământul liceal tehnologic de 21,3% în județul Buzău, 18,3% în județul Tulcea și 17% în județul Galați. Domeniul de formare profesională situat pe locul 2 din punct de vedere al numărului de elevi înscriși în învățământul liceal tehnologic este, la nivelul județului Galați, turism și alimentație, cu 16,9%. Alte domenii de pregătire profesională accesate de elevi pentru liceu tehnologic sunt: mecanică, comerț și protecția mediului.

Tabelul 6.2. Cuprinderea elevilor în învățământul liceal tehnologic în anul școlar 2018-2019

Domeniul de pregătire	a IX-a	a X-a	a XI-a	a XII-a	Ponderi a IX-a	Ponderi a X-a	Ponderi a XI-a	Ponderi a XII-a
TOTAL	1646	1424	1499	1582				
Agricultură	102	96	85	117	6,196841	6,741573	5,670447	7,395702
Comerț	157	154	114	158	9,538275	10,81461	7,60507	9,987358
Construcții, instalații și lucrări publice	15	0	0	0	0,9113	0	0	0
Economic	254	244	280	284	15,43135	17,13483	18,67912	17,95196
Electric	121	97	97	109	7,351154	6,811798	6,470981	6,890013
Electromecanică	13	40	28	46	0,789793	2,808989	1,867912	2,907712
Electronică automatizări	132	78	98	75	8,019441	5,477528	6,537692	4,740834

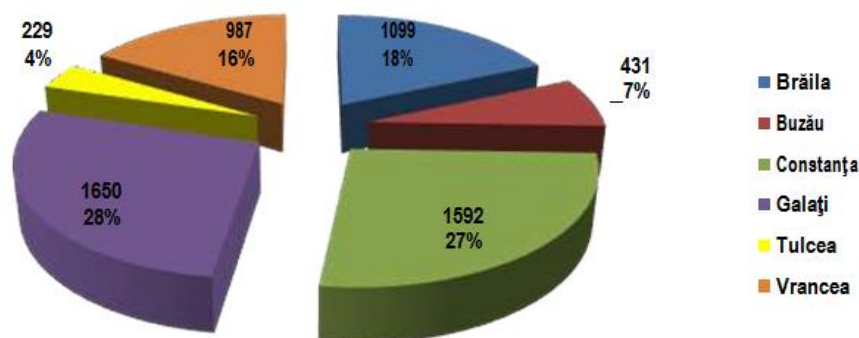
Domeniul de pregătire	a IX-a	a X-a	a XI-a	a XII-a	Ponderi a IX-a	Ponderi a X-a	Ponderi a XI-a	Ponderi a XII-a
Estetica și igiena corpului omenesc	24	15	0	0	1,45808	1,053371	0	0
Industria alimentară	169	146	193	185	10,26731	10,25281	12,87525	11,69406
Industria textilă și pielărie	112	60	78	99	6,804374	4,213483	5,203469	6,257901
Mecanică	85	112	182	115	5,164034	7,865169	12,14143	7,269279
Producție media	30	30	27	18	1,8226	2,106742	1,801201	1,1378
Protecția mediului	85	101	73	99	5,164034	7,092697	4,869913	6,257901
Turism și alimentație	347	251	244	277	21,08141	17,6264	16,27752	17,50948

6.1.7. Oferta unităților școlare din ÎPT – Cuprinderea elevilor în învățământul postliceal în anul școlar 2018-2019⁵¹

Cea mai importantă contribuție la numărul total de elevi din școala postliceală din Regiunea Sud – Est o are județul Galați cu 1.650 elevi înscriși, ceea ce reprezintă 27,6% din totalul elevilor înscriși în anul școlar 2018-2019 în școala postliceală la nivelul regiunii. Județul Constanța cu 1.592 elevi, se situează pe locul doi între județele regiunii în ceea ce privește numărul de elevi înscriși în anul școlar 2017-2018 în școala postliceală, ponderea acestui număr de elevi fiind de 26,6% din totalul elevilor din regiune.

Figura 6.19

Distribuția pe județele Regiunii Sud -Est a numărului de elevi cuprinși în școala postliceală la începutul anului școlar 2018-2019

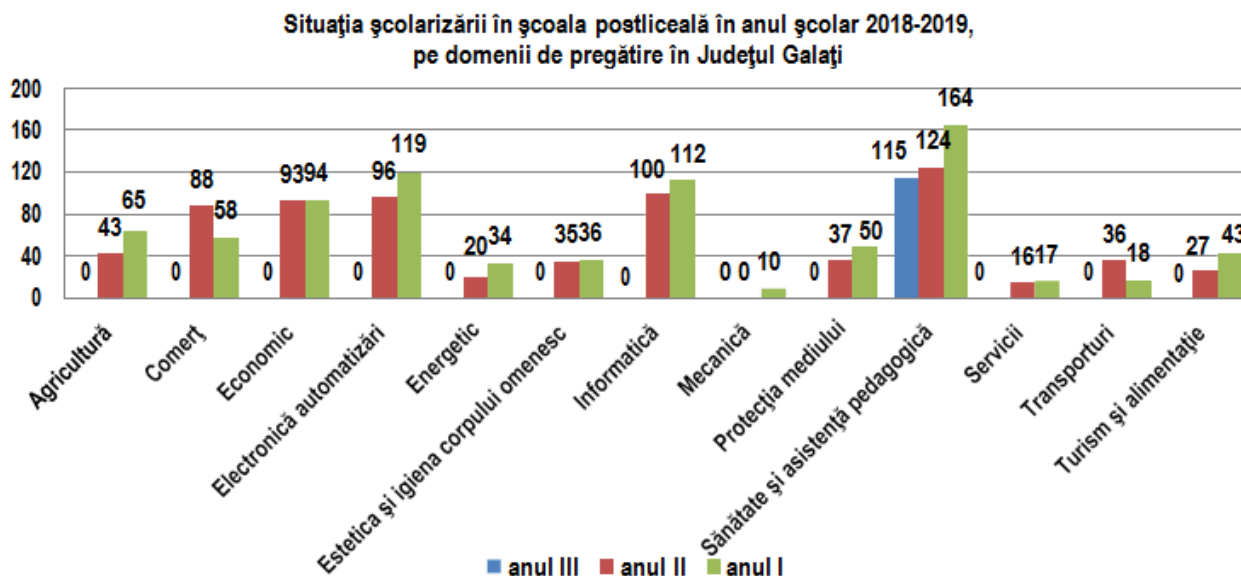

În toate județele componente ale Regiunii Sud –Est Brăila, cu excepția județului Tulcea sunt școlarizați elevi în domeniul de formare profesională Sănătate și asistență pedagogică. Acest domeniu de formare profesională este dominant în structura școlii profesionale în toate județele în care este cuprins în oferta școlară, ponderile domeniului fiind cuprinse între 72,9% în județul Buzău (314 elevi) și 24,1% în județul Constanța (383 elevi). În județul Tulcea, domeniile de formare profesională cu cea mai mare contribuție la totalul elevilor înscriși în școala postliceală sunt domeniile energetic, cu 24,5% (56 de elevi) și industrie alimentară cu 22,3% (51 de elevi). La mare distanță

⁵¹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „09 Oferta IPT înv. postliceal 2016-2017” – pentru vizualizare clic aici

față de domeniul de formare profesională Sănătate și asistență pedagogică se situează, pe județe, următoarele domenii: în județul Galați, domeniul Electronică automatizări, cu 215 elevi reprezentând 13%.

Figura 6.20

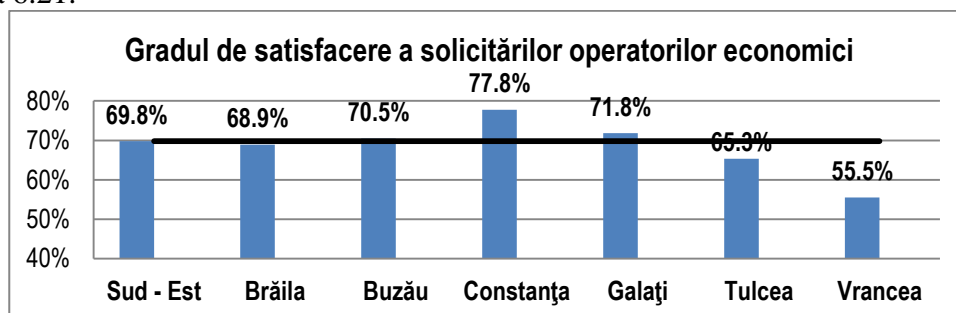

6.1.8. Oferta unităților școlare din ÎPT - Gradul de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional⁵²

Conform metodologiei de organizare și funcționare a învățământului profesional, școlarizare în învățământul profesional se realizează numai în condiția încheierii între unitatea de învățământ și operatorii economici a unui contract de pregătire a elevilor, ca urmare a unei solicitări din partea operatorilor economici.

La nivelul județului Galați solicitările operatorilor economici pentru școlarizarea prin învățământul profesional în anul școlar 2017/2018 au fost satisfăcute în procent de 71,8%, peste media la nivel regional. Principalele motive pentru care nu au fost satisfăcute toate solicitările operatorilor economici au fost generate de lipsa autorizării unităților de învățământ pentru calificările solicitate de operatorii economici, imposibilitatea constituirii formațiunilor de studiu pentru anumite calificări, conform legii, datorită numărului mic de solicitări din partea operatorilor economici, capacitatea limitată de școlarizare a unităților de învățământ.

Figura 6.21.

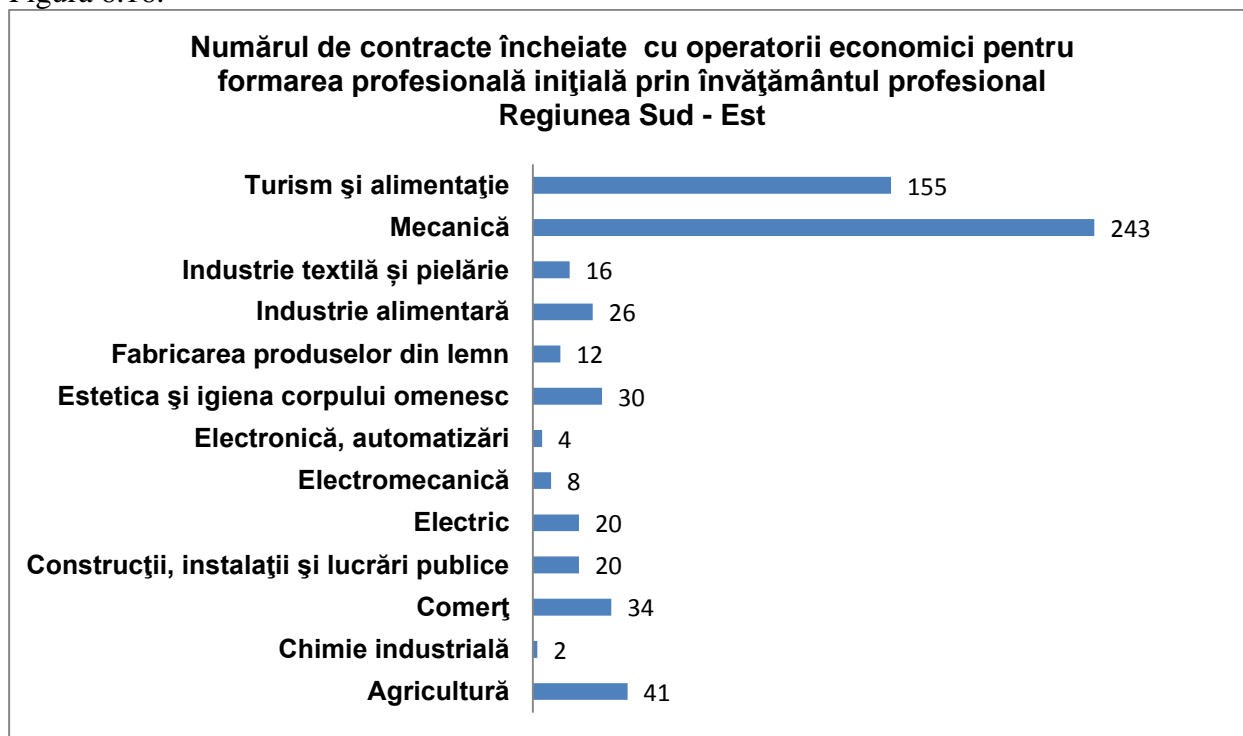
Sursa datelor: inspectoratele școlare

⁵² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „10 Gradul de satisfacere a solicitărilor operatorilor economici” – pentru vizualizare clic aici

6.1.9. Parteneriatul cu operatorii economici⁵³

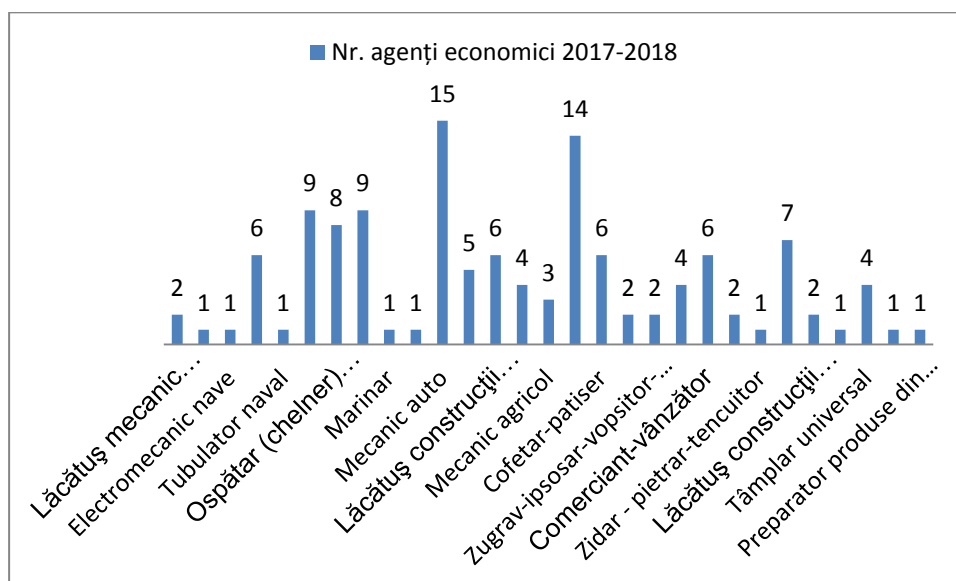
Contractele încheiate de unitățile de învățământ cu operatorii economici pentru formarea profesională prin învățământul profesional au o distribuție pe domenii de formare profesională în concordanță cu numărul de elevi școlarizați. Cele mai multe contracte sunt încheiate în domeniile de formare profesională Mecanică și turism și alimentație.

Figura 6.16.

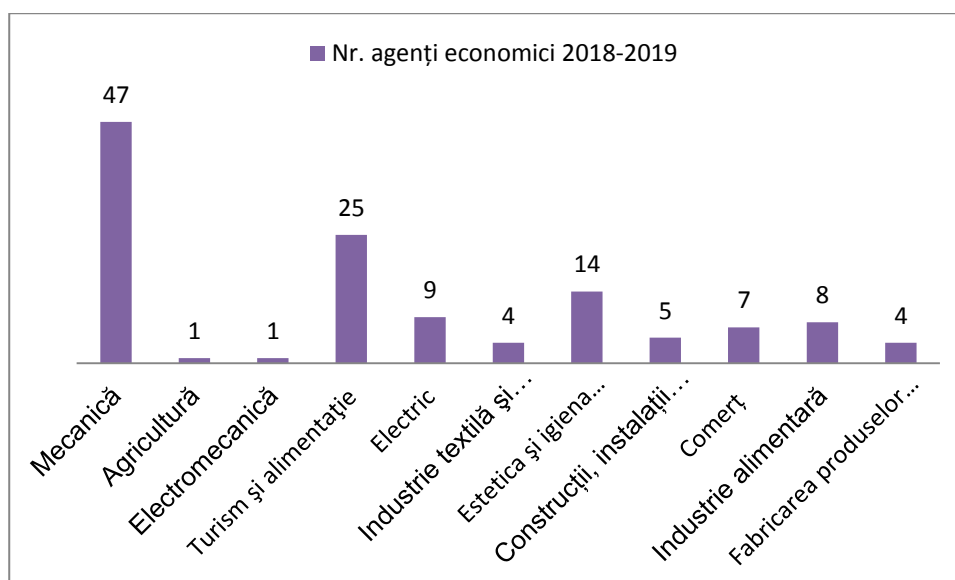

Sursa datelor: inspectoratele școlare

La nivelul județului Galați, se observă o evoluție a solicitărilor agenților economici pentru IPT:

⁵³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „11 Parteneriatul cu operatori economici” – [pentru vizualizare clic aici](#)

6.1.10. Rețeaua unităților școlare IPT⁵⁴

La nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud-Est, în anul școlar 2018-2019 funcționează un număr de 172 de unități de învățământ de stat și particulare care școlarizează elevi în învățământul profesional și tehnic. La nivelul județului Galați funcționează 35 unități IPT.

6.1.11. Ierarhizarea unităților IPT funcție de număr de elevi înscriși în anul școlar 2018-2019 la învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional, curs de zi⁵⁵

Ierarhizarea unităților IPT funcție de număr de elevi înscriși la învățământul liceal tehnologic și învățământul profesional, curs de zi este utilă, alături de alți indicatori, în prioritizarea investițiilor în școli, pe domenii de formare profesională, ținând cont că acest indicator oferă o imagine asupra gradului de atractivitate al școlii și capacitatea acesteia de a furniza programele de formare profesională.

6.1.12. Resursele umane din IPT⁵⁶

La nivel național, în anul școlar 2017-2018, numărul total al personalului didactic din învățământul liceal tehnologic, învățământul profesional și învățământul postliceal a fost de 28789 persoane. Ponderea personalului didactic calificat a fost de 98,5%. Ponderea personalului didactic calificat a crescut în perioada 2012-2017 dar este sub valoarea din anul școlar 2011-2012.

⁵⁴ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa [„12 Unități IPT 2016-2017” – pentru vizualizare clic aici](#)

⁵⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa [„13 Ierarhizare școli” – pentru vizualizare clic aici](#)

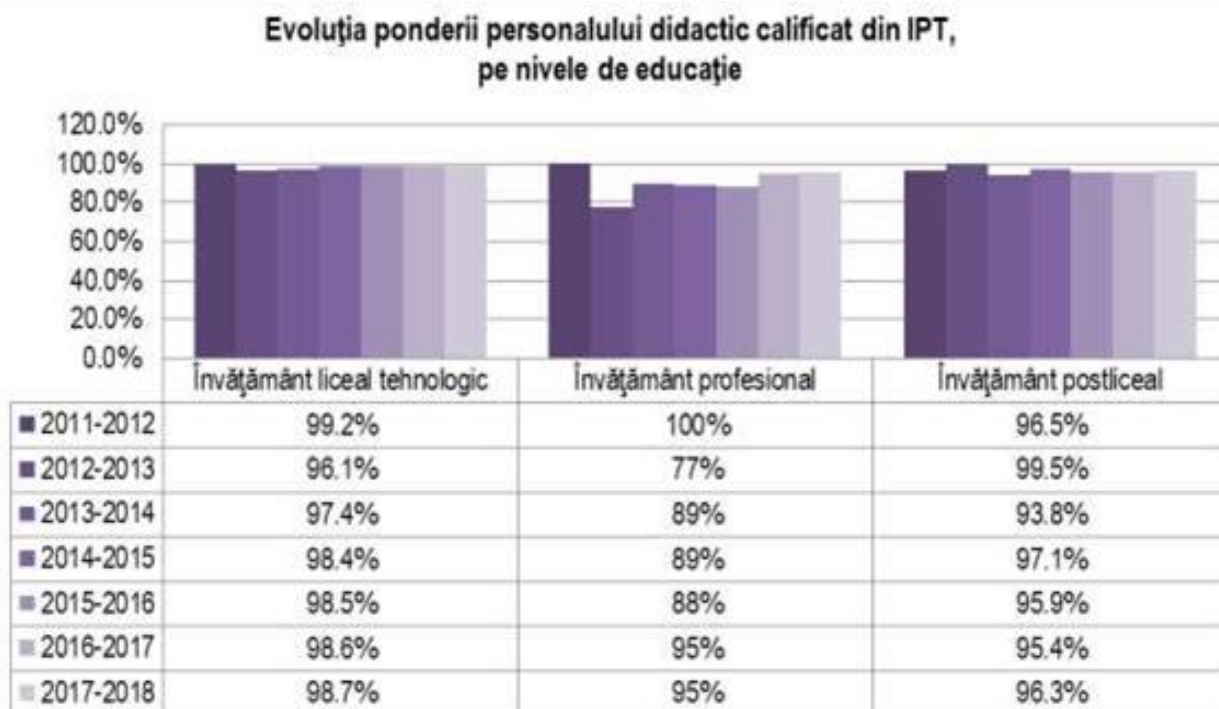
⁵⁶ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa [„14 Resurse umane” – pentru vizualizare clic aici](#)

Figura 6.17.

În învățământul profesional și în învățământul postliceal ponderea personalului didactic calificat este inferioară ponderii de la învățământul liceal tehnologic

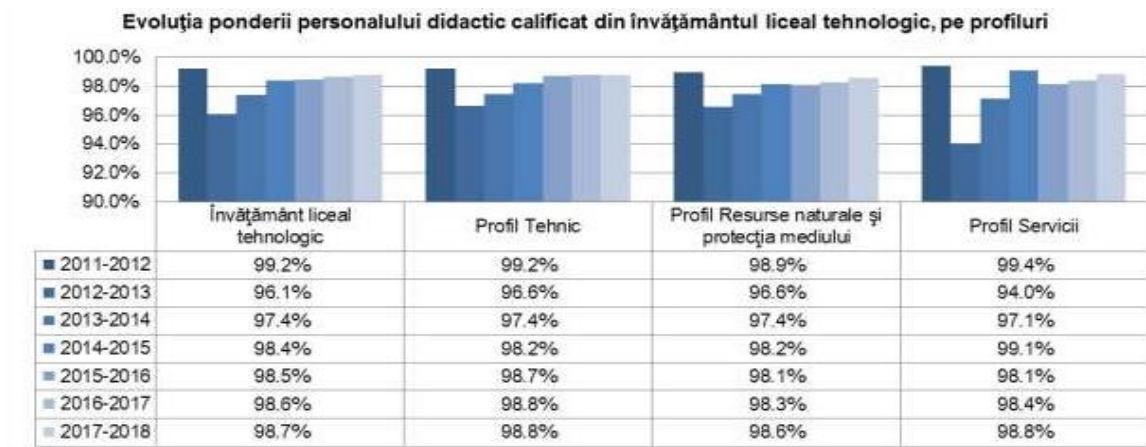
Figura 6.18.

Sursa datelor: INS

În învățământul liceal tehnologic, la toate profilurile ponderea personalului didactic calificat este peste 98%

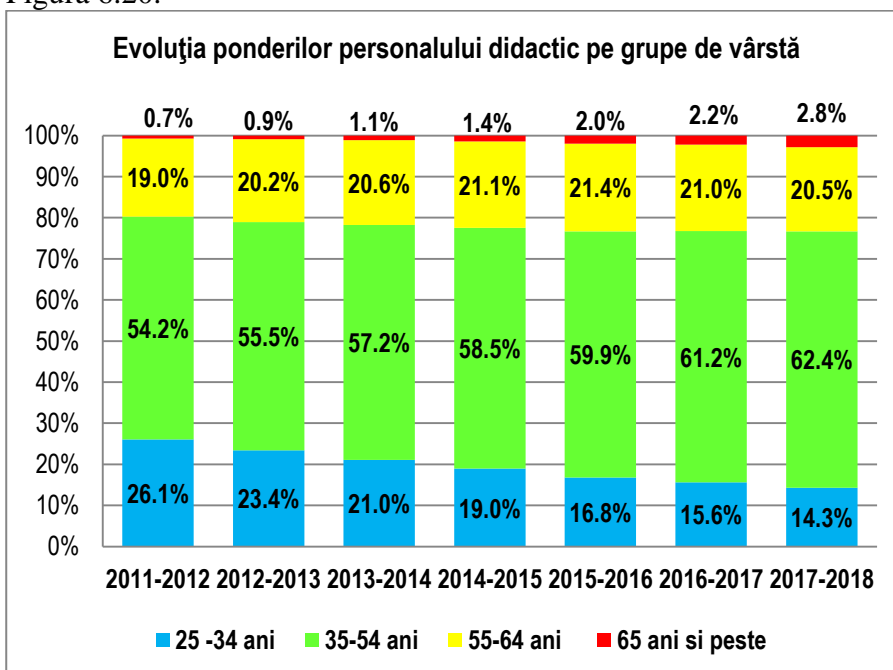
Figura 6.19.

Sursa datelor: INS

Evoluția pe grupe de vârstă arată o îmbătrânire a personalului didactic din învățământul profesional și tehnic, în condițiile în care ponderea personalului din grupa de vârstă 55-64 de ani și din grupa 65 de ani și peste a crescut în perioada 2011-2017 de la 19,7% la 23,4%, în timp ce ponderea personalului didactic din grupa de vârstă 25-34 de ani a scăzut de la 26,1% la 16,8%

Figura 6.20.

Sursa datelor: ins

La învățământul liceal ponderea personalului didactic calificat este la fel cu cea de la nivelul Regiunii Sud – Est, de peste 98%.

6.1.13. Infrastructura unităților școlare din IPT⁵⁷

Numărul de laboratoare în județul Galați par a fi suficiente având în vedere că numărul de elevi care revine la 1 laborator este 65. Este necesară însă o analiză la nivelul județului pentru identificarea eventualului deficit de laboratoare pe discipline de studiu.

În ceea ce privește numărul de ateliere situația este aceeași și de aceea este necesară analiza detaliată pe calificări și unități de învățământ privind necesarul de ateliere școlare în fiecare unitatea școlară IPT, în raport cu numărul de elevi.

Numărul de elevi care revine la 1 PC este satisfăcător având în vedere că valoarea este de 5,2 elevi/PC în județul Galați.

Tabel 6.4. Laboratoare, ateliere școlare și PC-uri în IPT, la începutul anului școlar 2015-2016

Regiune si județe	Nr. de laboratoare	Nr. de ateliere	Nr. de PC	Număr total elevi IPT	Nr elevi/ laborator	Nr elevi/ atelier	Nr elevi/ PC
Regiunea SUD-EST	1085	470	14292	61884	57	132	4.3
Galați	222	119	2767	14449	65	121	5.2

Sursa datelor: INS

Baza materială în învățământul liceal ca și în cazul bazei materiale pentru întregul învățământ profesional și tehnic din regiunea Sud-Est necesită analize detaliate privind nevoile de săli de clasă, laboratoare și ateliere, în raport cu calificările în care sunt școlarizați elevii, cu atenție deosebită pentru unitățile de învățământ din mediul rural.

Tabel 6.5. Baza materială în învățământul liceal

Regiunea Județul Mediul	Săli de clasă și cabinete școlare	Laboratoare școlare	Ateliere școlare	Total	PC (personal computers)				Conectarea la internet		
					utilizate in:			din care: cu conectare la rețea	Număr de unități școlare conectate la internet	Număr de calculatoare conectate la internet	
					procesul de învățământ		administrate				
					total	de către elevi		de către personalul didactic			
Sud - Est	4181	990	464	13600	12138	10469	1669	1462	12338	198	13029
URBAN	3794	901	437	12326	10984	9416	1568	1342	11277	169	11818
RURAL	387	89	27	1274	1154	1053	101	120	1061	29	1211
Galați	804	210	117	2603	2291	1951	340	312	2397	36	2474
URBAN	748	197	106	2368	2085	1772	313	283	2180	31	2250
RURAL	56	13	11	235	206	179	27	29	217	5	224

Sursa datelor:INS

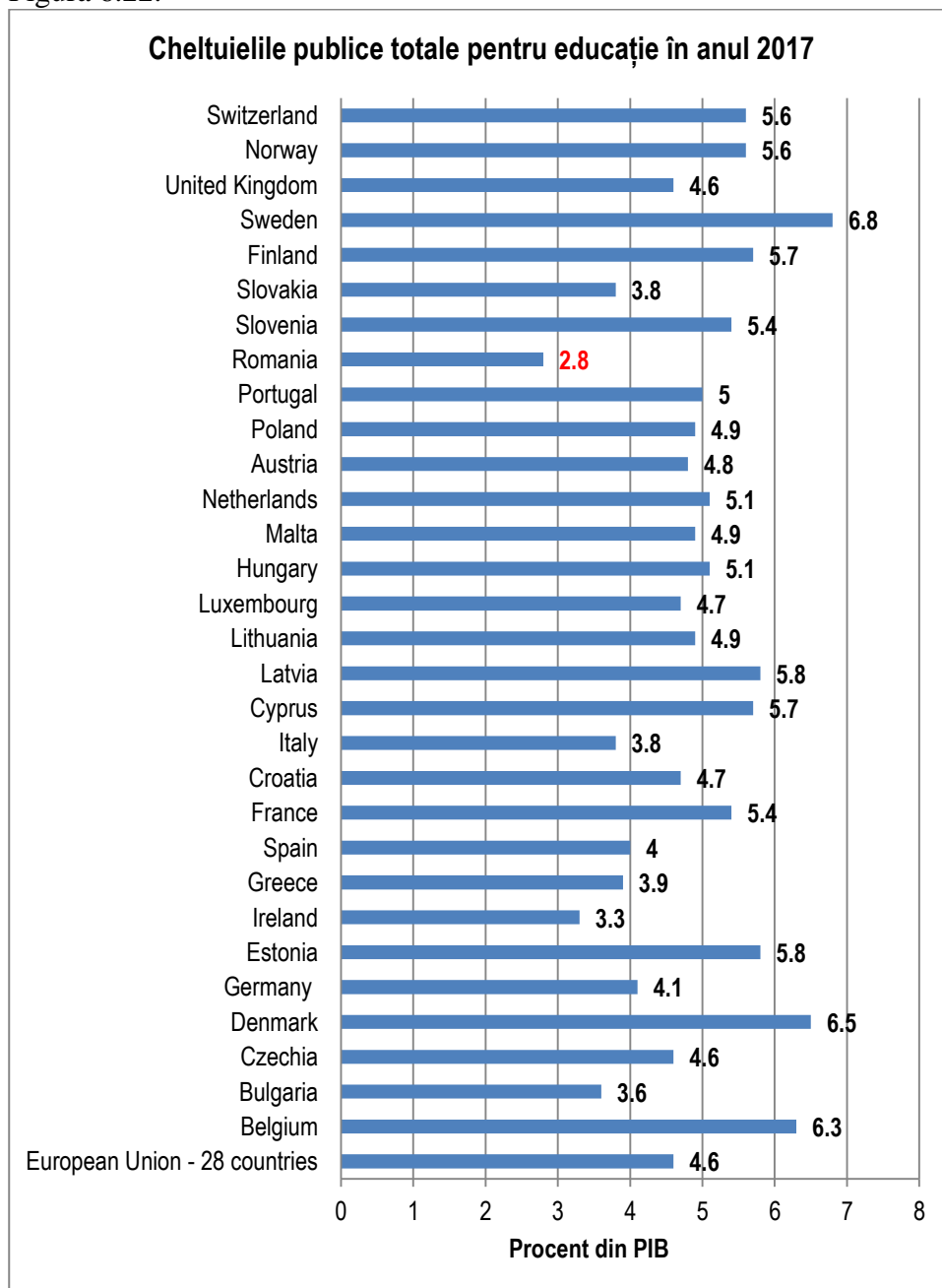
⁵⁷ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „15 Baza materială” – pentru vizualizare [clie aici](#)

6.1.14. Cheltuieli publice pentru educație⁵⁸

Conform EUROSTAT, cheltuielile publice totale pentru educație, ca procent din PIB, în România sunt cele mai mici din toate statele UE 28, de doar 2,75% din PIB în anul 2014.

Cheltuielile publice totale pentru învățământul secundar superior și postliceal nonterțiar, nivelurile 3 și 4 ISCED, în România, în anul 2014 au fost de 0,67% din PIB, valoarea care plasează România pe ultimul loc în Europa.

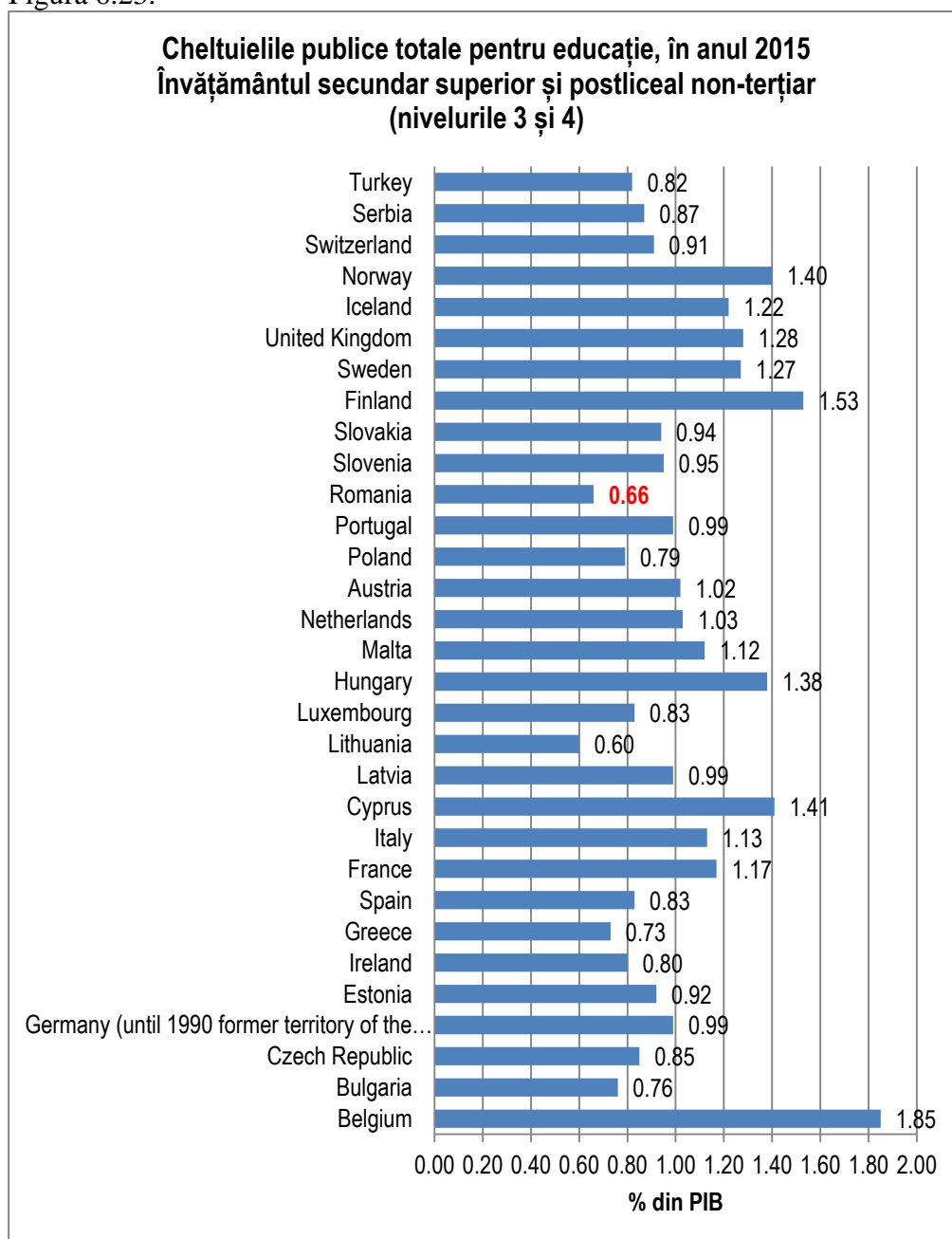
Figura 6.22.

Sursa datelor Eurostat (educ_uae_fine06)

⁵⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „16 Cheltuieli pentru educație” - pentru vizualizare clic aici

Figura 6.23.

Sursa datelor Eurostat (educ_uoe_fine06)

6.2. Indicatori de proces

6.2.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT

Ministerul Educației Naționale implementează începând din anul 2003 un **Model de planificare strategică a ofertei de formare profesională prin IPT**, în scopul asigurării unei oferte de formare profesională **relevantă** în raport cu nevoile previzionate ale pieței muncii.

Modelul se bazează pe descentralizarea deciziei și distribuirea acesteia pe mai multe niveluri decizionale, respectiv național, regional, județean și local. De asemenea, planificarea strategică este un exercițiu participativ bazat pe acțiunea colectivă a partenerilor economici și sociali multipli, care reprezintă interesele angajatorilor, asociațiilor profesionale, angajaților/sindicatelor, administrației publice, ale organizațiilor guvernamentale relevante, precum și ale altor organizații ale societății civile. În acest fel este urmărită asumarea deciziilor și respectarea interesului comun al tuturor celor implicați.

Modelul implementat are în vedere și orizontul de timp al școlarizării. Ieșirile din sistemul IPT se realizează după perioade de timp semnificative, mai mari de 1 an, ceea ce impune anticiparea timpurie a cererii pieței muncii.

Instrumentele modelului sunt: Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI), Planul Local (județean) de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) și Planul de Acțiune al Școlii (PAS). Scopul acestor documente de planificare strategică este de a îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel regional, județean și local.

Documentarea pentru elaborarea PRAI, PLAI, PAS se realizează prin analiza documentelor strategice de nivel național, regional și județean precum și pe studii și analize de piața muncii.

Elaborarea și actualizarea PRAI și PLAI se află în responsabilitatea următoarelor structuri manageriale consultative corespunzătoare nivelurilor decizionale regional și județean: **Consortiile Regionale**, respectiv **Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social (CLDPS)**.

Consortiile Regionale sunt structuri partenoriale consultative, fără personalitate juridică, în sprijinul Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic și al Inspectoratelor Școlare Județene/al Municipiului București, pentru creșterea contribuției educației și formării profesionale la dezvoltarea regională.

Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social sunt structuri partenoriale consultative, fără personalitate juridică, cu atribuții în domeniul învățământului profesional și tehnic, care funcționează în sprijinul Inspectoratului Școlar Județean /al Municipiului București.

Consortiile Regionale, respectiv CLDPS sunt formate din reprezentanți ai Agenției de Dezvoltare Regională (ADR), Consiliilor Județene, Agențiilor de Ocupare a Forței de Muncă (AMOFM/AJOFM), Camerelor de comerț, inspectoratelor școlare, angajatorilor și organizațiilor patronale, sindicatelor, camerelor de comerț, ONG-urilor.

Oferta educațională a IPT pe domenii de formare profesională și calificări precum și rețeaua școlară de la nivelul fiecărui județ este proiectată pe baza recomandărilor PRAI, PLAI, PAS, ca rezultat al planificării strategice.

Inspectoratele școlare elaborează anual proiectul planului de școlarizare la nivel județean/al municipiului București, pe baza propunerilor școlilor. Școlile formulează propunerile de plan de școlarizare după consultarea partenerilor sociali și aprobarea de către membrii Consiliului de administrație.

Inspectoratele școlare organizează consultarea Comitetele Locale pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social (CLDPS), care analizează și avizează planul de școlarizare pe baza recomandărilor PRAI și PLAI. Proiectele planurilor de școlarizare, avizate de CLDPS și aprobate de Consiliul de administrație al ISJ/ISMB sunt transmise la ministerul educației. Pe baza acestor documente, ministerul educației propune Guvernului spre aprobare cifra de școlarizare.

Fundamentarea cifrei de școlarizare se realizează în conformitate cu prevederile metodologiei specifice elaborată de ministerul educației.

Activitatea Consortiile Regionale și a CLDPS este reglementată prin Ordinul MECȘ nr 4456/08.07.2015.

În plus față de atribuțiile legate de actualizarea PRAI și PLAI și de avizarea proiectului planului de școlarizare la IPT, Consortiilor regionale și CLDPS au următoarele atribuții:

- oferă, la nivel regional/județean, cadrul organizatoric pentru promovarea parteneriatului social în formarea profesională inițială și continuă, organizată prin unitățile de învățământ;
- monitorizează situația parteneriatului social la nivelul unităților de învățământ, solicită și propune soluții de creștere a eficienței acestuia;
- monitorizează implementarea PRAI, PLAI și PAS;
- furnizează Inspectoratului Școlar Județean/al Municipiului București avizul consultativ privind oportunitatea autorizării unităților de învățământ pentru un nou nivel de

învățământ/specializare/calificare profesională în vederea emiterii avizului conform al inspectorului școlar general la Cererea de evaluare externă;

- participă, prin reprezentanții desemnați, în cadrul comisiilor constituite cu ocazia desfășurării examenelor de certificare a calificării absolvenților învățământului profesional și tehnic;
- propune, din proprie inițiativă sau la solicitarea inspectoratului școlar, modificarea/completarea Registrului național al calificărilor/Nomenclatoarelor calificărilor profesionale, pentru calificări pentru care se organizează pregătirea prin învățământul profesional și tehnic;
- facilitează încheierea de acorduri de colaborare pentru organizarea pregătirii practice a elevilor la operatorii economici;
- se implică în realizarea consilierii, orientării și informării privind cariera, în colaborare cu reprezentanții instituțiilor cu atribuții în acest domeniu;
- identifică și promovează acțiuni ce vizează tranziția de la școală la locul de muncă a absolvenților de învățământ profesional și tehnic, în vederea realizării integrării socio-profesionale a acestora;
- colaborează cu alte structuri județene/locale pentru elaborarea/actualizarea, monitorizarea și implementarea de documente strategice în domeniul resurselor umane;
- contribuie la elaborarea și implementarea de proiecte de dezvoltare a învățământului profesional și tehnic la nivel național/regional/județean ;
- avizează Curriculum-ul în Dezvoltare Locală (CDL) conform reglementărilor în vigoare;

6.2.2. Asigurarea calității în ÎPT

Necesitatea asigurării calității educației, prin stabilirea unui cadru legislativ care să permită dezvoltarea unei culturi instituționale a calității educației și protecția beneficiarului de educație, a condus la adoptarea legii nr. 87/13.04.2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 75/12.07.2005 privind asigurarea calității educației.

La nivel național activitățile privind asigurarea calității în sistemul național de învățământ sunt coordonate de către două agenții: Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP) și Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS).

Sistemul românesc de asigurare a calității formării profesionale este construit pe baza Ghidului european de autoevaluare a furnizorilor de formare.

Introducerea unui **sistem de asigurare a calității în sistemul de formare profesională** va furniza pentru procesul de planificare strategică la toate nivelurile (planurile regionale și locale, planurile de acțiune la nivelul școlii) **un set de indicatori standard** care vor permite decidenților luarea măsurilor necesare pentru creșterea calității formării profesionale.

Prin **creșterea transparenței față de beneficiari**, mecanismele de asigurare a calității vor avea un impact decisiv în motivarea și **implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei și a strategiilor de îmbunătățire**.

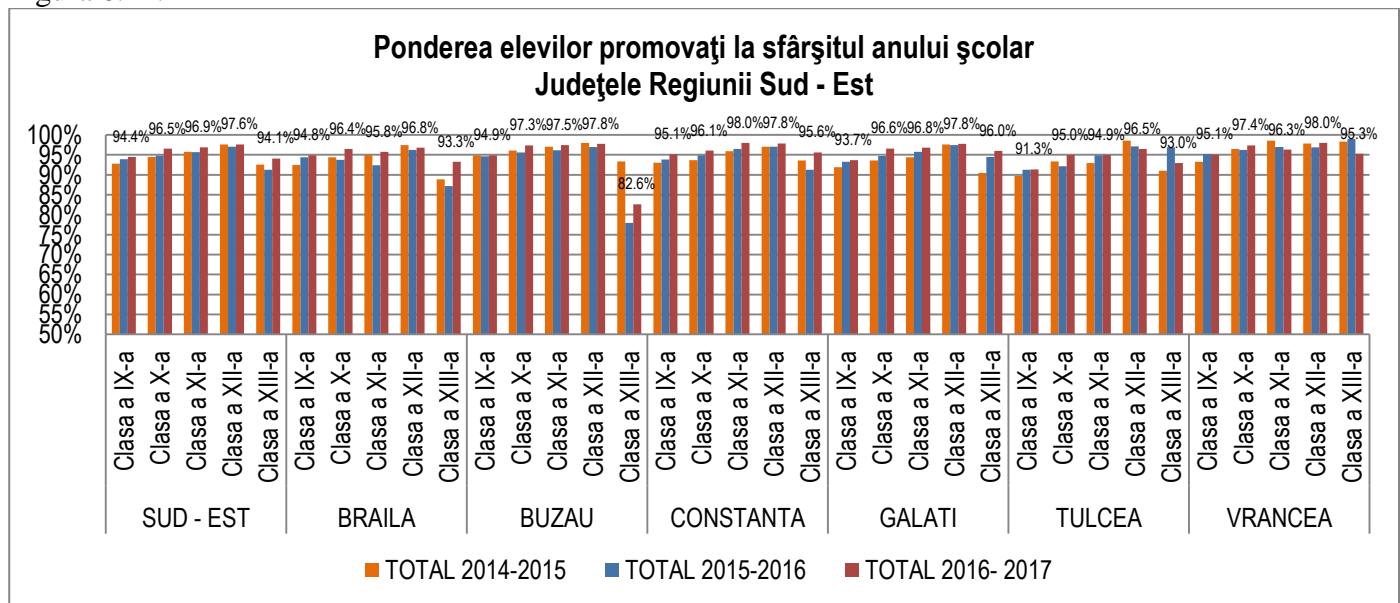
6.2.3. Situația școlară a elevilor din IPT la sfârșitul anului școlar⁵⁹

Situația școlară a elevilor din învățământul liceal, la sfârșitul anului școlar 2014-2015, arată că ponderea elevilor promovați este mai mare la clasele terminale față de clasele de început. Aceeași situație se regăsește și la nivel regional și național. Situația se poate explica pe de o parte

⁵⁹ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „17 Liceal sf de an 2014 2015” – pentru vizualizare clic aici ; „18 Profesional sf de an 2014 2015” – pentru vizualizare clic aici; „ 19 Postliceal sf de an 2014 2015” – pentru vizualizare clic aici

prin nivelul mai slab de pregătire al absolvenților de clasa a VIII-a care acced în învățământul liceal iar pe de altă parte de exigențele mult mai ridicate ale educației și formării prin învățământul liceal, exigențe pentru care nu toți absolvenții de gimnaziu sunt pregătiți.

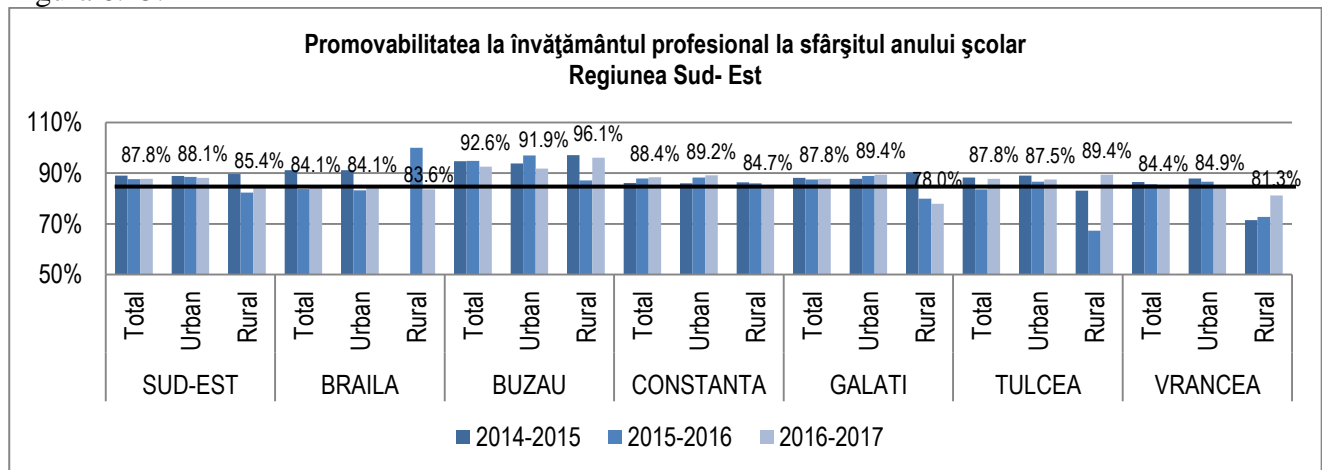
Figura 6.24.

Sursa datelor: INS

La învățământul profesional, la sfârșitul anului școlar 2019-2020, la nivelul județului Galați promovabilitatea a fost de 87%, superioară ponderilor de promovabilitate la învățământul liceal.

Figura 6.25.

Sursa datelor: INS

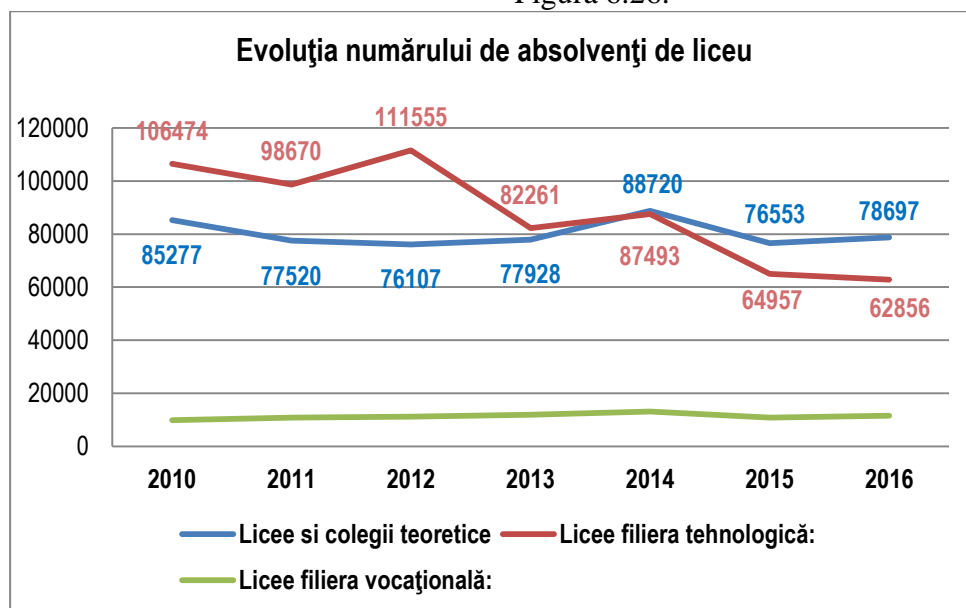
6.2.4. Serviciile de orientare și consiliere

Din analiza informațiilor disponibile se poate aprecia că, deși în ultimii ani s-au înregistrat progrese în domeniu, totuși, gradul de acoperire a serviciilor de orientare și consiliere este insuficient datorită în principal numărului insuficient de consilieri școlari și de cabinete de orientare și consiliere din școli. În acest context, nu se poate vorbi de un proces sistematic și coerent de orientare și consiliere în sprijinul unei decizii informate din partea elevilor și părinților acestora în alegerea traseului de formare.

6.3. Indicatori de ieșire

6.3.1. Absolvenți pe niveluri de educație⁶⁰

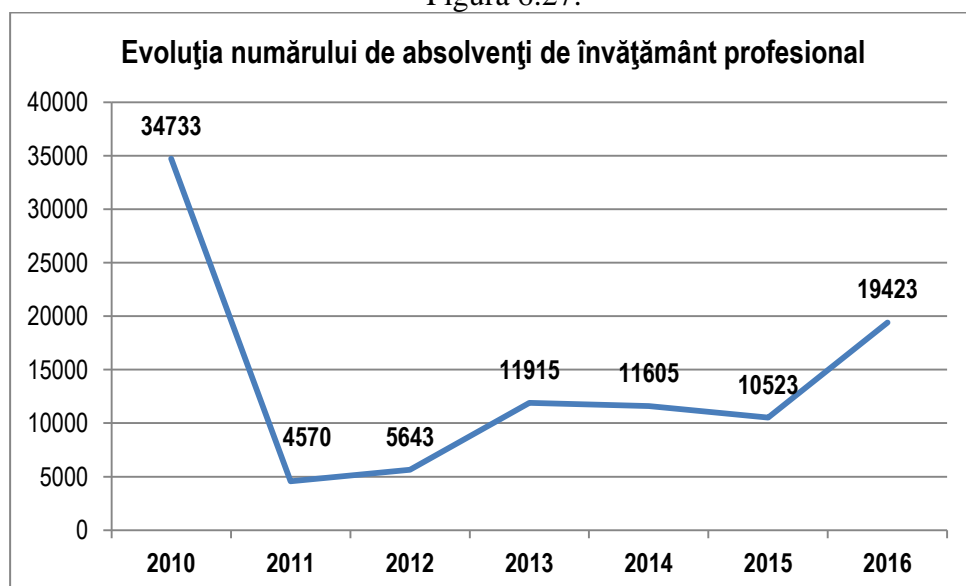
Figura 6.26.

Numărul absolvenților de liceu, filiera tehnologică, din Regiunea Sud – Est, a scăzut de la 13434 în anul 2010 la 11266 în anul 2016, în condițiile în care, la filiera teoretică și la filiera vocațională numărul absolvenților a crescut în perioada analizată. Această situație este datorată în principal diminuării numărului de locuri la intrarea în învățământul liceal filiera tehnologică, în favoarea locurilor oferite la învățământul liceal teoretic și vocațional.

Sursa datelor: INS

Figura 6.27.

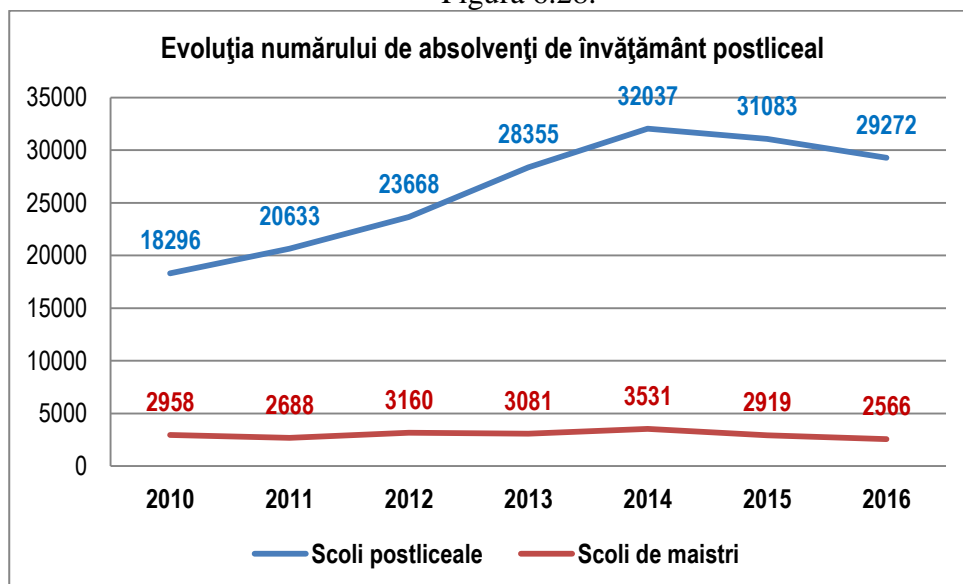

⁶⁰ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „20 Absolvenți IPT” - [pentru vizualizare clic aici](#)

La învățământul profesional, numărul absolvenților din Regiunea Sud – Est a scăzut drastic în 2011 față de anul anterior, ca urmare a reorganizării învățământului profesional, după clasa a IX-a. Începând cu anul 2012 se înregistrează o tendință de creștere a numărului de absolvenți.

Sursa datelor: INS

Figura 6.28.

Școala postliceală și școala de maiștrii au furnizat un număr de absolvenți din ce în ce mai mare în perioada 2010-2016. Această situație este generată de creșterea atractivității acestei forme de formare profesională inițială în rândul tinerilor, ținând cont și de faptul că absolvenții învățământului liceal care nu au promovat examenul de bacalaureat pot opta pentru continuarea studiilor la învățământul postliceal.

Sursa datelor: INS

6.3.2. Rata de absolvire⁶¹, pe niveluri de educație ISCED⁶²

Evoluția ratei de absolvire a învățământului liceal, în perioada cuprinsă între anii școlari 2006-2007 și 2016-2017 este în creștere atât la nivelul național cât și regional și al tuturor județelor regiunii. Județul Galați înregistrează o rată de absolvire sub media regională.

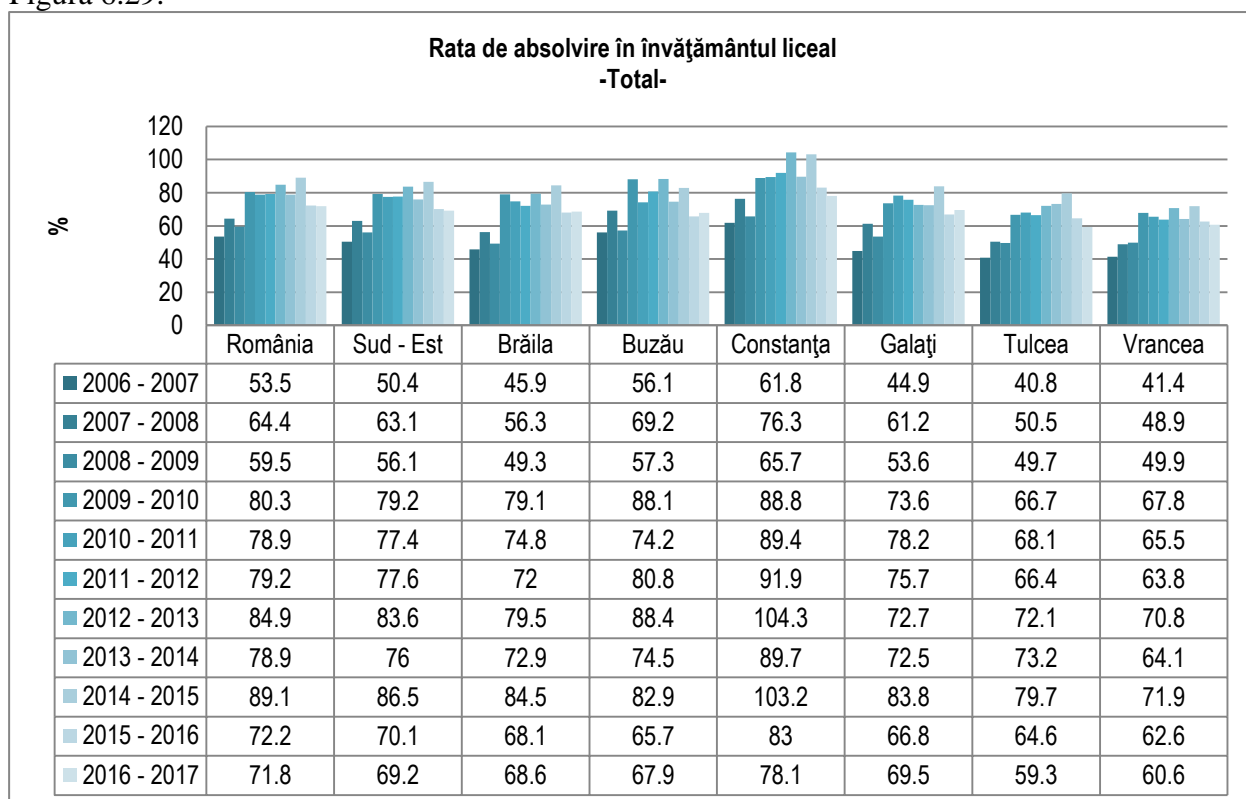
Rata de absolvire în învățământul profesional a înregistrat o scădere drastică în anul școlar 2011-2012 ca urmare a modificărilor legislative prin care învățământul profesional a fost organizat după clasa a IX-a, absolvenții învățământului gimnazial putând opta doar pentru continuarea studiilor în clasa a IX-a de liceu iar ulterior, la finalizarea clasei a IX-a aceștia puteau opta pentru învățământul profesional. Începând cu anul școlar 2012-2013, ca urmare a reintroducerii învățământului profesional, după clasa a VIII-a rata de absolvire a început să crească la nivelul județului Galați.

Evoluția ratei de absolvire a învățământului postliceal, în perioada cuprinsă între anii școlari 2006-2007 și 2016-2017 este în creștere atât la nivelul județului Galați.

⁶¹ Rata de absolvire reprezintă numărul absolvenților unui anumit nivel de educație, exprimat ca raport procentual din totalul populației cu vârstă oficială de absolvire a nivelului respectiv de educație.

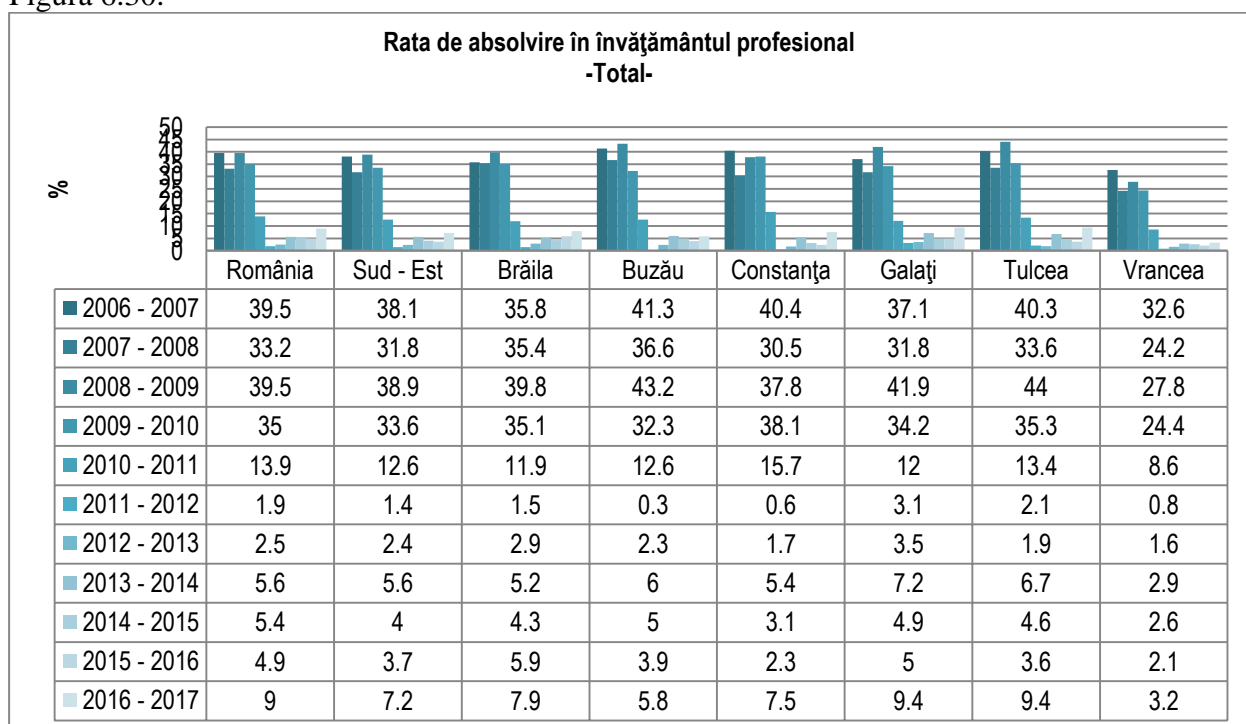
⁶² Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „21Rata de absolvire (INS)” – pentru [vizualizare clic aici](#)

Figura 6.29.

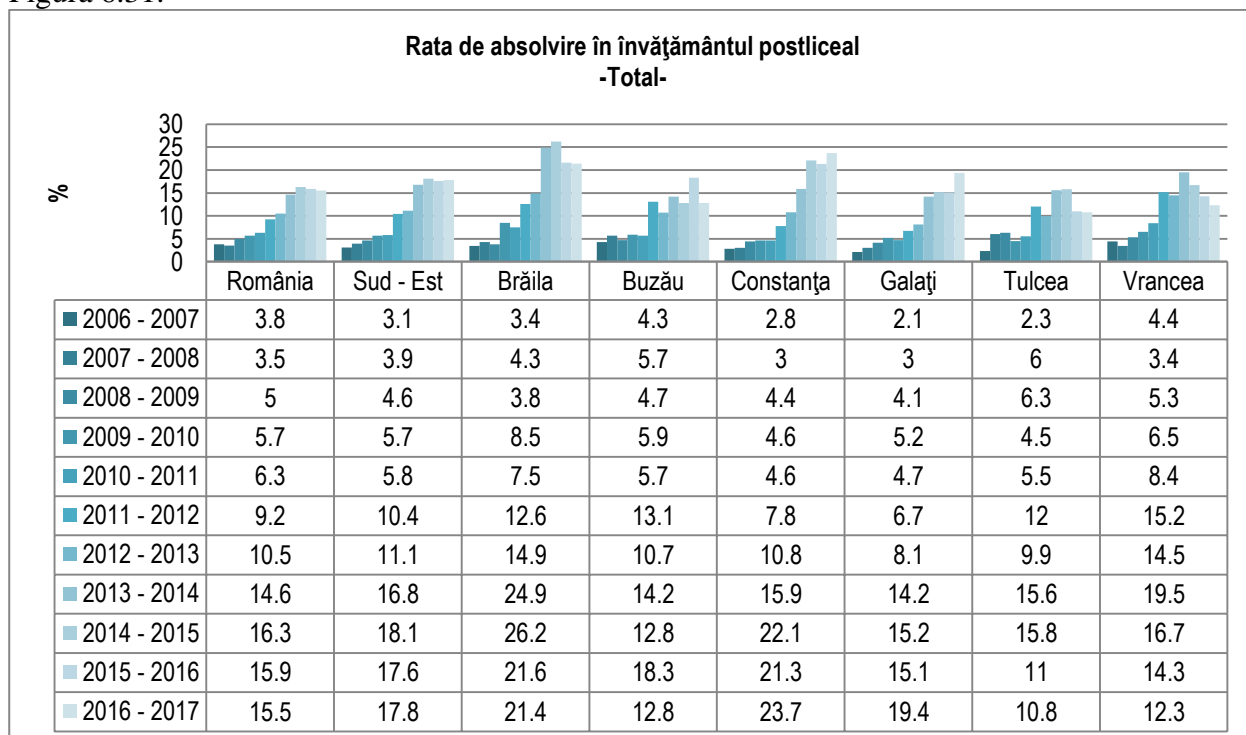
Sursa datelor: INS

Figura 6.30.

Sursa datelor: INS

Figura 6.31.

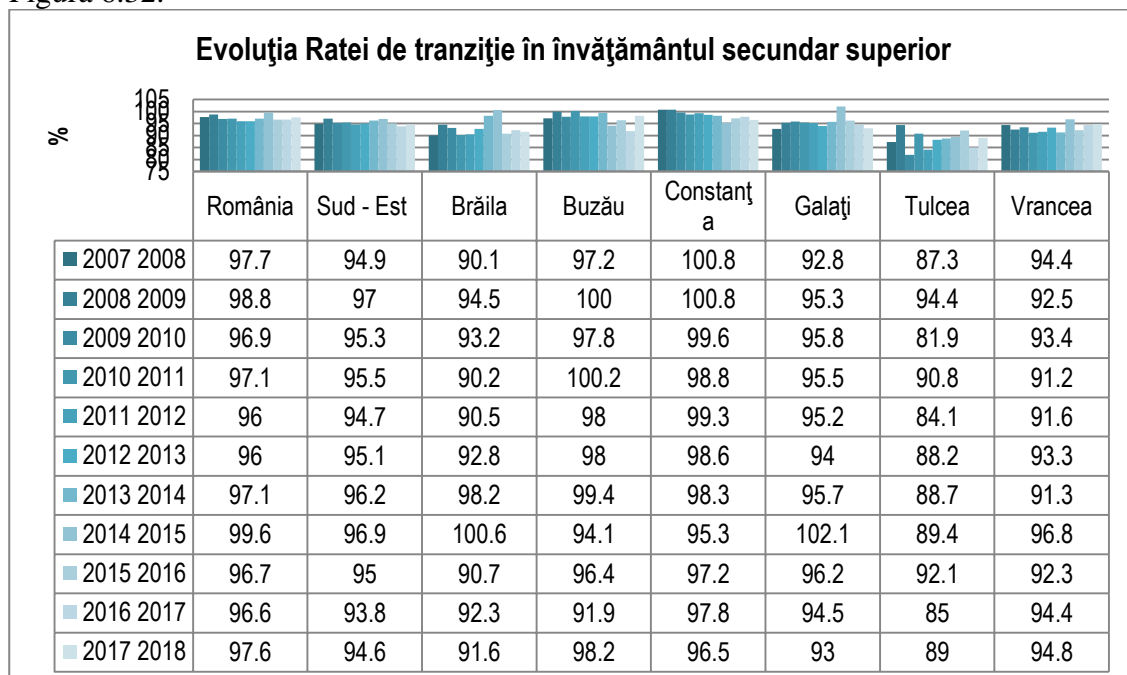

Sursa datelor: INS

6.3.3. Rata de tranziție la următorul nivel de educație⁶³

La nivelul județului Galați se înregistrează o tendință de creștere a ratei de tranziție în învățământul secundar superior în ultimii 3 ani școlari din intervalul de analiză cuprins între anii școlari 2007-2008 și 2017-2018.

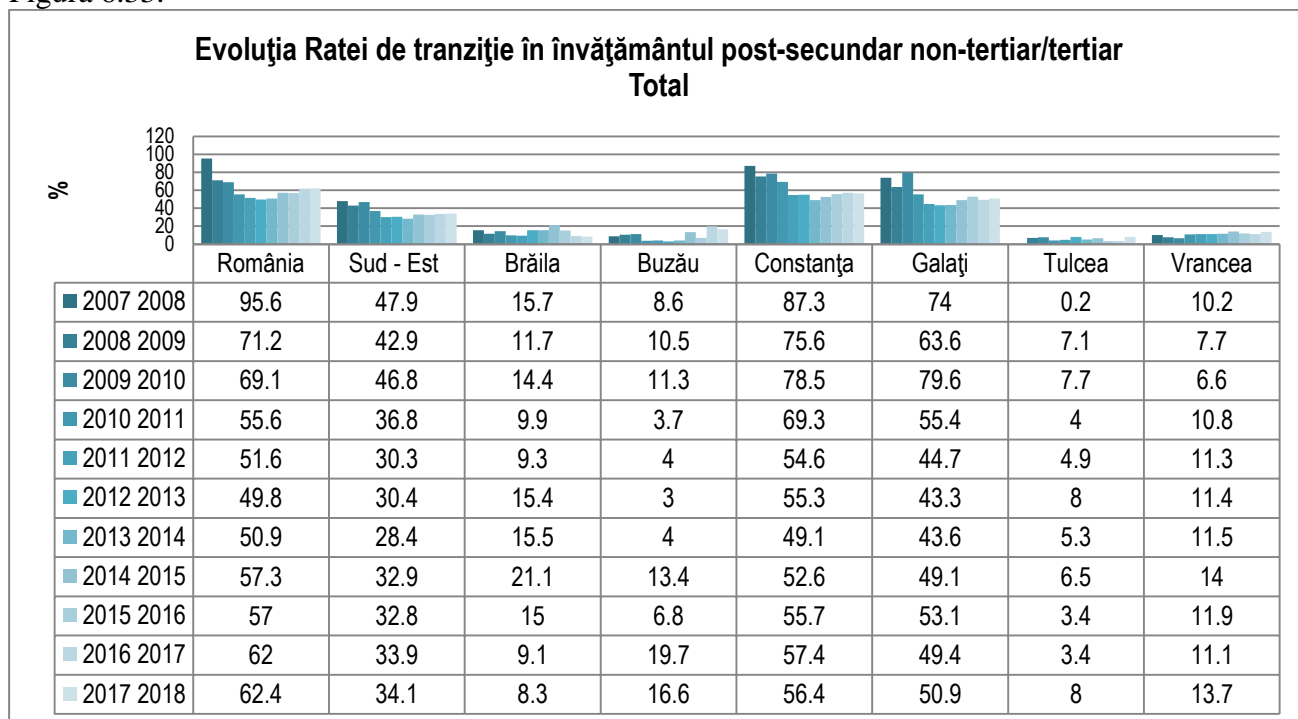
Figura 6.32.

Sursa datelor: INS

⁶³ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „22 Rata tranziție (INS)” – pentru vizualizare [clic aici](#)

Figura 6.33.

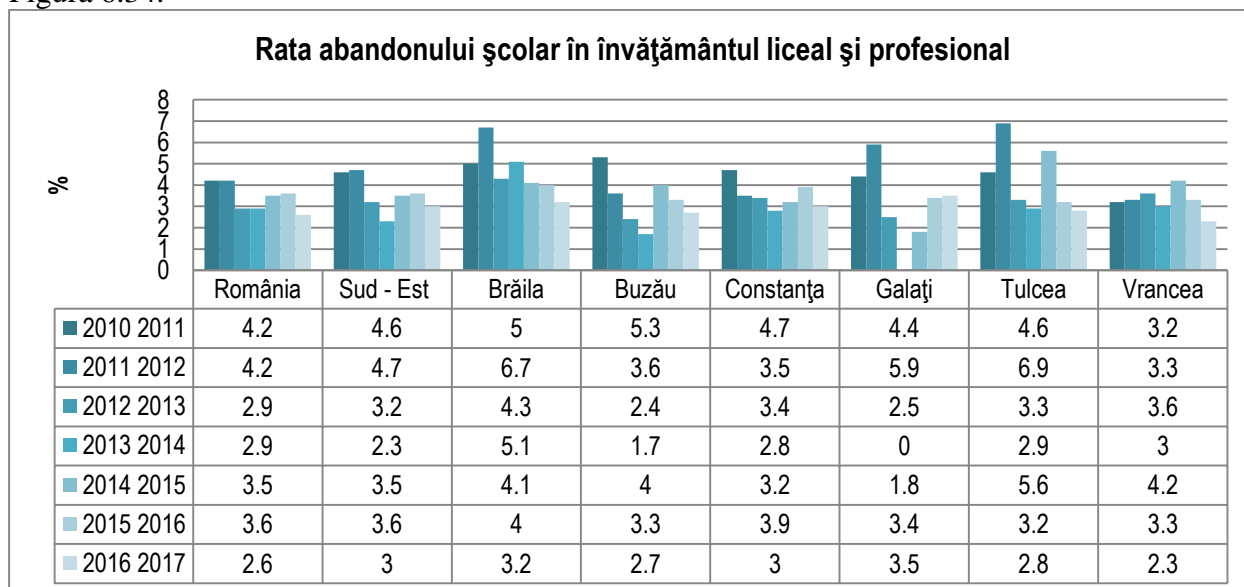

Sursa datelor: INS

6.3.4. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED⁶⁴

Județul Galați înregistrează în anul școlar 2016-2017 o rată a abandonului școlar la învățământul liceal și profesional la același nivel cu media națională (3,5%).

Figura 6.34.

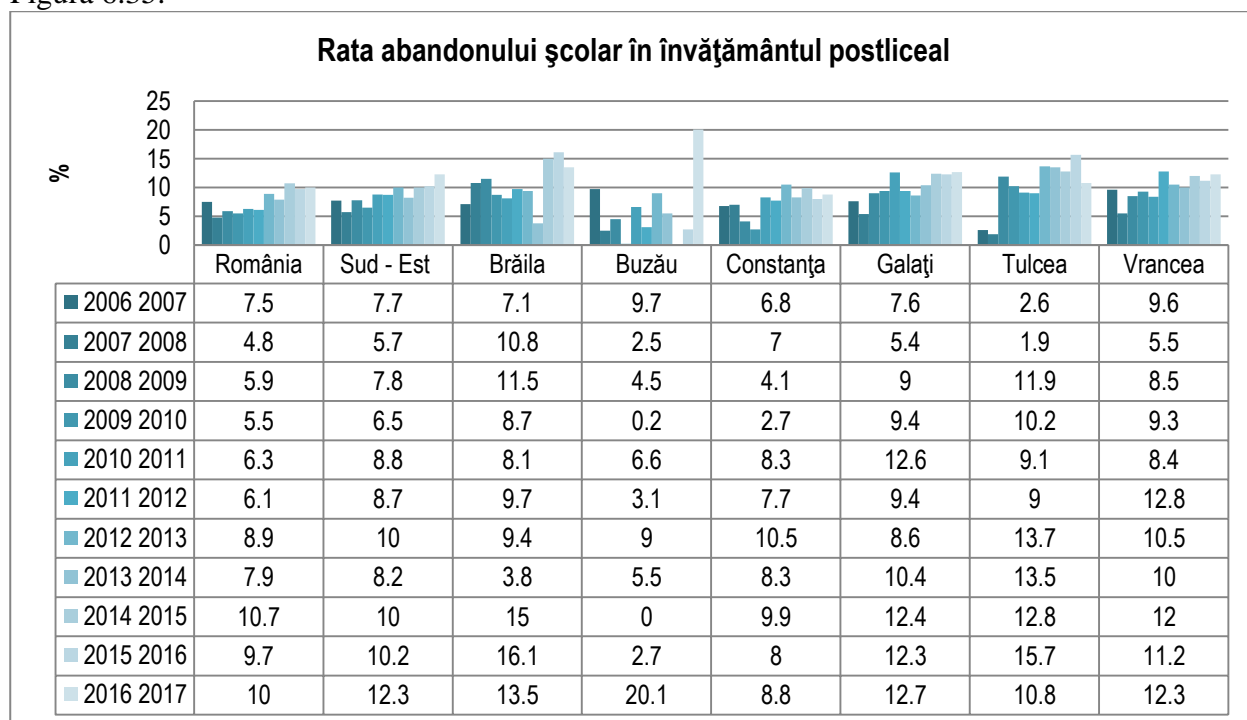

Sursa datelor: INS

⁶⁴ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „23 Rata abandonului (INS)” – pentru vizualizare clic aici

La învățământul postliceal rata abandonului școlar este superioară ratei pentru învățământul liceal și profesional la nivel național, regional și al județelor componente ale regiunii. Media regională în anul școlar 2014-2015 (10%) deși este mai mică decât media națională (10,7%) este una foarte ridicată.

Figura 6.35.

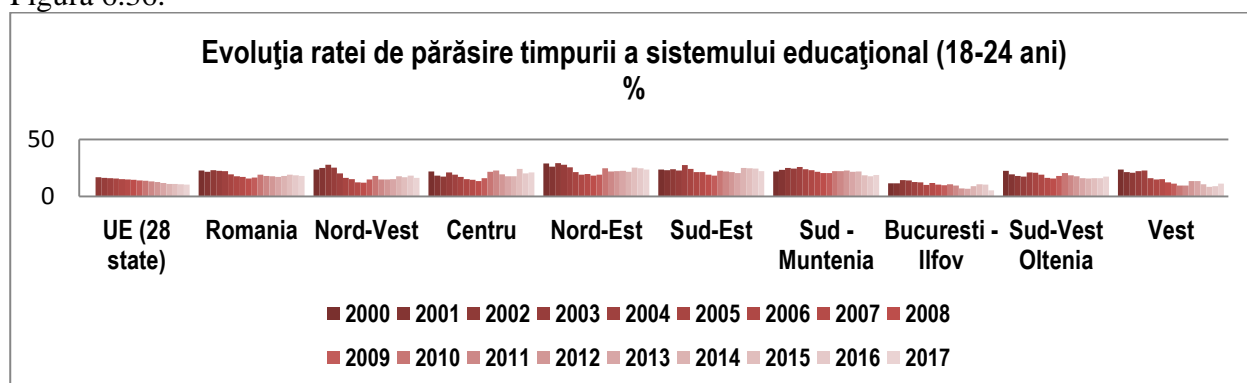

Sursa datelor: INS

6.3.5. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație⁶⁵

Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație înregistrează la nivel național și al regiunii Sud – Est o evoluție descendentă în perioada 2000-2017. Cu toate acestea, regiunea Sud – Est înregistrează în ultimul an al perioadei analizate o rată superioară mediei naționale (22.4% la nivelul regiunii față de 18.1% la nivel național) și foarte departe de media UE 28 (10.6%)

Figura 6.36.

Sursa datelor: INS

6.3.6. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor (PISA)⁶⁶

⁶⁵ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „24 Rata de părăsire timpurie – EUROSTAT” – [pentru vizualizare clic aici](#)

⁶⁶ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „25 PISA” – [pentru vizualizare clic aici](#)

Cu toate că România a înregistrat progrese în ceea ce privește procentul persoanelor cu nivel scăzut la toate cele trei criterii, citire, matematică și științe, în cadrul testelor PISA, în perioada 2006-2015, valorile mari pe care le înregistrează în 2016 plasează țara noastră, între țările UE 28, pe penultimul loc la citire (înaintea Bulgariei), pe antepenultimul loc la matematică (înaintea Bulgariei și a Ciprului) și pe penultimul loc la științe (înaintea Ciprului). De asemenea, se constată că ponderea persoanelor cu nivel ridicat (nivelul 5 sau peste) la toate cele trei criterii este deosebit de scăzut.

Tabelul 6.6. Procentul persoanelor cu performanțe scăzute și a celor cu performanțe de vârf la testele PISA

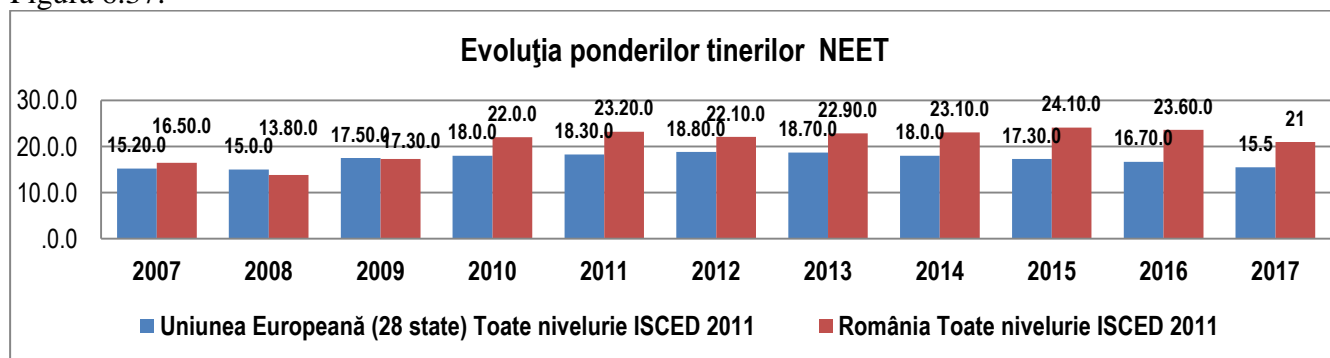
Criteriul	Nivelul de competență	Procentajul persoanelor			
		PISA 2006	PISA 2009	PISA 2012	PISA 2015
Citire	Sub nivelul 2		40.4%	37.3%	38.7%
	Nivelul 5 sau peste		0.7%	1.6%	2.0%
Matematică	Sub nivelul 2	52.7%	47.0%	40.8%	39.9%
	Nivelul 5 sau peste	1.3%	1.3%	3.2%	3.3%
Științe	Sub nivelul 2	46.9%	41.4%	37.3%	38.5%
	Nivelul 5 sau peste	0.5%	0.4%	0.9%	0.7%

Sursa datelor [PISA 2015 Results \(Volume I\): Excellence and Equity in Education - © OECD 2016](#)

6.3.7. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de muncă (NEET)⁶⁷

În ceea ce privește ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care nu urmează un program de educație și formare și nici nu au un loc de muncă, România înregistrează o îngrijorătoare tendință de creștere în perioada 2007-2017, de la 16,5% în 2007 la 21% în 2016 (valoare cu aproape 7 puncte procentuale mai mare decât media UE 28).

Figura 6.37.

Sursa datelor: EUROSTAT [edat_lfse_21]

6.3.8. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)⁶⁸

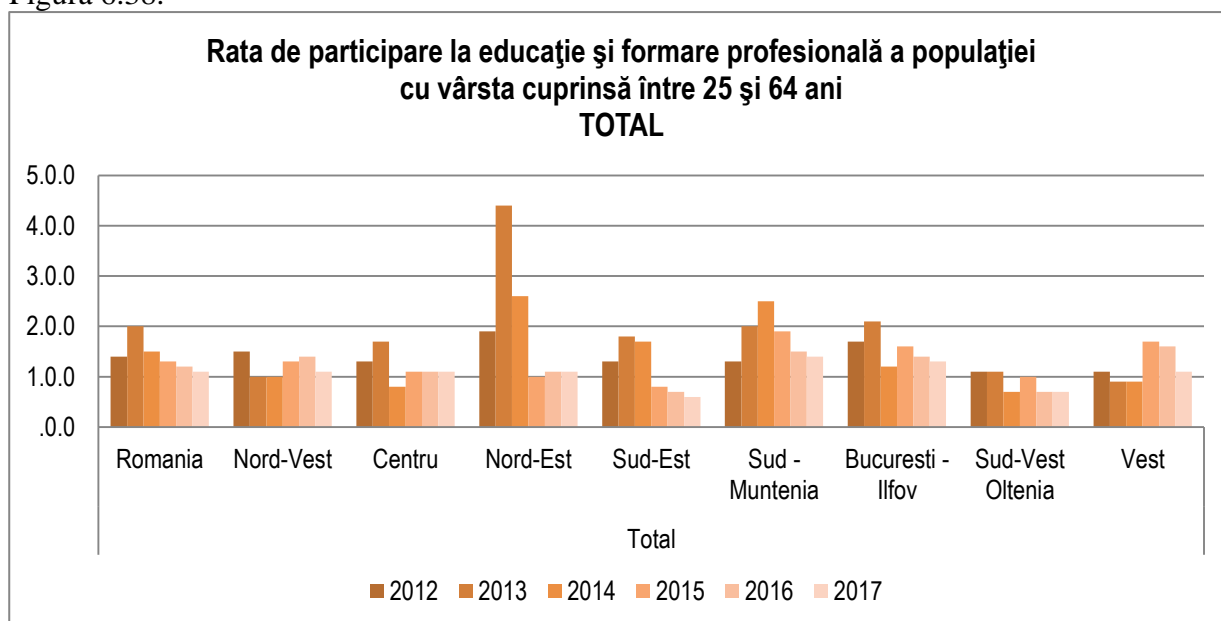
În anul 2016, Regiunea Sud – Est înregistrează cea mai scăzută rată de participare în formarea continuă a populației adulte dintre regiunile de dezvoltare ale României, de doar 0,7%. Mai mult,

⁶⁷ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „26 Tineri NEET” – pentru vizualizare [clac aici](#)

⁶⁸ Datele la care se face referire în acest capitol se regăsesc în anexa „27 Formare continuă” – pentru vizualizare [clac aici](#)

În perioada 2013-2016 rata de participare în formarea continuă a populației adulte din Regiunea Sud – Est a cunoscut o scădere continuă.

Figura 6.38.

Sursa datelor: Eurostat [trng_lfse_04]

6.4. Indicatori de impact

6.4.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra șomajului

Având în vedere că în 2014, conform AMIGO, rata șomajului de lungă durată pentru tineri a avut, la nivelul Regiunii Sud - Est valoarea de 16,3%, mult mai mare decât rata totală a șomajului de lungă durată, de 4,7%, se poate concluziona că impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra șomajului este unul ridicat. De asemenea, ponderea șomerilor tineri din totalul șomerilor, conform AMIGO, în 2015, era de 25%, ceea ce întărește concluzia formulată mai sus.

În contextul datelor prezentate mai sus, se impune o mai bună corelare a ofertei IPT cu cererea pieței muncii, adaptarea conținuturilor învățării la realitățile viitoarelor locuri de muncă pentru absolvenți, creșterea ponderii stagiilor de pregătire practică la operatorii economici parteneri ai școlii în scopul dobândirii de către absolvenți a competențelor specifice viitorului loc de muncă. Pe de altă parte, este necesară creșterea atractivității viitoarelor locuri de muncă pentru absolvenți, atât din punct de vedere al condițiilor de muncă cât și al retribuției.

6.4.2 Inserția profesională a absolvenților IPT la 6/12 luni de la absolvire, pe niveluri de educație

Impactul sistemului de învățământ și de formare profesională asupra șomajului ar putea fi evaluat prin stabilirea unor corelații în timp între rata de inserție profesională, respectiv rata șomajului absolvenților și rata totală a șomajului. În acest moment, în **lipsa unui sistem unitar de monitorizare a inserției profesionale a absolvenților**, școlile raportează propriile evaluări. Aceste evaluări sunt însă parțiale (bazate în general pe feedback-ul obținut de la absolvenți) și sunt dificil de validat.

Totuși, rata ridicată a șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, și ponderea ridicată a acestora în numărul total al șomerilor, sugerează o **problemă serioasă a sistemului de**

pregătire în raport cu finalitățile obținute în plan ocupațional. Din acest motiv, se reține ca un prim indicator de impact, care poate fi măsurat pe baza datelor statistice disponibile, **șomajul tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani**, cu rezerva că acesta nu este diferențiat pentru absolvenții ÎPT.

Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) pot oferi date anuale valoroase despre absolvenții înregistrați în baza de date ca șomeri, dar acestea nu sunt diferențiate în acord cu noua structură pe niveluri de pregătire și finalitățile din ÎPT. În Acest sens se recomandă colaborarea între ministere în vederea structurării unitare la nivel național a bazei de date a AJOFM pentru evidențierea diferențiată a absolvenților de ÎPT pe calificări și niveluri de calificare, adaptat noilor trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională.

Pentru monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților, conform Strategiei educației și formării profesionale în România pentru perioada 2016-2020, monitorizarea inserției profesionale a absolvenților programelor de formare este una dintre direcțiile de acțiune, având drept acțiuni specifice:

- Crearea unui mecanism național de monitorizare pe cale administrativă a inserției profesionale a absolvenților de învățământ profesional și tehnic;
- Realizarea sistematică a monitorizării inserției socioprofesionale a absolvenților de învățământ profesional și tehnic pe cale administrativă și prin anchete la nivel național.

Acțiunile menționate sunt în responsabilitatea Ministerului Educației Naționale, cu implicarea CNDIPT

6.5. Concluzii din analiza ÎPT

Schimbările din ultimii ani în sistemul de ÎPT privind arhitectura traseelor de pregătire cu finalități specifice până la nivelul 5 de calificare, avantajele unui sistem deschis cu o mobilitate crescută pe orizontală și pe verticală, introducerea creditelor transferabile și a portofoliului personal pentru formarea continuă, relevanța sporită a noilor standarde de pregătire profesională (SPP), etc. – favorizează o mai bună adaptare a ofertei la nevoile beneficiarilor (inclusiv prin posibilitatea unor parcursuri individualizate).

Gradul de acoperire cu profesori și maiștri calificați este *relativ bun* în majoritatea județelor regiunii dar se constată dificultăți în **acoperirea cu titulari** în unele domenii cum ar fi: profesori și maiștri în comerț/turism și alimentație, construcții, industrie alimentară, agricultură/veterinar/zootehnie, electronică și automatizări, etc. – situație care generează adesea o fluctuație importantă a personalului încadrat pe posturile respective.

Măsurile privind dezvoltarea profesională a personalului didactic din ÎPT trebuie să vizeze:

- *competențele metodice* (în raport cu noile cerințe și schimbările introduse prin reformele din ÎPT)
- *actualizarea competențelor de specialitate* cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic, realizată în parteneriat și cu sprijinul operatorilor economici parteneri.

Ponderea importantă a populației ocupate în educație în prezent și impactul reducerilor de activitate pe fondul reducerii populației școlare obligă la identificarea și planificarea unor măsuri adecvate (mobilitate în cadrul sistemului, reconversie profesională, etc.).

Situația bazei materiale a unităților școlare din ÎPT reprezintă o problemă prioritară, din perspectiva normelor obligatorii de siguranța, igienă și confort ale elevilor, standardelor de pregătire și exigențelor unui învățământ centrat pe elev. Se impune ca o necesitate realizarea unor programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii (spații de curs, laboratoare, ateliere, infrastructura de utilități) și de dotare cu echipamente de laborator și instruire practică.

În ceea ce privește mecanismele decizionale și descentralizarea funcțională în IPT se recomandă:

- Consolidarea structurilor consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale
- Susținerea eforturilor pentru introducerea unui sistem de asigurare a calității
- Promovarea rețelelor de colaborare între școli, inclusiv cu școli din UE, pentru stimularea progresului în raport cu un set comun de indicatori de referință și adoptarea celor mai bune practici (*benchmarking*)
- Adoptarea planificării prin PAS (planuri de acțiune ale școlilor) corelate cu planurile regionale și locale (PRAI și PLAI) de către toate unitățile de ÎPT
- Adoptarea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire. Se recomandă adoptarea unui sistem unitar de raportare și a unui indicator calitativ de evaluare a activității serviciilor de orientare și consiliere.

Valorile ratei nete și a gradul de cuprindere în educație conduc la recomandarea adoptării unor măsuri de creștere a accesului la educație, în special pentru elevii din mediul rural și pentru cei din grupuri defavorizate, cu accent pe populația roma.

Planificarea în ÎPT va trebui să aibă în vedere stabilirea unor ținte măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare, care să țină cont de politicile educaționale, finalitățile în plan ocupațional pe fiecare traseu și nivel de pregătire, dar și de specificul și interesele particulare ale grupului țintă.

Un prim reper în calcularea acestor ținte îl reprezintă benchmark-urile adoptate de UE privind rata abandonului școlar timpuriu, respectiv rata de absolvire a învățământului secundar superior.

Abandonul școlar reprezintă motiv de îngrijorare și în consecință, se recomandă:

- monitorizarea atentă a indicatorului (abandon școlar)
- eforturi conjugate pentru prevenirea abandonului în mod deosebit la învățământul profesional și în special în mediul rural, comunitățile dezavantajate, zonele afectate de migrarea populației, etc.

Pentru Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație (tinerii din grupa de vârstă 18-24 de ani care au părăsit sistemul de educație, cu cel mult învățământul secundar inferior-maxim ISCED 2 absolvit) nu sunt disponibile date statistice la nivel regional. Deși în scădere, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație la nivel național este mai mare decât ținta UE (*benchmark*). Corelat cu ratele de cuprindere mai mici și de abandon puțin mai mari decât la nivel național, înregistrate la nivel regional, se poate estima o rată de părăsire timpurie semnificativă și la nivel regional.

Nivel scăzut al competențelor cheie, constatat încă de la intrarea în sistemul de ÎPT, în special în ceea ce privește o parte din elevii din învățământul profesional - începând cu competențele de bază "tradiționale" (matematice, de comunicare, etc.) și continuând cu competențele de învățare, capacitatea de gândire critică și rezolvarea de probleme, de relaționare interpersonală, etc. - necesită din partea școlilor un efort sporit având în vedere:

- învățarea centrată pe elev, urmărirea și încurajarea progresului individual
- programe remediale pentru elevii cu dificultăți de învățare (în special cei din categorii defavorizate)
- facilitarea unor trasee individualizate de formare, etc.

Implicarea școlilor din ÎPT în formarea adulților nu reflectă potențialul acestora. De menționat că România (și implicit regiunea) înregistrează cea mai scăzută rată de participare în formarea continuă a populației adulte. Școlile din ÎPT sunt chemate să contribuie activ la ținta adoptată ca benchmark de UE.

Școlile din ÎPT sunt chemate să se implice activ în programele de „A doua șansă” - adresate prioritar grupurilor țintă dezavantajate, pentru ca, pe lângă completarea pregătirii generale, tinerii respectivi să primească și o calificare.

Concluziile formulate din analiza planurilor de școlarizare conduc la nevoia de coordonare pe baza colaborării școlilor în rețea pentru optimizarea ofertei, având în vedere:

- satisfacerea solicitărilor operatorilor economici
- acoperirea rațională a nevoilor de calificare în teritoriu
- eliminarea unor paralelisme nejustificate în scopul lărgirii gamei de calificări pentru care poate opta elevul în zonă
- utilizarea optimă a resurselor materiale și umane cu impact în creșterea eficienței și calității serviciilor

soluțiile cele mai bune pentru asigurarea accesului la educație și continuării studiilor la nivelul următor de calificare, în condiții de șanse egale (acces, calitate, varietate de opțiuni

6.5.1. Ținte pe termen mediu pentru oferta IPT pe niveluri de formare profesională și domenii de pregătire

Plecând de la structura cererii potențiale, în perspectiva 2017-2025, pe domenii de formare ale IPT, în ipoteza scenariului moderat din Studiul previzional, în județul Galați, sunt recomandate următoarele ponderi ale cuprinderii elevilor, pe domenii:

Tabelul 6.7. Ponderi recomandate pentru oferta la învățământul liceal tehnologic și la învățământul profesional

Domeniul pregătirii de bază/ Profilul	Ținte propuse pentru oferta de formare * (%)
1.Mecanică	23
2.Electromecanică	2.5
3.Electronică și automatizări	5.5
4.Chimie industrială	1
5.Materiale de construcții	1
6.Electric	5.5
7.Construcții, instalații și lucrări publice	10
8.Agricultură	4.5
9.Silvicultură	1
10.Comerț	10.5
11.Turism și alimentație	12
12.Industrie alimentară	5
13.Fabricarea produselor din lemn	2
14.Industria textilă și pielărie	4.5
15.Tehnici poligrafice	0.5
16.Estetica și igiena corpului omenesc	1
17. Protecția mediului	3
18. Economic	7.5
19. Producție media	0
TOTAL	100

* ponderile reprezintă ieșiri din sistemul ÎPT în 2025

6.5.2. Adaptarea ofertei IPT la țintele pe termen mediu (eșalonare anuală)

Țintele menționate în tabelul anterior vor fi adaptate specificului fiecărui județ al Regiunii Sud – Est în cadrul PLAI. Eșalonarea anuală a adaptărilor necesare pentru atingerea țintelor la nivelul fiecărui județ, în perspectiva 2025, revine inspectoratelor școlare, cu consultarea CLDPS.

7. Monitorizarea implementării PLAI

7.1. Procesul de monitorizare

Procesul de monitorizare al PLAI 2016-2025 se va derula începând cu anul 2018, iar rezultatele monitorizării vor fi utilizate pentru elaborarea raportului de evaluare a stadiului de implementare al PLAI.

Monitorizarea PLAI se va realiza de către membrii CLDPS – județul Galați.

7.2. Evaluarea progresului în implementarea PRAI

În baza rezultatelor monitorizării PLAI, membrii CLDPS vor elabora raportul de evaluare a stadiului de implementare al PLAI, raport care va conține și recomandări pentru actualizarea PLAI în anul 2018.

8. Analiza SWOT a corelării ofertei de formare profesională cu cererea

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Preocupare constantă pentru adaptarea ofertei de pregătire la nevoile pieței muncii; ✓ Consolidarea rolurilor structurilor consultative din ÎPT- CR și CLDPS; ✓ Implicarea structurilor consultative CR și CLDPS în planificarea strategică a ofertei IPT și în fundamentarea planului de școlarizare la IPT ✓ Implicarea CNDIPT în furnizarea către CR, CLDPS, unități de învățământ și alți factori interesați de studii și analize privind evoluțiile și prognozele demografice, economice și de piața muncii necesare planificării strategice a ofertei IPT ✓ Relansarea învățământului profesional începând cu anul școlar 2014-2015 prin introducerea învățământului profesional cu durata de 3 ani, după finalizarea învățământului gimnazial; ✓ Introducerea învățământului dual începând cu anul școlar 2017-2018; ✓ Rețea de unități de învățământ la nivel regional și județean capabilă să acopere nevoile de calificări ale pieței muncii într-o largă paletă de calificări profesionale ✓ Grad ridicat de acoperire cu profesori și maiștri instructori calificați; ✓ Îmbunătățirea condițiilor de învățare în ÎPT (infrastructură și echipamente) în școlile cuprinse în diferite programe de investiții; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența unor paralelisme nejustificate (calificări care se repetă în școli din zone teritorial apropiate); ✓ Rata netă de cuprindere în educație mai mică în Regiunea Centru decât la nivel național, la toate nivelurile de educație cu excepția învățământului primar. ✓ Rata mare a abandonului școlar, în special în învățământul profesional; ✓ Rată de părăsire timpurie a sistemului de educație la nivel regional este departe de ținta pentru 2020 la nivelul UE (10%) și ținta asumată de România de 11,3%. ✓ Implicare slabă a școlilor din ÎPT în formarea adulților; ✓ Implicare insuficientă a școlilor din ÎPT în programe de ”șansa a doua”; ✓ Lipsa unui sistem funcțional pentru monitorizarea inserției profesionale a absolvenților; ✓ Informare și consiliere deficitară a elevilor; ✓ Baza materială a unităților IPT destinată formării profesionale este învechită ✓ Lipsa unui sistem de formare continuă a cadrelor didactice prin care acestea să își actualizeze cunoștințele de specialitate în acord cu noile tehnologii și echipamente de la operatorii economici ✓ Lipsa unui mecanism de monitorizare a

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale; ✓ Sistem educațional deschis cu mobilitate crescută pe orizontală și pe verticală; ✓ Introducerea creditelor transferabile și a portofoliului personal pentru formarea continuă; ✓ Creșterea numărului de parteneriate încheiate pentru practica elevilor; 	<p>calității formării profesionale la operatorii economici parteneri</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lipsa unui sistem de autorizare a operatorilor economici implicați în formarea profesională inițială, în raport cu standardele de pregătire profesională ✓ Lipsa reglementărilor privind statutul tutorelui implicat în formarea profesională inițială din partea operatorului economic
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oportunitățile de finanțare prin POCU și POCA pentru îmbunătățirea mecanismelor de planificare strategică în ÎPT și creșterea gradului de corelare a ofertei cu piața muncii și pentru monitorizarea inserției absolvenților; ✓ Oportunitățile de finanțare prin POCU pentru creșterea calității educației și formării profesionale inițiale ✓ Relansarea creșterii economice în ultimii ani; ✓ Ponderea semnificativă serviciilor în economie; ✓ Profilul industrial a regiunii; diversitatea activităților industriale; ✓ Dinamica încurajatoare a investițiilor în economie; ✓ Măsurile și acțiunile cuprinse în strategiile naționale, în special în Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016 -2020 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Atractivitate scăzută în rândul elevilor a IPT, în special a învățământului profesional ✓ Declin demografic accentuat pentru grupele tinere de vârstă (15-18 ani); ✓ Migrația externă; ✓ Disparități urban/rural în ceea ce privește accesul la educație de calitate, risc de excludere socială a categoriilor dezavantajate ✓ Lipsa motivației profesionale a cadrelor didactice datorită salarizării din sistemul de învățământ; ✓ Rate de activitate și rate de ocupare semnificativ mai reduse pentru populația feminină și din mediul rural - fenomen îngrijorător al subocupării care afectează în mod deosebit populația feminină din rural, combinat cu o calitate redusă a ocupării în mediul rural (în condițiile unei ocupări paupere, de subzistență, în agricultură); ✓ Decalaj pe sexe și medii rezidențiale a ratelor de ocupare, mai reduse pentru femeile tinere și în mediul rural. ✓ Rata șomajului (BIM) în mediul rural, mai ridicată decât în urban ✓ Ponderea mare a șomerilor tineri din totalul șomerilor (BIM) la nivelul regiunii; ✓ Disparități majore între rural și urban în structura ocupării pe medii rezidențiale în ceea ce privește populația ocupată pe nivel de educație

9. Rezumatul principalelor concluzii și recomandări pentru planul de măsuri

Scopul analizelor detaliate în prezentul document a fost desprinderea unor concluzii și recomandări - sintetizate la sfârșitul fiecărui capitol de analiză - în atenția factorilor de răspundere la diferite niveluri de decizie din sistemul de educație și formare profesională și, în final, de a propune un plan de măsuri. Motiv pentru care, prezentul capitol se rezumă la a

sintetiza unele dintre implicațiile mai importante rezultate din analiză și de a introduce acțiunile detaliate în capitolul final.

Analiza demografică indică un declin general al populației, în mod deosebit pentru grupele tinere de vârstă. Cel mai însemnat declin se proiectează pentru grupul țintă principal (15-18 ani) în care se încadrează elevii de liceu, respectiv școala de arte și meserii

O primă concluzie vizează nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale, a dezvoltării resurselor umane, sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman.

Pentru sistemul de educație și formare profesională, previziunile demografice corelate cu concluziile rezultate din analiza indicatorilor pentru educație și din analiza ofertei curente în raport cu tendințele pieței muncii și economiei regionale, conduc la nevoia de planificare a unor măsuri vizând: ajustarea ofertei în raport cu nevoile de calificare pe termen lung, asigurarea accesului la educație și formare profesională (acces vs. calitatea serviciilor și varietatea opțiunilor), optimizarea resurselor.

De asemenea - pentru compensarea pierderilor de populație școlară și consolidarea poziției școlilor în cadrul comunității - se desprinde nevoia și oportunitatea unei strategii de diversificare a grupurilor țintă și a ofertei de servicii: implicarea activă pe piața formării adulților, servicii în folosul comunității, contracte cu întreprinderile și alte organizații pentru studii, cercetări și consultanță, etc.

În sprijinul adaptării permanente a ofertei la comanda socială, se recomandă crearea și aplicarea unor proceduri coerente de investigare a nevoilor de calificare la nivel regional și local, care să furnizeze informațiile necesare - credibile, de calitate, periodic actualizate și accesibile școlilor și beneficiarilor sistemului de educație și formare profesională.

Este esențială coordonarea în acest scop între instituțiile Consorțiului regional, în vederea planificării și implementării unor proceduri adecvate pentru investigarea pieței muncii.

Corelarea bazelor de date din șomaj cu noile finalități (calificări/niveluri de calificare) obținute prin sistemul de educație și formare profesională și cu prevederile viitorului cadru național al calificărilor ar facilita schimbul de informații utile, de interes reciproc.

De asemenea se recomandă colaborarea între instituțiile din educație și formare profesională, universități și ale organizații specializate pentru proiectarea și aplicarea unor proceduri adecvate de sondare a opiniei absolvenților și angajatorilor - vizând inserția profesională, gradul de utilizare a competențelor și alte informații utile privind finalitățile sistemului de educație și formare profesională

În sprijinul *raționalizării rețelei școlare și optimizării resurselor* se recomandă evaluarea poziției în viitor a fiecărei școli din rețeaua școlară actuală – prin aplicarea unui set de criterii și indicatori obiectivi cu referire la: evoluția demografică, condițiile de acces în zonă/zonelor apropiate, calitatea serviciilor, relevanța față de nevoile de calificare și opțiunile elevilor .

În baza analizei SWOT CLDPS apreciază ca necesar a fi stabilite următoarele priorități și obiective

PRIORITATEA 1 : Corelarea ofertei ÎPT din regiune cu nevoile de calificare și creșterea ofertei pentru formarea profesională a adulților

Obiectivul 1.1. : Identificarea nevoilor de calificare

Obiectivul 1.2. : Adaptarea ofertei pentru formarea profesională inițială la nevoile de calificare identificate, pe domenii și calificări

Obiectivul 1.3. : Creșterea nivelului de calificare și a gradului de adecvare a competențelor formate la nevoile unei economii a cunoașterii

Obiectivul 1.4. : Diversificarea serviciilor de formare profesională oferite prin școlile din ÎPT

PRIORITATEA 2 : Îmbunătățirea condițiilor de învățare în ÎPT

Obiectivul 2.1. : Reabilitarea și modernizarea infrastructurii școlilor din ÎPT

Obiectivul 2.2. : Dotarea cu echipamente de instruire, conform standardelor de pregătire profesională a unităților școlare IPT

PRIORITATEA 3 : Dezvoltarea resurselor umane ale școlilor TVET

Obiectivul 3.1. : Dezvoltarea managementului unităților școlare IPT

Obiectivul 3.2. : Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate ale personalului didactic din ÎPT

PRIORITATEA 4 : Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere

Obiectivul 4.1. : Îmbunătățirea mecanismelor pentru facilitarea accesului la educație și ocuparea unui loc de muncă

PRIORITATEA 5 : Asigurarea accesului la ÎPT și creșterea gradului de cuprindere în educație

Obiectivul 5.1. : Facilitarea accesului la educație prin ÎPT, prevenirea și reducerea abandonului școlar

PRIORITATEA 6 : Dezvoltarea și diversificarea parteneriatului social în ÎPT

Obiectivul 6.1. : Dezvoltarea, diversificarea și creșterea eficienței relațiilor de parteneriat, pentru asistarea deciziei și furnizarea unor servicii de calitate prin sistemul de ÎPT

Pentru realizarea priorităților și a obiectivele menționate sunt planificate în capitolul următor activități și sunt stabilite responsabilități. Fiecărui obiectiv și fiecărei activități i-au fost asociați indicatori de realizare.

10. Planul de măsuri

PRIORITATEA 1: ADAPTAREA OFERTEI EDUCAȚIONALE DE FORMARE PROFESIONALĂ LA CERINȚELE PIEȚEI MUNCII			
Indicatori de impact: - Până în 2020, rata șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 ani: maxim 12% la nivel regional (față de 24,4 % în 2006, conf. INS, datele din AMIGO) - Până în 2020, ponderea șomerilor din grupa 15-24 ani în numărul total de șomeri înregistrați în evidențele AJOFM: max. 10% la nivel regional (față de 20,4% la 31 dec. 2007)			
Obiectivul 1.1.: Identificarea nevoilor de calificare Indicatori: Cererea pieței muncii pe sectoare economice și calificări relevante identificată			Precondiții și riscuri <i>Piața muncii regională și județeană nu va suporta dezvoltări imprevizibile pe termen scurt</i>
Rezultate A 1. - Baze de date cu indicatorii relevanți privind aspectele demografice, economice, de piața muncii și formare profesională inițială la nivel regional și județean actualizate anual A 2. – Baze de date cu indicatorii relevanți privind aspectele formării profesionale inițiale la nivel regional și județean actualizate anual A3. - Studii previzionale și anchete în întreprinderi			Precondiții și riscuri <i>Instituțiile care dețin informațiile (INS, ANOFM, ISJ, AJOFM) pun la dispoziția membrilor CR datele necesare în timp util</i> <i>Membrii CR își asumă sarcina de actualizare</i>
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
1. Actualizarea anuală a bazei de date cu indicatorii privind demografia, economia, piața muncii din surse statistice naționale și administrative regionale și județene	Anual: luna martie	ADR, AJOFM, Membrii CR	- Instituțiile reprezentate în CR își asumă sarcina de actualizare - INS pune la dispoziția membrilor CR datele necesare
2. Actualizarea anuală a bazei de date cu indicatorii privind educația și formarea profesională inițială din surse statistice și administrative județene	Anual: luna februarie	ISJ	- ISJ pun la dispoziția grupului de lucru al CR datele necesare în timp util
3. Realizarea de Studii previzionale și anchete în întreprinderi	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România	Conform Strategia Educației și Formării Profesionale din România	CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU CNDIPT, ISJ, AJOFM și ITM își asumă rolurile

Obiectiv 1.2.: Adaptarea ofertei pentru formarea profesională inițială la nevoile de calificare identificate, pe	Precondiții și riscuri
---	-------------------------------

domenii și calificări Indicatori: <ul style="list-style-type: none"> - Ponderea IPT în planurile de școlarizare este de minim 60% din totalul planului de școlarizare - În anul școlar 2020-2021 vor fi aliniate la țintele PRAI și PLAI cel puțin 12 domenii de formare profesională. - În 2025 vor fi aliniate la țintele PRAI și PLAI toate domenii de formare profesională Abaterile maxime la domeniile aliniate vor fi în anul școlar 2020 – 2021 echivalente cu ponderea unei clase. - Ponderile profilurilor la liceul tehnologic sunt aliniate la țintele PRAI și PLAI în anul școlar 2020-2021. - Distribuția pe calificări a planurilor de școlarizare respectă recomandările PRAI, PLAI și CR, CLDPS - Distribuția teritorială a calificărilor respectă recomandările PRAI și PLAI - Ponderea absolvenților înregistrați în șomaj - Insertia profesională a absolvenților IPT 			<i>Piața muncii regională și județeană nu suportă dezvoltări imprevizibile pe termen scurt</i> <i>ISJ își asumă recomandările PRAI, PLAI și CR și pun în aplicare măsurile necesare adaptării ofertei de școlarizare prin IPT</i>
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) A 1. Rapoarte anuale de monitorizare a PLAI A 2. Rapoarte anuale de monitorizare a PAS A 3. PRAI actualizat anual A 4. PLAI actualizat anual A 4.Toate unitățile școlare IPT din județ realizează actualizarea anuală a PAS A 5. Planurile de școlarizare în concordanță cu recomandările PRAI și PLAI, avizate de către CLDPS			Precondiții și riscuri <i>Membrii CR și CLDPS își asumă roluri în echipele de monitorizare, evaluare și actualizare.</i> <i>Instituțiile componente ale CR pun la dispoziția CR datele necesare monitorizării, evaluării și actualizării în timp util</i> <i>ISJ și CLDPS își asumă luarea deciziilor privind adaptarea planului de școlarizare în concordanță cu recomandările PLAI</i>
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
1. Monitorizarea și evaluarea acțiunilor planificate în PLAI (anul precedent)	Anual: luna februarie	- Instituția care asigură președinția CR - Echipele CR pentru monitorizarea și evaluare PLAI	Membrii CLDPS își asumă roluri în echipele de monitorizare și evaluare
2.Evaluarea acțiunilor planificate în PAS (anul precedent)	Anual: luna februarie	- ISJ - Echipele CR și CLDPS pentru monitorizarea și evaluare PAS	Membrii CLDPS își asumă roluri în echipele de monitorizare și evaluare
3.Actualizarea anuală a PRAI	Anual: luna martie	- ISJ - Grupul de lucru al CR pentru actualizarea PRAI	Instituțiile reprezentate în CR își asumă sarcina de actualizare PRAI
4.Actualizarea anuală a PLAI	Anual: luna NOIEMBRIE	- ISJ - Grupul de lucru al CR pentru monitorizarea și evaluare PLAI - Grupul de lucru al CLDPS pentru actualizarea PLAI	Instituțiile reprezentate în CLDPS își asumă sarcina de actualizare PLAI
4.Actualizarea anuală a PAS pentru toate unitățile școlare IPT din județ	Anual: luna DECEMBRIE	- ISJ - Unitățile școlare IPT	Unitățile de învățământ își asumă sarcina de actualizare PAS ISJ și CLDPS își asumă sarcina de a sprijini unitățile de învățământ în procesul de elaborare PLAI
5.Proiectarea anuală a planurilor de școlarizare în concordanță cu recomandările din PRAI și PLAI	Anual: luna decembrie - ianuarie	- ISJ - CR, CLDPS	ISJ și CLDPS își asumă luarea deciziilor privind adaptarea planului de școlarizare în concordanță cu recomandările PRAI și PLAI
Obiectivul 1.3.: Creșterea nivelului de calificare și a gradului de adecvare a competențelor formate la nevoile pieței muncii Indicatori:			Precondiții și riscuri

<p>- Minim 50% dintre absolvenții IPT care nu continuă studiile se angajează în cel mult 6 luni de la absolvire, începând cu promoțiile de absolvenți din anul școlar 2019-2020</p> <p>- Cel puțin 70% dintre angajatorii chestionați se declară mulțumiți de competențele dobândite de absolvenți, începând cu promoțiile de absolvenți din anul școlar 2019-2020</p>			<p><i>Absolvenții de învățământ profesional doresc să continue studiile</i></p> <p><i>Oferta angajatorilor este atractivă pentru absolvenți</i></p>
<p>Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile)</p> <p>A 1. – Planul de școlarizare pentru IPT răspunde nevoilor de formare identificate</p> <p>A 2. – Vezi acțiunile de la Prioritatea 4</p> <p>A 3. - Vezi acțiunile de la Prioritatea 5</p> <p>A 4.1. – Toate unitățile școlare IPT realizează investigarea cerințelor specifice din partea angajatorilor privind competențele absolvenților începând cu anul școlar 2017-2018</p> <p>A 4.2. – Toate unitățile școlare realizează CDL în parteneriat cu agenții economici</p> <p>A 5. – Constituirea de rețele de școli pe domenii de formare profesională în care sunt cuprinse toate școlile IPT, începând cu anul școlar 2017-2018. Rolul coordonator al rețelelor revine școlilor cuprinse în Programele Phare TVET.</p> <p>A 6. – Toate rețelele de școli constituite pe domenii de formare profesională elaborează și aplică programe comune pentru utilizarea de către elevi a dotărilor de care dispun școlile</p> <p>A 7. – Vezi acțiunile de la Prioritatea 2</p> <p>A. 8. - Studiu la nivel regional și al fiecărui județ pentru absolvenții IPT, începând cu promoția 2018 la 6 luni și la 12 luni de la absolvire</p>			<p>Precondiții și riscuri</p> <p><i>Absolvenții învățământului profesional optează pentru continuarea studiilor prin învățământul seral</i></p> <p><i>Angajatorii sunt dispuși să colaboreze la completarea chestionarelor și elaborarea CDL</i></p> <p><i>Toate școlile IPT sunt interesate să constituie rețele de școli pe domenii de formare profesională</i></p> <p><i>Unitățile școlare IPT cu dotări în concordanță cu standardele de pregătire profesională, în special școlile din Programele Phare TVET sunt dispuse să pună la dispoziția altor școli dotările existente</i></p>
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
1. Adaptarea ofertei de școlarizare prin IPT pentru a oferi șanse de continuare a studiilor.	Anual: luna decembrie	ISJ	Absolvenții de învățământ profesional și liceal optează pentru continuarea studiilor
2. Creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere (vezi acțiunile de la Prioritatea 4)			
3. Facilitarea accesului la educație prin IPT pentru grupurile dezavantajate (vezi acțiunile de la Prioritatea 5)			
4. Identificarea cerințelor specifice din partea angajatorilor prin intermediul chestionarelor și adaptarea curriculumului în dezvoltare locală în parteneriat cu agenții economici	Anual: luna septembrie	ISJ Unitățile școlare IPT CR și CLDPS	Angajatorii sunt dispuși să colaboreze la completarea chestionarelor și elaborarea CDL ISJ, CR și CLDPS își asumă rolurile de consultanță pentru unitățile școlare și agenții economici ISJ, CR și CLDPS își asumă rolul de avizare a CDL
5. Dezvoltarea rețelelor de școli pentru fiecare din domeniile de formare profesională prioritară la nivel județean	Anual, începând cu luna octombrie	ISJ Unitățile școlare cuprinse în Programele Phare TVET Unitățile școlare IPT	Toate școlile IPT sunt interesate să constituie rețele de școli pe domenii de formare profesională
6. Dezvoltarea de programe între școlile din rețelele constituite pentru utilizarea comună a dotărilor	Anual, începând cu luna Noiembrie	ISJ Unitățile școlare cuprinse în Programele Phare	Unitățile școlare IPT cu dotări în concordanță cu standardele de pregătire profesională, în special școlile din Programele Phare TVET sunt dispuse să

		TVET Unitățile școlare IPT	pună la dispoziția altor școli dotările existente
7. Dotarea cu echipamente de instruire conform standardelor de pregătire profesională a școlilor IPT (vezi prioritatea 2)			
8. Evaluarea impactului măsurilor de adaptare a ofertei pentru formarea profesională inițială și a acțiunilor de creșterea a nivelului de calificare a absolvenților prin studii de urmărire a inserției profesionale a absolvenților IPT: - Studiu la nivelul regional și al fiecărui județ pentru absolvenții IPT, începând cu promoția 2019, la 6 și 12 luni de la absolvire	Anual, luna august	CNDIPT AJOFM ITM	CNDIPT implementează proiect strategic cu finanțare POCU CNDIPT, ISJ, AJOFM și ITM își asumă rolurile

Obiectivul 1.4.: Diversificarea serviciilor de formare profesională oferite prin școlile din ÎPT			Precondiții și riscuri <i>Concurența altor furnizori de formare profesională</i>
Indicatori: Toate unitățile școlare IPT au rol funcțional de centre pentru furnizarea de servicii de formare profesională pentru comunitățile locale			
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) A 1. Dublarea numărului de programe de reconversie profesională a șomerilor și alte programe de măsuri active în care sunt implicate școlile IPT până în 2025 A 2. În anul 2025 toate Grupurile Școlare care au identificat nevoi de formare a adulților sunt autorizate ca furnizori de formare continuă și derulează programe de formare profesională continuă A 3. Minimum 50% dintre unitățile școlare IPT din regiune sunt implicate în proiecte pentru formarea profesională a angajaților agenților economici până în 2025. A 4. Numărul serviciilor educaționale derulate la cerere de unitățile școlare IPT dublate până în 2025. A 5. Numărul serviciilor de consultanță, cercetare, microproducție ale unităților de învățământ			Precondiții și riscuri <i>Unitățile școlare IPT își asumă rolul de furnizori de formare continuă pentru comunitățile din care fac parte și fac demersurile necesare autorizării și derulării cursurilor de formare pentru adulți</i>
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
1. Colaborare cu AJOFM pentru reconversia profesională a șomerilor și alte programe de măsuri active de ocupare - mai ales pentru absolvenții care nu se încadrează în primele 6 luni de la absolvire	permanent	ISJ Unitățile școlare IPT	Unitățile școlare IPT și AJOFM acceptă colaborările pentru reconversia profesională a șomerilor și pentru alte măsuri active de ocupare
2. Creșterea numărului de unități școlare IPT care derulează programe de formare pentru adulți. Creșterea numărului de programe de formare pentru adulți derulate de unitățile școlare IPT	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Autorizarea unităților școlare IPT ca furnizori de formare profesională pentru adulți Concurența altor furnizori
3. Realizarea de proiecte FSE pentru formarea profesională a angajaților agenților economici			Unitățile școlare IPT dispun de resursele financiare necesare
4. Elaborarea și promovarea unei oferte diversificate de alte servicii educaționale la cerere, pentru diverse categorii de beneficiari, inclusiv în sprijinul educației non-formale (competențe parțiale, IT, vârsta a treia, etc.)	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Există cerere locală de servicii educaționale Unitățile școlare IPT dispun de resursele necesare pentru a răspunde cererii.
5. Dezvoltarea de servicii de consultanță, cercetare, microproducție, etc.	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Există cerere locală de servicii de consultanță, cercetare. Există cerere locală pentru realizarea microproducției de către unitățile școlare IPT Unitățile școlare IPT dispun de resursele necesare pentru derularea serviciilor de consultanță, cercetare, microproducție, etc.

PRIORITATEA 2: Îmbunătățirea condițiilor de învățare în IPT**Indicatori de impact:**

Creșterea ratei de tranziție a absolvenților învățământului gimnazial în IPT

Creșterea ratei de tranziție a absolvenților învățământului profesional

Obiectivul 2.1.: Reabilitarea și modernizarea infrastructurii școlilor din IPT**Indicatori:**

Până în 2025, toate școlile IPT din regiune corespund normelor de siguranță și igienă

Anual sunt cuprinse în programe de reabilitare și dotare 10-20% din unitățile școlare IPT începând cu 2018

Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile)

A 1., A.2. Direcțiile de restructurare a rețelei școlare de la nivelul fiecărui județ sunt elaborate

A 3. Școlile TVET de la nivelul regiunii sunt ierarhizate funcție de relevanța lor în raport cu nevoile de formare profesională inițială – anual începând cu 2018

A 4. Unitățile școlare IPT necesar a fi reabilitate cu prioritate sunt identificate la nivel regional– anual începând cu 2018

A 5 Unitățile școlare necesar a fi reabilitate cu prioritate sunt cuprinse în programe de reabilitare începând cu 2018

A 6.1 Toate unitățile școlare IPT care necesită reabilitarea infrastructurii sunt cuprinse în programe de reabilitare până în 2025.

A.6.2 Anual sunt cuprinse în programe de reabilitare 10-20% din totalul unităților școlare ce necesită reabilitare.

Precondiții și riscuri*Sunt disponibile resursele de finanțare din surse bugetare locale și naționale**Sunt disponibile surse de finanțare POR***Precondiții și riscuri***CR și CLDPS decid prin consens direcțiile de restructurare a rețelei școlare IPT, ierarhia și prioritățile de reabilitare a unităților școlare IPT la nivel regional.**Consiliile locale și unitățile școlare IPT adoptă deciziile de reabilitare a infrastructurii școlilor
Există sursele de finanțare necesare reabilitării școlilor*

Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
1. Elaborarea direcțiilor de restructurare a rețelei școlare la nivelul fiecărui județ în funcție de nevoile de calificare identificate și de particularitățile rețelei școlare	Anual: luna septembrie	CR, CLDPS ISJ	CR și CLDPS decid prin consens direcțiile de restructurare
2. Implementarea direcțiilor de acțiune pentru restructurarea rețelei școlare	Anual începând cu luna septembrie	ISJ	ISJ și autoritățile locale își însușesc recomandările CR și CLDPS
3. Ierarhizarea unităților școlare IPT în funcție de prioritățile de dezvoltare a acestora ca răspuns la nevoile de calificare identificate	Revizuire anuală	CR, CLDPS, CJ, ISJ	CR și CLDPS decid prin consens ierarhia și prioritățile de reabilitare/dezvoltare/dotare a unităților școlare IPT la nivel regional
4. Identificarea unităților școlare IPT necesar a fi dezvoltate cu prioritate la nivel regional	Anual	CR, CLDPS, CJ, ISJ	CR și CLDPS decid prin consens ierarhia și prioritățile de reabilitare a unităților școlare IPT la nivel regional
5. Cuprinderea unităților școlare IPT identificate ca prioritate pentru reabilitare în programe de reabilitare cu finanțare de la bugetele locale, național și prin FEDR	Anual, Începând cu 2015	ISJ, CJ, CL	Unitățile școlare și CL decid cuprinderea școlilor în programe. Există sursele de finanțare necesare reabilitării școlilor
6. Cuprinderea tuturor unităților școlare IPT care necesită reabilitarea infrastructurii în programe de reabilitare. Anual sunt cuprinse 10-20% din școlile IPT care necesită reabilitare în programe	Anual	CL, ISJ, Unitățile școlare	Unitățile școlare și CL decid cuprinderea școlilor în programe. Există sursele de finanțare necesare reabilitării școlilor

Obiectivul 2.2.: Dotarea cu echipamente de instruire, conform standardelor de pregătire profesională a unităților școlare**Precondiții și riscuri**

IPT Indicatori: Până în 2025, toate școlile IPT din regiune beneficiază cel puțin de dotarea prevăzută în standardele de dotare minimă obligatorie Anual sunt cuprinse în programe de dotare 10-20% din unitățile școlare IPT			Sunt disponibile resursele de finanțare din surse bugetare locale și naționale Sunt disponibile surse de finanțare FEDR
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) A 1. Liste de echipamente necesare școlilor IPT identificate ca prioritare pentru dezvoltare A 2. Unitățile școlare IPT necesar a fi dezvoltate cu prioritate sunt cuprinse în programe de dotări cu finanțare din fonduri bugetare, Europene sau alte fonduri atrase, începând din 2018 A 3. Toate școlile IPT din regiune sunt cuprinse în programe de dotări cu finanțare din surse bugetare și FEDR pentru asigurarea standardelor de dotare minim obligatorie până în 2025. Anual sunt cuprinse în programe de dotare 10-20% din unitățile școlare IPT			Precondiții și riscuri Există sursele de finanțare necesare Unitățile școlare și CL decid cuprinderea școlilor în programe
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
1. Evaluarea necesarului de dotare cu echipamente de instruire la unitățile școlare IPT necesar a fi dezvoltate cu prioritate la nivel regional(vezi acțiunea 4 obiectivul 2.1.)	Anual: luna septembrie	ISJ, CL, Operatorii economici parteneri Unitățile școlare	
2. Dotarea cu echipamente a unităților școlare IPT identificate ca necesar a fi dezvoltate cu prioritate la nivel regional (vezi acțiunea 4 obiectivul 2.1.)	2018	ISJ, CL, Operatorii economici parteneri Unitățile școlare	Există sursele de finanțare necesare Unitățile școlare și CL decid cuprinderea școlilor în programe
3. Dotarea cu echipamente a tuturor unităților școlare IPT. Anual sunt cuprinse 10-20% din școlile IPT în programe de dotare	Anual	ISJ, CL, Operatorii economici parteneri Unitățile școlare	Există sursele de finanțare necesare Unitățile școlare și CL decid cuprinderea școlilor în programe

PRIORITATEA 3: Dezvoltarea resurselor umane ale școlilor TVET**Indicatori :**

Creșterea capacității de management a unităților școlare

Creșterea competențelor metodice și de specialitate a tuturor cadrelor didactice de specialitate din unitățile școlare IPT

Obiectivul 3.1.: Dezvoltarea managementului unităților școlare IPT**Indicatori:**

Toți directorii și directorii adjuncți ai școlilor IPT au competențele necesare exercitării unui management eficient până în 2020.

Toate unitățile școlare IPT au echipe de cadre didactice și membrii ai CA cu competențe necesare pentru elaborarea PAS

Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile)

A 1. Toți directorii și directorii adjuncți ai școlilor IPT au parcurs cel puțin un stagiu de formare până în 2020. Anual sunt cuprinși în programele de formare 10-20% din directorii și directorii adjuncți ai școlilor IPT

A 2. Membrii echipelor de elaborare a PAS din toate unitățile școlare IPT au competențele necesare elaborării PAS. Anual sunt organizate stagii pentru toate echipele de elaborare PAS în scopul actualizării în raport cu PRAI și PLAI

Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
Stagii de formare a directorilor și directorilor adjuncți ai școlilor IPT în domeniul managementului educațional	Anual	ISJ CCD	CCD și ISJ își asumă rolurile de furnizori de formare Există resursele necesare
Stagii de formare pentru membrii echipelor de elaborare a PAS din toate școlile IPT (cadre didactice și membrii ai CA)	Anual: luna mai	ISJ Unitățile școlare cuprinse în Programele Phare TVET	Unitățile școlare cuprinse în Programele Phare TVET își asumă rolul de furnizori de formare în cadrul rețelelor de școli constituite Există resursele necesare
Stagii de informare și formare pentru echipe de cadre didactice din toate școlile IPT pentru elaborarea proiectelor cu finanțare din fondurile structurale	Stagii anuale	ISJ în colaborare cu OI POS DRU	

Obiectivul 3.2.: Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate ale personalului didactic din ÎPT Indicatori: Toate cadrele didactice de specialitate din unitățile școlare IPT au dezvoltate competențele necesare desfășurării unei activități didactice de calitate începând cu anul școlar 2020-2021 Ponderea cadrelor didactice necalificate la disciplinele de specialitate este sub 1 % în 2025 Toți consilierii școlari au dezvoltate competențele de orientare școlară și vocațională a elevilor			Precondiții și riscuri <i>Există resursele financiare umane și logistice necesare</i>
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) A 1.1. Toate cadrele didactice din școlile IPT au abilitățile necesare pentru aplicarea învățării centrate pe elev până la sfârșitul anului 2020. Anual sunt cuprinse în programele de formare 15 - 20% din cadrele didactice din școlile IPT A 1.2. Toate cadrele didactice din școlile IPT au abilitățile necesare pentru aplicarea sistemului de asigurare a calității până la sfârșitul anului 2020. Anual sunt cuprinse în programele de formare 15 -20% din cadrele didactice din școlile IPT A 2.1. Toate cadrele didactice de specialitate parcurg anual stagiul de documentare la agenții economici parteneri începând cu anul 2018-2019 A 2.2. Toate cadrele didactice de specialitate din școlile TVET integrează în procesul didactic cerințele angajatorilor, tehnologiile și echipamentele din dotarea agenților economici parteneri începând cu anul 2019 A 3. Toți consilierii școlari au dezvoltate competențele de orientare școlară și vocațională a elevilor A 4.1. Toate cadrele didactice de specialitate sunt cuprinse anual în activitățile metodice organizate la nivelul școlii sau al rețelei școlare A 4.2. Cel puțin 20% dintre cadrele didactice de specialitate participă anual la stagii de formare organizate de instituții abilitate A 5. Scheme de mentorat realizate pentru toți profesorii debutanți în toate unitățile școlare IPT A 6. Cel puțin un schimb de experiență organizat anual în cadrul fiecărei rețele de școli pe domenii de formare profesională prioritare A 8. Deficitul și excedentul de cadre didactice de specialitate sunt anticipate la orizontul anului 2020 A 9. 1. Setul de măsuri pentru asigurarea cu cadre didactice de specialitate la specializări cu deficit de cadre calificate este elaborat și aplicat începând cu 2018-2019. Ponderea cadrelor didactice necalificate la disciplinele de specialitate este sub 1 % în 2025 A 9.2. Setul de măsuri pentru sprijinirea reconversiei profesionale a cadrelor didactice la specializări cu excedent de cadre didactice calificate este elaborat și aplicat începând cu 2018-2019 A 10. Toți tutorii de la operatorii economici parteneri în învățământul dual parcurg stagii de formare privind elemente de metodică, pedagogie și asigurare a calității în educația și formarea profesională			Precondiții și riscuri <i>Există resursele financiare necesare</i> <i>Agenții economici acceptă implicarea în organizarea stagiilor de documentare a cadrelor didactice</i> <i>Specialiști cu specializări necesare optează pentru cariera didactică</i>
Acțiuni – Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
1. Stagii de formare pentru cadrele didactice din școlile IPT pentru aplicarea învățării centrate pe elev și asigurarea calității	Anual	ISJ, CCD Unitățile școlare cuprinse în Programe Phare TVET	Există resursele financiare necesare
2. Stagii de documentare a tuturor cadrelor didactice de specialitate din școlile IPT la agenții economici parteneri pentru adaptarea conținuturilor și metodelor de învățământ la cerințele angajatorilor și la noile tehnologii și echipamente (vizite de documentare / stagii de formare în întreprinderi / întâlniri tematice cu agenții economici)	Anual	ISJ, Unitățile școlare IPT, Agenții economici parteneri	Agenții economici acceptă implicarea în organizarea stagiilor de documentare a cadrelor didactice
3. Stagii de formare pentru toți consilierii școlari pentru dezvoltarea competențelor de orientare școlară și vocațională	Anual	ISJ CCD	Există resursele financiare necesare
4. Programe de formare continuă pentru dezvoltarea competențelor metodice și	Anual	ISJ	Există resursele financiare

adaptarea la cerințele reformei din ÎPT (stagii de formare prin instituțiile acreditate, întâlniri metodice, lecții deschise, scheme de mentorat în școli, etc.)		CCD, Universități	necesare
5. Scheme de mentorat pentru profesorii debutanți	Anual	ISJ, Unitățile școlare IPT	Unitățile de învățământ acceptă implicarea în schemele de mentorat
6. Schimburi de experiență cu alte școli în cadrul rețelelor de colaborare, inclusiv cu școli din UE	Anual	ISJ, Unitățile școlare cuprinse în Programe Phare TVET, Unitățile școlare IPT	Resursele financiare necesare sunt disponibile la nivelul unităților școlare IPT
8. Anticiparea evoluțiilor personalului didactic de specialitate din unitățile școlare IPT pe termen mediu	Anual, decembrie	ISJ	
9. Elaborarea și implementarea măsurilor necesare pentru asigurarea cu personal didactic de specialitate la disciplinele cu deficit de cadre calificate și sprijinirea cadrelor didactice de specialitate pentru reconversia profesională și creșterea mobilității ocupaționale la disciplinele cu excedent previzionat de cadre calificate	Anual	ISJ, Universități	Specialiști cu specializări necesare optează pentru cariera didactică
10. Stagii de formare privind elemente de metodică, pedagogie și asigurare a calității în educația și formarea profesională pentru tutorii de la operatorii economici parteneri în învățământul dual			Agenții economici acceptă implicarea în Stagiile de formare privind

Indicatori :			
Creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere			
Obiectivul 4.1.: Îmbunătățirea mecanismelor pentru facilitarea accesului la educație și ocuparea unui loc de muncă Indicatori: A 1. 1. Reducerea, până în 2025, la max. 200 a numărului de elevi arondați/consilier A 1.2. Realizarea unui număr mediu de minim 2 ore de consiliere specializată / elev, anual începând cu 2019/2020 pentru elevii din clasele terminale (VIII, XI și, XII/XIII ciclul superior al liceului) A 2. Sistem unitar de raportare și indicatori calitativi de evaluare a activităților și rezultatelor serviciilor de consiliere din regiune, adoptat și implementat la nivel regional până în 2019 A 3. Sistem unitar de investigare a opțiunilor elevilor adoptat și implementat la nivel regional până în 2019 A 4. Calendar obligatoriu și unitar de activități de informare și consiliere a elevilor adoptat și implementat începând cu 2019 A 4. Materiale de promovare a carierei, oferta și alternativele în cadrul sistemului de ÎPT, pe fiecare domeniu de pregătire, accesibile elevilor începând din 2019			Precondiții și riscuri <i>Existența resurselor financiare, umane și logistice necesare</i> <i>Legislația permite creșterea numărului de consilieri școlari</i>
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) A1. Toate grupurile școlare dispun de cabinet de orientare școlară și vocațională și de consilieri calificați până în 2013			Precondiții și riscuri
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
1. Încadrarea unui număr de consilieri CJRAE corespunzător raportului normat de 200 elevi/consilier	septembrie 2020	ISJ CJRAE	Existența resurselor financiare, umane și logistice necesare MEN își asumă deciziile
2. Adoptarea unui sistem unitar de raportare și indicatori calitativi de evaluare a activităților și rezultatelor serviciilor de consiliere	octombrie 2020	ISJ CJRAE	Colaborarea CJRAE din regiune ISJ și CJRAE își asumă rolurile
3. Adoptarea unui sistem unitar de investigare a opțiunilor elevilor pentru continuarea studiilor	octombrie 2020	ISJ CJRAE	Colaborarea CJRAE din regiune ISJ și CJRAE își asumă rolurile
4. Proiectarea și implementarea unui calendar obligatoriu și unitar de activități de informare și consiliere pentru: - clasele a VII-a, VIII-a: calificări - cariera profesională - cl. a VIII-a: oferta de formare la nivel județean/regional - clasa a IX a pentru învățământ profesional și tehnic	septembrie 2020 anual	ISJ CJRAE AJOFM	Colaborarea ISJ, CJRAE, AJOFM din regiune ISJ, CJRAE ȘI AJOFM își asumă rolurile
5. Acțiuni de orientare și consiliere pentru carieră organizate în parteneriat școli-agenți economici	Anual	ISJ CJRAE Unități școlare IPT Agenți economici	Agenții economici parteneri își asumă rolurile în cadrul parteneriatului pentru orientarea și consilierea pentru carieră a elevilor
6. Elaborarea de materiale de promovare a carierei pe fiecare domeniu de pregătire	Ianuarie 2020 Anual, luna ianuarie	ISJ, CJRAE Unitățile școlare IPT cuprinse în rețelele de școli pe domenii Agenții economici parteneri	Existența resurselor financiare Asumarea rolurilor de către ISJ, CJRAE, Unitățile de învățământ, Agenții economici

PRIORITATEA 5: Asigurarea accesului la ÎPT și creșterea gradului de cuprindere în educație

Indicatori: Abandon școlar la ÎPT, maxim 2 % până în 2020. Asigurarea ratelor de tranziție menționate la obiectivul 1.3

Obiectivul 5.1.: Facilitarea accesului la educație prin ÎPT, prevenirea și reducerea abandonului școlar

Precondiții și riscuri

Indicatori: Abandon școlar la ÎPT, maxim 2 % până în 2020.

Existența resurselor financiare

Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile)

Precondiții și riscuri

A 1. Elevii din categoriile dezavantajate beneficiază de facilități specifice de acces și de sprijin pentru continuarea studiilor în cadrul ÎPT

Existența resurselor financiare

A 2. Toate unitățile școlare au infrastructura adaptată pentru accesul elevilor cu deficiențe până în 2020

Unitățile școlare și CL își asumă rolul de promotori de proiecte cu finanțare din surse naționale, locale și fonduri structurale

A 3. Program de măsuri pentru identificarea și integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale adoptat și implementat începând cu anul școlar 2019-2020 în toate unitățile școlare IPT

A 4. Elevii cu risc de abandon timpuriu identificați și sprijiniți prin asistență specializată și consiliere

A 5. Programe pentru a doua șansă oferite pentru toți elevii care au abandonat învățământul obligatoriu și nu au nici o calificare

Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
2. Facilitarea mobilității elevilor în teritoriu (transport/internat, burse, etc.)	Anual	ISJ CJ CL	Existența resurselor financiare Unitățile școlare realizează proiecte cu finanțare POCU
3. Adaptarea Infrastructurii unităților școlare IPT pentru accesul elevilor cu deficiențe/nevoi speciale (rampe de acces, grupuri sanitare adaptate, etc.)	Anual	ISJ CJ CL	Existența resurselor financiare Unitățile școlare și CL își asumă rolul de promotori de proiecte pentru reabilitarea infrastructurii și dotarea școlilor.
4. Adoptarea unui program de măsuri pentru identificarea și integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în școlile din ÎPT	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Existența resurselor financiare Unitățile școlare realizează proiecte cu finanțare POCU
5. Asistență specializată, consiliere și sprijin oferite familiilor/elevilor cu risc de abandon timpuriu	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Existența resurselor financiare Unitățile școlare realizează proiecte cu finanțare POCU
6. Organizarea programelor de șansa a doua pentru tinerii care au abandonat învățământul obligatoriu și nu au nici o calificare	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Existența resurselor financiare

PRIORITATEA 6: Dezvoltarea și diversificarea parteneriatului social în ÎPT

Indicatori: Structuri partenoriale funcționale și eficiente

Obiectivul 6.1.: Dezvoltarea, diversificarea și creșterea eficienței relațiilor de parteneriat, pentru asistarea deciziei și furnizarea unor servicii de calitate prin sistemul de ÎPT

Indicatori:

Asistarea deciziei privind IPT se realizează cu eficiență la cele 3 nivele de management participativ:

- **regional prin Consorțiul regional**
- **local (judetean) prin CLDPS**
- **școlii prin CA**

Precondiții și riscuri

Instituțiile reprezentate CLDPS își asumă rolurile pentru dezvoltarea parteneriatului
ISJ, unitățile școlare IPT și agenții economici își asumă rolurile pentru dezvoltarea parteneriatului

Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile)

A 1. Reprezentarea în Consiliul de administrație al unităților școlare a cel puțin câte 1 partener social începând cu 2018-2019

A 2. Toți elevii din IPT beneficiază de locurile de practică și condiții de pregătire la operatorii economici parteneri începând cu 2018-2019

A 3. Implementarea de către unitățile de învățământ, în parteneriat cu agenții economici de proiecte prin POCU, pentru practica elevilor începând cu anul școlar 2018-2019

Precondiții și riscuri

Instituțiile reprezentate în CR și CLDPS își asumă rolul de aplicant pentru proiectele POCU
Existența resurselor financiare
Agenții economici parteneri își asumă implicarea în CA
Unitățile școlare își asumă rolul de aplicant pentru proiectele POCU
Lansarea apelurilor la propuneri de proiecte POCU

Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Precondiții și riscuri
1. Revizuirea componenței Consiliilor de Administrație din sistemul de ÎPT prin cooptarea unor reprezentanți ai agenților economici reprezentativi pentru profilul școlii	Începând cu septembrie 2018	ISJ Unitățile școlare IPT	Agenții economici parteneri acceptă implicarea în CA
2. Asigurarea locurilor de practică și condițiilor de pregătire în întreprinderi pentru toți elevii, în conformitate cu Standardele de pregătire profesională și cerințele învățării centrate pe elev	Începând cu septembrie 2018	ISJ, CR, CLDPS Unitățile școlare IPT Agenții economici parteneri	Agenții economici parteneri acceptă realizarea practicii elevilor în întreprinderi ISJ, CR și CLDPS își asumă rolurile de consultanță pentru unitățile școlare IPT și agenții economici parteneri ISJ, CR și CLDPS își asumă rolurile de monitorizare a calității formării profesionale prin IPT
3. Elaborarea și implementarea proiectelor cu finanțare din FSE pentru desfășurarea practicii elevilor la agenții economici	Funcție de calendarul de lansare a apelurilor la propuneri de proiecte POCU	ISJ Unitățile școlare IPT Agenții economici parteneri	Unitățile școlare își asumă rolul de aplicant pentru proiecte POS DRU Existența resurselor financiare

